Hilda Fredrika Keyser

Klosterjungfrun. Historiska bilder från medeltiden. Svenskt original af Helmfrid. Med förord af G.H. Mellin

Flodin. Stockholm. 1872.

– Läs mer om verket här

Det avbildade exemplaret tillhör Uppsala universitetsbibliotek.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Uppsala universitetsbibliotek och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:
https://lb.se/författare/KeyserHF/titlar/Klosterjungfrun/faksimil?om-boken

Permanent länk (URN):
https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb1579980-faksimil

Uppsala Universitets Bibliotek
Sv. avd.
Sv. litt
Rom.

Fru H. F. Cederblad

f. Almstedt.

KLOSTERJUNGFRUN.

HISTORISKA BILDER FRÅN MEDELTIDEN.

SVENSKT ORIGINAL

AF

HELMFRID.

Med förord af G. H. MELLIN.

Wie ein reiches Meer mit wunderlicher Ufergesteltungen, mit Regenbogenfarben auf den Wassern, mit vielfach wechselnder Strömung und gestaltungsreichen Wolkenhimmel drüber hin, schwebt mir diese Geschichte vor. Den grossen Weg, den ich zu steuern habe, kenne ich wohl, aber von den Abenteurn, die sich mir einzeln entgegenstellen werden, ahne ich bei weitem mehr als ich weiss.

Fr. de la Motte Fouqué.

STOCKHOLM,
Sigfrid Flodins förlag.

STOCKHOLM,
Sigfrid Flodins boktryckeri, 1872.

FÖRORD.

På spetsen af ett högt berg vid Atlantiska hafvets strand ligger ett åldrigt kloster. Jag stod en afton utanför ett af dess kapell och såg in igenom fönstret. Dess väggar betäcktes af talrika målningar från medeltiden. Bland rika förgyllningar, praktfulla sirater och mångskiftande blomster, afbildade med konstnärlig smak, framstodo bilderna af helgon, pilgrimer, nunnor, riddare och damer, och i allmänhet menniskor med fromma ansigten, med smärta gestalter, många med helgongloria, och alla med ett fromt, allvarligt uttryck i de bleka dragen. Det låg öfver det hela en ton af renhet, och de skiftande färgerna i drägter och prydnader voro så varma och klara. Det var sammanhang i det hela, och den ena bilden betingades af den andra. Det hela utgjorde en verld, som hel och hållen var bildad i den ridderligt fromma anda, som tillhörde forna århundraden. Hastigt, såsom det är vanligt i södern, inbröt mörkret; men i detsamma höjde sig söderns glänsande måne öfver himlaranden, och dess strålar lyste in i det vackra kapellet. Då framträdde de dyrbara bilderna i sin rätta skönhet. Färgerna blefvo liksom förklarade, det blef lif i dessa anleten, i dessa talande blickar. De uttryckte icke så mycket de hvardagliga rö-

relserna af kött och blod, som snarare upphöjda och ridderliga tankar, underbart skiftande själsrörelser och finkänsliga hjertans tysta drömmar. Hela kapellet visade sig vara en skapelse af ett ädelt och poetiskt konstnärssinne.

Sedan jag länge betraktat det romantiska medeltidskapellet i sin egna belysning, följde dess bild mig såsom ett af mina vackraste minnen. Må detta få gälla såsom mitt omdöme om dessa medeltidsbilder, och om författarinnan så önskar, följa "Klosterjungfrun" inför den svenska allmänheten.

G. H. Mellin.

FÖRSTA BOKEN.

PILGRIMEN.

Hvi qväfde du vår kärleks hvita blomma
Och af dess lif åt hämnden offer gaf?
Nicander.

I.

Det var år 1335 före midsommar. Tvänne ridande gestalter nalkades på den väg, som slingrade sig genom det vackra landskapet till Sko kloster. Sommarsolen förgyllde klosterbyggnadens och kyrkans flaggor och tornspira. Vinden spelade sakta genom barrskogen, hvars yfviga, uråldriga tallar omgåfvos af pyramidlika granar; äfven syntes der en och annan hängbjörk, som förtroligt lutade sig intill den stolta eken, båda liknande högförnäma gäster som väntande besökte furornas hem. Ängarna, som emellan skogsdungar och klippor utbredde sin blomstermatta, ända ned mot den speglande sjön, hade ännu icke blifvit rörda af den härjande lian. Åkerfälten vaggade sakta sina späda ax, dessa nya barn af våren. Öfver hela landskapet låg utbredt ett skimmer, sådant som i naturen betecknar förhoppningar.

Då med ens klostrets tinnar öfver de gröna skogstopparna redan på långt afstånd visade sig för de begge ridande, höllo begge in sina hästar. Deras blickar möttes och de betraktade hvarandra några ögonblick.

De voro i sjelfva verket hvarandras motsatser i många hänseenden.

Den ena, en ung riddare i fredsdrägt, ehuru med svärdet vid sidan, red en silfvergrå stridshingst, hvilkens praktfulla sadelmundering fulländade bilden ifrån tornerspelens och kämpalekarnes tidehvarf. Hjelmen, med himmelsblå fjäderbuske, som han vid dylika tillfällen brukade bära, var

nu utbytt emot en sammetsbarett, hvars hvita fjäder fredligt svajade öfver hans hufvud och lätt beskuggade hans ansigte, som hade ett uttryck af mild sorgsenhet. Måhända var det också en upprörd känsla för tillfället, som förorsakade detta uttryck. Han betraktade sin följeslagare med en blandning af vördnad, förebråelse och smärta. Den silfvergrå hästen — spak som det säges en bunden hind skall vara — spetsade sina öron, som kunde han lyssnat till sin herres tankar.

Den andra ryttaren, insvept i en pilgrimskåpa, hade snöhvitt skägg, men tycktes oaktadt sin höga ålder och den fridsamma drägt han bar, ingalunda röja någon oerfarenhet i den eljest ridderliga konsten att tygla en eldig springare. Det syntes kosta den gamle stor möda att kufva sina känslor, då han mötte sin följeslagares blick. Striden emellan en stark viljas hårdhet och ångrens förödmjukande smärta tecknades i hans uppsyn. Den varma känsla, som talade ur den unge riddarens ögon, tycktes dock alltmera upptina hans sträfva sinne, böja hans stolthet och mildra stormarna i hans inre. En tung suck gick öfver hans läppar.

Den gamle pilgrimen och den unge riddaren sågo derefter på en gång mot klostermuren, hvilken tyst men betydelsefull framstod mellan träden. Derefter sågo de åter på hvarandra och den unga riddaren sade:

"*Der* alltså är det!"

"Ja," svarade pilgrimen; "men huru skall det gå?"

"Fader, skall det icke för *henne* blifva en stor glädje?"

"Det är icke så gifvet, Folke! Verlden och alla jordiska förhållanden ligga ju utom den muren. Hon har med smärta, det vet jag, vändt ryggen åt en verld, som så misskänt henne. Hvad gör det henne huru verlden dömmer!"

"Ack, fader, skulle hon icke glädja sig att skuggan faller bort, som i aderton år har skilt oss?"

"Kanhända, Folke, är hon numera lika litet moder, som maka. Vet du hvad hon är, Folke?"

"Hon är min moder, min ädla, rena, förut så misskända och olyckliga moder."

"Nej, min son, hon är icke mera moder och maka; hon är — *Kristi brud!*"

Öfver den unge riddarens ansigte flögo skiftande uttryck af stormiga sinnesrörelser.

Den gamle pilgrimen nedböjde sitt hufvud, drog kapuchongen af sin kåpa djupare ned öfver pannan, medan en glittrande droppe halkade ned och försvann i det snöhvita skägget.

Riddaren for med handen öfver sitt ansigte, liksom han velat förjaga uttrycket af de sinnesrörelser, som skakat hans innersta.

"Det är du, fader," sade han, "som bedragit mig, det är du, som ryckt mig ifrån min mor."

"Jag var ju sjelf bedragen, Folke."

"Du har bäddat min moder icke i grafven, men i en natt af skuggor. Känner du hvad jag har lidit?"

Den gamle sköt tillbaka kapuchongen, så att den halkade ned från det nästan kala hufvudet. Ur hans ögon flögo gnistor, som dock tycktes qväfvas i sitt ursprung. Man hade kunnat kalla dem brinnande tårar.

"Än jag?" sade han. "Tror du att det endast är åldern som förvandlat mitt skägg till snö? Hvad dig beträffar, har icke faderskärleken varit dig nog, otacksamme son?"

"Välan, låt oss icke mera tänka på det förflutna. Tala blott vid henne! Säg henne hvad ditt hjerta önskar! Jag, jag vill endast en gång se henne. Jag vill glömma Italien, som du lärt mig känna och älska mer än mitt fäder-

nesland, jag vill glömma allt hvad jag sett och lärt blott för att få se henne!"

"Nog förstår jag huru du skall känna det," yttrade den gamle. "Du har ett svagt men skönt minne af din moder, ehuru ett afskyvärdt mörker fördunklat den hulda bilden för din blick. Du skall nu se denna dystra gåta upplöst och skingrad. Men *mina* känslor, dem kan du icke begripa. Vet du hvad det vill säga, att hafva lidit såsom jag och lidit förgäfves? Men det förflutna må vara förflutet. Låtom oss skynda!"

Pilgrimen och riddaren gåfvo sina springare sporrarna.

II.

Nunneklostret vid Sko grundlades redan vid början af tolfhundratalet. Då Birger Jarls frände, Karl den unge, i häfderna kallad Junker Karl, lemnade sitt fädernesland för att deltaga i de tyska svärdsriddarnes korståg emot kristendomens fiender, gaf han hela Sko sätesgård uti "själaricht" till Sko kloster. Den mängd indulgentier och aflatsbref, som sedermera utfärdades till förmån för klostret, vore för vidlyftigt att här anföra; men årligen tilltog klostrets förmögenhet och stora helighet. Sko kloster utgjorde sålunda redan vid medlet af fjortonde århundradet en ansenlig besittning, som tillhörde cisterciensernas orden. * Den rykt-

* Cisterciënserorden inrättades år 1098 af en vid namn Robert, som var abbot i klostret Molesme i Frankrike, hvilket han lemnade och på hertig Ottos af Burgund bekostnad anlade ett kloster i biskopsstiftet Chêlans, på en ort som var full af dammar, gropar eller grafvar (Cisternis), hvaraf klostret blef kalladt Cistertium, på fransyska Cisteaux. Han föreskref så stränga reglor, att de svårligen kunde efterlefvas, och klostret hade upphört, om ej S:t Bernhardus

bare Birger Pedersson till Finsta, Uplands vördade lagman, hade uppbyggt de fromma systrarnes hus efter en eldsvåda, och allt stod ordnadt och siradt såsom det höfdes dessa S:t Bernhards döttrar, vänner icke blott af andakten och sången, utan af den stilla fliten och den smakfulla prydligheten.

Högborna jungfrur af landets förnämligaste ätter blefvo der intagna och ifrån de enkla klostercellerna utgingo ofta budskap, som mäktigt inverkade på folkens öden. Vid denna tidpunkt voro klostren i sitt högsta anseende, och tidsandan gaf ingen aning om att dessa heliga inrättningar kunde urarta från sin höga bestämmelse. Man ansåg klostren framställa andens öfvervigt öfver materien, och genom försakelsen af jordisk storhet och jordisk rikedom närma menniskosjälen till det oändliga. Att redan här i tiden afskudda stoftet af beröringen med den yttre verlden och genom kroppens späkning rena materien till en heligare boning för den odödliga själen, var det högsta målet för tidens sträfvan. Så finna vi uti häfderna klosterperioden fylla ett blad, ärofullt vid dess upprinnelse; men liksom allt ändrar gestalt, så afföllo också klostren ifrån det höga ändamål, för hvilket de blefvo stiftade.

Dessa helig-boningar voro icke allenast ett hem för Kristi brudar, de voro ock en fristad för den olycklige, en försoningens tillflyktsort för den brottslige. Men hvem förmår säga om klosterfriden fyllde hvarje hjerta inom dessa murar, hvem känner huru mången själ likväl fjettrades vid minnen från lifvets ungdomsvarma fröjder? Hvem förmår tälja suckarna, tårarna, knäfallen, hvem vet om alltid bönen släckte tårens brand och skänkte friden? De

begifvit sig dit och infört en ny och bättre ordning. Orden har derföre blifvit kallad ömsom Bernhardiner efter honom och ömsom Cistercienser efter klostret. Denna orden inkom först i Sverige under konung Sverker den äldre. *(Ur beskr. öfver Sko kloster.)*

stränga lagarne kräfde mera krafter och större försakelser, än vanliga menniskor kunna uthärda, och dessa öfverdrifna botöfningar skulle i längden komma att föraktas och alstra skrymteri under sin heliga täckmantel.

Det var likväl först på femtonhundratalet man började söka efter bevis på klostrens missbruk. Man framdrog dem då i dagen och det var kanske nödvändigt att öfverdrifva dem, för att ur menniskornas hjertan upprycka tron på klosterfolkets helighet. Men det var då en stor tanke, hvars framgång berodde på klostrens störtande: det var Reformationens seger.

Det rum, Sko klosters abbedissa bebodde i fjortonde seklet, var högst inskränkt och anspråkslöst, ehuru boning för en så mäktig herrskarinna. Ett helt smalt fönster uppvid taket insläppte endast ett svagt återsken af de varma solstrålar, som utanför klostermuren förnöjde den fria fogeln och den vilda blomman. Möbleringen bestod af ett bord af simpelt trä, men med skurna inskrifter på latinska språket, och några trästolar utmed väggen. Vid bordet stod abbedissans karmstol, i hvars kant rundtomkring var inristad en munkskrift, liksom i bordet. * På bordet låg en bönbok och en stor bibel, hvars blad voro mycket nötta, ehuru dess innehåll var på latinska språket. På väggen syntes rummets enda prydnad, en tafla föreställande Jungfru Mariæ himmelsfärd och omgifven af helgonabilder.

I abbedissan Helgas rum, der hon sjelf satt uti karmstolen, inträdde en nunna, som vid dörren gjorde en djup bugning, under det hon förde krucifixet till sitt bröst.

Abbedissan fäste på nunnan en tankfull blick utan att yttra ett ord. Det tycktes som hon ville tänka ut en tanke, som sysselsatt henne, innan hon gaf nunnan tecken

* Denna karmstol ifrån klostertiden förvaras ännu i Sko klosters kyrka.

att tala. Abbedissan Helga var ett vördnadsbjudande väsen, af hög börd, ehuru enkel och nästan anspråkslös hon föreföll vid första anblicken. Det var icke en af dessa tärda gestalter, som genom späkningar och strider vunnit rykte för helighet och derföre blifvit upphöjda till den betydelsefulla värdigheten. Klosterlifvet hade väl liksom kastat något blekt öfver hennes ungdomsskönhet, men icke härjat eller ens gifvit den ålderdomens pregel. Det var endast något mognadt, något utbildadt, något i sitt slag fulländadt, som utmärkte de klara, stilla ögonen och de förnäma, men ljufva, marmorhvita anletsdragen. Ett linnedok, knappast hvitare än hennes kinder, betäckte hufvudet. En fotsid grå mantel, sammanhäftad öfver bröstet med en träknapp och omkring lifvet med ett groft rep, hvarifrån likväl ett dyrbart radband af koraller och ett silfverkrucifix nedhängde, inneslöt hela hennes varelse och bevarade den för hvarje yttre intryck, så att den lik en sällsynt blomma i ett skrofligt skal blott skulle mogna till en egen inre skönhet.

Sedan abbedissan några ögonblick betraktat nunnan, nickade hon.

Nunnan framträdde, såg på henne ännu en gång och sade:

"Ett budskap har kommit, som förmäler att den värdige fadren, erkebiskopen, tillika med hertiginnan Ingeborg och fru Birgitta Ulf Gudmarsson, just nu anlända hit ifrån Upsala."

Abbedissan tycktes försänkt i ett par minuters begrundande.

Nunnan stod qvar i väntande ställning för att afbida abbedissans befallning.

"De äro välkomna," sade slutligen den allvarsamma

herrskarinnan, "jag skall möta dem i mottagningssalen. Tillsäg Hildigund att komma hit."

Den tjenande systern aflägsnade sig.

III.

I klostrets mottagningssal inträdde den vördige Peter Philipsson Folkunge, Svea rikes erkebiskop. Under den vida reskappan framskymtade minoriternas munkdrägt, hvilken han fortfarande bar, äfven sedan han uppstigit på erkebiskopsstolen. I hans hufvud, som nu var blottadt, tyckte man sig skåda urbilden af en gammal filosof. Lefnadserfarenhet, djupsinnighet och allvar talade ur hvarje drag.

Han åtföljdes af tvänne damer, äfven i resdrägter, men hvarandra högst olika till gestalt och uttryck.

Den ena var en verldsdam, med något kungligt i sin hållning, men med ögon, hvilka glänste af djupa lidelser och ett leende, som ingalunda var fritt ifrån behagsjuka, ehuru hennes ålder var mellan trettio och fyratio. Det var den unge konungens moder, hertiginnan Ingeborg, som under sin sons minderårighet och sedermera under hans frånvaro, ansågs såsom landets regerande drottning. Det var hon, som vid aderton års ålder var enka efter den så olyckligt omkomne hertig Erik, och som sedermera, efter tvänne års äktenskap med hertig Knut Porse af Halland, för andra gången blifvit enka.

Den andra damen, ehuru ytterst enkel till drägt och väsende, med ännu sköna drag, som uttryckte en djup fromhet, tycktes dock äfven van att omgifvas af lydnad och

vördnad. Det var den för sitt snille, sin fromhet och välgörenhet redan kända fru Birgitta Brahe, nu utsedd till den blifvande unga drottningens öfverhofmästarinna.

Några nunnor af de tjenande systsarna framburo skyndsamt högkarmade stolar och hjelpte de båda damerna att aftaga sina reskläder.

Erkebiskopen afkastade tigande sin reskappa och satte sig.

Hertiginnan såg sig otåligt omkring i den vida salen; men ingen prydnad, intet föremål annat än de släta trädbänkarna vittnade om de tysta innevånarinnornas tillvaro.

Fru Birgitta såg med tyst väntan mot den inre dörren, som i detsamma öppnades och abbedissan, med sin höga krumstaf i handen och åtföljd af tvänne djupt beslöjade nunnor, inträdde.

Efter en blick omkring rummet, gick hon först fram till erkebiskopen och böjde sitt hufvud djupt för honom.

Han reste sig upp och gjorde med högtidligt lyftad hand ett korstecken öfver henne.

"Frid öfver dig, min fromma dotter!" sade han.

"Guds frid, vördige fader!" svarade hon.

"Vi komma icke endast för att besöka eder, fru abbedissa, ehuru sådant icke kan annat än alltid vara oss kärt, der vi mötas af så mycken ordning, så mycken fromhet och så mycken kärlek, att denna heliga bostad förekommer såsom en Herrans doftande liljegård. Fru Brita har till eder ett särskildt ärende, högvördiga syster, hvilket hon sjelf må framföra. Vi befinna oss, som ni kanhända vet, på resan till Wardberg, för att der möta vår nya drottning och helsa henne välkommen."

Han gjorde ånyo korstecknet öfver abbedissan, hvarefter hon vände sig till de andra båda damerna.

"God dag, min kära fru Helga," inföll hastigt hertig-

innan. "Jag ville icke gerna fara förbi de fromma systrarnas boning, utan att se till huru du mår. Jag hoppas vi äro välkomna."

Hon räckte handen åt abbedissan.

Fru Helga sänkte sitt hufvud med en viss ödmjukhet i första ögonblicket; men derefter upprätade hon sig vid stafven och fäste sina allvarsamma, milda ögon på hertiginnan i det hon besvarade hennes handtryckning.

"Var välkommen, eders nåde!" sade hon. "För oss, systrar är det en lika stor glädje, som ära att hugnas af ett sådant besök."

Abbedissan vände sig nu till fru Birgitta. Då deras blickar möttes, uttalade sig i dem lika mycken välvilja som öfverensstämmelse i lynne och tänkesätt.

"Var välkommen, fromma dotter af vår ädle välgörare! Vi skola aldrig glömma att vi hafva din fader att tacka för det tak, hvarunder vi befinna oss."

"Jag tackar eder, högvördiga fru, för all eder godhet emot mig och hela min slägt," svarade fru Birgitta. "Och likväl är just ändamålet för mitt besök hos er, att begära ännu ett ytterligare bevis på eder vänskap och välvilja."

Abbedissan utsträckte sina armar och omfamnade henne.

"Var välsignad, min ädla väninna!" sade hon. "Hvad helst vi kunna göra, skall blifva oss kärt att få göra för dig. Säg blott hvad du önskar."

"Min goda fru abbedissa," afbröt hertiginnan Ingeborg, "ni gissar förmodligen, så framt ni annars i er helighet kan hafva funnit något ögonblick ledigt för en tanke på de verldsliga bestyren, att vi befinna oss på resan till Wardberg, för att emottaga vår unga konungs gemål, som ditväntas från Flandern."

Abbedissan hade vändt sig till hertiginnan.

"Ni bör veta," fortfor hertiginnan ifrigt, "att vår unga drottning är lika skön som rik, lika ädelmodig som frikostig. Med henne hoppas vi återfå på hofvet något af den forna lifligheten, af den glada och eniga sammanlefnad, som utmärkte den tid, då också ni var en af hofvets damer, fru Helga. Jag var väl då ännu icke sjelf i Sverige, men jag har hört eder omtalas af de äldre hofdamerna. Er man, herr Magnus Bengtsson, lärer likväl genom sin sträfhet ofta förbittrat edra dagar."

En rodnad flög öfver abbedissans drag.

"Jag har aldrig klagat öfver min herre och man," sade hon.

"Men han har ju öfvergifvit er, så att ni icke har sett honom kanske på tjugu år."

"Det band, som fäste mig vid honom, är upplöst," sade abbedissan med en allvarsam blick och en ton, i hvilken till och med kanhända något strängt framträdde. "Jag har nu helt andra pligter att uppfylla, än den tid då jag lefde med i verlden och vid hofvet."

Abbedissans ansigte hade återtagit sin bleka skiftning, hennes ögon sitt milda majestät.

"Förlåt mig, fru Helga," sade hertiginnan småleende, "men jag tänkte att ni gerna skulle kasta en blick tillbaka på de glada minnena från edra yngre år."

"Eders nåde," afbröt abbedissan, "är det något som eders nåde önskar, så värdigas endast befalla."

Men hertiginnan ville icke så lätt släppa ett samtalsämne, som roade henne och tycktes försätta den fromma abbedissan i någon förlägenhet.

"Har ni nyligen hört något ifrån er man, eller är ni, liksom jag, kanhända också enka? Vet ni om Magnus Bengtsson är död?"

"Anse mig såsom enka, eders nåde," inföll abbedissan

med värdighet. "Det är icke förenligt med mitt kall att låta tankarna fara ut i verlden. För mig är Magnus Bengtsson död, antingen han lefver eller icke."

Erkebiskopen, som med ett uppmärksamt öga på damernas rörelser hade sutit på stolen, uppreste sig nu och trädde emellan.

"Min värdiga fru syster," sade han och vände sig till abbedissan, "ni har gjort rätt som vändt håg och sinne ifrån det jordiska. Edra pligter och eder ställning äro vigtiga, men också heliga. De fordra hela er själskraft, om de skola bära himmelska frukter. Den verksamhet, som ni har ådagalagt, erkännes och välsignas af alla de föräldrar, som åtnjutit den lyckan att få öfverlemna sina döttrar åt eder vård och uppfostran."

"Hvem erkänner icke det!" inföll hertiginnan. "Också var er far, riksföreståndaren, alltid mån om Sko kloster och dess fördelar. Det kan jag intyga från den tid jag satt i regeringen med honom."

"Herr Mathias har alltid varit en god kristen och svenska kyrkans försvarare," anmärkte erkebiskopen.

"Han var alltid förbittrad på er man," sade hertiginnan något spetsigt. "Också var det visserligen rätt illa gjordt af riddar Magnus, att icke blott öfvergifva en så älskvärd fru, som ni var, fru Helga, utan att också så godt som röfva bort er son, den unge herr Folke. Ni vet väl, fru Helga, att han är hemkommen från Italien till Sjöö? Han har väl redan varit här och besökt sin mor, kanske mer än en gång?"

Öfver abbedissans ansigte sväfvade ett uttryck af hemliga sinnesrörelser. En skugga från aflägsna slumrande minnen sväfvade förbi hennes tankar.

"Får jag bedja eders nåde," inföll erkebiskopen, "att icke oroa vår ädla och vördiga fru med så verldsliga saker."

"Hvad menar ni, högvördigste fader?" återtog hertiginnan. "Skulle fru abbedissan icke tåla att höra nämnas sin man och sin son? *Hon* har ju icke förbrutit något emot dem!"

"Vi hindra fru Birgitta," afbröt erkebiskopen, "att få framföra sitt ärende."

Hertiginnan vände sig bort.

"Så låt henne tala då," sade hon. "Men huru länge tror ni att vi behöfva dröja här, högvördige fader?"

Fru Birgitta framträdde och fattade abbedissans hand.

"Ni vet kanhända, högvördiga moder, att jag blifvit utsedd till hofmästarinna hos den unga, väntade drottningen. Min far och min man hafva båda fordrat att jag skulle åtaga mig detta kall. Jag har icke förmått att afslå konungen, min frändes begäran, att meddela hans gemål de underrättelser hon behöfver, för att kunna finna sig till rätta i detta för henne fremmande land, och jag ämnar derföre blifva borta ifrån hemmet några månader."

"Ja, det måste så vara!" inföll åter hertiginnan. "Jag mins nog huru det var, när jag kom hit ifrån Norrige. De svenska fruntimren hafva alltid något att anmärka på den, som är fremmande."

"Och hvad är din önskan i anledning deraf, min ädla fränka?" frågade abbedissan.

"Jag vet icke någon ort, der jag kan lemna mina äldsta döttrar under min frånvaro," svarade fru Birgitta, "om jag icke får anförtro dem åt eder vård, inom dessa heliga murar, högvördiga moder! Jag medför dem, om ni tillåter det, och bönfaller om deras emottagande."

"Jag kan försäkra er, fru abbedissa," sade hertiginnan, "att fru Birgittas döttrar äro ganska älskvärda och väluppfostrade adelsjungfrur."

Öfver fru Helgas anlete strålade ett stilla småleende

af ömhet och välvilja, då hon fattade den fromma väninnans hand och sade:

"Det är mig en stor glädje att kunna erbjuda dig en fristad för de unga tärnorna, min ädla Birgitta. Jag hoppas att de här icke skola vara utsatta för någon fara under dessa stormiga tider, som man säger skola hafva upprört vårt fädernesland."

"Jag reser med lugn och frid i hjertat, då jag vet att de kära barnen få vara i edert fromma hus, högvördiga fru!" sade Birgitta, och hänförd af sin varma känsla förde hon abbedissans hand med ödmjukhet till sina läppar.

"Det är godt," sade ånyo hertiginnan; "detta kloster är onekligen en passande tillflyktsort för de unga adelsdöttrarne. Men hvad de stormiga tiderna angå, så hoppas jag de äro förbi, då min son nu går att förena sig med en gemål som anstår honom."

"Vi vilja bedja för hans väl," yttrade erkebiskopen. "Om ni behagar, fru syster, så befall att man ringer, så skall jag hålla en messa för systrarna. Först sedan den är hållen, och vi framburit våra offer till den heliga jungfrun och alla Guds utkorade helgon, vilja vi bedja eder om någon jordisk vederqvickelse."

Abbedissan böjde med en tacksam blick sitt hufvud för erkebiskopen, och vinkade åt den ena af de båda nunnorna, som stumt åtföljt henne. Denna aflägsnade sig.

"Jag har sett klosterkyrkan flera gånger," sade hertiginnan. "Jag är trött och behöfver hvila mig. Behagar ni anvisa mig något rum, min fromma fru."

Abbedissan tillsade den andra nunnan att följa hertiginnan.

"Så farväl på en stund, fru Helga," ropade hertiginnan. "Tack på förhand för er gästfrihet. Det skall blifva ljufligt att få hvila här en stund i fullkomlig ro. Men det

är sant, min bästa fru Helga, låt icke ringa alltför länge; en alltför lång klockringning är ganska tröttande, helst då den höres på så nära håll. Emellertid, farväl så länge, fru Helga!"

Då hertiginnan Ingeborg aflägsnat sig, gjorde erkebiskopen en högtidlig helsning och ett korstecken.

"Guds frid, fromma syster!" sade han. "Jag går till sacristian, der jag förmodligen träffar eder biktfader, den åldrige brodren Haqvinus."

"Och nu min ädla fränka," sade abbedissan till fru Birgitta, "vill du införa dina döttrar i mitt rum!"

IV.

Pilgrimen och riddaren hade emellertid anländt till klostret. Begge hade stigit af sina hästar.

Den gamle blickade omkring sig, liksom ville han af de omgifvande föremålen bedöma hvad som väntade honom derinom. Den unge riddaren betraktade den höga ringmuren, såsom hade han velat genombryta den och med ens framtränga till den hulda bild, som hans barndomsminne framställde.

Lik en grönskande pelarsal utgjorde den fridfulla stranden en förgård till den hvita klostermuren, som lik skymten af en jungfrulig bild gömde sig under trädens skugga. Den vilda kastanien och den fina poppeln grönskade i yppig sommarskrud, liksom för att på samma gång pryda och skydda den helgedom, som menniskohänder upprest till Skaparens ära. Öfver sjön syntes en och annan farkost, en så kallad löpeskuta, styra sin färd emot klostret,

äfvensom på vägen och gångstigen rörde sig grupper af landtfolk, hvilka kommo för att jemte klosterfolket afhöra messan, hvartill sabbatsklockorna kallade med heligljudande toner. Men liksom en genklang till klosterklockan hördes en aflägsen klockringning långt bort ifrån, öfver berg och dal och sjö.

Den gamle pilgrimen, störd i sina betraktelser, lyfte härvid sitt hufvud, såsom hade han oförmodadt hört någon välkänd stämma, hvilken på många år icke nått hans öra. Och en här af minnen sprang upp för hans inre, med syner och bilder, hvilka än logo i dagens ljusa färger, än sväfvade i nattens fruktansvärda skuggor.

Landtfolket stannade på vägen, lyssnande med förundran till den aflägsna klockringningen. En och annan gjorde korstecknet, men några af de äldre igenkände klockorna och förklarade att ringningen kom från den gamla riddareborgen Sjöö, som stått öde i många år; men att borgherrn nu var hemkommen och att derföre hölls messa i borgens kapell.

Den unge riddaren, intagen af föreställningen om det som den förestående stunden skulle innebära för honom, varseblef icke att han var ett föremål för mängdens nyfikenhet, och hade med otålighet följt den gamles rörelser. Han tog ett steg mot klosterporten, men vördnaden för hans fader höll honom tillbaka.

Pilgrimen stod utanför klosterporten. Han utsträckte sin hand för att fatta ringklockan, då han hastigt liksom hölls tillbaka af en osynlig makt. Han bäfvade, den gamle beprófvade mannen, den fordom så stolte och fruktansvärde. Han stod vid målet för sin långa vandring, han skulle nu efter så många sorgfulla år få återse den qvinna, som varit hans maka, men som han, förledd af sitt sinnes mörka ingifvelser, hade öfvergifvit. Bittert kände han i denna

stund följderna af sin grymma villfarelse. Var det icke hans egen skuld, att den öfvergifna makan tagit sin tillflykt inom dessa murar, hvilka nu inneslöto henne, såsom grafven en lefvande?

Men pilgrimen utsträckte åter handen emot klosterklockan, ty han kom ju för att strida med dessa fruktansvärda murar om sin Wendilgard, för att, om hon ännu älskade sin jordiske make högre än den himmelske brudgummen, återföra henne till sitt forna, sitt rätta hem. Han kände ju vägen till den helige fadren, och den gamle pilgrimen skulle väl än en gång kunnat vandra till Rom, för att hemta ett bref som förmådde öppna denna port för henne, som han ännu så högt älskade, hans vigda maka.

Men skulle väl hon vara densamma som fordom? Skulle icke klosterlifvet hafva förändrat hennes sinne, liksom det måste hafva förblekt hennes ungdomsfägring? Men skulle väl också hon igenkänna honom? Hade icke den i sorg förflutna tiden liksom en bister vinter utbredt sin snö öfver honom? Skulle hon väl i den torftige pilgrimen igenkänna sin stolte, ridderlige make?

Men Wendilgards hjerta skulle igenkänna honom, skulle förlåta honom, då han nu kom för att erkänna sin villfarelse! Det var hans tysta tro, det var hans hemliga förhoppning.

Ringklockan ljöd och en stund derefter öppnades porten. En man i cisterciensernas gråa drägt visade sig. Det var en tjenande broder, som tigande helsade fremlingarna, samt ledsagade dem till den inre klosterporten, hvarefter han återvände till sin post vid yttre muren.

Pilgrimen drog djupt efter andan och riddar Folke kastade en blick af häpnad mot den höga ringmuren, hvilken utestängde hvarje tanke på de vackra dälder, som grönskade derutom. Allt var tyst och stilla, intet ljud af mennisko-

röster kunde förnimmas, endast några spår i den finkrattade sanden förrådde de höga gäster, hvilka för en stund sedan anländt till klostret. För öfrigt var allt i sin tysta vanliga ordning.

Porten till klosterfolkets prydliga bostad öppnades af en nunna. Hennes ansigte var visserligen obeslöjadt, men omgafs af ett tätt tillslutande linnedok, som lemnade föga åskådligt af de milda dragen. Hon syntes likväl hvarken vara ung eller vacker, men ur de allvarliga ögonen talade ett klosterligt, stilla, fromt uttryck.

"Den heliga jungfrun välsigne eder ingång!" sade hon. "Hvad önsken I här i Herrans helgedom, fremlingar?"

"Vi önska att få tala vid klostrets abbedissa," svarade pilgrimen.

Nunnan betraktade honom med uppmärksamhet. Då hon varseblef relikerna, som pilgrimen bar på sitt bröst, korsade hon sig med andakt.

"Ack," sade hon, "ni har säkert vandrat långa vägar, fromma pilgrim, ni har hugnat edra ögon med åsynen af den heliga grafven!"

"Jag har varit i Palestina," svarade pilgrimen otåligt. "Men framför nu min helsning till abbedissan."

"Helgonen bevare oss!" utbrast nunnan. "Den fromma modren Helga kan icke störas förrän efter messan. Men stigen in och hvilen eder, fremlingar. Vårt kloster är gästvänligt emot alla; så är moder abbedissans befallning."

Den unge riddaren ville otåligt skynda framåt, men pilgrimen stod obeslutsam.

"Önsken I att gå i kyrkan," sade nunnan, "så kan detta gå för sig. Den högvördige fadren, erkebiskopen, som hugnat oss med ett besök, ämnar sjelf hålla messan."

"Så låtom oss gå i messan, medan vi vänta på företräde hos den fromma abbedissan," sade riddar Folke.

Pilgrimen gaf sitt bifall, och de fingo återvända till den yttre porten, der den tjenande brodern visade fremlingarne stora vägen till klosterkapellet.

Sko klosters kyrka var inredd i tvänne afdelningar. Den inre, särskildt ämnad för klosterfolket, var genom en gång sammanbunden med sjelfva klostret. En stenmur, hvarofvanför ett jerngaller sträckte sig ända upp till taket, skilde nunnornas kapell ifrån den yttre afdelningen, som var tillgänglig för det omkringboende landtfolket, liksom för alla vallfärdande som besökte klostret. Den lilla helgedomen var prydlig och rikt utsirad med helgonbilder. Flera altaren funnos, hvaraf ett var klädt med hvita rosor, de andra åter med mångfärgade blomster, hvaremellan invigda vaxljus uppsände sina matta lågor, likt bleka rökoffer bredvid sommarsolens gyllene strålar, då dessa nu inströmmade genom de höga smala fönstren och öfver det hela kastade sin skimrande belysning.

Sången hade icke ännu begynt. De begge fremlingarne gingo framåt gången förbi den församlade menigheten, som tagit plats på bänkarne. De stannade begge och skådade genom gallren mot det inre af kyrkan. Nunnorna voro redan församlade och de beslöjade gestalterna knäböjde i stilla andakt.

De begge, far och son, liksom förenade i samma tanke, blickade sökande öfver kretsen af nunnorna. Höljda i sina fotsida gråa mantlar, förrådde ingen af de knäböjande varelserna, som begrafvit sin jordiska fägring för hvarje verldsligt öga, något drag af sitt ansigte.

Med högt klappande hjerta hade riddar Folke låtit sina ögon sväfva ifrån den ena gestalten till den andra, och tanken att den för hans hjerta så kära bilden af hans moder möjligen kunde vara honom så nära, upprörde honom på det sällsammaste sätt.

Den gamle, som med en viss bäfvan beskådat den ena efter den andra af de beslöjade, tyckte sig likväl icke känna såsom han funnit hvem han sökte, och en qvalfull tanke uppsteg i hans inre. Hade han kommit för sent för att afbedja det grymma missförståndet, för att säga henne, den ädla förorättade, att hennes bild stod i renad glans inför hans hjerta?

Men erkebiskopen i messeskrud, omgifven af chorgossar, trädde nu inför högaltaret.

I detsamma öppnades vid sidan en dörr och abbedissan, omsluten af cisterciensernas långa mantel och med sin höga krumstaf i handen, gick framåt utmed muren till en bänk, som doldes af ett förhänge. De djupa vecken af slöjan gömde väl hela hennes anlete; men det var något i den fromma fru Helgas gång, i sjelfva böjningen af hennes hufvud, som gaf henne ett uttryck af själens renhet, af ett enkelt men vördnadsbjudande majestät.

Hon åtföljdes af en ung, alldeles obeslöjad novis. Det var en skön varelse, med ögon der barnet återspeglade sin himmel, med ett leende som tycktes drömma om en syskonkyss af himmelens englar. Likt en flod af gyllene vågor svallade lockarna ned öfver hennes gestalt, — en fladdrande guldslöja öfver de jungfruliga behagen.

De begge fremlingarnes ögon dröjde ännu vid förhänget, som lätt darrade efter de tvänne sköna gestalternas vidrörande, och derefter möttes åter deras ögon.

Pilgrimen tycktes skakad på ett sällsamt sätt. Det sträfva uttrycket i hans ansigte hade liksom upplöst sig i tårar, som långsamt rullade utföre hans kinder. Högt stormade den gamles fredlösa hjerta; men genom mörkret i hans inre tycktes på en gång såsom ville en ljusens ande der söka ett hemvist. Den gamle mannen gret som ett barn.

Riddar Folke hade velat bortskänka år af sitt lif för

att få återse den sköna varelsen ännu en gång. Men häpnande öfver sin djerfva tanke, att på detta heliga rum inrymma ett annat intresse än det för hans moder, nedböjde den unge riddaren sitt hufvud och fattade radbandet.

Sången begynte. Liksom röster från aflägsna, osedda rymder, hördes nunnornas lofsång från andra sidan muren, såsom hade de frommas själar i bönen sväfvat upp till en högre verld. Och såsom en harpoton ibland vindarnas spel, hördes en klar silfverstämma högt öfver dem alla. Hade himmelen nedsändt ett af sina sändebud, eller var det en jordisk jungfru, som med barnets stämma talade med öfverjordiska syskon i sången?

Men sången tystnade. Chorgossarna svingade sina rökelsekar och erkebiskopen började den heliga messan.

Pilgrimen hade härunder småningom återtagit en lugnare hållning, men ett upprördt uttryck hvilade ännu öfver hans ansigte. Riddarens blick fäste sig deremot oafbrutet på det hemlighetsfulla förhänget, hvarifrån de sköna tonerna hade kommit.

Efter messans slut uppstod en djup tystnad i hela kapellet, endast afbruten genom rullandet af radbandens kulor, som sänktes emot hvarandra.

Åter syntes abbedissan. Hon höjde sin krumstaf och alla nunnorna uppreste sig. I stilla ordning följde de henne ur kapellet.

Pilgrimen hade instinktmässigt fattat i jerngallren, liksom ville han med ens sönderbryta hvad som stod emellan honom och henne, som han ännu älskade med samma brinnande känsla, ehuru åren och sorgen blekt hans hår och fårat hans kinder.

Genom den unga riddarens hjerta smög en ljuf värma, då hans blick följde abbedissans hulda gestalt. Han ville knäböja för att kyssa fållen af hennes mantel och lik-

väl — halkade ofrivilligt hans blick till den sköna novisen vid hennes sida. Det var dock icke som hade den unga jungfrun förjagat, utan fastmera befästat och förklarat modrens bild i hans hjerta.

Men dörrarna till nunnornas bönkapell uppslogos på vid gafvel och erkebiskopen trädde ut till den yttre afdelningen af kyrkan.

Han höjde sin staf för att slå korstecknet öfver det församlade folket och till dem uttala sitt: "Benedicite!"

Först då folket småningom hade lemnat kyrkan, uppvaknade pilgrimen till det närvarande. Hans blickar vände sig till den öppnade dörren, der erkebiskopen hade qvardröjt några ögonblick, liksom hade han igenkänt den gamle och väntat att denne skulle närma sig. Med ett uttryck af vänskap och välvilja hade erkebiskopen helsat på riddar Folke, men fäste derefter ånyo en skarp och forskande blick på pilgrimen, hvilken med en blandning af stolthet och ödmjukhet gick några steg närmare.

"Är det du, frände och riddare?" frågade erkebiskopen med en viss öfverraskning.

"Det är jag, högvördige fader!" svarade pilgrimen.

"Och hvad söker du här, Magnus Bengtsson?" återtog erkebiskopen, beherrskande sig och utan att röja den oro, som hos honom uppsteg vid pilgrimens åsyn.

"Jag har vandrat många och långa vägar," svarade den gamle och hans höga gestalt tycktes härvid liksom böjas af inre stormars smärta. "Jag har badat i Jordans flod, för att släcka den brand som förtär mitt lif; jag har vandrat ifrån land till land, för att finna upplysning och jag har erfarit underbara saker."

"Och du har kommit hit," sade erkebiskopen med ett besynnerligt uttryck, liksom af deltagande, "för att i när-

heten af denna välsignade fristad tillbringa dina återstående dagar?"

"Jag har kommit," svarade pilgrimen, "för att återse henne som var min maka och för att återgifva henne sin son."

"Men vet du *hvar* och *hvad* hon nu är?" frågade erkebiskopen ånyo.

"Jag vet att hon svurit en ed att tillhöra en helig orden; men jag vet också vägen till den helige fadren i Rom, som kan lösa henne ifrån de nya pligterna, om hon så vill, för att återtaga de förra."

Erkebiskopens panna mörknade.

"Du vet då icke," sade han, "att hon bär den heliga stafven i detta fromma systrahus — att hon är *abbedissa!*"

Pilgrimen bleknade.

"Nå väl!" sade han. "Men jag vill tala vid henne; detta kan icke nekas mig. Vill ni, högvördige fader, utverka mig ett samtal med henne?"

Erkebiskopen tycktes betänka sig ett ögonblick.

"Jag skall tala vid den fromma fru Helga," svarade han. "Jag skall, om hon så önskar, sjelf vara närvarande vid edert återseende."

Erkebiskopen helsade honom och gick tillbaka inåt kapellet.

Pilgrimen upprätade sig stolt och följde under tystnad riddar Folke till klostergården.

V.

I klostrets stora mottagningssal stodo de båda, faderoch son, väntande. Den tjenande systern hade aflägsnat sig.

Den gamle var blek, och endast hans häftiga andedrägt röjde att stormiga känslor svallade inom honom.

Den unge riddaren kände en sällsam darrning. Snabbt skiftade färgen på hans kinder. Hvarje blick, hvarje rörelse röjde oron i hans själ.

Den gamle tycktes hastigt besinna sig och fäste en pröfvande blick på honom, i det han framträdde och ladesin högra hand på riddarens arm.

"Folke," sade han, "glöm icke din pligt, ditt löfte. Du måste tiga till dess jag talat. Du har ju heligt lofvat mig det."

Riddar Folke teg. Han endast böjde sitt hufvud, räckte fram handen liksom bekräftande och fattade den gamles.

"Jag litar på dig, Folke," återtog denne. "Ehvad du får höra, förhåll dig stilla. Kom ihåg att det gäller en fars välsignelse, en moders lugn. Våga icke, min son, att med mensklig förmätenhet skakande och störande tilltala den fromma abbedissan. Låt henne sjelf få följa sitt hjertas ingifvelse, om hon vill känna oss, om hon vill låta oss märka att hon känner oss. Glöm icke, Folke, att du har en fader som står vid din sida, då du står invid din moder. Uppoffra ingendera, min son!"

Det tycktes, som den unge riddarens läppar blifvit förseglade; han beherrskade sin rörelse och tryckte ännu en gång fadrens hand.

I detta ögonblick öppnades dörren. Erkebiskopen i den fotsida minoriter-rocken, med det ädla hufvudet be-

kransadt af gråa lockar och prydt med det gråa skägget, inträdde i salen.

Vid sin hand ledde han abbedissan. Det djupt nedfällda doket dolde hennes ansigte och hela öfre delen af hennes gestalt. Men under den gråa manteln syntes en hvit hand vidröra radbandets koraller, för att fatta silfverkrucifixet, liksom behöfde den fromma i detta ögonblick fasthålla denna sinnebild, för att lugna sitt inres djupa rörelse.

Vid abbedissans åsyn ilade en våldsam darrning genom pilgrimens lemmar. Han syntes vilja närma sig, men tog ett steg tillbaka och det stolta hufvudet sänkte sig ovilkorligt till en djup, vördnadsfull bugning.

Den unge riddaren utsträckte sin hand mot den hulda beslöjade gestalten, men trogen sitt löfte, förblef han stilla och knäföll endast för att sålunda helsa henne.

Vid fremlingarnes åsyn stannade abbedissan ett ögonblick. En skälfning flög genom hela hennes varelse, så att den långa manteln sakta darrade vid hennes fot.

Midt i salen stod en högkarmad stol. Erkebiskopen förde abbedissan till den, och hon nedsatte sig. Han ställde sig med korslagda armar vid hennes sida.

Derefter vände han sig högtidligt till fremlingarne och betraktade dem med en allvarlig och tankfull uppsyn.

Den gamle pilgrimen tog långsamt ett steg framåt. Hans fuktiga ögon fäste sig på abbedissan med ett brinnande uttryck af blandade känslor. Hans läppar darrade och det tycktes som om tungan icke kunde framföra något ord.

Då började erkebiskopen att tala:

"Magnus Bengtsson Minniskiöld," sade han långsamt, "du har på detta heliga rum begärt att få samtala med Wendilgard Mathiasdotter, hon som var din maka, men

som nu, sedan hon tagit afsked af allt det jordiska, är den trogna systern Helga."

Ett sakta, ett besynnerligt ödmjukt "ja!" sväfvade öfver pilgrimens läppar.

"Du får tala, riddar Magnus," återtog erkebiskopen, "men tänk noga på hvarje ord som du låter gå öfver dina läppar, ty detta är en helig och högvigtig stund, och detta rum är en Herrans helgedom. När du trädde in igenom denna port, lemnade du då alla verldsliga tankar och afseenden utanför? Välan, riddare, läs i ditt hjerta ett ave, och så tala!"

En tystnad följde, hvarunder erkebiskopens ögon med genomträngande, nästan underbar makt fäste sig vid den unge riddaren.

Ynglingens bröst häfde sig våldsamt; han knäppte sina händer nästan krampaktigt tillsammans och han häftade sina ögon oafbrutet på den beslöjade fru Helga.

Den gamle riddaren hemtade djupt efter andan.

"Jag har kommit," sade han, "för att frambära min bekännelse och min bön här, liksom jag gjort vid Frälsarens graf. Jag har varit på heliga orter, jag har sett många heligas bilder; men i denna stund känner jag en bäfvan, så som jag aldrig förr i mitt lif har förnummit. Vördige fader! säg mig ett ord, som kan styrka mig."

"Tala, riddare, säg ut hvad du har öfvervägt och besinnat," sade erkebiskopen.

Den gamle hade alltjemt betraktat den stumma beslöjade bilden, såsom hade han hyst en förhoppning att Helga skulle tilltala honom, till dess han nu på en gång vände sina bedjande ögon till prelaten, i det han sade:

"Hvad får jag kalla henne, vördige fader?"

"Du skall kalla henne *syster!*" hördes erkebiskopens djupa stämma.

"Syster," sade den gamle med dyster långsamhet, "syster? Skall det då *så* vara? Så hör mig då, syster, du som förr var mig mera! Nu vet jag att jag har gjort dig orätt. Nu vet jag att du är oskyldig. Jag vill nu säga det, ty jag måste. Jag har lidit så, att icke ens badet i Jordans flod kunnat gifva lugn åt mitt hjerta. Förebrå mig icke att du har lidit, om du har gjort det, ty jag har lidit mera än du. Jag vet att min ånger nu kommer för sent, kanhända; men jag vill dock spörja hvad jag har att göra."

En darrning gick åter öfver doket. Den hvita handen visade sig under fållen af detsamma och höjde sig långsamt. Tvänne fingrar utsträcktes och tecknade ett kors framför pilgrimen.

"Guds frid vare öfver dig!" sade abbedissan med en stämma, som underbart genomträngde makens och sonens hjertan.

En tystnad följde.

Då den gamle förgäfves väntat på annat svar, återtog han:

"Du, som jag måste kalla syster, vill du svara mig och säga om du vill förlåta hvad du har lidit?"

"Hennes lidande har lärt henne att finna friden," inföll erkebiskopen. "Hvad du, riddare, har gjort emot henne, det har himlen vändt till godo. Hon har nu blifvit ett utkoradt Herrans redskap och hon verkar här i välsignelse. Frid öfver henne!"

Den gamle suckade djupt.

"Jag känner att jag hårdt behandlas," sade han; "jag har haft en ond tanke om henne, men jag har bortdrifvit den. Jag har blifvit bedragen af ett sken, men jag har nu insett det; bör jag väl då längre straffas?"

"Frid vare öfver dig!" sade abbedissan och hennes milda stämma bäfvade af en hemlig rörelse.

"Jag vill säga mera," återtog pilgrimen. "Det är ett misstag, en villfarelse som bragt dig inom dessa murar."

"Icke så, riddare!" inföll erkebiskopen. "Inom denna helgedom kommer ingen af villfarelse, minst den som till ett sådant embete, som vår vördade syster bekläder, blifvit upphöjd af den helige fadren, honom, som fått sig öfverantvardade Sanct Petri nycklar och ring."

Pilgrimen betraktade erkebiskopen med ett förvånadt ögonkast och tycktes djupt begrunda något. Derefter sade han:

"En villfarelse är det likväl, vördige fader, som förmått henne att öfvergifva hemmet, öfvergifva sin makes hus. Om mannen reser bort, skall derföre hustrun öfvergifva kretsen för sina pligter?"

"Den som har en rätt kärlek till det som ofvanefter är," svarade erkebiskopen, "måste öfvergifva fader och moder och allt hvad kärt är på jorden."

"Jag vet att vår heliga moder kyrkan har högre rättigheter, än allt annat i verlden," sade den gamle, "och likväl — jag vill veta hvad jag har att vänta af dig, Wendilgard..."

"Säg icke så," afbröt erkebiskopen. "Du talar till Helga, till abbedissan i detta invigda af Gud och alla helgon genom kyrkans makt beskyddade systrahus."

"Jag talar till en qvinna som har varit min maka," utbrast pilgrimen. "Jag har kanhända gjort orätt emot henne, men jag vill godtgöra det. Väl vet jag, att jag i detta ögonblick och på detta rum ingen makt hafver; men jag har varit i Rom, jag har skådat den helige fadren och jag känner vägen till honom. Derföre vill jag fråga om du vill. Säg, att jag må veta det. Skall jag skaffa ett bref, som öppnar denna port för mig och för dig?

Skall jag hemta ett bref, som återgifver en man sin maka och en son sin moder?"

Erkebiskopen utsträckte sin hand och lade den på den gamles skuldra.

"Betänk, betänk noga!" sade han.

Abbedissan uppreste sig. Det lätta dokets tyg rörde sig på ett underbart sätt och den hvita handen höjde sig åter.

Då framstörtade med ens den förut orörlige unge riddaren. Han knäföll för abbedissan och fattade häftigt den hvita handen, tryckte den hårdt till sina läppar och en ström af tårar frambröt, liksom en perledagg öfver liljor.

Den gamle skakades härvid häftigt. Det var som hade han velat slita sig lös från en förstenande trollmakt, hvilken höll honom bunden, der han stod betraktande makans och sonens återförening.

Genom erkebiskopen flög också i denna stund en djup rörelse. Det var den menskliga känslans makt, som oemotståndligt öfverväldigade honom. Äfven i hans öga framträdde ett par tårar, då han såg den vid sin moders fötter knäböjande sonen; men han sade intet.

Då lyfte den andra hvita handen, den som icke var bunden af sonliga läppar och händer, slöjan från ett moderligt ansigte. Ögon som summo i tårar, läppar som förklarades af ett underbart leende, mötte ynglingen. Det hulda ansigtet sänkte sig emot honom och han kände en kyss på sin panna, en kyss på sina läppar.

Vid denna syn uppgaf pilgrimen ett häftigt utrop. Det var som hade fröjd och smärta förenat sig, för att sönderslita hans hjerta. Den stolte gubben nedsjönk på knä. Med en krampaktig rörelse betäckte han sitt ansigte med händerna, liksom ville han för ingen låta märka de djupa lidelser, som dock förrådde sig i hans blick.

Men snart reste åter abbedissan sitt hufvud. Den lyftade slöjan nedföll och handen, som den knäböjande unge riddaren fasthöll, höjde sig och uppreste honom.

"Frid, Guds bästa frid vare öfver dig, min son!" sade abbedissan med en stämma, djupt darrande, men dock klar och ren.

Ännu en gång kysste riddar Folke sin moders hand, men vek derefter ett par steg tillbaka då han reste sig upp.

"Låtom oss nu skiljas!" sade erkebiskopen. "Ni behöfver hvila, fru syster."

Men pilgrimen uppreste sig och sade med dof röst:

"Jag har dock ett svar att fordra. Jag måste hafva ett sådant!"

Abbedissan knäppte sina händer tillsammans och böjde sitt hufvud. Det syntes som en känsla af djup andakt genomflög henne.

Då sade erkebiskopen.

"Denna stunden är svår för eder, det inser jag. Jag vill derföre också bedja, att Gud och Guds heliga moder ville välsigna det beslut, som kommer att fattas."

Då höjde abbedissan åter sitt hufvud och talade:

"Hör mig, Magnus Bengtsson, fordom min herre och make, nu min broder i Kristo, och du min son, mitt enda barn, Folke Magnusson! Hören hvad jag vill säga eder i denne vördade erkebiskops närvaro. Jag vill förkunna eder, huru jag inkommit i denna helgedom och deraf må dömas hvad som skall blifva i framtiden."

"Min vördade syster," inföll erkebiskopen, "jag som känner edra tänkesätt emot vår heliga moder kyrkan, behöfver ingalunda frukta att förnimma något, som möjligtvis kunde strida emot hvad som är rätt, tillbörligt och värdigt. Derföre vill jag, om det så är eder önskan, fru Helga,

lemna eder ensam med dessa tvänne, som äro edert hjerta så nära."

Abbedissan tycktes besinna sig ett ögonblick.

Den gamle pilgrimen uppgaf en suck, liksom om hans hjerta ögonblickligen blifvit lättadt ifrån en tyngd.

Men abbedissan sade:

"Visserligen, högvördige fader, är för eder intet obekant om mitt sinnes beskaffenhet, om allt hvad som händt mig, ty utan en trogen bikt hade väl aldrig detta dok kommit på min panna och ännu mindre den heligá stafven blifvit anförtrodd i min hand. Men haf dock tålamod och om det erfordras, var sjelf min staf i en stund, som kanhända blir för mig desto mera svår, som den kanhända skall kosta dem tårar, hvilka mitt hjerta erkänner såsom sina närmaste, om jag äfven måste, då jag försakar hela den öfriga verlden, likaledes försaka dem."

"Så tala, min dotter," sade erkebiskopen. "Gud styrke dig!"

Mörka aningar började nu uppstiga i pilgrimens inre. Han hade icke förut rätt tänkt sig möjligheten, att klosterlifvet i den fromma nunnans hjerta kunnat utplåna kärleken till hennes make. Denna tanke uppväckte en ny storm i hans inre. Han fäste på abbedissan en mörk, forskande blick, men det välbekanta ansigtet med dess visserligen förändrade, men ännu rörande uttryck af älskvärdhet, — så mycket hade ett ögonblick dock låtit honom skåda — dolde sig åter under doket och kunde således icke förmildra den djupa betydelsen af hennes ord. Den gamle riddaren hade varit frestad att störta till hennes fötter, att rycka slöjan från hennes hufvud och med böner besegra henne, innan hon ännu uttalat sitt beslut. Men det var något underbart i abbedissans väsen, som höll honom till-

baka, som sårade hans känslå och som slutligen uppväckte hans stolthet.

"Jag vet alltför väl," yttrade han, "och inser klart hvad du vill svara mig. För min skull behöfver du icke tala. Jag har känt dig förut, såsom jag trodde. Derefter har jag misskänt dig. Men nu känner jag dig åter och kanske bättre än förr."

Han korslade sina armar öfver bröstet. Den ömmare rörelse, den djupa oro, den hemliga ångest, som förut talat ur hans anletsdrag, hade gifvit vika för ett beslut, en bestämd föresats, som han i detta ögonblick tycktes hafva fattat.

"Välan!" sade abbedissan efter några ögonblicks tystnad med en vemodig klang i sin stämma. "Inser du redan hvad jag har att säga dig, så vet du att jag har förlåtit dig och att det endast är kyrkan, som nu trädt emellan oss. Jag fordrar derföre din aktning och välvilja."

"Är du nu tillfreds, Magnus Bengtsson?" frågade erkebiskopen.

Efter ett kort besinnande sade pilgrimen:

"Nej, icke ännu!"

Riddar Folke ville träda fram och fatta abbedissans hand; men erkebiskopen närmade sig honom skyndsamt och fattade den utsträckta handen.

"Min son! det skall icke vara dig förmenadt, om ditt hjerta så åstundar, att här besöka din moder, att för henne yppa hvad du tänker och önskar, att söka råd när du behöfver dem och lugn när du saknar det. Jag vet att du här alltid skall mötas af en moders välsignelse. Var värdig densamma, min son! Men kom icke otåligt och godtyckligt att borttaga dyrbara stunder för den ädla modren, som har ett så högt kall och så stora pligter emot dessa fromma systrar."

Han vinkade och den unge riddaren böjde hufvud och knä för honom, då erkebiskopen slog korstecknet öfver honom.

"En fråga har jag att framställa," inföll abbedissan. "Magnus Bengtsson, du sade att du har haft en ond tanke om mig; huru vet du numera att den onda tanken är orättvis?"

Pilgrimen fäste en pröfvande blick på henne och sade betänksamt:

"Du har förlåtit mig, sade du, och det skall ju vara nog för mig. Men säg, höga abbedissa, du, som icke vill befatta dig med denna verlden och hennes väsende, hvarför du efterfrågar så verldsliga ting?"

Erkebiskopen, som vändt sig till honom, betraktade honom med en besynnerlig blick.

Efter några ögonblicks besinning yttrade abbedissan:

"Du har rätt, Magnus Bengtsson. Det måste nu vara mig nog att du vet mig hafva varit obrottslig. Jag vet likväl icke ens hvad du ville förevita mig, ehuru jag fick erfara huru du i blindhet öfvergaf ditt hem och bortförde din son."

"Det är dock hårdt," sade riddar Folke med eftertryck. "Fader, du har i aderton år bedragit din son!"

Pilgrimens ögonbryn rynkades.

"Jag visste icke bättre sjelf," sade han.

"Du har ju sagt, fader," återtog riddaren, "att du ville förklara allt för denna höga och ädla fru, som jag på dubbelt sätt får kalla moder."

"Hvarföre skulle jag framställa en lögn, som jag har lärt att känna såsom sådan? Villan är skingrad. Så snart jag erkänt detta, må allt det förflutna vara glömdt."

"Det synes mig likväl," inföll erkebiskopen, "som om abbedissan borde erhålla ett svar på sin fråga, efter hon er-

bjudit Magnus Bengtsson svar på hans. Huru vet ni först nu, att eder ädla fru är oskyldig?"

Pilgrimen svarade betänksamt:

"Nu vet jag hvem hon är, den späda varelsen, som jag såg upptagen och hyllad vid min hustrus bröst. Jag vet hvem hon är eller var, hon som jag då ansåg för ett bevis på hennes brott."

Ett häftigt utrop flög öfver abbedissans läppar.

Pilgrimen betraktade henne med skarpa ögonkast.

"Och du har kunnat, du har vågat tro!" utbrast abbedissan. Hon upprätade hastigt sin gestalt och sade med en röst, som på en gång antog uttrycket af sträng förebråelse. "Du har glömt, Magnus Bengtsson, du har kunnat glömma att Matts Kettilmundssons dotter var din maka. Du har kunnat glömma det, du har kunnat i ditt hjerta tänka så om mig under loppet af dessa många år! Du har med den svarta osanningen besmittat mitt barns, min enda sons själ! Magnus, du har brutit mera än du kan upprätta!"

Då började pilgrimen nästan att darra. Han hade bleknat vid de stränga orden, kanske emedan de icke förmildrades af det sorgliga, det lidande uttrycket i anletsdragen, som doldes under doket.

Abbedissan sänkte sitt hufvud och slöt händerna mot sitt beslöjade ansigte.

"Heliga Guds moder!" sade hon sakta. "Förlåt om ett ögonblick *hans* åsyn skymde *Din* bild för mitt hjerta!"

Dessa halfqväfda ord, frambrustna ur djupet af nunnans hjerta, tillintetgjorde på en gång den gamle riddarens stolthet. Han knäföll, fattade yttersta randen af abbedissans mantel och förde den till sina läppar.

"Du har ju sagt att du förlåtit mig, Wendilgard!" stammade han.

Fru Helga upplyfte härvid sitt hufvud och sade med en obeskrifligt mild och klar stämma:

"Må oss alla varda förlåtet!"

Hon utsträckte sin hand och lät den ett ögonblick hvila på pilgrimens hufvud.

Erkebiskopen såg det, men rörde sig icke ur stället.

Folkes ögon lyste af tillfredsställelse.

Men abbedissan drog sin hand tillbaka och fattade hastigt silfverkrucifixet, i det hon med mild och lugnad röst sade:

"Jag har förlåtit dig, Magnus, och Gud är mitt vittne att jag aflägger all förbittring, allt missnöje. Jag har vunnit den nåden att få vigas till högre ändamål, att få verka för Guds och den heliga kyrkans sak. Var öfvertygad att du har min förlåtelse!"

Hon utsträckte i detsamma sin hand och gjorde framför honom ett korstecken, i det hon utropade:

"Guds frid vare öfver dig Magnus!"

Pilgrimen förde ännu en gång abbedissans mantel till sina läppar och uppreste sig derefter.

Då inföll erkebiskopen:

"Nu kan ni tala, Magnus Bengtsson. Hvad var det för ett barn som ni talar om? Ni menar väl den lilla flickan, som eder systerson Bengt Brahe anförtrodde åt fru Wendilgard?"

Öfver pilgrimens drag flög en mörk skugga.

"Emellan Bengt Brahe och mig," yttrade han, "återstår ännu mycket mörkt och oafgjordt, om jag äfven nu har funnit att en af mina mörka tankar, den för mig bittraste, var orättvis och falsk."

"Hvem är Hildigund?" afbröt abbedissan. "Hvilka äro hennes föräldrar?"

Pilgrimen svarade:

"Den hemligheten är icke min hel och hållen. Jag äger icke rätt att röja den."

En tystnad uppkom.

Erkebiskopen betraktade uppmärksamt pilgrimens ansigte, liksom han velat ibland de skarpa och stränga dragen, som nyss förmildrats af en vekare känsla, men nu återtagit en mörk beslutsamhet, söka någon skymt af hopp om större medgörlighet. Det var förgäfves. Den öfvade menniskokännaren insåg att han här mötte en vilja, ett beslut, hvilka intet våld skulle kunna rubba.

"Välan, Magnus Bengtsson!" sade han med en skarp blick och allvarsam stämma. "Den som känner detta arma barns börd och förtiger den, blir naturligtvis ansvarig inför Gud och menniskor för allt ondt, som genom en sådan förtegenhet kan åstadkommas."

Derefter vände han sig till abbedissan.

"Nu tror jag, högvördiga syster, att ni behöfver hvila. Vill ni icke kalla ett par af de tjenande systrarna och återvända till edra inre rum?"

Abbedissan stod ännu några ögonblick liksom tvekande framför pilgrimen och yttrade derefter:

"Om så är, Magnus, farväl! Guds frid vare öfver dig!"

"Amen!" svarade pilgrimen i det han sänkte sitt hufvud till en vördnadsfull bugning och drog sig derefter stolt tillbaka.

"Farväl min son!" vände sig abbedissan till Folke. "Emottag min välsignelse! Hörde du att den vördige fadren gaf sin tillåtelse?"

Riddar Folke slog upp sitt öga, fuktadt af en sällsam dunkel glans, på erkebiskopen.

"Jag vill tacka och välsigna honom," sade han. "Jag vill återkomma. Också det kloster, under hvars tak min älskade moder vistas, skall erfara huru glad jag är, att den

jag mest älskar bor i dess skygd. Jag förstår att jag måste säga farväl. Men låt mig snart återkomma, låt mig snart ännu en gång få helsa dig, moder, du så grymt misskända, du höga och ädla moder!"

"Du får återkomma ännu en gång i dag, innan du lemnar klostret. Frid och välsignelse öfver dig!"

Med dessa ord sväfvade den vördnadsvärda gestalten bort igenom den inre dörren.

Erkebiskopen fäste en lång blick, kanhända något mörk på pilgrimen, och en annan full af välvilja och deltagande på den unge riddaren, hvarefter han högtidligt höjde sin hand och uttalade: "Benedicite!"

Båda bugade sig djupt.

"Min son!" sade pilgrimen sakta, "om du märker att jag begynner vackla, så räck ut armen och stöd din fader!"

Båda aflägsnade sig.

VI.

Klostrets kök var rymligt och så väl ordnadt, som det anstod omtänksamma och förståndiga systrar. Ehuru öfverflödet, sådant det visade sig i de öfverdådiga gästabuden hos konungar och herrar, var förbjudet och bannlyst från denna helgedom, voro systrarne icke blott på grund af klostrets inkomster, utan äfven förmedelst de rika skänker af lifsmedel, som buros till klostret af de troende i dess grannskap, betryggade emot hungersnöd och all slags brist på lifsförnödenheter. Förråderna måste vara så mycket ymnigare, som klostrets gästfrihet beständigt togs i an-

språk, icke allenast af de fattiga, af sjuklingar och pilgrimer, utan äfven af andra resande, som af nyfikenhet, för gammal bekantskaps skull och af andakt besökte helgedomen.

Den fryntliga systren Ingrid Magnusdotter, som hade fått sig anförtrodt det ganska maktpåliggande bestyret, att sörja för systrarnes timliga behof, var just sysselsatt med anrättandet af en måltid för de förnäma resande, hvilka i dag hedrade klostret med sitt besök. Allt hvad hennes rika uppfinningsförmåga och mångåriga erfarenhet gaf vid handen, ansåg hon sig böra använda till välfägnad för de kära gästerna. Dörren till refectoriet, eller som vi skulle kalla det, matsalen, hade Ingrid ställt öppen, för att göra vägen emellan den med kokkärl och glödande kol öfverhöljda spiseln och det med en mångfärgad duk betäckta bordet, så kort och beqväm som möjligt.

Det dukade bordet erbjöd emellertid en anblick, som visserligen icke föreföll motbjudande för den tidens menniskor, men som i sanning skulle gjort en senare tids förklemade och kräsliga herrar och damer förvånade. Knifvar och skedar saknades helt och hållet på bordet, emedan det tillhörde hvarje spisande, att sjelf medföra dessa persedlar i fickan. Hvad gafflar beträffar, äro de en uppfinning af senare tidens förfinade vanor. Tallrikarne, som voro utbredda kring kanten af bordet, bestodo af fyrkantiga träskifvor, hvilkas antal var så beräknadt, att tvänne personer gemensamt skulle begagna hvar och en. Dukningen hade således icke åstadkommit särdeles besvär för syster Ingrid.

Hon väntade nu endast gästernas ankomst, sedan hon medelst ringning i en klocka tillkännagifvit att måltiden var färdig.

Abbedissan sjelf inträdde för att öfvervara måltiden,

Nunnorna fingo icke spisa med de fremmande gästerna, utan erhöllo sin enklare måltid i ett särskildt rum. Abbedissan satte sig derföre vid ena ändan af bordet, medan tvänne äldre nunnor intogo sin plats bakom hennes stol, för att betjena henne.

Då inträdde genom en dörr hertiginnan Ingeborg och fru Birgitta Brahe, åtföljda af en tärna, såsom deras betjening. De båda damerna trädde fram till abbedissan, som erbjöd dem att taga plats på hvar sin sida om henne. Ehuru hertiginnan med ett visst spe i sina blickar betraktade det ännu helt tomma bordet, sade hon ingenting.

En annan dörr öppnades och erkebiskopen, åtföljd af pilgrimen och riddaren, steg in.

"Benedicite!" sade erkebiskopen åt damerna.

Pilgrimen och riddaren bugade sig djupt och höfviskt.

"Ah!" utropade hertiginnan, "är det icke den unge riddaren Folke Magnusson?"

"Jo, eders höga nåde", bugade sig Folke, medan hans öga från henne riktades på den beslöjade fru Helga.

Abbedissan afbröt för ögonblicket det sålunda började samtalet, i det hon med ett tecken inbjöd herrarna att intaga sina platser vid bordets andra ända midtemot henne. Erkebiskopen knäppte derefter sina händer tillsammans och uppstämde med en djup basstämma "de profundis!" och ytterligare ett par psalmer.

Efter bönen satte sig sällskapet.

Så snart gästerna satt sig, skyndade syster Ingrid att frambära sina håfvor. Hon framsatte för hertiginnan liksom för herrarna det ena fatet efter det andra. Då locken togos af faten, som voro af tenn, visade sig ganska kraftfulla rätter af villebråd, fisk och grönsaker. Hertiginnan och herrarne läto sig väl smaka, sedan de framtagit knif och sked. Det hörde till seden, att visa sitt lefnadsvett genom skick-

ligheten att utan att drypa på duken med knifsudden gripa och flytta ett stycke kött eller fisk från fatet till den finskurade trätallriken, der det sedan skars i smärre bitar.

Framför abbedissan sattes ett fat, innehållande små aflånga kakor, hvilka blifvit bakade af hvetmjöl och honung. Hon smakade ingen annan rätt än dessa.

Fru Birgitta förtärde heller intet annat än fisk och abbedissans kakor.

Ingrid skyndade icke endast att omvexlande med kötträtter och soppor framsätta åtskilliga slags bakverk, utan hon framsatte äfven för herrarna silfverkannor med öl och mjöd, äfvensom bägare med vin. För hertiginnan ställdes likaledes en gyllne pokal med drufvans safter. Till abbedissan frambar Ingrid en träbägare med vatten. Äfven fru Birgitta förtärde ingen annan dryck.

I början af måltiden talade gästerna intet, men småningom började den glada hertiginnan att inleda ett samtal. Hon vände sig först till erkebiskopen med sina anmärkningar, men indrog slutligen äfven de båda andra herrarne i samtalet.

"Hvad är eder mening, högvördige fader erkebiskop?" yttrade hon; "behöfver man fasta på fredagen äfven under en resa, om intet passande födoämne finnes?"

Erkebiskopen kastade en skarp blick på hertiginnan.

"Ja, visserligen, eders nåde," sade han, "och i sjelfva verket, den som lättsinnigt bryter kyrkans bud och heliga sedvänjor, gör en svårare synd, än mången annan, som belägges med penitens och kyrkostraff."

"Jag ämnar visst icke bryta den," inföll hertiginnan, "men jag vill blott veta huru många dagars penitens ni skulle vilja ålägga för en sådan förbrytelse?"

"Det kommer an på omständigheterna," svarade erkebiskopen. "Från trenne dagars till ett halft års fasta."

Hertiginnan riktade sin blick på pilgrimen.

"Förlåt, fromme pilgrim," sade hon, "att vi tala om sådana ting i er närvaro. En sådan förbrytelse har väl ni icke på ert samvete, ehuru frestelsen stundom tyckes böra hafva varit svår."

"Alla helgon bevare oss för onda tankar!" svarade pilgrimen.

"Ni talar svenska," inföll hertiginnan. "Är ni svensk?"

"Ja," svarade pilgrimen kort.

"Er pilgrimsfärd har väl varit lång," återtog hertiginnan, för att icke låta samtalet afbrytas.

"Ja, eders nåde."

"Ni har då sett många fremmande länder?"

"Ja, visserligen, eders nåde."

Nu förlorade hertiginnan tålamodet. Hon tog en dryck ur sin pokal och sade:

"Tillåter ni mig att fråga, fromme pilgrim, om ni har gjort ett löfte att förtiga ert namn? Kanhända har ni en stor resa för er; men då är det väl en ny, eftersom jag ser på de heliga relikerna ni bär på bröstet, att ni redan varit vid den heliga grafven."

Pilgrimen såg upp, kastade en skarp blick på hertiginnan och vände derefter sina ögon till abbedissan.

"Jag har för denna heliga fru," sade han, "som herrskar i detta fromma hus, sagt mitt namn och tillkännagifvit hvem jag är. Det är derföre hon visat mig gästfrihet. Men emedan eders nåde icke allenast har varit detta rikes regentinna, utan väl ännu kan anses här hafva att regera och råda, så länge eder unge son, konungen, befinner sig i Wardberg, så vill jag för eders nåde säga mitt namn och göra reda för mitt ärende."

Abbedissan gjorde härvid en orolig rörelse. Pilgrimens snabba öga hade märkt det och han förstummades.

Fru Birgitta hade förut sutit med nedslagna ögon och försänkt i sina betraktelser, utan att yttra ett ord. Men nu slog hon upp de stora uttrycksfulla ögonen och riktade dem på pilgrimen. Derefter flög ett drag af förvåning, nästan bestörtning öfver hennes ansigte.

Den unge riddaren Folke, som knappt kunnat taga sina ögon ifrån abbedissan, kastade nu äfven på sin far en blick af förvåning.

"Eders nåde," inföll erkebiskopen, "eder uppmaning till denna fromme pilgrim har förmått honom att vidröra omständigheter, som det kanhända varit bättre för mer än en af de närvarande, att lemna i sitt mörker."

Hertiginnans kind betäcktes af en hastig rodnad.

"Om så är," svarade hon, "hade jag kanhända kunnat vänta af eder, högvördige fader, att på förhand blifva underrättad om förhållandet, och kanhända hade ni bordt, innan ni inför fremmande personer vid samma bord der jag spisar med min sonhustrus hofmästarinna och med den heliga värdinnan på stället, — kanhända hade ni bordt, säger jag, nämna namnen på de herrar hvilka inkommit och blifvit satta till mitt sällskap vid måltiden."

Erkebiskopens ögonbryn rynkades.

"Eders nåde känner ju riddar Folke," sade han, "och pilgrimen eger rätt att förtiga sitt namn om han så önskar. Hade jag icke vetat hvem han är, så hade han icke suttit vid samma bord som eders nåde. I vårt land akta vi ingen slägt högre än hans."

"Såå," sade hertiginnan med ett leende, hvari något gäckeri blandade sig. "Då förmodar jag att ni räknar honom till vår egen slägt, högvördige fader."

"Ja, eders nåde," svarade erkebiskopen.

"Eders nåde," inföll abbedissan, i det hon sakta lade sin hand på hertiginnans arm, "eders nåde täcktes icke

låta störa sig! Befall hvad eders nåde behagar och allt hvad vi förmå står till eders nådes tjenst. Min måltid är slutad; förlåt mig, höga fru Ingeborg, jag går att bedja. Jag vill bedja äfven för eder."

Abbedissan reste sig upp. Hon lade händerna i kors öfver sitt bröst och böjde långsamt sitt hufvud. Derefter upprätade hon sig och upplyfte sin hand liksom välsignande emot alla de närvarande. Öfver riddar Folke, i hvilkens ögon en djup rörelse talade, gjorde hon högtidligt ett korstecken. Hon stöddc sig på den ena nunnans axel, den andra öppnade en dörr och den vördnadsvärda gestalten aflägsnade sig.

Hertiginnan Ingeborg såg härvid en tår blixtra fram i den gamle pilgrimens ögon, som ännu voro häftade vid dörren, genom hvilken fru Helga försvunnit, och hon vände sig frågande till fru Birgitta.

"Nå, min fränka," sade hon, "är icke detta ganska sällsamt, eller hvad menar ni att allt detta betyder?"

Pilgrimen tycktes först besinna sig. Han stod upp från bordet, gjorde derefter en ridderligt höfvisk bugning för hertiginnan och sade:

"Jag har gjort min pilgrimsfärd, eders nåde. Jag har besökt vår Herres och Frälsares graf och alla heliga orter. Jag har fullbordat ett löfte. Jag är fullkomligt fri, men jag har beslutat att nu göra en annan färd. Eders nåde! jag är sonson till konungens farfars farfar."

"Ha!" utropade hertiginnan efter några ögonblicks besinning. "Ni är Magnus Minniskiölds sonson."

"Ni är min morbroder!" utbrast fru Birgitta.

"Ja," inföll erkebiskopen, "det är Magnus Bengtsson Minniskiöld, det är östgötalagmannen Bengts och Sigrid den fagras son."

Hertiginnan böjde sitt hufvud till en högtidlig helsning.

"Då vet jag hvem ni är," sade hon. "Jag helsar eder, Magnus Bengtsson, riddare och frände! Ni uppträder, som jag kan inse, med ganska vigtiga anspråk och rättigheter. Nu förstår jag hvarför fru Helga, fordom min fränka och eder Wendilgard, nu aflägsnade sig. Och riddar Folke! jag hade ju helt och hållet glömt bort, att det var vid er mors bord, som vi nu spisade."

Fru Birgitta reste sig upp och gick sin morbroder några steg till mötes.

Han fattade hennes hand och såg henne allvarsamt i ögat. Derefter sade han:

"Frid vare öfver dig, min systers dotter!"

Birgitta återvände till sin plats och äfven pilgrimen satte sig ånyo.

Erkebiskopen försökte att vända samtalet åt annat håll; men hertiginnan fann ett nöje uti att utleta hvad som väckt hennes nyfikenhet.

Då hon fick veta, att den gamle riddaren ämnade resa till Köpenhamn, föreslog hon honom att jemte riddar Folke färdas i hennes sällskap till Wardberg.

Båda tackade för anbudet och det blef öfverenskommet att ifrån Sjöö, dit riddar Folke först måste begifva sig för att fullborda sin utrustning, begge skulle infinna sig i Stockholm, för att derifrån fortsätta resan med hertiginnan.

"Jag känner mig högst belåten och trygg" sade hon, "då jag i mitt följe har en så lysande riddare som herr Folke och en så vördnadsvärd frände som herr Magnus. Vi träffas således i Stockholm i morgon afton. Farväl mina riddare!"

Hon reste sig upp.

"Jag är färdig, högvördige fader," tillade hon, "när ni finner för godt att afresa."

Hon gjorde en helsning för herrarne och lemnade rummet, åtföljd af hofmästarinnan.

VII.

Utanför klostermuren låg en af höga murar omgifven trädgård. Fruktträd och buskar, skänker från systerklostren i sydligare länder, utvecklade här sin grönska och sina blommor. Väl vårdade sandgångar, alla i raka linier, omgåfvos af doftande rosenrabatter. I skuggan af en väldig kastanie sorlade en källa, som återspeglade de hvita pyramidlika blommorna ifrån trädkronan, hvilken öfver den tysta lustgården sträckte sina skyddande grenar.

En liten väl förvarad port ledde till denna nunnornas älsklingsort om sommaren.

Den lilla porten öppnades och abbedissan sjelf trädde ut. En ung flicka i novisdrägt följde henne, bärande en stol. Derefter kommo fyra andra flickor, hvilkas drägter voro ganska enkla, ehuru de icke utvisade att de tillhörde klostret. Det var den unga Hildigund, abbedissans älsklingsbarn, och fru Birgittas fyra döttrar.

Sedan abbedissan låtit sätta sin stol under kastanieträdet vid källan i midten af trädgården, sade hon:

"Nu kunnen I springa och leka här, barn! Hildigund, som är äldst och hemmastadd här på stället, får visa er hvilka små anläggningar och blommor vi ha här.

Hildigund rodnade blygt, kysste abbedissans hand och beredde sig att lyda henne.

Snart hade de unga efterkommit tillåtelsen att få leka

och förlusta sig. Abbedissan såg dem nu på afstånd och hörde endast sorlet af deras glada röster.

Fru Helga hade vikit tillbaka sin slöja och sommarvinden smög vänligt omkring hennes hufvud, men förmådde dock icke sprida ens den minsta skymt af rodnad öfver hennes marmorhvita anlete. I femton år hade samma vindar fåfängt sökt att fästa sitt rosendoft på hennes kinder, ty så blek var hon redan då hon inträdde inom dessa murar. I tvänne år hade Wendilgard dröjt qvar i den tomma borgen, för att förbida make och son, och under de åren hade hon så ofta och så länge sutit ute på en bergshäll vid sjöstranden, att färgen frusit bort på hennes kinder; så länge hade hon blickat bort i den tomma rymden, för att spana efter det välkända seglet, att tårarna stelnat i sin källa. Wendilgard kunde aldrig mera gråta, förr än i den stund då hon efter aderton sorgefulla år återfann sin son.

Försjunken i tankar och i minnen, som likväl numera voro sällsporda gäster i den fromma nunnans sinne, hade fru Helgas blick följt Hildigund, der hennes hvita gestalt skymtade fram emellan rosenbuskarna. Wendilgard visste nu, att det var för hennes, för detta okända barns skull, som bandet slitits emellan henne och hennes make. För hennes skull hade hon förlorat hem, make och son, sin ungdoms lycka och sin framtida sällhet vid deras sida, som hon ännu älskade och af hvilka hon älskades. Och likväl hade aldrig innerligare ömhet, varmare kärlek strålat ur fru Helgas ögon, än i denna stund, då hon fäste dem på den unga klosterjungfrun.

Märtha, den äldsta af fru Birgittas döttrar, visade en myndig uppsyn, likasom hon velat sjelf snarare leda, än låta leda sig.* I brist på andra att utöfva välde öfver, hade

* Det var samma Märtha, som framdeles blef uppfostrarinna för den elfvaåriga Margaretha, sedermera Nordens mägtiga drottning.

hon företagit sig att vara ett slags ledarinna för den yngsta, ännu blott fyraåriga systern, Ingeborg. Märtha var nu femton år gammal, men stor och stark och som det tycktes utbildad.

Den ett år yngre systern Cecilia var den skönaste af systrarna. Hon var en lång, smärt, flicka med ett varmt uttryck i sina blå ögon.

Den tredje systern Katharina tycktes redan hafva dragit sitt sinne ifrån verlden och dess lekar. Ehuru äfven en skönhet i sin knoppning, bar hon på den höga pannan, i de alltid halft nedslagna ögonen, den aldrig leende fina munnen ett uttryck af allvar och andlighet, som redan förebådade det blifvande helgonet.

Märtha fattade sin yngsta systers hand och ledde henne mycket omtänksamt och undervisande utmed blommorna. Katharina följde den andra rabatten, mera sysselsatt med sitt radband än med blomstren. Cecilia deremot fattade Hildigunds hand och ville springa med henne.

"Kom, unga nunna!" sade hon. "Låt oss försöka hvilkendera som först hinner till det vackra trädet derborta!"

En känsla af förskräckelse flög öfver Hildigund. Men då hon såg abbedissan komma dem helt nära, vände hon sig till henne med en häpen och frågande blick.

Fru Helga smålog.

"Du får springa, Hildigund!" sade hon. "Det tillhör oss att visa uppmärksamhet emot våra gäster och bereda dem det nöje, som här kan erbjudas."

"Så kom då!" ropade Cecilia. "Kom, Hildigund!"

Hon började springa och den raska, på landet uppfödda flickan, ilade hän med snabbheten hos en hind. Hildigund ville springa efter henne, men stannade bestört, då hon såg huru Cecilias lifliga rörelser försatte klädningsfällen i slingrande vågor, då och då förrådande den fina lätta formen af ett fjortonårigt smalben.

"Spring du, mitt barn!" sade abbedissan, som icke anade orsaken till Hildigunds dröjsmål. "Spring efter, om du också icke är så snabbfotad som Cecilia!"

Hildigund, van vid blind lydnad, försökte att springa, ehuru bloden steg upp på hennes kinder. Då hon slutligen hann fram till trädet, der Cecilia väntade henne, kom denna henne skrattande till mötes.

"Du är icke van att springa som vi, Hildigund!" sade hon. "Jag skall icke mer springa ifrån dig. Kom, låtom oss i stället sätta oss och språka tillsammans."

"Det gör jag hellre," hviskade Hildigund.

"Se här är ju en bänk!" utropade Cecilia, i det hon ledigt kastade sin arm om Hildigunds lif och ryckte henne med sig till grässoffan bredvid källan. "Låtom oss sätta oss här tillsammans."

En sällsam känsla, likväl nästan blandad med förskräckelse, ilade genom den unga klosterflickan, som aldrig, så långt hon kunde minnas tillbaka, erhållit någon annan smekning, än att abbedissan, hvilken hon älskade såsom en moder, lagt sin hand på hennes hufvud. Men Cecilia satte sig tätt intill henne och tryckte henne nära intill sig.

"Så bruka vi icke göra här!" hviskade Hildigund bäfvande.

"Ja så," svarade Cecilia, som icke förstod hvad hon menade; "brukar man icke springa här i klostret? Men abbedissan sade ju, att vi skulle få göra det."

"Ja," medgaf Hildigund något förlägen, "men jag är icke skicklig i den konsten. Man har icke lärt mig den."

"Sådant lär man sig sjelf!" utropade Cecilia. "Men säg mig, efter du skall blifva vår lekkamrat, har du aldrig varit utom detta kloster?"

"Nej," svarade Hildigund tankfull. "Mitt lif har börjat här. Jag vet icke huru det ser ut derutanföre."

"Du är väl icke född här heller?" utbrast Cecilia.

"Jag vet icke! Jag måste visst vara född här, om man måste vara född. Hur kan jag veta det?"

Cecilia skrattade.

"Vet du då icke hvilka som äro dina föräldrar?"

"Det har man icke sagt mig!"

"Men du kan omöjligt vara född här! Man föds aldrig i kloster, min goda Hildigund!"

"Hvad vill det säga att vara född? Jag mins att jag varit mindre förr! Ja, jag mins att jag en gång icke var större än engeln, som står vid dopfunten i kyrkan. Men jag kan icke minnas huru jag blef så liten."

"Men din mor! Har du icke sett din mor?"

"Ack jo! Vår goda, heliga moder är också min mor!"

"Ja, hon kallas så! Men det är icke det jag menar!"

En besynnerlig, nästan qväfvande känsla, en underbar aning genomträngde det oerfarna klosterbarnets själ. Hon bleknade för de sällsamma tankar, som oroligt sprungo fram i hennes medvetande.

"Hvad menar du, Cecilia?" frågade hon ängsligt. "Hvad vill det säga, att ha en annan mor än vår goda fromma, heliga moder?"

"Känner du då icke den modren, som har burit dig i sina armar och tryckt dig till sitt bröst och kysst dig och . . . och . . ."

"Nej, i sanning, Cecilia! Hvem skulle hafva gjort det? Ingen har burit mig så långt jag kan minnas. Och till sitt bröst . . ."

"Du vet då icke, Hildigund, att du också varit ett litet, litet barn, att en moder närt dig vid sitt moderliga bröst?"

Hildigund skakade på hufvudet.

"Jag kan icke minnas det. Skulle det kunna vara möjligt, Cecilia?"

"Det är säkert, Hildigund! Det är fullkomligt säkert! Du har haft en mor så väl som jag. Min mor är också en from och helig fru; men hon kysser mig och smeker mig ofta. Har aldrig någon kysst dig, Hildigund?"

"Nej!" hviskade hon helt bestört. "Här kyssa vi endast våra krucifix och vår fru moders hand."

"Nå, det måste jag säga!" utropade Cecilia. "Du är då i sanning mera obekant med hela verlden, än jag kunnat föreställa mig."

"Det måste vara rysligt derute i verlden," sade Hildigund, "den onda, förderfvade och syndiga verlden! Men det är sant, heliga moder! har icke du, Cecilia, varit i verlden! Om jag tordes skulle jag fråga dig hur der ser ut."

"Der är icke så farligt, som du tror, Hildigund! Vår mor är hofmästarinna vid hofvet och vi hafva hört henne berätta mycket om huru vackert och praktfullt der är. Du har väl hört, att vår unga konung snart får vänta sin sköna drottning ifrån Frankrike, tänk — han har ännu aldrig sett henne!"

Hildigund fäste sina ögon frågande på Cecilia.

"Ja," fortsatte hon, "drottning Blanka är lika vacker som hon är god och älskvärd; det har riddar Folke sagt mig. Ser du, Hildigund, riddar Folke är vår frände, en snäll och god herre. Han är lika tapper vid tornerspel och kämpalekar, som han är modig vid jagt emot vargar och björnar; ja, han är så väl den fattiges som den rikes värn, derigenom att han skyddar hela trakten emot dessa farliga djur. Han har dessutom rest i många främmande länder, och har berättat mig underfulla saker. Du skall veta, att han också är den enda, som har sett vår blifvande drottning, ty han har gästat i hennes hem, de

förtjusande Namur, och det var han, som hemförde prinsessans porträtt till konung Magnus."

Den förundrade klosterflickan sade intet; men hennes ögon glänste och tycktes bedja Cecilia att tala ännu mera.

"Du skall veta, Hildigund, att södra Frankrike är ett mycket herrligt land, med orangelunder och berg beklädda med vinrankor. Folket, som bor der, idkar handel med andra länder, och det inre af deras palatser prydes med Orientens bästa skatter. Men fastän dessa normander hafva så praktfulla dyrbarheter, går en sägen ibland dem, att skönare än Orientens perlor och Flanderns blommor är "la fleur Blanche", som de kalla henne, den unga grefvedottren. Du, stackars lilla nunna," tillade Cecilia, "kan väl aldrig få se henne; men kanske likväl att hon en gång kommer hit till klostret. Många kungliga personer hafva gästat hos de vördiga nunnorna i Sko, särdeles som den fromma modren Helga står i så högt anseende i hela landet."

Med strålande ögon och lågande kinder hade Hildigund afhört Cecilias berättelser; hon tycktes vilja framställa en fråga, då Cecilia åter tog till ordet.

"Så har riddar Folke också berättat mig, att den unga drottningen har en armring, som hon skall hafva erhållit af en astrolog, en lärd och vis man, ett slags trollkarl, som, då han för flere år sedan lemnat henne ringen, förutsagt hennes öden; att hon skulle blifva drottning i ett nordiskt land, att hon under ett fruktansvärdt åskväder skulle förlora ringen, men om hon återfår den, skall den bebåda henne seger och lycka. Derföre har trollkarlen bedt henne att dag och natt bära ringen på sin arm. Men "la fleur Blanche" är lika yr och glad, som hon är vacker; hon skämtar, hon leker och dansar... Du, Hildigund, vet väl icke hvad det vill säga att dansa?"

Hildigunds strålande ansigte återtog sitt allvarliga uttryck.

"Nej, det vet jag väl icke ännu," svarade hon med återvunnen fattning, "men om jag lefver fromt och beder alla helgon, så får jag komma med i deras dans en gång i himlen."

Öfver Cecilias ansigte flög ett allvarligt uttryck.

"Ja," sade hon, "vi skola då med palmer i händerna fröjdas och jubla, har min moder sagt oss."

Märtha kom nu med den yngsta systern och sade:

"Vill du se om Ingeborg ett ögonblick, Cecilia?"

Hon öfverlemnade den lilla flickan åt systern, och barnet klättrade upp i hennes knä, slog armarna om hennes hals och kysste henne.

"Jag tyckte du talade om helgonens dans, syster Cecilia," utropade Katharina; "det är ett uppbyggligt ämne!"

Men Hildigund satt förundrad, öfverväldigad, då hon såg huru den lilla Ingeborg smekte Cecilia. En ström af purpur ilade öfver hennes ansigte.

Då utsträckte den lilla sina armar äfven emot den vackra Hildigund, men denna drog sig i sin öfverraskning tillbaka.

Cecilia såg först ett ögonblick förvånad på henne. Derefter smålog hon, smög den lilla Ingeborgs armar omkring Hildigunds hals, och sprang upp för att betrakta den öfverraskade nunnan och det älskvärda barnet.

"Se, Hildigund, så går det till," ropade Cecilia då den lilla Ingeborg smekande fasthöll Hildigunds hufvud och kysste henne.

Men nu hördes abbedissans stämma:

"Kommen hit, barn! Det ringer snart till vespern!"

Hildigund reste sig upp, men liksom drömmande. Intagen af en underbar aning, sökte hennes ögon abbedissans,

med det uttryck som barnet höjer till en uppgående sol; men stilla, klara, såsom månstrålarna på aftonhimmeln, mötte henne fru Helgas ögon. En suck smög härvid sakta öfver Hildigunds läppar.

Med nedsänkt hufvud följde hon abbedissan till klosterporten och derifrån in i hennes rum.

ANDRA BOKEN.

DEN UNGA DROTTNINGEN.

Du söderns purpurkrona, brinn
på nordanfjäll!
Du söderns tånadssuck, försvinn
i vinterqväll!

Tegnér.

I.

Det var en tid då Sveriges hufvudstad ännu befann sig i sina ungdomsår; den hade ännu icke öfverskridit en menniskoålder, en alltför kort tid för städer, hvilka räkna sin tillvaro i århundraden. År 1335 hade ännu ingen sekularfest kunnat firas i Stockholm, men der firades en annan.

På sina öar emellan den friska Lögaren och den salta Östersjön låg ett nordiskt Venedig, den unga konungastaden. Inåt Mälaren höjde Gråmunkeholmen de glimmande spirorna af sitt franciskanerkloster, medan till venster höjde sig tinnarne af S:t Clara kloster, liksom af en hög sandås skyddadt emot de östliga vindarna. Emellan klostret och Brunkebergsåsen ledde en väg fram till stranden vid åsens fot. Der sorlade Norrström och omslingrade med forsande böljor Helgeandsholmen, på hvilken ett Helgeandshus, tillflykten för många sjuka och behöfvande, reste sitt vänliga tak. Kungshuset med sitt torn, Kärnan, grundmuradt som det höfdes konungaborgen, var den stoltaste byggnaden på andra sidan Norrström. Från vägen vid Brunkebergs fot ledde en bro snedt öfver Helgeandsholmen till stadsporten, som låg nedanför slottet. En vindbrygga, som med rasslande kedjor kunde uppdragas, var så inrättad att den helt och hållet måste skyla och betäcka porten. Härifrån sträckte sig en mur längs efter Stockholms vestra strand, till ett väldigt torn

mot södra sidan, der Mälarens andra utlopp, öppnadt af den norske konungen Olof Haraldsson, spelade med strömmande vågor. Äfven hvälfde sig en brygga öfver strömfåran och vägen från staden slingrade sig uppåt de branta klipphöjderna af Åsöna, en skogstrakt, hvars furor begränsade taflan som visade sig för en åskådare från Mälarsidan.

Men det är från andra sidan, från Saltsjön, som vi en sommardag det förutnämnda året vilja nalkas och betrakta den fest, som då firades. Öfver Waldemarsön, der sedermera Djurgårdens parker blifvit så smakfullt ordnade, växte då ännu skog i naturlig vildhet. På Käpplingeholmen stodo några obetydliga kojor. Blasiiholmen var ett obetydligt skär och i stället för den prydliga Kungsträdgården framslingrade sig Neckeström mellan sumpiga stränder. Ifrån kungshuset till södra tornet sträckte sig äfven en mur längs efter saltsjöstranden. I denna mur voro vattenportar anbragta, genom hvilka de från hafvet anländande skeppen insände sitt folk och sina skatter till stadens inre. Emellan kungshuset och den yttersta stranden befann sig en plan, som sträckte sig utanför hela murens längd, så att skeppen icke skulle kunna lägga till vid sjelfva muren. Denna plan var nu utstyrd med all den prakt, som tillhörde den storartade festen.

Hela planen var fylld af en menniskomassa, som i brokigt hvimmel rörde sig och trängdes på stranden. På vattnet flöto båtar, äfven fulla med menniskor, och längs efter Waldemarsöns skogsbryn och bland de södra bergens klintar visade sig flockar af menniskor.

Närmast konungaborgen voro särskildta anstalter vidtagna till firande af festen. Landstigningsbryggan var beklädd med tyger och blommor, och mellan den och slottsporten höjde sig ett slags triumfbåge, luftigt sammansatt

af gyllene tyg och praktfulla rosenkransar. Det var ett arbete för ögonblicket, ämnadt att göra ett behagligt intryck genom sin lätthet, ty det utgjordes endast af tvänne namnchiffer, liksom sammanblåsta af en smekande vind, som hitfört yppiga rosor, för att bilda de kungliga namnen, hvilka sålunda sväfvade öfver folkets hufvuden.

De fönster, som voro vända utåt denna plats, dels på borgen, dels på de hus som höjde sig öfver stadsmuren, voro fulla af högtidsklädda fruntimmer. På sjelfva stadsmuren visade sig hufvud vid hufvud af gravitetiska borgare. Rader af vakt sträckte sig emellan landbryggan och slottet. Landtfolket stod sammanpackadt på alla öppna platser. Stadens pojkar, då såsom nu, ingalunda fåtaliga och ännu mindre blyga och lättskrämda, kilade omkring öfver allt, der ungdomligt öfvermod och öfverdådig vighet lemnade tillfälle att sticka fram ett hufvud, att klättra upp på ett utsprång af vägg eller mur.

Folkmassan befann sig i en orolig väntan och spänning. Alla blickar riktades utåt sjön, derifrån skeppen nalkades, hvilka medförde festens föremål.

I hvimlet och trängseln af en sådan folksamling, kunde en och annan olycka icke undvikas. Här och der hördes flåsandet af en gubbe eller gumma, som kände sina frodiga former alltför beklämda. På ett annat ställe upphäfde fruntimmer gälla jemmerrop, emedan någon ohöflig fot kommit dem för nära. Pojkarna skreko af odygd och tillställde oordningar, just der man som bäst var sysselsatt att iakttaga ordningen.

Vid triumfbågen, om vi så få kalla den, kom en pojke särdeles i klämman. En gammal man, hvars alltför vidlyftiga mage af den förbiilande orostiftaren fått en närgången påstötning, utsträckte en knotig hand för att gripa pojken i håret. Men med en snabb rörelse flög den skrat-

tande pojken till triumfbågen och klättrade med en katts vighet uppför den blomsterlindade stången.

Ett skri af förtjusning och beundran upphäfdes af hans gelikar.

"Ha ha, jag blir den första som får se dem!" ropade han.

"Det skola vi bli två om," skrek en annan, i det han ögonblickligen följde hans exempel.

"Väl gjordt, Isse!" skriade en tredje och en ny markatta kilade uppför den tredje stången.

"Nu går det för långt," röt en vakt; "ned med pojkarna!"

En befälhafvare sträckte skaftet af sitt korsgevär uppåt, för att slå pojkarna på benen.

"Ned på ögonblicket," skrek han, "eljest slår jag armar och ben af er!"

Hotelsen hade dock en helt annan verkan, än han beräknat. Pojkarna skreko och klättrade allt högre. En skrek för det en släng af skaftet träffat honom, en annan af yrande öfverdåd.

Det var en oväntad syn att se den luftiga prydnaden vanhelgas af pojkarnes vilda gestalter. Smutsiga händer grepo i de kungliga namnchiffren, och mellan blomstren framtittade grinande ansigten.

Förgäfves ropade vakten. Det var för sent att hindra de näsvisa bytingarna. Namnchiffret var alltför lätt sammansatt. En vildbasare fattade uti sjelfva spjelan, som uppbar drottningens namn. Den brast och pojken störtade ned.

Folkhopen höjde ett skri af förskräckelse och sjelfva vakten stod handfallen för ett ögonblick.

De öfriga pojkarne, som nu funno att det icke var rådligt att dröja, klättrade blixtsnabbt ned och smögo sig undan. Men äfven olycksfågeln, som åstadkommit hela

olyckan, hade icke värre skadat sig, än att han halkade undan mellan de klumpiga soldaterna, innan de hunnit gripa honom.

Nu riktades allas blickar på det sköflade konstverket, som förlorat sin förnämsta prydnad, så att det bestod endast af de blomsterlindade stängerna, mellan hvilka konungens namn nu hängde, öfvergifvet, snedt och förvridet.

"Hå hå," suckade en gammal fru; "hvad skall det förebåda?"

"Det var drottningens namn som föll!" utbrast en annan.

"Hvad menar ni, mor Cissa?" inföll en tredje, "skall hon dö förr än kungen?"

"Jag menar," utbrast en basröst, "att den fördömda pojken bordt haft stryk; men efter han kommit undan, så borde vakten ha det i stället."

"Straffa pojkar och vakt bäst ni vill," återtog den första gumman, "det bådar olycka för drottningen."

"Ni har en elak tunga, mor Cissa; skall ni båda ondt för vår unga drottning?"

"Ja, hon blir landets olycka, det spår jag."

"Hvem vågar säga så om henne?" utbrast lifligt en ung man, hvars klädedrägt utvisade att han hörde till hofvet; "hvem vågar säga så om henne, som är den fagraste ädelstenen i Sveriges krona, och som blir den herrligaste liljan i konungens gård?"

"Det är sångaren Hading, han som skrifvit af den långa visan," utbrast en bland folket.

"Hvilken menar ni?" frågade en annan herre, af hvars drägt man kunde sluta att han hörde till klerkerna.

"Jag menar visan om Flores och Blanzeflor."

De närmast stående spände sina öron, för att få förnimma något ord om visan, som för sin tid var ett märkligt och dyrbart arbete, och den unga sångaren ämnade

just öppna munnen till något meddelande härom, då som vanligt samtalet om det lärda afbröts af det mera jordiska. Folket vände sig ifrån poeten, för att i stället beskåda ett par varelser, som mera voro egnade att vinna bifall och deltagande af en folkmassa. Det var nämligen konungens och drottningens hästar. Den förre, en schäckig stridshingst, silfverhvit och brunfläckig, betäckt med sammetssadel, leddes af tvänne stallmästare. Den senare, en mjölkhvit gångare, hvars långa mahn fladdrade i krusiga lockar, leddes af ett par småsvenner.

Medan folket utgjöt sig i förtjusning och beundran öfver de ädla djuren, hade poeten dragit sig ned till yttersta randen vid sjön och stirrade derifrån utåt strömmen.

Der stod en grupp af äldre herrar. En af dessa tog till orda.

"Nog mins jag," sade han, "de ridderliga fester med hvilka konung Magnus Ladulås, stor i åminnelse, invigde sina herrliga byggnader, då han gjorde Stockholm till rikets hufvudstad."

"Det var en herrlig tid!" utbrast en annan. "Jag mins den också från mina ungdomsdagar."

"Den gamla tiden," utropade en ung herre, "kunde väl låta bli att skryta så mycket af sig. Vi ha väl en tid att lefva i, vi också som äro yngre."

"Vi gamla ha dock något gjort," återtog den åldrige. "Vi kunna säga, som det står i skriften: Gack du och gör sammaledes."

"Det är med gamla tiden som med enkedrottning Helvig deruppe i konungaborgen. Den må gerna vara, och vi neka den visst icke all önskelig vördnad, bara den ville göra som hon, låta bli att regera, sedan den icke har mer att göra med saken."

"Den sjelfkloka ungdomen!" anmärkte den gamle, "nå hvad hafven I för stort att bjuda på, I unga?"

"Vår konung är nitton år och har, äfven han, fått namnet efter Alexander Magnus," svarade den yngre. "Det tyckes mig som Magnus Ladulås' sonson, då han kommer med sin sjuttonåriga drottning, för att fira deras kröningsfest, väl kunde förtjena att svenska hjertan kände sig varma för kommande dagars lycka."

"Ja ja," inföll en bonde, "Gud och alla helgon gifve oss en ny Ladulås i honom. Om det kräfves, kan jag väl än en gång lemna plogen och gripa till yxa och skäckta för hertig Erics son, liksom jag gjorde för fadren."

"Åh ja, det går an att Matts Kettilmundsson ännu lefver," yttrade en af de gamle. "Så länge han står vid konungens sida, är det ingen fara för oss."

"Konung Magnus liknar sin fader, som var en hurtig och vänsäll herre," inföll en röst; "måtte han få bättre lycka."

"Ja, ja visserligen," anmärkte en dalkarl; "skall någon hungersdöd komma i fråga under hans regering, så får den väl drabba oss bönder i stället för honom."

"Det var en ond röst," afbröt en af herrarna.

"Kan det vara sant," utbrast en ung flicka som stod der bredvid, "att den unga drottningen är så skön och att hon har så konstiga ögon, att hon talar med dem till sina herrar?"

"Åh, hon har väl ögon hon som andra," sade en gubbe; "har hon dessutom ett fagert ansigte, så är det icke mycket konstigt att med sjuttonåriga qvinnoögon få nittonåriga herrar att göra allt hvad man behagar. Men egentligen vet jag icke hvarföre vi just skulle få en fransysk grefvedotter till drottning."

"Såå," inföll en spetsig fruntimmersröst, som tillhörde någon finare tärna, hvilken händelsevis kommit att blifva

inblandad i bondflocken, "såå, kungen skulle kanske hafva tagit någon bondtös?"

En bredaxlad bonde såg ned på den fina tärnan och brummade:

"Svensk bondedotter har förr dugt åt svensk konung, och få vi en rätt bondekung, så nog kan han bland oss, hos våra döttrar finna lika fint hull och hvitt skinn, som i krambodarna."

"Hvad pratar du, bonde?" utropade en ung junker; "hvad kan du begripa om en kunglig gemål? Den tid är förbi, då den ofrälse bonden vågade sätta upp näsan och lukta in i kungasalen."

"Jag står för mina ord, jag," svarade bonden, "men efter gamle herr Matts har valt henne, så vill jag icke klandra valet."

"Hvem frågar efter hvad du är nöjd med, bonde?" skrattade den unga junkern; "du förstår dig icke mera på sådant, än en oxe begriper ett perlsmycke."

"Ja, ett perlsmycke är hon sjelf, den ädla drottningen!" utropade en ung köpman. "Hon medförde otroliga skatter till Wardberg; hon är god och frikostig, som det höfves en drottning."

"Åh ja, nog få vi mycket utländskt kram in med henne."

"Hå hå," suckade en gammal gumma, "skall hon införa syndigt öfverflöd! Vår gamla goda enkedrottning Helvig, som nu är åttio år och har genomlefvat så mycket både ondt och godt, hon aktade intet annat öfverflöd än det, som kunde utdelas åt de fattiga."

I detsamma hissades på södra slottstornet en flagga. Det var ett tecken att de kungliga skeppen nalkades. Man hade redan länge sett de höga segelmassorna liksom dimmiga torn sväfva fram mellan stränderna; men nu voro de

så nära, att landstigningen inom en halftimme kunde verkställas. Då skallade också ljudet af en klockringning, hvars första slag hördes från franciskanertornet på Gråmunkeholmen och genast efterföljdes af klangen från alla de öfriga kyrkorna och klostren. Vid första klockljudet blottades alla hufvuden och hvar och en gjorde korstecknet.

Nu framträdde ur konungaborgens port en skara af höga herrar, som kommo att mottaga det unga konungaparet. Främst red på en kolsvart gångare den mångerfarna statsmannen, den vidt berömda hjelten, riksföreståndaren Matts Kettilmundsson. På den höga hjelmbeskuggade pannan drog sig ett hotande moln, då han varseblef olyckan med drottningens namnchiffer, hvilket man var sysselsatt att i största hast åter uppsätta. Men han uppehöll sig icke med någon förebråelse, medan den hotande blicken gaf åt dem som voro sysselsatta med uppsättningen tillräcklig fart och ifver att fullborda arbetet.

Men oförmodadt hade ett moln, såsom det ofta händer på en varm sommardag, uppstigit på vestra horizonten. Det var ett åskmoln, mörkt och hotfullt, samt åtföljt af ett töcken. I samma ögonblick som molnet framskred och bortskymde solen, upplyfte alla sina blickar mot molnet. Der visade sig en blixt, hvars skimmer kastade sin hemska belysning öfver molnets nedra kant, medan den öfra beströdes af den bortskymda solen. Då nu också från skeppen, der man kunde urskilja personerna, en flock musikanter uppstämde en skallande musik, instämde ofvanifrån åskans mullrande toner i de glada fanfarerna.

Men nu lade fartyget till. Man kunde urskilja alla de närvarande som stodo på däcket.

Alla igenkände den unge konungen, Magnus II, der han stod i sin blå lifrock med gyllene bälte. I den nittonåriga herrskarens vackra ansigte uttryckte sig den folk-

ungaslägten egna oroligheten, det på en gång intagande och lidelsefulla; men särskildt sväfvade öfver den unga Magni drag en vekhet, som visserligen kunde visa sig såsom en godhet, men också lätt urarta till lättsinnighet. Vid hans sida stod en ung dam, på hvilken hans blick hvilade med det lifligaste välbehag. I hennes hela väsende uttryckte sig snille och behag. Den himmelsblå sammetsdrägten, de hvita vajande fjädrarna på baretten och hela hennes hållning, utvisade att hon var grefvinnan Blanka af Namur, numera Sveriges drottning. Hennes drag röjde den fransyska härkomsten af grefve Jean Dampierre och Marie d'Artois. Bland nordiska, allvarsamma skönheter, framstod hennes mörklockiga, af ett visst ungdomligt öfvermod lifvade hufvud såsom en bjert motsats. Det söderländskt lifliga såg nästan vildt ut, då det jemfördes med den sedesamma stoltheten hos nordens döttrar. För öfrigt bar den unga drottningen intet tecken, som kunde utmärka hennes höga stånd från de omgifvande förnäma damernas. Den dyrbaraste prydnaden var en armring af för öfrigt enkelt utseende; endast låset af högröda stenar och bleka perlor, bildade en sirat som såg mystisk ut. Ett rykte hade också fästat sig vid denna armring. Det sades att den inneslöt hemlighetsfulla trollkrafter, och en och annan af de mest vidskepliga, som sågo henne, trodde att hon genom den hemlighetsfulla makten af sin ring tjusade och beherrskade sin omgifning.

Närmast drottningen stod ett fruntimmer, hvars drag och uppsyn bildade den fullkomligaste motsats till hennes. Det var en medelålders fru, med ett allvarligt, svärmande uttryck i de välbildade anletsdragen. Dessa ögon strålade af något öfverjordiskt. Det var den hänförda sierskans snille, det var denna själshöghetens glans, som en gång skulle böja kejsare och konungar till vördnad och ingifva

sjelfva kristenhetens öfverhufvud aktning och beundran. Det var fru Birgitta Brahe, Ulf Gudmarssons maka, den unga drottningens öfverhofmästarinna. Hennes fromhet, hennes välgörenhet, ja, hennes helighet voro kända i hela landet och äfven utom detsamma. Från hennes bälte nedhängde radbandet, på hvilket hon räknade sin andakts otaliga offer. Nu tycktes hon med lugn värdighet, liksom sluten inom sig, betrakta skådespelet af folkets jublande hyllning för sitt unga konungapar. Men hennes öga, som oftare riktades mot höjden, hade förr än de öfriga bemärkt åskmolnet, som så oförmodadt uppstigit för att infinna sig vid den glada festen.

Främst bland konungaföljets lysande krets och närmast konungaparet syntes ett fruntimmer, hvars drägt och hela hållning vittnade om en viss vana att vara den förnämsta personen. Men jemte det stolta uttrycket förenade sig det, af en ovanlig liflighet, som gaf ett föryngrande behag åt hennes ansigte. Det var konungens moder, enkehertiginnan Ingeborg, som med välbehag smålog vid den stormande hyllning, som egnades hennes son och hans unga gemål.

Fartyget, som förde de kungliga, lade just nu intill landgången. En planka utsköts för att förena fartyget med bryggan och en mångfärgad matta kastades öfver plankan. I detsamma konungen räckte handen åt sin gemål, för att leda henne öfver plankan, vacklade den, och den löst hängande mattan halkade. Ett ögonblick tycktes det som drottningen skulle falla, men den smidiga gestalten omfattades genast af konungens arm och återvann sin jemnvigt, så lätt och obesväradt, som om ingenting inträffat. Endast ringen, som hon bar på sin arm, sprang vid den snabba rörelsen ur lås och föll ned, obemärkt af de flesta, liksom af egarinnan. Det spänstiga smycket studsade mot

mattan och rullade utefter ett veck af densamma, så att det föll i vattnet invid stranden. Medan alla voro sysselsatta omkring drottningen, flög en ung man, som betraktat uppträdet, lätt och vigt utför kanten af den timrade landgångsbryggan, betraktade några ögonblick vattnet och stack hastigt sin arm i böljorna, och då den icke tycktes räcka botten, dök han utan betänkande ned hel och hållen.

Då drottning Blanka satte foten i land, hördes en aflägsen åska doft instämma med folkets glädjerop. En blekare skiftning flög öfver hennes kind, men hon besegrade hastigt sin rörelse, skrattade helt ystert och tycktes finna den öfverståndna faran rätt rolig. Äfven konungen log tillfredsställd och den mörka himlen tycktes förgäten, då nu allvarsammare uppträden mötte.

Det var den gamle riksföreståndaren, som främst på stranden emottog sin unga monark. Han böjde högtidligt sitt gråa hufvud för ynglingen, hvilkens barndom och ungdom han skyddat, hvilken han upphöjt på thronen och bildat till hvad han var.

Innan Matts Kettilmundson hunnit framföra något ord till helsning, omfamnade konungen honom med mycken hjertlighet.

"Var välkommen, herre konung!" sade i detsamma den gamle statsmannen; "var välkommen till trogna undersåter. Jag nedlägger nu i edra händer det mig anförtrodda embetet. I konungens närvaro äro alla endast hans trogna undersåter."

"Jag tackar eder, min faderliga beskyddare," sade konungen; "nu först känner jag att den thron, som eder vishet bevarat åt mig, har ett värde, då jag får dela den med min gemål."

I den gamles öga hade en tår af rörelse börjat svälla; men den förflög ögonblickligen, i det han vände sina ögon

med djupt pröfvande allvar på den unga drottningen. Det var en blick af på en gång djupa statsmannabekymmer och tillika faderlig välvilja och beskyddande huldhet. Det var som om den gamle velat låta den åt hans furstliga skyddsling egnade ömhet utsträcka sig äfven öfver henne, som blifvit upphöjd till hans sida, för att dela hans thron och beherrska hans hjerta.

Genom den unga furstinnans hela väsende flög en blixtsnabb darrning, då hon första gången mötte den vidt beryktade höfdingens genomträngande ögonkast; men med säker sjelfbeherrskning och oemotståndligt förtrollande behag räckte hon honom den fina handen.

"Det är min gemåls fosterfader!" sade hon med ett tjusande småleende. "Ni, som så har älskat och vårdat honom, vill ni också unna mig ett rum i ert hjerta? Vill ni också vara min fader och får jag kalla er så, jag som eljest måste känna mig så främmande i detta för mig så obekanta land?"

Det stränga allvaret på riksföreståndarens panna försvann som en skugga, och den faderliga ömhetens uttryck tog öfverhand i blick och leende.

Då skyndade den unga furstinnan, som väl kände sitt hemlighetsfulla välde, att utsträcka sina armar och luta sitt hufvud mildt och behagfullt mot hans bröst.

Öfverraskad, förbländad, stammade den gamle:

"Min drottning, min ädla, älskade drottning!"

Med skallande ljud inföll nu musiken och ett förfärligt jubelrop af folkmassan utbröt, så att fönstren skakades dervid.

Konungen fattade derefter drottningens hand och ledde henne till hästen, på hvars sidentäckta sadel han upplyfte henne. Han sprang derefter sjelf upp på sin gångare.

Nu först kunde den nykomna furstinnan kasta en blick på det folk, som omgaf henne, helsande, jublande, berusadt af beundran och förhoppningar. Hennes hjerta kunde omöjligt förblifva kallt för alla dessa blickar, alla strålande af välvilja ur otaliga ansigten, alla dessa yttringar af glädje och kärlek, som skallade från tusende läppar. Det flög igenom henne en sällsam känsla, det var en klarnande aning om dyrbara pligter, som tillhöra den, hvilkens plats blifvit anvisad på en så ansvarsfull höjd.

Härolder i mångfärgade kåpor öppnade tåget. Dem följde krigare i skiftande rustningar och vapen af mångfaldiga slag. Derefter kom en lysande hofstat af herrar och damer.

Då den unga drottningen satte sin snöhvita gångare i rörelse, red konungen med sin skäck till hennes högra sida, medan Matts Kettilmundsson på sin kolsvarta hingst intog platsen till venster om henne.

Uti en karm, dragen af åtta ljusgrå hästar, åkte konungens moder, hertiginnan Ingeborg, och vid hennes sida den unga drottningens hofmästarinna, fru Birgitta Brahe.

Det lysande tåget, der svenska och fransyska riddersmän täflade i prakt och rikedom, liksom damerna i fägring och behag, helsades af folkets skallande glädjerop. Man visste icke hvad man mest skulle beundra, den sjuttonåriga drottningens bländande behag, eller den hittills osedda prakten. Men hon, föremålet för allas beundran, hade hastigt beherrskat den rörelse, som i första ögonblicket intagit henne, och hon såg nu med lugn belåtenhet småleende på den sorlande mängden, helsade vänligt, mest på barn och fruntimmer, och tycktes betrakta omgifningarna utan något tecken till öfverraskning, ehuru den unga konungastaden ingalunda behöfde blygas för sitt läge och sitt stolta

utseende. Och icke heller det resliga och kraftfulla folket med sina öppna ansigten och sitt högröstade jubel, ehuru i enklare drägter och med långsammare rörelser, behöfde frukta för jemförelsen med söderns folkhvimmel. Det var ur fria bröst, ur sjelfständiga hjertan, icke af lydiga slafvar och förtryckta arbetare, som hyllningen frambars.

Under sorlet af detta jubel, under trumpeternas skall och klockornas högtidliga klang, skedde intåget genom den öppnade slottsporten.

II.

Den flandriska grefvedottren, uppfödd i all den prakt, som tillhörde hennes rika fädernesland och van vid den smak, som utvecklat sig hos de industriidkande slättboarne i hennes hemland, hade väl känt sig uppfyld af beundran för den höga nordiska naturen, för den herrliga belägenheten, som utmärkte Sveriges hufvudstad och för majestätet af dessa fasta murar, som försvarade Mälarens inlopp; men då hon inträdde genom det tunga porthvalfvet, in på den slutna borggården, for en rysning öfver hennes inre. Dessa gråa murar tycktes ämnade att trotsa århundraden och fiender; men de voro blottade på hvarje prydnad. Ingen slingrande ranka med blommor och blad, ingen fin pelare med prydliga sirater, ingen lätt balkong med fladdrande förhängen, ingen öppen och smakfull fönsterhvälfning fägnade ögat. De stela väggarne reste sig släta och höga till svindlande höjd.

Drottningen sågs blekna. Men hastigt, såsom det tillhörde söderns dotter, skiftade känslorna i hennes bröst.

En högre purpur framströmmade på hennes kind och med en sällsam blick vände hon sig till konungen, i det hon utbrast:

"Är detta ert residens, konung Magnus?"

Äfven konungens panna antog en högre färg vid den hastiga frågan. Ehuru hans kinder glödde, svarade han artigt och ridderligt, såsom det var hans sed i fruntimmerssällskap.

"Så är det, min drottning, och nu först känner jag att denna borg, som egentligen är ämnad till ett värn för folk och land, icke är värdig att hysa de fina behag och tillfredsställa den ädla smak, som förenas i er person. Men jag har, i sanning, inga salar af kristall, inga luftiga purpurgemak, som egentligen skulle höfvas Blanka af Namur."

Drottningen insåg i detta ögonblick att hon förhastat sig. Hon kände ett behof att rätta sin förseelse och hon utropade lifligt på svenska, som hon redan lärt att hjelpligt tala:

"Edert land är vackert, konung Magnus! Det är vidsträckt, nästan som hela den öfriga verlden. Hvad edra sjöar äro vackra, hvad dessa klippor äro djerfva och storartade! Tro mig, jag känner att jag skall älska detta land!"

Dessa ord och ännu mera det leende, som förskönade dem, värmde åter den svenske konungens hjerta. Allt obehag fläktades bort ur hans sinne och han svarade:

"Hvad det gläder mig, att min Blanzeflor tänker så! Kanhända kan också det inre af denna borg prydas och vinna något behag, om er utsökta smak vill befalla och anordna, hvad här skulle kunna förbättras och förskönas. Åtminstone vet jag, att en blick utåt speglande sjö och gröna stränder, helst när månen gjuter sitt skimmer öfver land och vatten, ingalunda saknar sitt behag."

Matts Kettilmundsson hade tigande hört de vexlande orden. Med en hållning, värdig hans höga personlighet, steg han af sin häst och skyndade att räcka drottningen handen.

"Var glad, unga drottning!" sade han. "Den som är ung har en stor framtid för sig. Så är det med vårt fädernesland. Här är mycket att göra. Vi hafva krafter och utrymme. Gif ni oss snillrika tankar och behag, så skola vi ännu kunna bygga lustgårdar och paradis åt er."

I det drottningen lätt hoppade till marken, stödjande sig vid hans hand, kände hon en hemlig fröjd i aningen att hafva vunnit den store statsmannen.

En bred trappa ledde uppåt slottets våningar. På ömse sidor af densamma stodo en rad af hofbetjenter i högtidsskrud.

Den yra känslan af segerglädje, som genomilat drottningen och spelade i hennes blod, tog öfverhand, så att hon med ungdomligt sjelfsvåld sprang uppför trappan före sin gemål och sitt följe, förbi den uppvaktande skaran.

Alla sågo på hvarandra med ett uttryck af djup bestörtning. På en och annan af de äldre fysionomierna tittade ett litet försmädligt leende fram.

Men på öfversta trappan stannade drottningen och vände sig om. Hon återkom hastigt till besinning och mötte konungen, som skyndat efter henne, med de vänliga orden:

"Förlåt mig, konung Magnus! Jag glömde det som här var passande och tyckte att jag lekte i mitt barndomshem."

Orden åtföljdes af en barnslig, behagfull och bedjande åtbörd.

Den förlägenhet och oro, som röjt sig i konungens uppsyn, försvann för hennes blick och han sade:

"Hvad ville jag icke gifva, om ni alltid drömde er här som i ert barndomshem!"

Nu kom uppför trappan hertiginnan Ingeborg. I hennes hastiga rörelser röjde sig en viss oro vid den unga drottningens förseelse mot hofvets ceremoniel. Med en majestätisk åtbörd helsade hon den uppvaktande skaran af hofvets förnämsta herrar och damer, och vände sig otåligt tillbaka mot hofmästarinnan.

Den fromma fru Birgitta såg stilla på drottningen. I hennes allvarsamma blick hvilade uttrycket af en mild förebråelse; men hon sade intet, utan ställde sig främst bland de öfriga hofdamerna.

I detsamma öppnades dubbeldörrarna till den stora festsalen. Konungen bjöd sin gemål armen, för att införa henne i densamma, ty der skulle kungaparet emottaga sitt hof och de förnämsta i riket.

Men hastigt ryckte sig drottningen lös. Hon kastade en blick på sin arm och bleknade.

"O, alla helgon!" utropade hon och betäckte ansigtet med händerna.

"Hvad är det?" utbrast konungen. "I Guds och helig Eriks namn, hvad är det?"

Drottningen såg hastigt upp och kastade brinnande blickar omkring sig.

"Borta... förlorad... försvunnen!"

"Hvad menar min drottning?" inföll konungen med ömt bekymmer.

En fransysk hofdam, fru de Longueville, som stod närmast, utropade i detsamma:

"Drottningens armring! Heliga jungfru! den är borta!"

Med dessa ord ilade damen utför trappan.

Konung Magnus lugnade sig.

"Drottningens armring," sade han, "vi skola återfinna den!"

Han kastade en otålig blick på omgifningen; men några af de artiga fransmännen hade redan förekommit konungens vink och ilat efter den förskräckta hofdamen.

Nu bjöd konungen åter sin arm åt drottningen, i det han sade:

"Låtom oss icke oroa oss öfver denna småsak, min drottning; om denna armring, på hvilken ni tyckes sätta ett så stort värde, icke kan återfinnas, så skola vi låta göra en annan dylik."

Drottningen ryckte häftigt sin hand till sig; hennes kinder lågade och hon utbröt under häftiga åtbörder:

"Förstår ni då ingenting, konung Magnus! Med den ringen kan jag förlora min lycka, min krona och mitt lif!"

Alla betraktade den unga drottningen med förvåning.

"Med den armringen!" upprepade konungen.

"Ja," återtog hon, "den armringen har jag erhållit af en astrolog, en lärd och vis man. Han har sagt mig att jag bör bevara den ringen, så framt min lycka är mig kär."

Ingen, icke ens den fromma fru Birgitta, tviflade i detta tidehvarf på verkligheten af underbara krafter i en ring. Hofherrarna närmade sig, för att visa sitt deltagande.

Men drottningen syntes snarare missbelåten än tacksam för detta deltagande. Det sydländska blodet svallade inom henne, och hon utbrast med en förtörnad blick på de stela, svenska herrarna:

"Fins det då ingen, som kan återskaffa mig min armring!"

Då trädde en svensk riddare ett par steg närmare, bugade sig djupt och sade:

"Eders höga nåde skall aldrig se mig åter, om jag icke kan medföra min drottnings armring!"

Drottningen kastade en öfverraskad blick på den ståtlige riddaregestalten. Derefter smålog hon, då hon igenkände en af sina följeslagare från Wardberg, och sade:

"Riddar Folke Magnusson! Ni har visat mig en svensk riddersman!"

Orden åtföljdes af en böjning på hufvudet emot honom och en sidoblick på konungen.

Konung Magnus stod nämligen mörk och orolig, endast med ögonen följande riddaren, som aflägsnade sig.

"Förlåt mig, min gemål," sade nu drottningen, "och förlåten I alla, herrar och damer, det obehag jag förorsakat eder. För min del är jag nu lugn, då en man åtagit sig att återskaffa min förlorade skatt."

Hvar och en af hofherrarna kände sig särskildt träffad af drottningens spetsiga ord.

Men hon vände sig med uttrycket af en behagfull ödmjukhet till konungen och frågade sakta, om han icke täcktes föra henne till hennes rum. Hon ville derefter gerna infinna sig i festsalen till den offentliga emottagningen.

"Gerna, min älskade gemål!" svarade den lätt blidkade Magnus, såsom vanligt hänförd af hennes behag.

Liksom för att taga ett vänligt afsked och förtaga intrycket af de förra kanhända sårande orden, böjde drottningen sitt hufvud för de omgifvande och sade:

"Jag tackar eder alla, ädla herrar och älskvärda damer, som med eder närvaro förskönat min ankomst till mitt nya fädernesland!"

Nu lade hon behagfullt och förtroligt sin arm i konungens, smålog förtjusande emot honom och öfverlemnade sig åt hans ledning.

Han förde henne då förbi den stora festsalen till de inre gemaken.

Tigande följde fru Birgitta.

Samtliga hoffolket stirrade efter det sköna, kungliga paret och en susning af hviskningar följde detsamma.

Men nu kom långsamt uppför trappan en högrest gestalt, för hvilken sorlet tystnade. Han såg sig omkring med mulen uppsyn.

En hofherre underrättade honom att konungen för sin drottning till de inre rummen.

Då ljusnade blicken, pannans fåror jemnades och Matts Kettilmundsson skred med högtidlig värdighet in i festsalen.

III.

Den unga drottningens rum voro inredda med all den prakt, som då för tiden, äfven med tillhjelp af främmande länders alster, endast med möda kunde åstadkommas i Sverige. Allt bar stämpeln af ett ännu i industrielt hänseende obildadt folks första klumpiga försök. Golfven voro af ek, väggarne dels endast rappade, dels målade med brokiga figurer, hvilka till och med stundom betäckte bjelkarna i taken. Några få rum pryddes af gyllenläderstapeter. Möblerna voro tunga och obeqväma, dock försedda med ganska konstiga, om just icke alltid smakfulla sirater, samt klädda med guld- och silfverväfda tyger. Speglar funnos icke många, och i dem som funnos, intog sjelfva glaset minsta delen, medan det öfriga utgjordes af brokiga ornamenter. Gardiner af silfveratlas prydde några fönster och sängom-

hängen funnos af guldbrokad. Det var väl en kunglig stål, men den var obildad; det var rikedom, men den var obeqväm och anspråksfull. Huru olika var här icke allt, emot den furstliga och utsökta beqvämlighet, hvari grefvedottren från det bildade Namur blifvit uppfödd! Hon måste ovilkorligt kasta en blick af saknad omkring sig, i det hon fåfängt sökte något af dessa förtjusande dyrbarheter, dessa behagliga lekverk, som äro skapade att intaga ögat och förströ sinnet. Blommor, målningar, bilder, vaser — de utsökta från Orienten hemtade vällukterna i det förtrollande barndomshemmet! — icke en skymt, icke ett doft kunde hon förnimma deraf i de ödsliga salarna i denna nordiska kungaborg, der allt ända intill den minsta småsak utmärktes af ett eget allvar, om äfven högtidligt, dock tillika förkrossande. Så föreföll det nu den unga drottningen. Ack! kanske anade nu först hennes varma hjerta hurudant det lif skulle gestalta sig, som här väntade henne! Sprittande och liflig, känslig för hvarje intryck, ville hon kasta sig i sin gemåls armar, för att gråta ut blott några ögonblick. Kanske skulle hon sedan modigt förmått att bära det nya lifvet vid hans sida. Men konung Magnus, förstod han väl detta ombytliga, emellan ljus och mörker vacklande väsende, som fordrade ett kraftfullt stöd, om det skulle kunna utvecklas till klarhet? Med ett ridderligt sinnes hela hängifvenhet beundrade han sin Blanzeflors skönhet, såsom han kallade henne; med en ynglings varma hjerta älskade han hennes förtrollande behag, men han såg icke vulkanen, som brann i hennes hjerta och behöfde beherrskas, om den icke slutligen skulle svalla öfver, som behöfde svalkande luft och utrymme, om den icke skulle i tysthet förbrinna och förtära allt ädelt och skönt och heligt inom sig.

Då det unga konungaparet inträdde i det innersta af drottningens rum, befunno de sig sålunda i en orolig spänd stäm-

ning. Hofmästarinnan stannade i ett af de yttre rummen, tillika med några tärnor.

Konungen var nämligen i sjelfva verket äfven upptagen af åtskilliga tankar; han var förströdd och uppfyld af en dunkel oro. Inom honom hvälfde sig sällsamma känslor, då han nu återkom till sin hufvudstad, sin fäderneborg. Hans själ fylldes af för många bilder af det förflutna, för att han rätt skulle förstå sin unga gemåls oväntade sorgsenhet. Genom en skämtsam och artig anmärkning ville han väcka munterhet.

Belöningen för hans välmening blef ett på en gång sorgset och gäckande smålöje.

Med synbar otålighet nedsatte sig drottningen på en af de högkarmade stolarna.

"Mina svenska hoftärnor," sade hon, "äro visst helt förskräckta att se mig ännu bära resdrägten."

"Ah," sade konungen småleende, "min gemål är således den, som måste påminna att tiden skyndar!"

"Det är väl så ni vill hafva det, konung Magnus!" svarade hon betydelsefullt.

"Jag förstår icke," hviskade Magnus.

"Det beror på eder sjelf," inföll hon med en viss köld, men tillade i detsamma med en hastigt frambrytande känsla: "jag tror, Magnus, att du är god; hade din själ mera glöd — kanske skulle vi förstå hvarandra!"

Konungen omfamnade sin unga drottning och kysste hennes panna. Hennes hjerta lifvades af en varm känsla och hennes aningars framtid ljusnade.

Men på en gång fingo hennes tankar en ny riktning. Den förtrognaste af hennes fransyska följeslagarinnor, fru de Longueville inträdde i rummet, gjorde för konungen en vördnadsfull nigning och närmade sig sakta men hastigt till drottningen.

"Madame," hviskade hon, "riddar Folke!"

Den unga drottningen uppreste hastigt sitt hufvud från konungens axel mot hvilken hon lutat det.

"Förlåt mig, min konung!" sade hon, "det är säkert min armring!" Magnus drog sig ett steg tillbaka, och drottningen begaf sig till det yttre rummet, dit konungen och hofdamen följde henne.

Folke Magnusson befann sig verkligen der. Han knäböjde och räckte drottningen den återfunna armringen.

"Eders höga nåde!" sade han, "det är icke jag som funnit den, ehuru jag äger lyckan att få öfverlemna den till min drottning."

"Hvem är det då, herr riddare?" frågade hon lifligt och räckte armen åt sin förtrogna, fru de Longueville, som med ett utseende af glädje och belåtenhet fäste ringen på sin plats.

"En ung man, junker Bengt Algotsson," svarade riddar Folke, "hade sett då eders nådes armring vid landstigningen föll i sjön; han kastade sig genast i vattnet och lyckades finna den."

"Och detta undgick allas uppmärksamhet!" utbrast drottningen. "Men hvar är då den tappra ynglingen?"

"Han gick att ombyta sin våta drägt; men inom några ögonblick skall han infinna sig, om hans drottning värdigas mottaga honom."

"Det vill jag. Men jag vill också tacka eder, riddar Folke," tillade hon; "jag vill icke glömma edra egna förtjenster, min frände!"

Den stolte folkungen, träffad af den sköna sydländskans blick och ljufva ord, hänfördes af förtrollningens makt. Häftigt klappade hans hjerta, en hög purpur bredde sig öfver hans panna, då han djupt nedböjde sig öfver den af fina vällukter doftande handen, som drottningen räckte

honom att kyssa. Men riddaren visste att bekämpa de stormar, som rasade inom det slutna fängelset af hans bröstharnesk, och då han efter handkyssningen uppreste sitt hufvud, återspeglade hans ansigte en lugn och stolt själs medvetna kraft.

Uppmärksamt hade konungen följt sin gemåls beteende under detta uppträde. Han hade bemärkt, såsom han tyckte, att den unga drottningens ögon qvardröjde på riddaren med välbehag. Dennes öppna och fria blick lugnade honom väl till hälften; men konung Magnus var folkunge, och det var i synnerhet mot egna fränder, som denna slägt närde misstroende. Kanske var, i hela hans rike, Folke den enda, för hvilken han erfor en känsla af obestämd fruktan, och likväl skulle riddar Folke förr med sitt eget svärd genomborrat sitt hjerta, än han velat förnärma sin kunglige frände.

I sjelfva verket funnos der emellertid flera ögon, som med sydländsk glöd betraktade riddarens ädla gestalt. Folke hade emellertid icke varseblifvit det.

En småsven inkom, hviskade några ord till hofmästarinnan, och fru Birgitta anmälte att junker Bengt Algotsson befann sig i det yttre rummet. Drottningen befallde att han skulle införas. Dörrarna öppnades, en ridderlig ynglingagestalt inträdde med en djup bugning, hvarefter Folke föreställde honom för drottningen.

Denna blef synbart öfverraskad vid hans åsyn. Var det måhända en aning, som genomflög henne, om det inflytande, som denne nu obetydlige man skulle komma att äga öfver hennes eget öde, eller var det endast qvinnans öga, som bländades af Bengt Algotssons ovanliga skönhet?

Han var ännu ung, likväl öfver ynglingens vekliga tid. Hans stora mörka ögon blickade med eldigt svärmeri upp till den unga drottningen, och de af vattnet ännu fuktiga

lockarne hängde i vårdslös oordning omkring hans hufvud, värdigt att behaga till och med en monarkinna.

Han stannade icke såsom ceremonielet föreskref, för att på afstånd knäböjande helsa drottningen. Helt dristeliga framträdde han och nedföll vid hennes fötter.

"Unge man," sade drottningen med osäkrare stämma än vanligt, "ni har gjort er förtjent af en högre rang än den ni innehar; ni kan räkna på min erkänsla."

"Drottningens nåd har mer än belönat mig, då jag fått skåda eders nådes hulda anlete!" sade junkern dristigt och förde hennes hand till sina läppar.

En hög rodnad flög upp på riddar Folkes panna; instinktmässigt grep han om fästet af sitt svärd.

Den enda, som varseblef riddarens rörelse, var fru de Longueville. Hon tog ett steg framåt, och liksom händelsevis befann hon sig emellan honom och drottningen.

"Bengt Algotsson," sade konungen, "du skall få en plats vid vår drottnings hof. Vi skola komma ihåg dig! Men nu farväl!"

Bengt reste sig upp. På en vink af konungen drog han sig tillbaka. Magnus vinkade ännu en gång och nu aflägsnade sig hela den öfriga omgifningen, förutom fru de Longueville.

Konungen omfamnade derefter med en viss högtidlighet sin gemål och hviskade sakta några ord till henne. Han lemnade derefter rummet, med en uppsyn som icke tycktes rätt belåten.

Nu var ändtligen drottningen allena med sin väninna. Hon såg sig omkring, fäste en mörk, brinnande blick på fru de Longueville och utbrast derefter i konvulsiviska snyftningar.

"O, Valerie," sade hon, "jag har lemnat mitt sköna hem-

land, mitt älskade Flandern! Mitt hjerta fryser här; jag skall icke mera älska, eller älskas!"

"Ack, madame," svarade hofdamen, "säg icke så! Det finnes menniskor som älska solljuset, ehuru de ej kunna fatta dess omätlighet."

"Du tror, min Valerie, att man här icke skall förstå mig?"

Fru de Longueville svarade intet, men ett föraktligt smålöje krusade hennes läppar.

"Jag läser dina tankar, min vän," sade den unga drottningen eftersinnande. "Ack! skola då astrologens alla spådomar besannas! Jag har blifvit Sveriges drottning; jag har under åskväder landstigit här, jag har derunder förlorat armringen, och ... och ..."

"Och," inföll Valerie, "det skall bringa olycka öfver alla som vidröra den."

"Och den som återfunnit ringen," sade furstinnan och reste sig häftigt upp, "hans lif skall underbart sammanlänkas med mitt eget öde."

"O, ers majestät!" utbrast hofdamen afbrytande.

"Majestät!" upprepade drottningen och stannade.

"Förlåt, o madame! jag har sårat eder," sade fru de Longueville och kysste fållen af drottningens mantel. "O, jag glömde att jag var uti ett land, der man icke ännu känner sin drottnings *majestät!*"

Drottningen andades häftigt; mörka skyar sväfvade öfver hennes bleka kinder.

"Min drottning, min höga väninna!" bad Valerie och kysste smekande drottningens händer; "kasta icke bort en enda af edra tårar på detta folk! Bevara edert sköna hjerta, men beherrska, förblända dem alla, och de skola ödmjukt kräla i stoftet för edra fötter."

Den unga drottningen såg på sin väninna med en underlig blick.

"Vet du," sade hon, "jag kunde blifva en god qvinna, en verklig drottning; men... men du småler, Valerie, hvad menar du?"

"Ack, madame! diamanten blir väl mera fulländad uti en ädel infattning; men lika herrlig strålar den bland usel metall."

"Kanske du har rätt, Valerie," svarade hon, och strök med handen bort den fuktiga glansen ur sina ögon. "Må den granna stenen endast lysa och förblända — också detta eger sitt behag!"

Och småleende uppreste sig drottningen och lät kalla hoftärnorna.

IV.

I Stockholms konungaborg rådde ett ovanligt omvexlande och brokigt lif. I fönsterna skymtade de olika gestalterna af harneskklädda ädlingar och juvelprydda damer. I trapporna sprungo småsvenner och drabanter, hvilka beledsagat rikets herrar och fruar, som infunno sig att helsa landets nykomna drottning. På borggården böljade en åskådande folkmassa emellan flockar af ankommande riddare, damer, köpmän och frustande hästar. Allt hvad ypperst fans bland Sveriges riddersmän hade här församlats, för att öfvervara kröningshögtidligheterna och vid tornerspelen täfla med de franska ädlingar, som utgjorde den unga drottningens följe. Här var ock närvarande konungens syster, den sköna hertiginnan Euphemia, hennes blifvande gemål her-

tig Albrecht af Mecklenburg, och jemte honom många förnäma gäster från Tyskland.

I väntan på timmen för företrädet hos de kungliga, stodo uti ett af borgens fönster tvänne unga män på något afstånd ifrån de öfriga.

Den ena af dem stod med korslagda armar och såg ned på borggården; men hans tankar tycktes vara långt borta från det brokiga hvimlet dernere. Den klara glansen i hans högblå ögon, det ljusa håret, som ringlade ned i rika lockar öfver den ridderliga drägten, utmärkte hans nordmannaursprung. Det var Folke Magnusson Minniskiöld, som hvar och en igenkände såsom den svenska riddaren, hvilken på ett lysande sätt utmärkt sig vid turneringarna i Wardberg, och som beledsagat konungaparet till Stockholm.

Den andra kastade forskande blickar omkring på den lysande omgifningen. Ur hans stora mörka ögon talade djupa lidelser och hans skönt formade läppar drogo sig till ett leende, vittnande om djerfva drömmars flygt. Det var den unge, hittills obemärkte junkern, Bengt Algotsson, som genom en aflägsen frändskap förenad med riddar Folke, vunnit hans vänskap, ehuru olika de voro till lynne och tänkesätt.

Folke, som en stund öfverlemnat sig åt de osynliga tankarnas flygt, lyfte upp hufvudet och vände sig till Bengt.

"Hvad säger du om den unga drottningen?" frågade han med hviskande stämma, så att han endast kunde höras af den han tilltalade.

"Drottningen," svarade Bengt med glödande eld i sitt öga, "drottningen är skön som rosen, hvars namn hon bär; och jag tilllägger, att hon är varmhjertad som det egnar en söderns dotter!"

"Men denna lifliga fransyska, med sitt glödande sinne, skall mindre blifva sin gemåls make än herrskarinna."

"Du bäfvar för hennes inflytande på konungen?"

"Jag fruktar det, Bengt!"

"Och jag," svarade Bengt lifligt, "skulle bortskänka hälften af min lefnad, om jag kunde eröfra ett konungarike, för att lägga för den snillrika sydländskans fötter!"

Riddar Folke såg härvid pröfvande på sin vän. Ett uttryck af oro och missnöje sväfvade öfver hans ansigte; men han återtog lugnt:

"Den fromma sierskan och den glada drottningen, skola väl de öfverensstämma med hvarandra?"

"Skenet från sol och måne blir väl mycket på en gång," svarade Bengt leende.

"De äro begge för snillrika och af för olika tänkesätt," fortfor Folke. "Den unga drottningen, som man nu afgudar, skall kanske slutligen fördömas."

"Jag vill väl se hvem som skall våga det!" utbröt Bengt med häftighet. "Men du är en dålig profet, broder!"

Ännu en gång hvilade Folkes blick på Bengt och en bekymmerfull aning uppsteg i hans inre.

Dörrarne till festsalen slogos nu upp. I fonden syntes den kungliga thronen och utmed väggarne, som voro öfvertäckta med fanor och sköldar, stodo bänkar, öfverklädda med tunga täcken af sindal och blyant. * De församlade herrarne hade intagit sina platser. Riksråderna suto närmare högsätet, och närmast detta erkebiskopen och prelaterna. Liksom konungens och drottningens gemensamma thron ännu var tom, var äfven den stol, som var framsatt åt riksföreståndaren.

En ensam munk närmade sig prelaterna med en blandning af ödmjukhet och medvetande om den plats han så-

* Dyrbara tyger på den tiden.

som drottningens biktfader kunde intaga bland dem, uttryckt i hela sitt väsende. Frater Benedicti utseende vittnade om mera skarpsinnighet, än djup lärdom, och hans belefvade manér tycktes snarare påminna om en riddares, än röja en medlem af andliga ståndet. Men hans vördnadsbjudande skägg och de jerngråa lockarna rundtomkring tonsuren vittnade om en tidig ålderdom, liksom man skulle velat i de ännu glänsande ögonen läsa qvarlefvande minnen af djupa lidelser, halfsläckta qvarlefvor efter härjande själsstrider.

Djupt bugade sig den fransyske munken för Sveriges erkebiskop, hvars bekantskap han redan gjort i Wardberg vid förmälningen, der han vunnit den gamle prelatens välvilja. Hvar och en måste äfven förvånas öfver den kännedom om svenska kyrkans ståndpunkt, om landets ställning, som frater Benedictus ägde och med klarhet bedömde. Endast den utländska brytning, hvarmed han uttalade svenska språket, förrådde att han icke var svensk, eller åtminstone i flera år vistats i utlandet.

Under samtalet kastade han oförmärkt en blick öfver till ädlingarnes krets, der han bland många nya ansigten igenkände den unge junker Bengt Algotssons. Ett ögonblick hvilade på honom munkens forskande öga, men flög derefter till den unge riddaren vid hans sida, liksom hade drottningens biktfader gjort en hastig jemförelse emellan de begge ridderliga gestalterne. Vid riddar Folkes åsyn glänste en underlig eld i munkens öga. Han hade aldrig sökt riddarens bekantskap, men så väl i Wardberg som under resan, med uppmärksamhet och intresse betraktat honom på afstånd. Den blick han nu fäste på riddaren, då han på en gång möttes af den klara glansen i hans öppna blåa ögon, syntes hastigt skimra af en underbar hågkomst, och hans öga fuktades vid tanken på de min-

nen, som riddarens åsyn uppväckt. Ehuru frater Benedictus sällan lät en tanke som han ville fördölja, framskymta i ord eller handling, blef dock i riddar Folkes närhet, sålunda hans blick något mera orolig och hans hållning kanhända osäkrare än vanligt.

En allmän rörelse visade sig i församlingen, då riksföreståndaren inträdde och intog sin stol.

"Konungen!" hördes derefter ifrån riksrådernas sida plötsligt några röster hviska, och en djup tystnad utbredde sig öfver salen. Allas blickar flögo till den unge monarken, som i konungslig skrud framträdde ur de inre rummen, och hela samlingen reste sig upp.

"Drottningen!" upprepades i detsamma från den lysande riddarekretsen, då hans gemål vid hans sida uppsteg på den purpurklädda thronen. Det var det skönaste konungsliga par, som norden skådat. Ett uttryck af hög vänlighet, af rätt konungslig huldhet framträdde i Magni hela väsende, medan hans drottning framstod som en af sagornas underbara skönheter, i en nästan öfverjordisk glans, i medfödt behag och i furstlig höghet och ledighet.

Helt nära thronen stod en förgyld karmstol, der hertiginnan Ingeborg intog sin plats. Med konungslig huldhet böjde den norska furstinnan sitt hufvud, såsom hade hon ännu varit Sveriges regerande drottning.

Vid åsynen af den tjusande gestalten på thronen klappade våldsamt tvänne hjertan. Det var de begge vännernas. Deras blickar möttes i detsamma; men de liksom häpnade i samma ögonblick för hvarandra och båda sågo bort.

Hvarföre ilade blodet upp på Bengts panna och kinder, hvarföre bleknade Folke? Var det kanhända derföre, att nu uppgick för båda en aning om en djupt gömd hem-

lighet, en i dunklet gryende känsla, hvilken de begge vännerna ville dölja för hvarandras blickar? Huru skulle uppenbarandet af detta fördolda inverka på deras tänkesätt, deras öden? Skulle vännerna ännu mera förenas, eller skulle deras vägar skiljas?

Begge hade vändt sig med ögon och sinnen emot drottningen. Hennes blick sväfvade stolt och strålande öfver mängden, tycktes stanna just der de begge vännerna stodo och ett småleende lekte på hennes läppar. Ingendera af dem kunde för sig göra klart åt hvem af dem båda denna blick och detta småleende voro ämnade. Men hastigt flög blicken vidare.

Hyllningen började emellertid, sedan konungen med sin spira gjort en lätt helsning åt de församlade. Hvar och en framträdde i sin ordning, för att frambära sin hyllning för konung och drottning.

Prelater och riddare bugade djupt för konungen, som helsade dem med en böjning på hufvudet och en rörelse af spiran. Magnus var ännu icke sjelf krönt, så att i stället för kronan en sammetsbarett sammanhöll de sköna lockarna på hans hufvud. Men hans ansigte strålade af tillfredsställelse för hvarje ädel och vördad man, som framträdde inför honom. Efter bugningen för honom, bugade man äfven för den unga drottningen. Hon tackade alla sina nya undersåter med sitt vanliga behag, och åt en och annan riddare, hvilken hon igenkände, räckte hon, enligt sitt hemlands ridderliga sed, den fina handen att kyssa.

Ordningen kom nu till de begge vännerna.

Åter möttes deras blickar hastigt. Riddar Folke framträdde först.

För första gången kände han en bäfvan inom sig, och tyckte sig nästan höra sitt eget hjertas våldsamma slag.

Var det af fruktan eller svartsjuka, eller kanske derföre att den stolte folkungen misstänkte, att en annan dödlig anade hans hjertas djupaste hemlighet — en hemlighet, som han ännu ville förneka för sig sjelf!

Riddar Folke knäböjde för drottningen. Det allvarliga uttrycket hade gifvit vika och känslorna i hans inre skimrade i lifligt färgspel på hans ansigte. Aldrig hade riddarens hela hållning varit utmärkt af en djupare skönhet.

Drottningen smålog emot honom. Då träffades han liksom af ett trollslag. Föresatser, sjelfkänsla, stolthet, allt försvann vid den underbara förtrollningen af detta leende. Och då hans läppar fingo vidröra den unga drottningens hand, som nådigt räcktes honom, berusades hans hjerta af en onämnbar sällhet.

Men såsom solen endast värmer de ting hon belyser, så förbyttes denna sällhet till en sällsam ångest nästa ögonblick, då han dragit sig tillbaka och icke mera såg denna tjusande Blanzeflors leende, icke mera inandades det underbart döfvande rosendoftet från hennes hand.

Öfvermannad af dessa känslor, hade riddaren med nedslagna ögon trädt åt sidan, så att han kom att stanna helt nära kretsen af drottningens hofdamer. Der stod han liksom en drömmande.

Men ett par tjusande fruntimmersögon mötte honom äfven här. Den farliga glansen från dem förmådde dock icke genomtränga hans pansarklädda bröst. Då hörde han fru de Longuevilles ljufva stämma, som på fransyska språket uppmanade honom att komma närmare.

Riddaren såg upp, smålog åt den unga damens fina anmärkningar och ämnade besvara dem, då han åter kom att vända blicken tillbaka mot thronen, som han, försjunken i sina drömmar, några ögonblick lemnat ur sigte.

Då såg han något underbart. En hög rodnad skimrade öfver drottningens ansigte. Aldrig förr hade Folke sett den nöga tjuserskans kinder bära högre färg, än den som nu gömde sig i de fina kindernas dunkla skiftning. Nu följde han riktningen af hennes blick.

Han såg Bengt Algotsson, som med högburet hufvud stolt blickande öfver mängden, nalkats den unga drottningen, för att knäböja för henne. Var det väl således honom, som drottningens rodnad möjligtvis kunde gälla?

En besynnerlig känsla på en gång kylde och brände riddar Folkes hjerta, då han såg sin vän nu för andra gången sluta drottningens hand i sin och föra den till sina läppar. Nästan glömmande hvar han befann sig, hade riddaren så när störtat fram för att — han visste ej sjelf hvad! En lätt hand vidrörde i detsamma hans arm.

"Ni är blek. Ni mår illa!" sade fru de Longueville med deltagande stämma.

Riddar Folke bugade sig, men förmådde icke svara. Det tycktes honom, som om en besynnerlig svindel gjorde hans tankar orediga.

"Hur är det?" hviskade Valerie ännu en gång. "Behöfver ni något, riddar Folke? Värmen härinne är tryckande!"

Ännu en gång bugade sig riddaren utan att svara. Derefter lemnade han den deltagande damen, den lysande salen.

Den vackra fru de Longuevilles ögon följde honom; men det deltagande uttrycket i dem förmörkades af ett lätt missnöje.

Ännu en person hade varseblifvit hans bortgång. Det var Bengt, som intagen af en besynnerlig oro, skyndade efter honom. Båda lemnade sålunda hyllningsfesten.

Snart varseblef Bengt vännen, som skyndsamt gick ge-

nom borgens upplysta hvalfgångar, utför slottstrappan och slutligen ut i den friska, fria luften. Bengt gick nu fram, tog hans arm och de gingo länge tysta vid hvarandras sida utmed Norrströms forsande böljor.

Det stod nu klart för riddar Folke, att en känsla som han fruktade, intagit hans hjerta; hvadan annars denna tysta och ljufva ångest, denna oroliga och dunkla aning om sällhet, denna underbara, orediga svartsjuka? Han bäfvade, han ryste, han ville slita sig ifrån sig sjelf. Var det icke en annans maka, hans konungs gemål, som var föremålet för hans beundran, hans dyrkan, hans hemliga känslors låga?

Och hurudan var hon? Icke var denna Blanzeflor lik den urbild af qvinlig ömhet, som hans hjerta en gång drömt sig, och likväl hvilken förvillelse! Den stolte riddaren kände inom sig en djup förödmjukelse.

Hans samvete sade honom, att han på ögonblicket borde fly hofvet, fly allt som påminte om den unga drottningen, medan det ännu var tid att rycka den farliga bilden ur hjertat. Men kunde den väl ryckas bort, utplånas, förskingras?

Då framstod på en gång ett minne likt en hägring, som seglaren ser på afstånd, förebådande den väntade räddningshamnen. Det var en bild med ögon blå och lockar gula, hvars blyga jungfruliga doft omsväfvats af förgätenhetens slöja, alltsedan den höga tjuserskans strålande öga mött riddarens. Det var nämligen minnet af den sköna novisen i klosterkyrkan, som likt en uppenbarelse på en gång framstod för hans öga.

Men begge dessa varelser, som framstått på riddarens väg, den ena som en lysande meteor, den andra som den milda morgonstjernan, begge skulle för honom vara förlo-

rade. Den ena var hans konungs gemål, den andra himlens brud.

Under det alla dessa känslor sällsamt korsade sig i riddarens inre, framstod hastigt en ny, en smärtande tanke. Denna tanke gjorde honom bedröfvad, ehuru den tillika förbittrade och sårade honom. Det var tanken på hans vän, hvarom nu en svartsjuk aning sade honom att han brann af samma eld som han sjelf. Hade Folke bedragit sig, eller skulle väl Bengt, med sina stormande stolta drömmar, ega kraft att beherrska den mäktiga fienden, att berga sina ungdomsförhoppningar, innan förvillelsen skördat äfven dem, liksom hans egna?

Bengt åter, berusad af den sköna drottningens leende och upptagen af ärelystna drömmar, till dess han varseblef Folkes aflägsnande ur festsalen, erfor dervid en sällsam känsla liksom en inre förebråelse. Bengt hade med ynglingens varma känsla fästat sig vid den ädle vännen. Folke var hans bättre jag. I Folkes närhet var det som Bengt kände sig sjelf förädlad, som hans stolta framtidsdrömmar hade en ljusare skiftning. Men då han var ensam, eller under inflytande af den unga drottningens välde, svallade inom hans bröst mera brinnande känslor, mörkare planer, vildare drömmar om ära och utmärkelse — vore det än på bekostnad af hans bättre känslor!

Nu, då han gick vid vännens sida, gestaltade sig allt för honom i den ljusa riktning, hans ädlare känsla ville följa. Tydligt, såsom i en uppslagen bok, hade han för en stund sedan läst i Folkes hjerta. Hans kärlek, hans svartsjuka, hans strid med sig sjelf hade hos Bengt svalkat förtjusningen af en täflan om drottningens ynnest. Likaså tyckte han sig också nu läsa i Folkes tankar den ännu obestämda önskan att fly, hvad han icke hade kraft att besegra. En mörk flamma flög öfver Bengts ansigte vid tanken

på att hans egna segrande förhoppningar voro grundade på den ädla vännens undanskjutande. Och liksom fruktade Bengt att åter vika för den rosenskimrande frestelsen, skyndade han att följa ögonblickets ingifvelse.

"Folke!" sade han, "det är nu sommargrönt på ditt gamla Sjöö. Falken har länge sutit i bur; han skulle snart locka oss ut på jagt."

"Och du skulle vilja lemna hofvet?" frågade hastigt Folke med strålande blick.

"Mina vänner trifvas icke i den luften," svarade Bengt med låtsad köld.

"Du skulle hafva lust att följa mig," fortfor Folke, "nu, då festerna vid hofvet just hafva börjat?"

"Jag är färdig att hissa seglen, om du har lust," svarade Bengt. "Vi fara hvart hågen må vända sig."

Riddar Folke stannade och såg forskande på sin vän.

"Nej, broder!" sade han; "din håg står mera till turnerspelens lif, än till landets döda enslighet. Jag vill resa ensam!"

"Om du reser, följer jag," sade Bengt.

"Men, ett ord, Bengt: kan du utan fara dröja här?"

"För mitt eget hjertas skull behöfver jag icke lemna hofvet."

Riddar Folke svarade icke på en stund. Länge stod han med armarne i kors öfver bröstet och blickade på strömmen. Bengt betraktade honom med oroliga blickar. Derefter höjde Folke beslutsamt sitt hufvud.

"Jag dröjer här öfver kröningen," sade han.

"Då vill äfven jag göra det!" utbrast Bengt med strålande ögon. "Vi återvända till borgen, till festerna derstädes."

V.

Uti den särskildta del af kungaborgen, som beboddes af den åldriga enkedrottningen, var allt tyst och stilla. Salarne voro visserligen prydda med en viss stråt för tillfället; men det var, som om den eljest här boende fridens ande med en viss skygghet drog sig för att störas i sitt hvardagliga behag och sin trefnad.

Enkedrottningens tärnor suto tysta och afbidande timman, då den unga drottningen skulle föreställas konungens farmoder. Ett aflägset buller från de hvimlande korridorerna, från den af nya, nyfikna menniskomassor ständigt fyllda borggården, trängde väl äfven hit in. Men stilla, som en taflas bilder, hvilka låta den lockande vinden spela omkring utan att följa med på dess flykt, hade den gamla drottningens samlade hoffruntimmer med sedesam tystnad intagit sina platser, rundtomkring det förnämsta gemaket.

I sin höga karmstol satt enkedrottningen, den åttioåriga Helvig af Holstein, enka efter den store konung Magnus Ladulås. En silfverstickad mössa omslöt håret, hvars snöhvita lockar betäckte en hjessa, hvilken med lika värdighet burit kungakronan som pröfningarnas martyrkrans. Måhända hade den flyende tiden, med dess omvexlande glädje och sorgetårar, tagit med sig glansen ur dessa en gång så sköna ögon; men der låg ännu qvar ett uttryck, som ingen tid förmått skymma. Det var ett majestät, en frid i dessa fromma ögon, en ljusning öfver hela hennes väsende, som ovilkorligt förde tanken bortom tidens gräns, der den gamlas själ gick till möte en ny, en himmelsk förhoppning. De fina, skrynklade händerna voro stilla korslagda i hennes

sköte, och radbandet hade nedsjunkit, så att det hängde fritt från hennes bälte. Det föreföll som drottningen, oaktadt stillheten omkring henne, hade blifvit störd eller mot sin vana afbruten i en bön, ty hennes blick hvilade ännu på Kristusbilden, men läpparna darrade af en häftig rörelse, som undanträngt bönen från dem.

Den gamla drottningens tankar hade sväfvat tillbaka öfver tillryggalagda år, långt bort till hänsvunna tider. Hon såg den tid, då hon sjelf, en ung, förhoppningsfull prinsessa, landsteg i sitt nya fädernesland, der hon under prunkande festligheter emottogs af sin gemål, den ridderlige konung Magnus. Men den thron hon med honom delade, erbjöd en orolig lyckas glans. Snart såg hon denne älskade gemål, ännu i sin kraftfullaste ålder, bäras till grafven under folkets högljudda sorg. Hon hade dock den tröst en att se kronan, som fadren lemnat, öfverflyttas på sonens hufvud. Och nu framställde sig tjusande taflor från denna tid; de kära barnens förmälning — konung Birger med prinsessan Märtha af Danmark, Hertig Waldemar med Thorkel Knutssons dotter Christina, och hertig Erik med norska prinsessan Ingeborg, alla festligheterna dervid, och huru framtiden förhoppningsfull väntade dem! Vid detta minne utbrast drottning Helvig:

"Huru lycklig var ej min gemål, som under dessa förhoppningar fick gå till hvila!"

Men vid de gräsliga minnena af de sedermera utbrytande stridigheterna emellan hennes barn, böjde sig den gamla drottningens hjessa och en suck af djupaste smärta frampressades ur hennes bröst.

Ack, hon mindes att icke många år hade gått fram, förr än hofvets solbeglänsta himmel började skymmas. De unga prinsarna ville följa sin faders exempel och från en svagare broders hufvud röfva kronan. Huru många offer

huru många blodiga skuggor såg ej nu den gamla sväfva fram, för att träda emellan henne och de barn, som en gång hade hvilat vid hennes modershjerta! Men en skugga stod likväl der, mörkast af dem alla. Det var den ene sonens svärfader, den vördige Thorkel Knutsson, som under konung Birgers barndom hade styrt riket. Han anklagades såsom upphof till brodertvisten, fängslades och fördes utan ransakning till döden. Fåfängt hade den konungsliga modren sökt rädda honom genom varningen, att en så orättvis handling skulle borttaga välsignelsen ifrån dem. Man såg också derefter dessa bröder mot hvarandra utöfva den största falskhet och de förskräckligaste grymheter. Hertigarna, Waldemar känd för sin tapperhet, och Erik, om hvilken man sade, "att han var så höfvisk och mild som en himmelrikets engel", omkommo slutligen af köld och hunger i ett fängelse, och konung Birger sjelf störtades ifrån thronen i landsflykt och fattigdom. Den olyckliga drottning Märtha fick till vedergällning för den andel, hon ansågs hafva haft i brodertvisten, se sin son, värnlös och nittonårig, fåfängt åberopande sin oskuld, böja sitt hufvud för bödelsvärdet.

Allt detta hade Magnus Ladulås' enka öfverlefvat, hon, som intagit ett så obetydligt rum i historiens blad, men dock förvärfvat sig ett större uti folkens hjertan. Men denna pröfvade drottning skulle ännu en gång få se fridens fackla lysa öfver det land, hennes barn genom sina brott förmörkat. Detta blödande modershjerta skulle ännu få svalkas af mildare, fredligare vindar.

Öfver ruinerna af sitt fallna konungahus hade hon glädjen att se en sonson, ett barn af den sonen, som kanske varit hennes hjerta närmast, den ihjelhungrade hertig Eriks son, Magnus Eriksson höjas på thronen.

Och nu skulle den gamla ännu en gång upplefva

en ny epok — hennes sonsons förmälning med en utländsk grefvedotter, den sköna Blanka af Namur.

Hvad enkedrottningen tänkte om sin sonsons val, hade hon icke sagt, och då man visat henne ett porträtt af den kungliga bruden, hade väl intet ogillande kunnat skönjas på den gamlas ansigte; men hon hade derefter bedt ifrigare och oroligare än förut.

I drottningens gemak, der hon sålunda satt försänkt i sina minnen, inträdde sakta en hoftärna, stannade på något afstånd och gjorde en djup, vördnadsfull nigning.

Enkedrottningen upplyfte långsamt sitt hufvud, under det hennes tankar återfördes till det närvarande.

"Eders höga nåde!" sade tärnan, "konungens frände, riddar Folke Magnusson Minniskiöld, väntar derute."

Enkedrottningen nickade med ett mildt småleende.

"Riddar Folke är välkommen!" sade hon.

Riddaren inträdde, omgifven af småsvenner, alla i praktfulla drägter. De senare stannade vördnadsfullt bugande vid dörren, under det riddar Folke framträdde och högtidligen anmälte konungaparets ankomst. Vördnadsfullt qvardröjde han med nedsänkt hufvud, för att afbida drottningens svar.

En lätt darrning genombäfvade den gamlas ädla gestalt; men hennes ögon strålade af en liflig glans, ovanlig för en så hög ålder.

Hon svarade intet, men höjde med en vältalig åtbörd sin hand, och dörrarna slogos upp på vid gafvel för konungen och hans gemål.

Den åttioåriga drottning Helvig, ehuru af en sjuklig lamhet hindrad att lemna sin plats, syntes ingalunda utvisa ålderdomens bräcklighet. Den vidlyftiga karmstolens ornamenter gåfvo den mera utseendet af en konungslig thron, än

hviloplatsen för en sjuk, liksom den gamlas lugna frid framställde ett genom år och pröfningar mognadt majestät.

Den sjuttonåriga drottning Blanka, med hela ungdomens lif och eld liksom gäckande sjelfva tiden och dess framfart, hvars öga aldrig skådat någon som öfverträffat henne i fägring och behag, stannade ett ögonblick vid den gamlas åsyn, förvånad, besegrad. Hade hittills för den fransyska furstinnans öga intet synts nog bländande och praktfullt, träffades hon nu af en syn, som på en gång framställde förintelsen af ungdomens blomstrande lif och fåfänga, samt lät henne fatta ett ädlare, öfverlägsnare, af henne sjelf oupphunnet majestät.

Innan ännu konung Magnus hunnit yttra ett ord, hade drottningen ilat fram och kastat sig ned vid den gamlas fötter.

Den unga Blankas skönhet bländade dock icke drottning Helvig; men den öfversvinnliga glansen i hennes blick, hvilken, skimrande genom tårar, ödmjukt höjde sig mot henne, trängde rakt till den gamlas hjerta.

"Drottning! moder! gif mig din välsignelse!" bad den unga drottningen med en röst, hvars tjusande behag hade kunnat beherrska konungariken.

Enkedrottningen smålog ovilkorligt och kände sina ögon fuktas af en glad rörelse.

"Vår milde Frälsares moder välsigne och bevare dig i alla skiften, unga dotter!" sade hon högtidligt och kysste hennes panna.

"Ack, jag är ett barn," återtog den unga drottningen; "om jag vacklar, om jag går vilse, så låt mig ofta lyssna till din erfarenhet, din vishet, höga moder!"

Dessa ord, helt och hållet förestafvade af känslan, men stridande emot etikettens föreskrifter, åstadkommo förlägenhet

hos omgifningen. I sjelfva konungens blick röjde sig en viss oro, ehuru han med förtjusning betraktade sin gemål.

Men den gamla drottningen, liksom uppvärmd af dessa ord, böjde sig ned, upplyfte den knäböjande furstinnan och tryckte henne till sitt hjerta.

"Var mig välkommen, älskade barn!" sade hon; "och kom ihåg, att alla stunder du vill skänka den gamla, blifver henne en stor glädje!"

Konungen kastade en förnöjd blick på sin gemål. De omgifvande damerna, alltid rättande sig efter herrskarens tänkesätt, syntes nu helt tillfredsställda.

"Min höga och älskade farmoder," sade konungen, "skall visst med välbehag lära känna min Blankas varma hjerta."

Enkedrottningen smålog. Lifvad af glada förhoppningar tog hon de begge ungas händer och lade dem tillsammans uti sina. Men en besynnerlig oro tycktes härvid genomfara den gamlas hela väsende. Med bleknande anlete betraktade hon sorgset det unga konungaparet. Var det väl en af de dödas bleka skuggor, som uttalat vedergällningens förbannelse öfver hennes ätt, och som nu hotande framträdde i hennes aningar? Hon fäste på den unga drottningen en så pröfvande blick, att denna kände sig förvirrad. Var det väl en förebråelse eller en varning den unga läste i den gamlas öga?

Drottning Blanka förde nu hastigt handen till sin arm, der den sällsamma ringen på en gång kylde och brände hennes pulsar.

Men då solen nu sken in genom fönstret, undanträngande alla orons moln, utbredde sig friden åter öfver den gamla drottningens ansigte, och vänligt men allvarligt tilltalade hon åter det unga konungaparet.

Men då drottning Helvig åter var allena, sammanknäppte hon sina händer och suckade:

"Herre! låt mig fara hädan i frid, undan stormarna som vänta!"

VI.

Under det enkedrottning Helvig satt försänkt i sina tankar, minnen och böner, inträdde åter hoftärnan.

Enkedrottningen upplyfte sina ögon långsamt och såg på tärnan. Denna böjde sitt hufvud och sade:

"Eders höga nåde! en andlig man har infunnit sig i försalen och begärt att vi skulle anmäla hos eders nåde, att den unga drottningens biktfader anhåller om företräde."

Enkedrottningen tycktes besinna sig några ögonblick. Derefter nickade hon. Tärnan böjde sig åter ödmjukt och aflägsnade sig.

Efter ett par minuter öppnades dörren ånyo och en mörk gestalt inträdde. Det var en munk, med armarna korslagda öfver bröstet, såsom hans stånd brukade. Han stannade icke långt ifrån dörren och riktade på den gamla tvänne klara genomträngande ögon, under det han gjorde en sirlig bugning. Derefter utsträckte han sakta sin högra hand och höjde tvänne finger, för att göra korstecknet. Han sade halfhögt:

"Guds och alla helgons frid vare öfver eders höga nåde!" Derefter bugade han sig ånyo; men djupare än första gången.

Enkedrottningen böjde också sitt hufvud helt sakta till en helsning, och såg på honom med en forskande blick.

"Har eder drottning sändt eder, vördige fader?" sade enkedrottningen. "Är det något som hon önskar?"

"Eders höga nåde," yttrade munken, "det är för min egen del och på eget bevåg, som jag vågat infinna mig i eders nådes gemak."

Enkedrottningen betraktade honom med ökad uppmärksamhet.

"Ni är den unga drottningens biktfader," sade hon, "enligt hvad man anmält för mig; vill ni underrätta mig med hvilket namn jag bör kalla eder."

"Mitt namn är numera frater Benedictus," sade munken, "alltsedan jag emottagit de sju invigningarne på mitt hufvud."

"Välan, frater Benedictus, vill ni framföra ert ärende?"

"Förlåt, eders höga nåde, men jag behöfver veta om eders nåde ännu med moderligt hjerta följer sina efterkommandes öden?"

En besynnerlig blick från den gamlas ögon tycktes vilja genomskåda munken.

"Hvad är er mening? säg fritt," sade enkedrottningen.

"Förlåt, eders höga nåde!" återtog munken med visserligen mycken fransysk artighet, men tillika med en spänd och forskande uppmärksamhet; "men innan jag inför eders höga nåde kan fritt uttala hvad jag önskar och ämnar, behöfver jag veta om kanhända eders höga nåde helt och hållet vändt sitt sinne och sin håg från denna verlden, till det som högre och vigtigare är. Jag behöfver veta, om eders höga nåde så helt och hållet egnat själ och hjerta åt umgänget med alla Guds heliga i bönen, att ingenting återstår för dem som ännu lefva på jorden och med vördnad nämna eders nådes namn, såsom det åldriga hufvudet för vår kungastam. Det kunde eljest hända, att jag endast åstadkom olycka med hvad jag ville säga."

Den gamla tycktes öfverlemna sig åt en stunds begrundande. Hon knäppte sakta sina händer tillsammans, vände sina ögon ifrån honom och lät en kula af radbandet, som hängde vid hennes bälte, rulla emellan de bleka fingrarna.

Redan började på munkens ansigte ett uttryck af otålighet, blandadt med bekymmer, måla sig.

Då sade drottning Helvig långsamt:

"Jag har visserligen vändt mitt sinne ifrån denna verlden och ifrån dess fåfänglighet; men jag har dock icke kunnat upphöra att vara moder, så länge ännu något af mina barn lefver och flera barnbarn äga att begära moderskärlek af mitt hjerta."

Munken hade med mycken ifver lyssnat till hvarje ord, som hördes från de sakta darrande läpparna. Han hade väl velat pröfva, om ålderdomen inverkat på enkedrottningens själskrafter och kanhända så förstört dem, att hon icke förmådde fatta och bevara hvad han ville meddela. Men han fann nu så mycken betänksamhet och redighet i hennes ord, att han insåg en fruktan i detta afseende öfverflödig.

"Eders höga nåde," sade han, "jag har i forna tider burit ett namn, som icke varit eders nåde alldeles obekant, innan jag emottog tonsuren på min hjessa."

"Ni är den unga drottningens biktfar; ni har följt henne hit från Frankrike," inföll enkedrottningen, medan i hennes ögon framglänste ett sken, som röjde att någon sällsam tanke vaknat hos henne. "Men ni talar svenska såsom ett af vårt lands egna barn. Jag har sett edert ansigte förr. Oaktadt edert gråa skägg, oaktadt tonsuren på ert hufvud, igenkänner jag dessa drag såsom fordom sedda. Hvilket namn bar ni förr, frater Benedictus?"

"Fordom, då äfven jag ägde tillträde till eders nådes

höga gemak, och af eders nåde benämndes frände, var mitt namn Bengt Birgersson Brahe."

"Ja, i sanning! jag igenkänner Braheslägtens drag. Ni liknar eder yngre syster fru Birgitta."

Enkedrottningen nickade, under det hon fortfor att betrakta honom.

"Jag kan icke annat än beundra eders nådes själskraft och minne," yttrade munken. "Jag har att inför eders höga nåde aflägga en berättelse, som säkert skall förvåna eders nåde."

"Så tala, min frände!"

"Jag måste i eders höga nådes minne återkalla högst bedröfliga tider och sorgfulla minnen. Det sorgliga året, då konung Birger och hans gemål återkommo från Danmark och vistades på Nyköpings slott . . ."

"Min frände," afbröt enkedrottningen, "träd närmare, tala saktare."

Munken närmade sig och stannade helt nära intill den ålderstigna herrskarinnan.

"Bengt Birgersson," sade enkedrottningen, "hvarföre lemnade ni riket?"

Munken bugade sig djupt.

"Jag bönfaller om förlåtelse, eders nåde," sade han; "men jag ägde då intet val. Min morbroder hade blifvit fattad af en förfärlig tanke. Hans svärd sökte mig, ehuru äfven eders nåde vet, att jag är oskyldig."

"Hvad säger ni, Bengt Birgersson?" utropade enkedrottningen. "Kan det vara möjligt, att Magnus Bengtsson varit intagen af någon orättvis misstanke?"

"Ja, eders nåde, så är det. Men jag kunde ju intet säga, då han sjelf intet sade och de svarta tankarna inom honom endast kunde anas i hans blick, i hans hat och hela hans uppförande."

"Men *hon?*" hviskade enkedrottningen, "den späda! min frände, hvart har ni fört henne? lefver hon?"

"Jag förteg hennes namn," svarade munken. "Ingen borde veta hennes föräldrar. Jag kallade henne Hildigund."

"Ah!" utropade enkedrottningen. "Då är det hon, som är hos Wendilgard!"

"Således lefver hon!" sade munken. "Och Wendilgard lefver äfven!"

"Wendilgard finnes icke mera," sade enkedrottningen allvarligt. "Hon finnes icke mera bland verldsliga menniskor. Den fromma syster Helga är abbedissa i cistercienserklostret på Sko."

Munken tog ett steg tillbaka.

"Matts Kettilmundssons dotter!" utropade han. "Det är rätt! Den ädla fromma qvinnan är värdig att bära staf och krona bland de fromma systrarna."

Enkedrottningen sänkte begrundande sitt hufvud.

"Således," sade hon sakta, liksom för sig sjelf, "Hildigund, det är hon! Och Helga har icke yppat något för mig!"

"Eders nåde! fru Wendilgard, eller såsom vi nu, isynnerhet vi kyrkans tjenare, böra nämna henne, fru Helga, känner intet om Hildigund. Hon emottog barnet, utan att jag yppade hvem det var, eller nämnde dess föräldrar."

Enkedrottningen satt en stund begrundande och lutade sitt silfverlockiga hufvud emot den höga stolskarmen.

Munken drog sig vördnadsfullt några steg tillbaka.

"Frater Benedictus," sade enkedrottningen efter en stund. "Jag tackar eder. Jag vill betänka denna sak. Jag skall sända och låta kalla eder."

Munken gjorde en djup bugning och drog sig ytterligare ett par steg tillbaka.

"Jag vill se henne," sade enkedrottningen liksom för

sig sjelf. "Jag skall låta hemta henne. Hon skall vara hos mig!"

Den gamla drottningen vinkade och böjde hufvudet långsamt till en afskedshelsning. Munken bugade sig tvänne gånger och lemnade gemaket.

VII.

Öfverhofmästarinnan hade dragit sig tillbaka till sitt eget rum, sedan hon slutat dagens göromål hos den unga drottningen.

Det var ett stort gemak, hvari en prydlig säng, med tunga förhängen af sammet, intog första rummet bland alla dess tillbehör. Denna säng, med sitt höga, bildhuggeriprydda tak, utvisade en kunglig prakt, men tillika den i landet rådande bristen på smak. Ett stort ekbord, på prydligt utskurna fötter, och några högkarmade stolar voro ställda invid väggarna.

Det led mot aftonen, ty klockan var redan sju, då fru Birgitta kom ifrån sin syssla. En kammartärna följde henne, men endast till dörren, ty fru Birgitta sade henne, att hon ville vara ensam. Sedan kammartärnan gått, gick Birgitta fram i rummet och såg sig omkring. Derefter gick hon till en mindre dörr i rummet.

Men knappt hade hon lagt handen på låset, förrän det hördes klappa på den yttre dörren.

Birgitta vände sig om, föga nöjd att blifva störd, och öppnade den stora dörren, genom hvilken hon inkommit.

"Hvem söker mig vid denna timma?"

Det var en munk, som visade sig i den öppnade dör-

ren. Hans helsning bestod i en knappt märklig böjning på hufvudet och han inträdde, i det fru Birgitta lemnade honom rum.

"God afton, min syster!" sade han.

"Jag hade icke väntat dig så sent, Benedictus," yttrade hon. "Men jag förmodar att du har något angeläget att tala om; träd derföre fram och sätt dig ned här på stolen, min broder!"

Munken nickade och intog den anvisade platsen.

Fru Birgitta satte sig på en stol midtemot honom.

"Jag behöfver din hjelp, syster," sade munken. "Jag har af enkedrottning Helvig fått veta ett och annat, hvaröfver jag genom dig ville inhemta närmare upplysningar. Jag har fått veta att Wendilgard lefver; enkedrottningen har sagt mig, att hon är abbedissa i Sko."

"Det är så", sade Birgitta.

"Och det har du icke sagt mig förut, Birgitta?"

"Du har icke frågat mig och jag trodde, i sanning, att du icke vågade göra en fråga om henne. Men vi hafva i alla fall under bröllloppet och på hitresan från Wardberg så föga fått tillfälle att samtala utan vittnen, att det just fägnar mig att i denna stund se dig här."

"Du tänker förmodligen, min kära syster, att gifva mig någon förebråelse, beträffande mitt uppförande mot Matts Kettilmundssons dotter. Den mödan kan du likväl spara dig."

Öfver fru Birgittas kinder flög en viss skiftning af purpur, då hon hörde sig tilltalas med en ton, hvilken ingalunda var lika vördnadsfull, som den hvarmed hon var van att blifva tilltalad. Men det var en äldre broder och en högt uppsatt kyrkans man som talade med henne.

"Broder Benedictus," yttrade fru Birgitta, "det tillhör dig att sjelf göra klart för dig, huru du uppfört dig

emot Wendilgard. Hon har gått ut ifrån denna verlden till högre pligter. Men äfven såsom fru Wendilgard har hon uppfört sig så, att ingen fläck borde kunna fästas på henne, och du kan icke neka, att *du* måste bära skulden för hennes olycka."

Ett besynnerligt uttryck flög öfver munkens ansigte. Han fäste en genomträngande blick på fru Birgitta. Derefter drog han sina läppar nästan till ett leende, i det han sade:

"Det kan endast vara *du*, min verldsliga syster, som talar om en olycka för fru Wendilgard. Vi kyrkans tjenare anse det för en lycka, att utkoras till så höga embeten, som att få bära stafven öfver systraklostret i Sko."

Fru Birgitta rodnade ånyo litet, i det hon sade:

"Du känner bättre skriften än jag och vet således om det står på något ställe: "I hafven icke menat det så väl, men herren hafver vändt det till godo."

"Jag vill säga dig, min syster, att hvad det beträffar att hafva menat väl, behöfver du icke göra mig någon förebråelse. Fru Wendilgard var en ädel qvinna, och jag vet att hon hvarken kan eller vill göra mig någon förebråelse för mitt uppförande. Jag vet att hon icke kan neka mig sin högaktning, emedan hvad hon lidit, har hon icke lidit för min skuld, eller åtminstone icke för någon min brottslighet emot henne."

"Du kände alltför väl Wendilgards upphöjda dygd och tänkesätt och likväl, Benedictus, du har vågat att älska henne, och du har vågat att åt henne öfverlemna ditt barn."

Frater Benedictus smålog.

"Syster Birgitta," sade han; "du säger att jag vågat älska Wendilgard. Du har rätt. Men om jag hade älskat henne så som du tror, skulle jag då kunnat framträda med mitt barn och lägga det i hennes armar?"

Birgitta studsade.

"Jag vill säga dig syster," återtog Benedictus, "att när jag lemnade det barnet åt den ädlaste qvinna jag kände i Sverige, åt Matts Kettilmundssons dotter, då gjorde jag det med full besinning. Ehuru mycket hon lidit, derföre att hennes make är en likaså kortsynt som svagsynt man, så har hon dock genom sina lidanden för detta barn utfört ett stort och heligt värf. Hon har genom det som du, syster, vågar kalla olycka, blifvit en försoningens engel."

Fru Birgittas förvåning ökades.

"Du talar sällsamma ord," sade hon. "Jag visste alltför väl, och hvarje tänkande menniska inom vårt fädernesland känner hennes oskuld, och vet huru dåraktigt Magnus Bengtsson lät sig förblindas af sin svartsjuka, då han, drifven af en ogrundad misstanke, utan att göra någon undersökning, öfvergaf sin hustru och bortförde med sig deras unga son."

"Ja, vi sågo i Wardberg den unga Folke åtföljas af sin fader. Men det var för sent för Magnus Bengtsson, huru djupt han än måtte ångra sin öfverilning, att återfå af kyrkan, hvad hon tillegnat sig med så mycken rätt i den ädla Wendilgards person. Jag för min del talade dock icke med vår morbror, den enda dagen han dröjde qvar i Wardberg, och det tillhörde icke mig att påminna honom om, att det troligen är förgäfves, som han gör sin resa till Rom, om han har för afsigt att fara dit för att söka dispens."

"Det är nog att han erkänt sin förseelse," återtog fru Birgitta. "Men du, Benedictus, har du sett ditt barn, för hvilket hon lidit och försakat så mycket? Men det är sannt, jag vet, att du icke kunnat se det, efter äfven du varit borta så många år ifrån fäderneslandet."

Munken smålog ånyo.

"Mitt barn, säger du, syster," inföll han. "Hon kallas Hildigund, och hon lefver. Jag skall se henne, ty hon skall komma hit. Hon kommer till den vördade drottning Helvig. Men, min goda Birgitta, hon är icke *mitt* barn."

Fru Birgitta stirrade orörlig på honom.

"Du trodde således," återtog Benedictus, "du trodde, Birgitta, att jag älskade Wendilgard så, att jag sjelf kunde svika min egen känsla, att jag kunde ega en dotter, att jag kunde tilltro henne ett så stort ädelmod och sjelf hysa så mycken oblyghet! Nej, Birgitta, det är en högre tanke, som ligger under den hemligheten. Då jag bar det späda barnet till Wendilgard, hade jag utkorat henne till ett stort värf. Väl såg jag att inom hennes slutna själ kanhända samma tanke som du fattat, Birgitta, möjligen uppstått; men jag yttrade derom intet ord. Det tillhörde icke mig, att ens för henne yppa en hemlighet, som var så vigtig. Det synes mig, som om försynen sjelf på ett underbart sätt ville leda händelserna. Jag ämnar stilla och tyst förbida, hvad som månde varda af detta barnet."

"Och hvems är då detta barn?" utbrast fru Birgitta.

Munken lade betydelsefullt ett finger på sin mun, och båda syskonen betraktade hvarandra tigande några ögonblick. Fru Birgitta bröt först tystnaden. Hon tycktes fattad af en djup rörelse. Besynnerliga tankar bestormade henne. Med ett sinne, som egde stor fallenhet för det hemlighetsfulla, uppfattade hon nu brodrens ord såsom heliga och betydelserika. Hon hade tyckt sig förut äga liksom ett slags öfverlägsenhet öfver honom, då hon ägde en förebråelse att göra; men nu måste hon i stället hos honom vörda hvad som var större och djupare, än hon kunde fullt förstå.

"Min broder," utbrast hon derföre, "jag har icke rätt förstått dig förr än nu; jag har i min fåkunnighet dömt dig såsom allt för mycket bekajad med verldsliga och fåfängliga

beräkningar. Men nu talar du om heliga värf, om en stor försoning. Nu förnimmer jag att i dig bor en helt annan anda!"

"Det är godt, min syster," yttrade han betänksamt. "Handla också nu derefter; tänk att det är ett vigtigt värf som jag har att utföra, ett heligt mål till hvilket jag syftar. Du måste känna det, ehuru jag icke kan och bör för dig uppenbara hvad som är mig förbjudet. Jag beder dig derföre, syster Birgitta, att du ville bistå mig med ditt inflytande, när det fordras. Det kan vara möjligt, att jag behöfver din inverkan på den unga drottningen. Vill du då, Birgitta, framställa saken såsom jag anser det nödigt?"

Birgitta reste sig upp; hon sammanknäppte sina händer, lyfte dem mot höjden och kastade sig slutligen på knä framför brodern.

"Nu känner jag att du är en helig man, min broder!" utropade hon. "Du har upphöjda tänkesätt, du skall göra hvad som är stort, och du skall hafva framgång. Si, jag vet det, något stort skall varda med vår slägt. Anden säger mig, att genom oss skall Herren utföra sin vilja!"

Benedictus reste sig upp. Han slog med mycken högtidlighet korstecknet öfver henne, i det hon ödmjukt böjde sitt hufvud.

"Guds och alla helgons frid vare öfver dig, syster Birgitta," sade han. "Men stå upp nu, stå upp, min syster, så vilja vi öfverlägga tillsammans om hvad som är att göra. Huru har du funnit den unga drottningen i dag?"

Birgitta reste sig upp. Det tycktes såsom fordrades det någon ansträngning för henne, att kunna besegra den hänförelse, som redan börjat fatta henne. Efter några ögonblicks besinning sade hon:

"Jag är icke nöjd, Benedictus; jag har sett och hört

mera än jag ville. Denna brinnande fransyska passar icke för våra nordiska seder. Hon är icke nöjd, att endast beherrska den unge konungen. Hennes ögon äro såsom blixtrar; de tända oftast dit de blicka."

"Jag känner drottning Blanka bättre än du, min syster; jag har genomskådat henne. Hon är icke belåten, hon känner sig icke lycklig; måtte hon blott kunna här bevara sig och sitt hjerta! Jag vet att hon icke älskar Magnus, åtminstone så, som hon borde; men ingenting är att befara af alla våra herrar. De sakna samteliga den eld, den rörlighet och det behag, som hennes fina smak erfordrar. Hon skall kanhända icke känna sig lycklig här; men hon skall icke kunna blifva brottslig."

Öfver Birgittas drag sväfvade ett sällsamt uttryck.

"Du har mera lärdom och erfarenhet än jag, broder Benedictus; men mig har dock blifvit gifven en gåfva, som du icke äger, broder. Jag kan läsa det språk, som dessa ögon tala, hvilka rikta på henne brinnande blickar. Jag har också sett hennes ögon brinna af en annan eld, än blott fåfängans. Jag har sett på hennes läppar ett annat leende än stolthetens."

"Du gör mig förvånad; men det är längesedan hon biktade sig. Emedlertid, säg mig, hvem tror du har förmått hennes hjerta att klappa fortare?"

I Birgittas drag målade sig svallningen af en högre ingifvelse. Tankarna trängde sig i hennes själ. Det var en af dessa sierskans hänförelsestunder, som kom öfver henne. Hennes ögon strålade af en högre eld, hennes bröst häfde sig och hennes kinder lågade. Den svenska profetissan fattades af de makter, som ryckte hennes själ med sig, och hon tycktes icke höra broderns fråga.

Benedictus, som kände sin systers vanor alltsedan ungdomen, men nu på så många år icke sett henne hemfallen

åt sina inspirationer, drog sig några steg tillbaka och betraktade henne med korslagda armar.

Birgitta sammanknäppte sina händer och begynte att vandra af och an på golfvet, under det strödda ord och djupa suckar frambröto ur hennes inre. Småningom förenade sig de spridda orden till meningar och slutligen strömmade öfver hennes läppar i varma ord en af dessa syner, som sedermera samlades och som efterverlden känner under namn af hennes uppenbarelser.

"Jag ser och jag hör," sade hon, "jag ser Honom, som är skönare än allt det skönaste, så att intet skönare kan tänkas, Guds egen son, och jag ser hans moder, Guds brud i sin himmelska klarhet och renhet och jag hör dem tala. Guds moder talar till sonen och säger: Välsignadt vare ditt namn, min älskade son, Jesus Kristus, ära vare dig öfver allt som är skapadt! Du är i din ödmjukhet och godhet allena Gud. Sonen svarar och säger: Min moder, du är lik ett blomster, som växer uti en dal, och omkring dalen stå fem höga berg, och blomstret växer ur trenne rötter, med en rak stam utan några leder. Detta blomster har fem blad, fulla med all ljuflighet. Men dalen har med sin blomma växt öfver de fem bergen, och blommans blad hafva utbredt sig öfver hela himmelens höjd och öfver alla englarnas skaror. Du, älskade moder, du är den dalen för din ödmjukhets skull. Af de fem bergen är det första Moses. Han hade lagens makt öfver mitt folk, liksom hade han haft det inneslutet i sin knutna hand. Men du har inneslutit Guds son i ditt sköte; derföre, älskade moder, är du större än det berget. Det andra berget är Elias, som var så helig, att han med kropp och själ vardt upptagen till himmelen. Men du, min moder, har blifvit upptagen i himmelen, din själ har blifvit upphöjd öfver alla englarnas chor till Guds thron, och

med den din rena kropp. Derföre är du högre än Elias. Det tredje berget är Simson, som ägde styrka framför alla andra menniskor. Men likväl blef han besegrad af djefvulens list. Men dig har djefvulen icke besegrat, o moder; derföre är du starkare än Simson. Det fjerde berget är David, som var en man efter mitt hjerta och sinne och likväl föll han i synd; men du, min moder, uppfylde all min vilja och du har aldrig syndat. Det femte berget är Salomo, som var full af visdom, men dock slutligen vardt bedårad. Men du, o min moder, var full af all vishet, men du lät aldrig bedåra dig; derföre är du större än Salomo. Men blomstret har framgått ur trenne rötter, emedan du alltifrån din ungdom har haft trenne sådana, nemligen: lydaktighet, kärlek och gudomligt förstånd. Från dessa trenne rötter har den uppskjutit utan några leder, den raka stjelken som är din vilja, hvilken aldrig böjdes att vilja något annat än min vilja. Men blomstret hade fem blad, som växte ut öfver alla englarnas skaror. Du, min moder, är i sanning mitt blomster af de fem bladen. Blygsamheten är det första bladet, som öfverträffar englarnas. Barmhertigheten är det andra, ty du har öfverträffat alla skapade varelser i barmhertighet, då du i min pina och död led det högsta straffet. Det tredje bladet är din mildhet; men du, moder, är mildare än englarna, ty uti din själ och kropp är viljan en engel, som gör allt det goda. Det fjerde bladet är din skönhet, ty englarna öfverträffa hvarandra i skönhet och erkänna själarnas och kropparnas behag; men din kropp, o moder, öfverträffar allt som skapadt är, både bland menniskor och englar. Det femte bladet är din glädje i Gud, emedan ingenting förnöjt dig så som Gud, och icke heller englarne förnöja sig af annat än Gud. Men din glädje och förnöjelse, o älskade moder, har brunnit såsom en Guds eld högt öfver

alla englar och erkeenglar. Denna blomman af fem blad är full af all ljuflighet. Du, goda moder, var så ljuf emot min Fader, att han har upptagit dig i sin anda, och din ljufhet har öfver allt annat behagat honom. Välsignad vare den sol, nemligen min gudomlighet, som har anammat mandom i ditt jungfruliga sköte. Och liksom ur blomstrets frö växer ett liknande blomster, så har min gestalt blifvit lik din gestalt i bildning och anletsdrag, ehuru jag är en man och du en jungfru. Liksom dalen med sitt blomster vardt upphöjd öfver alla bergen, så är du med din kropp och själ upphöjd öfver alla englarnas skaror."

Benedictus lyssnade med en spänd uppmärksamhet på hennes framställning, som utgjorde en liknelse, i sjelfva verket utförd med stor noggrannhet och skicklighet, enligt den tidens kyrkliga lärdom, och på ett poetiskt och varmt språk, i den tidens svenska tungomål. Det låg i den svenska sierskans uttryck äfven i afseende på språket en ovanlig och djupt anslående skönhet, hvilken säkert, åtminstone till någon del, i den latinska öfversättningen som vi äga af hennes uppenbarelser, förlorat mycket af sin ursprungliga friskhet och kraft.

På Benedictus, den bildade och lärde mannen, gjorde det ett djupt intryck att höra sådana tankar och en så poetisk allegori framställda på modersmålet.

Då Birgitta hade slutat sin syn, kom öfver henne liksom en darrning. Hon närmade sig den lilla inre dörren och öppnade den. Derinne låg en halmkärfve och ett gissel. Birgitta var snöblek och tycktes utmattad af sin inspiration. Hon gick in i detta sitt bönkabinett, der hon knäböjde på en bönpall framför ett krucifix.

Benedictus gick till dörren; men hon vände sitt hufvud tillbaka, såg på honom med sällsamt ångestfulla blickar och vinkade att han skulle stänga dörren.

Han gjorde det och drog sig långsamt tillbaka.

Han hörde då hennes stämma sjunga ett andligt qväde, medan emellan stroferna hördes några hvinande slag.

Benedictus lemnade äfven det yttre rummet och tillslöt noga dörren efter sig.

VIII.

Drottningen hade begifvit sig till de inre gemaken, för att ikläda sig skruden till sin snart förestående krö-ning.

Uti den yttre salen hade hofdamerna i fransyska hofdrägter infunnit sig. Likt yppiga rosengrupper uti en föråldrad kungsgård hade de sköna här församlats. De mörka, bildprydda väggarna, de tunga, urgamla bänkarna och de djupa slottsfönsterna tycktes icke vara rätt passande hemvist för de luftiga varelser, som omfladdrades af Florens' sidentyger och Brabants spetsar. Men det fina skämt, de strålande blickar, de lekande gratier, som med klingande silfverstämmor sväfvade omkring i behagfull yra, tycktes vilja väcka till lif sjelfva afbilderna af de höga hjeltegestalter, som här en gång lefvat och verkat. Så hade de älskvärda unga förvandlat den dystra kungasalen till en yppig lustgård.

En af dessa hoftärnor hade skiljt sig ifrån den glada kretsen och dragit sig bort till ett aflägset fönster, der hon, nästan gömd af den vidlyftiga atlasgardinen, kunde skåda nedåt borggården, utan att någon utifrån kunde blifva henne varse. Hennes mörka, allvarliga ögon och förnäma, förbehållsamma väsende tycktes icke öfverensstämma

med den egendomliga lifligheten, som utmärkte drottningens fransyska omgifning. Men hennes ädla, sydländska skönhet röjde dock att hon tillhörde den, emedan Blanka af Namur, som endast älskade det sköna, samlat omkring sig de skönaste, öfvertygad att icke allenast rangen försäkrade henne om priset bland dem.

Den unga damen hade nästan glömt, att hon icke var ensam, då hon hastigt kände sin arm vidröras af en lätt hand och en liflig stämma förrådde, hvem som öfverraskat henne.

Valerie de Longueville ägde väl icke Bertrades regelmässiga skönhet, men var likväl så intagande, att hvarje hennes rörelse ägde ett förtrollande behag. Hennes ögon blixtrade af ungdomseld, hennes tänder glänste som hvita perlor mot läpparnas koraller.

"Hvad är det som sysselsätter min syster, den fagraste blomman i drottningens hof?" sade hon med ett uttryck, som icke var fritt ifrån satir.

En fin rodnad färgade Bertrades kind, då fru de Longueville undansköt atlasdraperiet ifrån fönstret, för att bättre kunna skåda nedåt borggården. Med ett förtjusande behag helsade hon på några unga riddare, som just nu trädde uppför slottstrappan. Bertrade hade icke heller kunnat undvika att besvara deras helsning, men hennes åtbörd var så afmätt och stilla, att endast den höga färgen på hennes ansigte förrådde hennes rörelse.

"Så de svenska riddersmännen behaga dig!" utbrast Valerie och såg forskande på sin syster.

"Min Gud, Valerie, hvad skola väl dessa svenska herrar tänka om oss!"

"Att vi äro passande hofdamer hos den vackraste drottning, som burit Sveriges krona," svarade Valerie skrattande.

"Ack, just detta smärtar mig! Den minsta oförsigtighet kan gifva oss ett lättsinnigt utseende ibland denna granntyckta omgifning."

"Syster Etikette är särdeles mon om sitt anseende hos de ädla svenska herrarne!"

"Goda Valerie," sade Bertrade allvarligt, "du vet ju att vi icke tillhöra oss sjelfva; äfven vårt rykte tillhör drottningen."

"Ah, drottningen är upphöjd deröfver!"

"Men hofdamernas oförsigtighet kunna lätt kasta ett återsken på drottningen sjelf."

"Blanche af Namur skulle skratta åt dina barnsligheter, Bertrade."

"Jag fruktar det!" sade Bertrade sorgset, "men drottningen i Sverige borde icke göra det."

Fru de Longueville gjorde en rörelse af otålighet.

"Valerie," sade Bertrade med värma, och tog hennes lilla juvelprydda hand mellan sina, "min goda, glada Valerie, tro mig, hvad som i vårt hemland ansågs behagligt och passande, ser man här med allvarsammare ögon. Glöm icke att du står närmast vår älskade furstinna!"

"Jag vet väl," sade fru de Longueville med ett lätt smålöje, "att min ädla systers förtjenster bättre skulle anstå drottningens väninna."

"Jag afundas dig icke," sade Bertrade mildt, "jag snarare bäfvar för det ansvar, som just derföre hvilar på dig, min syster. Jag bäfvar för drottning Blanche, som med hela sitt varma hjerta här skall blifva missförstådd."

"Man tyckes likväl i Sverige inse," sade Valerie ironiskt, "att blott och bar beundran icke är nog för drottning Blanche; man afgudar ju henne!"

"Kan du väl tro, Valerie, att ett folk, om också för en tid förblindadt af yttre glans, icke en gång skall se

med öppna ögon? Skall det väl då öfverse med det ringaste fel hos den, de ansett för en gudomlighet."

"Ah, folket skall aldrig våga se annat än förtjenster hos sin herrskarinna."

"Ack," suckade Bertrade, "jag har redan sett ogillande ögon följa hennes steg."

"Stackars Bertrade, som kan se moln midt i solskenet!"

"Kanske," svarade Bertrade betydelsefullt, "skulle solskenet kunna blifva varaktigare, om det icke förbländade."

"Men du är ju en mörk profetissa, syster Bertrade, mörkare än sjelfva den vise astrologen, som lemnade "la fleur Blanche" den trollska armringen. Denna ring är ju emellertid för henne en talisman emot alla de onda makter, som kunna möta henne på hennes nya bana."

"Valerie," sade Bertrade nästan med stränghet, "om du sålunda vill förstå den ringens egenskaper, får du icke glömma den vise mannens varningar."

"Nå väl, Bertrade, hvad mera? På samma gång trollkarlen sade, att "la fleur Blanche" skulle bära en drottningkrona, gaf han henne denna skyddande ring. Om hon, efter att en gång hafva förlorat den, återfår den, varnade han henne för att icke *för andra* gången mista den. Nå, drottningen har ju återfått ringen och bär den nu dag och natt på sin arm. Då bör man väl få anse den såsom en god talisman."

"Men du glömmer, Valerie, att astrologen sade, att om hon för *andra gången* förlorar den, kan det bringa henne olycka, och förlorar hon den *tredje gången*, kan det kosta hennes krona eller lif. Men du mins väl den vise mannens ord, att drottning Blanche äger makt att sjelf öfvervinna allt detta onda, men för att kunna det, måste hon här bevara sitt hjerta så rent som den oskuldshvita blomma, hvars namn man gifvit henne, och som står ritadt uti den

mystiska siraten, som sammanhåller fästet på ringen. Det tillhör derföre oss, min syster, som omgifva denna goda men oförsigtiga furstinna, att vaka öfver hennes väl, att söka fylla våra egna pligter!"

"Men hvad menar du med allt detta, Bertrade?"

"Vi skola först och främst söka bevara våra egna hjertans renhet, med all omsorg skydda vår älskade drottning för allt ondt och farligt, som under en fager yta kan frestande möta på hennes väg. Vi böra derjemte bemöda oss att likna vår nya omgifning, mera rätta oss efter de svenska fruntimmernas seder; vi skola då vinna deras förtroende och vänskap."

"Ett förtjusande företag och en herrlig belöning!"

"Du, liksom många bland oss, skämtar öfver de ädla svenska damerna och finna dem kalla, högdragna och ledsamma. Vi förbise deras goda egenskaper, som det vore bättre att taga till föresyn."

Fru de Longueville kastade sig tillbaka i stolen och skrattade af hela sitt hjerta.

"Hvilket infall! Huru tycker du att jag skulle bäst taga mig ut, såsom den stränga fru Märtha Natt och Dag, eller den saktmodiga fru Ingrid Ivarsdotter Tott? En af matronornas roller skulle väl bäst anstå drottningens väninna. Kanske likväl, att sjelfva fru öfverhofmästarinnans utseende vore intressantast; jag har hört den fromma fru Birgitta så väldeliga berömmas."

Bertrade svarade ingenting härpå; hon var sysselsatt att iordningsätta atlasgardinen, som vid fru de Longuevilles hastiga rörelse slitits sönder.

"Ser du, syster Bertrade," sade Valerie med sitt egna smålöje, "ehuru gediget allt synes vara i det här jernlandet, är det skralt med fastheten — blott en rörelse

af min hand och den vördnadsvärda gardinen der gick i kras!"

"Konungen!" ropade nu några glädtiga stämmor och fru de Longueville böjde sig åter framåt fönstret.

Konung Magnus, som nu hemkom, åtföljd af några få drabanter, mottogs af folkets glädjeyttringar. Skyndsamt steg han af hästen och begaf sig uppför slottstrappan, då han i förbigående kastade en blick mot de för sommarvindens värma upplästa fönstren i den unga drottningens salar, der de mest behagliga ansigten bringade honom sin hyllning. De unga fransyskorna, lifvade af folkets glädjeyttringar ifrån borggården, nedkastade friska blommor för konungens fötter. Öfverraskad stannade dervid den unge monarken och mottog hyllningsgärden med välbehag. Han helsade lätt med handen och fortsatte sin väg in i borgen.

IX.

Det var det unga kungaparets kröningsdag. Redan tidigt var hufvudstadens befolkning i rörelse och från de kringliggande trakterna hade en ofantlig folkmassa strömmat till, för att åskåda högtidligheten. Vi inbjuda dem som hafva lust dertill, att följa kröningståget, der det framskrider från konungaborgen till den bro, som förenade Gråmunkeholmen med staden, fram till franciskanerklostrets kyrka, den förnämsta i Sveriges hufvudstad. Om vi stanna vid den nämnda bron, höra vi klockringningen från alla stadens kyrktorn.

Kröningståget öppnas af härolder klädda i kåpor, utsydda med prålande vapenbilder, och bärande prydliga härolds-

spiror i händerna. Efter dem kom en trupp, som utgjordes af "trompare", eller, som vi kalla dem, trumpetare, hvilka blåste kröningsmarschen. Efter dem kommo "fidlare", som med sina fidlar och gigor instämde i tromparenas musik. Efter dem kommo "bombarena", hvilka slogo på pukor och hjelpte den öfriga musiken att hålla takt. Efter denna skara kommo åter tvänne härolder.

Ett antal af konungens småsvenner i lysande drägter följde efter dessa. Sedan kommo vakter, drabanter, dels tyskar, dels svenskar. Nu kom i ordningen en icke obetydlig skara af munkar, indelade efter de olika ordnar de tillhörde.

Efter dessa kommo tvänne härolder.

Med ridderlig prakt utstyrda hästar leddes af riddaresvenner.

Flere led af hoffolk, dels konungens och drottningens enskilda tjenare, dels andra embetsmän vid hofvet.

Några af de förnämligare klerkerne.

Riddarne med ett banér i spetsen, högburet af banérförare.

Några hofskalder, åtföljda af en munskänk.

Ett antal fruar, täflande med hvarandra i klädernas glans, liksom i anspråk och icke så sällan i behag.

Efter dessa fruar kom en abbedissa med kunglig krona öfver doket, uppvaktad af tolf nunnor.

Der hon framskred, blottade folket vördnadsfullt sitt hufvud och bugade sig, medan hon emellanåt med det stolta hufvudet gjorde en nästan omärklig helsning åt de förnämsta, som hon igenkände bland folket. Det var konungens faster, Magnus Ladulås' dotter, Richissa, abbedissan i S:t Claræ kloster. Hon följde nu det högtidliga tåget till den helgedom, i hvars hvalf hennes fader hvilade.

Efter nunnorna kom den gamla enkedrottning Helvigs

hofmästarinna, en vördnadsbjudande ålderstigen fru, efterföljd af några likaledes ålderstigna tärnor i visserligen dyrbara men enkla drägter. De voro gestalter från en förgången tid, men uppträdde här för att påminna ungdomen, att ännu lefde i det svenska konungahuset, fastän icke personligen närvarande i tåget, konungens farmoder, den mångbeprófvade modren, hvars enda qvarlefvande barn var den höga abbedissan Richissa.

Nu kommo några af den unga drottningens fransyska hofdamer, glada, leende, oftast med skämtet på läpparne, så att de nästan sågo ut, som om de roade sig åt den stela och allvarsamma, svenska prakten, så olik deras egen lättare och smakfullare, af sammanstämmande färger och luftigare tyg sammansatta skrudar.

Nu följde konungens älskvärda syster Euphemia, uppvaktad af sina hoftärnor. Folket såg henne liksom förut hennes faster med uttryck af välvilja och nöje. Prinsessan gick med nedslagna ögon, kanhända inom sig tänkande på den brudgum, med hvilken hon redan följande året skulle förena sina öden. En riddare, som var befryndad med konungahuset, var utsedd att ledsaga henne. Den unge Folke Magnussons ungdomliga drag framlyste ur den öppnade hjelmens galler, der han framskred vid hennes sida. Och efter honom, liksom undangömd bland prinsessans hoftärnor, gick en prydligt utstyrd vapensven, bärande hans sköld, på hvilket folkungavapnet, lejonet öfver tre strömmar, prålade, och namnet, det frejdade Minniskiöld, var ristadt i kanten.

Den sista bland damernas skara var en gestalt, som äfven leddes af en ståtlig riddare och omgafs af sina ståtliga tärnor. Det var konungens moder, hertiginnan Ingeborg, som leddes af sin dotters blifvande make, hertig Albrecht den förste af Mecklenburg.

Tvänne härolder företrädde kröningshästarna, som, höljda med förgylda täcken, leddes af stallmästarne.

Rikets förnämsta herrar buro derefter regalierna, spiran, äpplet, nyckeln och svärdet. Den siste af dessa herrar var Matts Kettilmundsson, som på ett purpurhyende bar konungakronan. Det tillhörde honom, som just åt sin unge myndling under hårda och pröfvande tider förmått bevara denna krona, att också nu vara den, som satte henne på hans hufvud. Äfven drottningens regalier buros med i tåget.

Nu följde i ordningen Svea rikes erkebiskop, med den lysande tiaren på sin panna och den höga krumstafven i sin hand. Biskoparne af Strengnäs, Westerås, Linköping och Skara följde honom, och på båda sidor om prelaterna gingo chorgossar, svängande sina rökelsekar.

Det unga konungaparet kom hand i hand. Magnus tycktes intagen af allvarsamma tankar. Ett högtidligt uttryck hvilade på hans drag. Men den unga drottningen kastade omkring sig glada och strålande blickar. Hennes sinne för det praktfulla, ja, hennes qvinliga fåfänga firade här en lysande triumf. Med ett stolt medvetande af sin höga rang, både såsom skönhet och som furstinna, nickade hon emellanåt en lätt helsning åt dem, som behagade henne bland det åskådande folket.

Bakom henne gick främst fru Birgitta Brahe, hennes hofmästarinna, och derefter ett antal hofdamer.

Efter konungen gingo hans marskalk och munskänk, samt derefter de riddare, som hörde till hans närmaste uppvaktning. Bland dessa var nu upptagen den unge Bengt Algotsson, som så lyckats att bekomma sin plats i tåget, att han beständigt kunde se den unga drottningen. Hvarje gång drottningen vände sig emot sin gemål, kunde äfven hennes öga oförmärkt träffa den nye gunstlingen.

Kröningståget slutades med några riddare, som sedermera ämnade i de lysande tornerspelen täfla om äran och de skönas ynnest.

Den herrliga kyrkans portar öppnades och derifrån ljödo sånger, blandade med orgelns toner, så högtidliga, att musikanterna, som spelat under tåget, genast tystnade.

Så skred kröningståget in i kyrkan.

X.

I Franciskanerkyrkans högchor var en upphöjning till hvilken ledde breda trappsteg, bildade öfver de grafvar, der Magnus Ladulås och Thorkel Knutsson hvilade. Der hvilade också den rätte thronarfvingen, som enligt svensk lag och all vedertagen folkrätt bort bära på sitt hufvud den krona, som nu skulle pryda Matts Kettilmundssons skyddsling. Vid Magnus Ladulås' sida var nemligen lagd den oskyldige yngling, hvars hufvud fälldes af Matts Kettilmundsson, såsom ett offer för hans skyddslings säkerhet.

Då kröningståget inträdt i kyrkan och personerna intagit sina rum, konungen och drottningen på de för dem framställda thronerna, trädde erkebiskopen med biskoparne för altaret. De som buro regalierna ställde sig i en krets framför altarringen. Matts Kettilmundsson, med kronan på hyendet, stod just på den grafhäll, som betäckte den unge prins Magni afhuggna hufvud. Den stränge riksföreståndaren visste det ganska väl; men på hans allvarliga drag, på den höga pannan, kunde ingen läsa hvilka tankar som föresväfvade honom och huruvida han nu kände sig tillfredsställd, att kunna fullborda det verk, som han stadfästat

med en blodsskuld, hvilken efterverlden icke tillåtit hans stora förtjenster att utplåna från hans riddarsköld.

Orgelns toner upphörde och det blef en djup tystnad i helgedomen.

Småningom höjde sig erkebiskopens stämma djup och högtidlig till en messa, sådan den tillhörde kyrkans ritual för ett så heligt tillfälle.

Efter messans slut framträdde på öfversta trappsteget af choret en härold, som vinkade med sin spira och talade med hög röst:

"I den heliga Treenighets och alla Guds helgons namn träd fram nådigste herre, Svea och Götha rikes konung, Magnus Eriksson, för att på konungsligt bröst och änne emottaga den smörjelse, som af kristenhetens helige fader är invigd, samt att prydas med den konungsliga värdighetens tecken, så att allt folk må se hvem som är konung öfver detta folk och i detta land."

Den unge konungen reste sig upp. En blekhet af högtidlig rörelse öfverfor hans ansigte och i hans knän kändes en darrning, då han steg uppför trapporna och stannade i choret bredvid Matts Kettilmundsson, på Magnus Ladulås' graf.

Erkebiskopen trädde intill honom med det gyllene, med ädla stenar besatta, hornet i handen.

Han doppade sitt finger i den heliga oljan och vidrörde med densamma konungens panna och tinningar, i det han sade:

"Tag den heliga smörjelsen till visdom och förstånd i din regering!"

Sedan öppnade erkebiskopen hans rock och skjorta och tecknade på hans blottade bröst ett kors med olja, i det han sade:

"Gud och hans heliga moder fröjde ditt hjerta, att du

må vinna barmhertighetens, kärlekens och goda gerningars lön!"

Nu smorde erkebiskopen konungens båda handlofvar, i det han sade:

"Herren gifve dig kraft att utföra ditt regemente till Guds ära, till den heliga kyrkans bästa och ditt folks välgång!"

Nu framträdde ett af rikets råd med svärdet, som omgjordades konungen, hvarvid erkebiskopen sade:

"Bär, o konung, Svea rikes svärd, städse segerrik, så att det må varda en skräck för alla, som äro fiender till ditt rike och dig!"

Nyckeln frambars och erkebiskopen sade:

"Här öfverlemnas dig, o konung, tillgång till alla ditt rikes skatter, så att du må bjuda och råda öfver rikets och ditt folks egodelar, så att du derföre svara kan inför Gud och menniskor."

Konungen stack nyckeln i sitt bälte.

Nu framfördes purpurmanteln, fodrad med hermeliner. Då den hängdes öfver konungens skuldror och tillknäpptes, sade erkebiskopen:

"Blifve, o konung, denna jordiska purpur en gång förvandlad till herrlighetens skrud i det tillkommande riket!"

Ett af riksråden frambar det gyllene äpplet, som prydes af sitt kors, och lemnade det i konungens venstra hand. Då sade erkebiskopen:

"Ditt folk bjuder dig, o konung, sin bästa frukt; njut den till oförgänglig glädje i frid och välsignelse!"

Spiran öfverlemnades i konungens högra hand, och erkebiskopen sade:

"Till tecken af din makt att råda öfver folk och land,

tag spiran, o konung! Ditt folk skall gå dit du visar, dit du bjuder."

Nu framträdde Matts Kettilmundsson. Han såg konungen med en lång och allvarlig blick i ögonen. Han fattade kronan och upplyfte den, så att ädelstenarnes glans skimrade vidt omkring helgedomen.

Hyendet nedföll i detsamma framför konungens fötter och Magnus knäböjde på detsamma. Då sade erkebiskopen:

"Böj härefter, o konung, aldrig ditt knä för någon annan än för honom, som är konungars konung!"

Nu satte Matts Kettilmundsson kronan på det unga, ljuslockiga hufvudet. Erkebiskopen höjde sin hand och gjorde korstecknet öfver den knäböjande konungen och sade:

"Statt upp, konung Magnus, att Sveriges folk må se sin konung i den glans och skrud, som honom allena tillkommer."

Då reste sig konungen upp och vände sig emot folket, medan alla, som stodo omkring honom, gjorde en djup bugning.

I detsamma framträdde härolden ånyo på öfversta trappsteget och utropade med hög och väldig stämma:

"Nu är den högborne herr Magnus Eriksson, rätteligen smord och krönt till konung och herre i Svea och Götha landom, han och ingen annan. Lefve konung Magnus!"

Dervid inföllo alla instrumenter, äfvensom orgeln med jublande tongångar, hvaribland folkets glädjerop: "Lefve konung Magnus!" blandade sig.

Under detta allmänna jubel gick konungen, lysande i sin fullständiga kungaskrud, till thronen och satte sig på densamma.

Sedan jubelropen tystnat, framträdde ånyo härolden och utropade:

"Träd fram högborna grefvinna Blanka af Namur, konung Magnus Erikssons gemål, för att krönas till Sveriges och Göthes drottning!"

Den unga drottningen reste sig upp, kastade en hastig blick omkring sig och begaf sig till choret. Men från hennes kinder hade dock i detta ögonblick färgen flyktat. En hemlig darrning smög sig öfver den stolta qvinnan. Hon kände sina knän liksom svigta och hennes gång saknade den vanliga lättheten.

Tvänne damer åtföljde henne, men stannade på hvar sin sida om henne, då hon hunnit till choret. De voro abbedissan Richissa och fru Birgitta.

Då drottning Blanka stod inför erkebiskopen och kände hans genomträngande blickar riktade på sig, liksom hade han velat genomforska hennes innersta, erfor hon en besynnerlig känsla af oro och missnöje, men hon vågade icke gifva luft deråt. Det kändes som om en tvångsmakt, från hvilken hon icke förmådde göra sig lös, hade lagt sig öfver henne.

En af riksråderna öfverlemnade åt henne ett riksäpple, hvarvid erkebiskopen sade:

"Dela du, o drottning, med din gemål allt hvad godt detta land kan gifva dig!"

Ett annat riksråd frambar spiran. Då sade erkebiskopen:

"Dela, o drottning, med din make hans makt, liksom du delar hans kärlek!"

Nu lades hyendet framför drottningen, men hon knäföll icke. Erkebiskopen fattade hornet med den heliga oljan och tecknade ett kors på hennes panna, hvarvid han sade:

"I kraft af mitt embete inviger jag, Sveriges rikes erkebiskop, dig grefvinna Blanka af Namur till drottning ibland vårt folk och i vårt rike!"

Drottningkronan frambars. Erkebiskopen fattade den och såg på Richissa.

Då närmade sig klosterfurstinnan. Erkebiskopen räckte henne kronan och hon satte den på den unga drottningens hufvud. Då sade erkebiskopen:

"Var helsad, Sveriges drottning, till din nya värdighet och bär så denna jordiska krona, att vi endast kunna anse den såsom en förebild af den oförgängliga, som du är kallad att förvärfva."

Nu vände sig drottningen om och härolden utropade:

"Lefve Sveriges och Göthes drottning, fru Blanka af Namur!"

Ett högt jubel skallade och drottningen begaf sig till sin thron. Då hon dervid kom midt framför konungen stannade hon. Hon hade ifrån den stund, då kronan blifvit satt på hennes hufvud, med dristiga ögonkast blickat öfver sin omgifning. Hade en känsla, kanhända en aning om ödmjukhet ett ögonblick genomilat henne, så var den nu fullkomligt förjagad; nu kände hon med stolthet att hon hunnit den högsta värdighet, som en qvinna kan ernå.

Seden fordrade, att hon skulle göra en djup bugning och sänka sin spira för konungen. Då hon nu stannat såg hon på honom och tycktes nästan tveka. Den tanken ilade genom henne, att låtsa som hon hade glömt hvad bruket fordrade och att med högburet hufvud och upprätt spira intaga sin plats på thronen. Men denna hastiga nyck skiftade ögonblickligen och lemnade rum för en annan. Hon gjorde en bugning så djup, att den nästan liknade ett knäfall och sänkte spiran, så att dess spets vidrörde golf-

vet, så att sålunda allt hvad man af henne kunde fordra uppfylldes. Men den djupa bugningen beledsagades af en blick och af ett leende, som ingalunda röjde något spår af undergifvenhet.

Strålen af hennes blick hade träffat en ung riddare, som stod tätt bakom konungen. En elak hade kunnat uttyda helsningen för konungen lika mycket riktad åt den bakom honom stående unge riddaren.

Då konung Magnus helsade henne tillbaka med en böjning på hufvudet och en sänkning af spiran, såg han i hennes skälmska uppsyn så mycket gycklande trots, ett så tjusande lättsinne, att han höll på att förlora fattningen.

Men den unga drottningen skred med ledigt behag och strålande ögon, stolt tillbaka till sin thron.

Orgelns toner öfverröstades af trumpeternas dån, hvilka förkunnade, att konungaparets kröning nu hade försiggått.

TREDJE BOKEN.

KLOSTERJUNGFRUN.

Strömmen, ack! strömmen,
toner! jag känner er väl.
Ofta i drömmen
Hörde jag er i min själ.
Tegnér.

I.

Den uppgående solen belyste fönstret till Hildigunds cell. Klosterjungfrun sof icke. Vid morgonens första ljusning hade hon stått upp, för att bättre kunna beskåda purpurskenet, som flammade öfver murens hvita väggar. Tyst och drömmande betraktade hon färgspelet, till dess ett sakta qvittrande ljud lät förnimma sig utifrån. Hildigund såg ditåt med ett leende, såsom barnets, då det hör rösten af en älskad lekkamrat. Hon tog en stol, satte den tätt intill muren nedanför fönstret och steg upp derpå, så att hon kunde nå fönstrets kant. Hon öppnade en hake till en af de i bly infattade små rutorna, som dervid gick upp. En frisk luft fläktade emot henne, spridande öfver hennes ansigte en färg liknande skiftningen af morgonrodnaden, som flammade öfver hennes hufvud. Nu hördes klarare det välkända qvittret. Det var ett af luftens bevingade barn, en svala, som hackade med näbben emot fönsterkarmen. En hvimlande skara flög härvid upp från en fördjupning af muren, der den hade sitt hemvist. Ungarne fladdrade, yra af glädje, omkring den befjädrade modren, som till hemmet medförde ett präktigt fynd, ett långt grässtrå, hvilket hon troget förvarade i näbben.

Hildigund såg det och smålog. En ny, en underbar känsla genomströmmade härvid hennes hjerta; det blef varmare, fullare derinne. Svalan flög nu åter vidare; de små ville följa henne, men deras späda ännu oöfvade vingar

kunde icke följa med på den svindlande flygten. De måste återvända till det i klostermurens skydd undangömda boet.

Med uppmärksamhet hade Hildigunds blickar följt svalornas rörelser. Hon tyckte sig förstå de små foglarnas känslor. Snart hade de bevingade seglarne försvunnit i rymden.

Nya föremål upptogo likväl här klosterflickans tankar. Ett sorl af spelande böljor nådde hennes öra; det var vågen, som sqvalpade mot foten af ringmuren nedanför hennes fönster. Hon lyssnade tankfull; med mycken ansträngning kunde hon till och med se en del af himlen. Hon såg silfverhvita skyar, genombrutna af solens guld. Hildigund vågade icke andas. Med sammanknäppta händer betraktade hon det sköna skådespelet. Aldrig förr hade hon känt en sådan sällhet. Liksom löst ifrån yttre band, tyckte hon sig sväfva uppåt mot silfvermolnets rand, då ljudet af de små svalornas klagande toner återförde henne till verkligheten.

Morgonens friska flägtar strömmade emot henne och förjagade de sorgsna tankarne. Hon skådade nu vidare omkring i rymden; då såg hon ofvan ringmuren en grönskande krans. Det var skogstopparna, hvilka höjde sig öfver sjön och liksom hviftade sin morgonhelsning.

Detta var allt hvad den unga nunnan skådat af lifvet förutom klostermuren. Men denna skogsrand var också hennes verld, den hon befolkade med gestalter, sällsamma såsom barnets underfulla drömmar.

Och hade icke Cecilia talat om denna verld, hade hon icke sagt klosterbarnet, att i denna verld skulle också för henne en moder finnas!

En moder! Hildigund strålade af glädje, hon ville

skynda, ila till denna väntande modersfamn, men hon var
u liksom svalorna, en fånge inom klostermurens skydd!

Men andra bilder sväfvade nu för hennes inre öga.
Der syntes den unga drottningen, som Cecilia sade var
könare än Orientens perlor och Flanderns blommor, och
on log och dansade och liksom vinkade Hildigund att
komma till sig. Och Hildigund ville skynda till denna
köna bild, för att bedja henne akta trollkarlens underbara
ing, hvarpå hennes lycka berodde. Ännu en drömgestalt sväfvade fram, dock mera dunkel än drottningens
ild; Cecilia hade ju ock talat om en riddare, som var
ika god, som han var modig vid kämpalekarna. Den
nga nunnans ögon hade väl aldrig skådat någon sådan
iddersman, men hon hade hört de gamla klostersystrarna
någon gång förtälja en och annan legend om riddare, som utfört
tora bedrifter, till exempel S:t Göran, och Hildigund tänkte
u, att sådan var väl Cecilias frände, den unge riddar Folke.
Huru lycklig var icke Cecilia, som fick höra hans underfulla berättelser ifrån de fremmande landen!

Under det den unga novisen sålunda var fördjupad i
betraktelser och drömmar, hördes steg närma sig i korridoren utanför hennes rum.

Hon hann knappt att nedstiga ifrån sin upphöjda
plats, förrän celldörren öppnades och en tjenande syster
inträdde.

"Alla helgons frid! unga dotter," sade nunnan med
mycken ödmjukhet till Hildigund, som betraktade henne
med ännu drömmande blick.

"Jag bringar eder abbedissans budskap," fortfor nunnan. "Den vördiga modren vill se sitt unga lam."

Nunnan blef nu varse den öppna fönsterrutan, men
hon sade likväl intet; hon endast betraktade klosterbarnet

med en medlidsam blick, liksom hade hon tänkt: "Det är snart förbi med den glädjen för det kära barnet!"

Hildigund följde den gamla nunnan till abbedissans rum. Då hon der inträdde, stannade hon försagd och öfverraskad. Abbedissan var icke allena.

Framför henne stod en främmande munk, med armarne vördnadsfullt korslagda öfver bröstet, och som det tycktes fördjupad i vigtiga meddelanden. Fru Helga stod tyst och stilla, omsluten af slöjans djupa veck, och likväl såg Hildigund, att hon med uppmärksamhet lyssnade till munkens ord.

Abbedissan vände sig nu till klosterjungfrun och vinkade åt henne att komma närmare.

Hildigund knäböjde och abbedissan lade begge sina händer på hennes hufvud, med på en gång smekande och välsignande åtbörd. Hon böjde sig ned och kysste hennes panna och Hildigund kände tvänne varma tårar nedfalla på sitt hufvud.

Den fremmande munken hade dragit sig några steg tillbaka. Vid klosterjungfruns åsyn tycktes han blifva öfverraskad; uti hans skarpa och genomträngande blick röjde sig ett uttryck af rörelse blandad med vördnad, då han skådade dessa blåa ögon, med dess blyga jungfruliga majestät, den sköna, endast folkungaslägten tillhöriga formen af hennes panna och de rika lockarnas rena guldfärg.

Men abbedissan hade nu besegrat sin rörelse.

"Mitt älskade barn," sade hon, "stå upp och hör mig!"

Vid dessa ord uppsteg Hildigund.

Munken såg nu med forskande ögonkast på abbedissan. Det tycktes som ville han genomtränga det hemlighetsfulla doket, för att åter en gång få skåda de hulda anletsdrag, som ännu icke förbleknat i hans minne, ehuru de framfarna åren mildrat stormarne i hans hjerta.

"Hildigund," sade fru Helga långsamt, med den klara stämma som värmande smög till de hjertan, hvilka hörde henne; "du måste med uppmärksamhet höra hvad jag har att förkunna dig! Det har varit för mig och alla systrarna en stor hugnad, att se din unga själ utvecklas för det höga ändamål, hvartill vi trodde dig vara ämnad. Gud och alla hans heliga hade välsignat våra böner; du har bestått det förelagda pröfvoåret..." här höll abbedissan upp, vid åsynen af den bleknande Hildigund, som lik en för kyligare vindar stelnad blomma nedböjde sitt hufvud.

Men abbedissan återtog:

"Hör mig, min Hildigund! Vår heliga Guds moder har annorlunda velat. Dina öden blifva härefter förändrade; du måste lemna oss, mitt älskade barn, emedan nya pligter, heligare rättigheter, än dem vi äga att bestämma öfver ditt öde, vänta dig."

Hildigund strök lockarne ifrån sin panna, såsom behöfde hon mera svalka och ljus, för att kunna fatta abbedissans ord. Hennes kinder började skifta i en högre färg, men hon förblef tyst.

"Se Hildigund," fortfor abbedissan, "denne vördade broder i Kristo, vår unga drottnings biktfader, har kommit med budskap ifrån den, som öfver dig äger heliga rättigheter. Han skall föra dig till den plats, der ditt lif en gång började. Du skall en gång derstädes återfå de verldsliga men höga rättigheter, som här skulle förnekas dig. Du kan med förtroende följa, dit frater Benedictus ledsagar dig."

Abbedissan tystnade och frater Benedictus närmade sig. Med en blandning af vördnad och faderlig välvilja slog han korstecknet öfver klosterjungfruns hufvud.

"Guds och alla helgons frid vare öfver dig, unga dotter!" sade han högtidligt. "I denna vördade abbedissas närvaro utlofvar jag, att troget skydda och ledsaga dig!"

"Skall jag skiljas härifrån!" utbrast Hildigund häpen, och öfverväldigad af känslor, som hon ej kunde reda, föll hon till abbedissans fötter och sade med en viss häftighet: "Ack säg, säg att jag må veta det! Är det till en *moder* man skall föra mig? Är det en moders famn som väntar mig derute? Skall en moders blickar möta mig?"

Abbedissan hörde med förvåning detta utbrott af den stilla blyga nunnan. Hon svarade med mildhet:

"Du skulle icke nu förstå mig, om jag ock sade hvart-hän man skall föra dig, min älskade dotter! Du känner intet af den verld, som kanske hädanefter skall blifva ditt hem. Men jag vill försäkra dig, att en ädel drottnings hjerta klappar för dig af välvilja. Älska henne såsom du har älskat oss, såsom vore hon din moder. Var öfvertygad, Hildigund, att vi alla hafva älskat dig, att våra varmaste förböner följa dig hvar helst du går!"

Alltifrån den stund Hildigund känt abbedissans varma tårar på sin panna, hade en underbar aning sväfvat för hennes sinne. Det var en dunkel föreställning om att den vördade klostermodren var något mera för henne, än för de andra klostersystrarna. Det var såsom en glad förhoppning, såsom en solstråle värmt hennes hjerta. Med strålande leende svarade hon:

"Jag vill lyda eder vilja; jag vill gå hvart helst ni önskar, men — säg blott: finnes inom dessa murar det modershjerta som klappar för mig, som har älskat och älskar mig så, som endast en moder kan älska?"

"Min Hildigund!" sade abbedissan med lindrigt darrande röst; "hafva vi icke alla här älskat dig? har du icke för oss alla varit en kär och älskad dotter?"

"Jo," svarade hon, "jo, alla, alla hafva öfverhopat mig med godhet! Men jag menar den moder, som älskat mig högre än allt annat i verlden; den moder, som en gång

slutit mig i sina armar; den moder, som — som mitt hjerta brunnit af längtan att få skåda!"

Munken närmade sig härvid, liksom ville han afbryta klosterjungfrun, som utan att veta det, uttalade ord, som måste djupt smärta abbedissan. Men Hildigunds ögon voro så strålande, hela hennes utseende så bedjande, att orden dogo bort på hans läppar.

Abbedissan höjde sin hand undan de vida ärmarna af manteln och lade den på klosterjungfruns hufvud. Denna hand hade, ehuru ännu bibehållande ett nästan barnsligt utseende, likväl derjemte åldrats mera än hennes ansigte. Den var späd, genomskinlig, liljehvit, men — skrynklad. Denna hand smekte med ömhet Hildigunds gullgula lockar.

Vid denna syn uppsteg kanske för första gången i munkens inre en smärtsam förebråelse. Den tanken trängde sig på honom, att det var för hans skull, för detta barn som han anförtrott i fru Wendilgards vård, som hela hennes lif blifvit egnadt till försakelse af lifvets lycka och glädje. Hade han kanske fordom känt en hemlig tillfredsställelse af vissheten, att denna sköna och ädla qvinna, som en gång varit hans drömmars ungdomsbrud, men som han måst försaka, icke heller mera skulle egna sitt lif till att lyckliggöra en make, och hade han heldre tänkt sig henne uti klostrets undangömda och helgade fristad, så genomflög honom nu tanken på allt hvad *hon* hade försakat och lidit under dessa många år. Och alla dessa lidanden, det kände han nu, hade han kunnat bespara henne med ett enda ord, genom att lösa gåtan om det hemlighetsfulla barnets börd.

Med en gripande känsla af ånger betraktade han denna fromma qvinna, hvars hulda gestalt, förklarad af pröfningars genomgångna strider, syntes honom äga en ännu högre skönhet, än den tid, då ungdomens fägring tjusade de ögon, som skådade henne.

Hildigund, som fåfängt hade väntat ett annat svar än abbedissans stumma smekning, uppsteg. Tårarna runno stilla utför hennes kinder och hon kysste abbedissans händer med den djupaste ödmjukhet.

"Min dotter!" sade frater Benedictus med rörelse. "Var försäkrad att jag skall föra dig till en moderlig vän! Men om en varmare längtan skulle draga ditt hjerta tillbaka till detta heliga ställe, skall det icke vara dig förnekadt att återvända, då du åstundar det."

Hildigund log genom tårarne.

"Mitt älskade barn," tillade abbedissan, "du hör det! Denna port skall för dig alltid öppnas, våra hjertan skola med samma ömhet och kärlek möta dig, som förr!"

Hildigund såg åter upp mot abbedissan, liksom ånyo intagen af sällsamma aningar, liksom hade hon ett ögonblick hyst förhoppningen, att abbedissan skulle mot henne utsträcka sina armar — men stilla, såsom aftonens himladrottning i sin milda månglans, stod fru Helga omsväfvad af den betydelsefulla slöjan, liksom hade denna till och med förnekat henne, att till moderligt bröst sluta en varelse, som med en jordisk kärleks band var fästad vid hennes hjerta.

En suck smög öfver Hildigunds läppar; hennes hufvud sjönk ned.

Abbedissan höjde sin hand välsignande öfver henne. Derefter fattade hon silfverkrucifixet och hennes ögon mötte munkens genom slöjans dunkla flor, och i dem läste han något obeskrifligt, något som genomträngde sjelfva munkkåpan, hvilken inom sitt mörka täckelse hade inneslutit hans fordom så ungdomsvarma hjerta. Det var likväl ingen förebråelse han läste i dessa klara stilla ögon; det var en befallning, en bön att väl vårda detta sista föremål af jordisk kärlek, som han nu kom för att rycka ifrån hennes hjerta.

Frater Benedictus bugade sig djupt, djupare än ännu hans hufvud böjt sig för någon dödlig. Derefter lade han högtidligt sin hand på silfverkrucifixet, dermed besvarande fru Helgas tysta bön.

II.

På vägen som ledde ifrån Sko kloster färdades några personer till häst. Den främste, som red till höger, var en man i sirlig munkdrägt, som med en ädlings lätta maner styrde den eldiga springaren, hvilken frustande men lydig fortsatte vägen i helt sakta skridt. Frater Benedictus hade kastat kapuchongen tillbaka, för att med mera omsorg kunna ledsaga den beslöjade jungfrun, som vid hans sida red på en sedig gångare. Några beväpnade män följde på kort afstånd, som det syntes både för anseende och säkerhets skull, emedan det ännu under stundom hände, att Birgers lagar om qvinnofrid öfverträddes.

Klosterjungfrun bäfvade för sjelfva vinden, som smekande smög emellan vecken af hennes snöhvita drägt. Omedvetet lät hon slöjan fladdra tillbaka från sitt hufvud. Ännu darrade några tårar i silkesskuggorna öfver hennes ögon och kindernas vexlande skiftning förrådde hennes klappande hjertas oro. Under det hon så blickade sorgset tillbaka mot det hem hon nyss hade lemnat, och alla de hopade minnen, de kära, de dyrbara och hulda, blandade sig med skilsmessans smärta, var det likväl såsom hennes bröst vidgades, såsom en ny luft, frisk och likväl värmande, kom henne att småle. Undrande blickade den unga nunnan omkring sig, ty så långt utom klostret hade hon aldrig förr varit.

Var det nu en dröm? Hildigund ville gråta, men gladde sig att drömmen varade ännu!

Så färdades de resande ännu under tystnad. Frater Benedictus ville icke påskynda färden, dels derföre att han icke ville störa den unga flickan i sina tankar, dels emedan han varseblifvit, att ehuru hon saktmodigt fogade sig efter alla omständigheter, var hon synbart rädd att färdas till häst. Men då han försäkrade henne, att ingenting vore att befara, tycktes hon något öfvervinna sin fruktan, och ehuru hon darrande qvarhöll sig med den ena handen i sadeln, började hon småningom finna ett barns nöje af sin färd. Hon skådade med en viss skygghet omkring sig, blickade med nyfikenhet inåt den djupa skogen och såg med undran mot den fria rymden framför sig; hon ville meddela sina känslor, men de voro för många, ty hjertat var öfverfullt.

Dunkla, orediga bilder började gestalta sig omkring henne. Hon tänkte noga tillbaka, men hon kunde icke minnas att hon någonsin sett större träd, än de som växte i klostergården, större gräsfält, än den lilla planen vid källan, och likväl — hon smålog och tänkte att hon drömt den drömmen en gång förr. Och denna stora klara sjö, kunde väl den vara densamma, som smekte klostermuren nedanför hennes fönster? Här kunde hon icke tillbakahålla ett utrop af öfverraskning, af undran och glädje; hon släppte gångarens tyglar och skulle hafva vacklat, om icke munken i ögonblicket varit vid hennes sida och understödt henne.

Frater Benedictus följde nu riktningen af hennes utsträckta hand och äfven honom undföll ett lätt utrop.

Framför dem på andra sidan om Mälarens bölja reste sig folkungaborgen Sjöö, med sina befästade vallar omgifven af löpgrafvar och liksom sluten inom sig sjelf genom

den uppdragna vindbryggan. Tvänne höga torn återspeglade sina uråldriga tinnar i vattnet, utan att dervid förråda sina minnen, sina hemligheter.

Åsynen af denna gamla borg hade hos frater Benedictus uppväckt sällsamma hågkomster. Det var till denna borg som hans frände, den stränge riddar Magnus, för sex och tjugu år tillbaka förde såsom sin maka Bengt Brahes ungdoms älskade, Wendilgard den sköna. Det var genom honom som denna borg tio år derefter blifvit öfvergifven och öde.

För Benedictus framstod härvid minnet af den betydelsefulla stund, då Magnus Bengtsson, som trogen konung Birger, ännu det minnesvärda året 1317, hade följt sin olycklige konung, för att hjelpa honom återtaga hufvudstaden i sitt söndrade rike, och, då konungen nödgats fly tillbaka till Nyköping, hade återvändt till sin borg, Sjöö. Bengt Birgersson Brahe, som under tiden likaledes deltagit i striden för den olycklige konungen, hade sjuk och sårad äfven begifvit sig till Sjöö, der fru Wendilgard med vänskap och välvilja emottagit honom och egnat honom den vård han behöfde. Redan första åsynen af Bengt Brahe hade för Magnus vid hemkomsten förbittrat hemmets frid och glädje, hvarjemte det främmande barn, som af fru Wendilgard egnades en moderlig omvårdnad, väckte mörka tankar hos Magnus. Bengt hade sett allt detta; men ansåg sig vara bunden af en helig ed att icke för någon yppa barnets börd. Den eden hindrade honom visserligen icke, att inför den misstänksamme Magnus svärja, att barnet icke var hans, och minst Wendilgards; men han gjorde för öfrigt ingen förklaring. Han såg Magni mörka blickar, han såg tårar i Wendilgards förr så glada ögon, och likväl förblef han stum. Han såg slutligen Magnus, uppväckt ur drömmen om huslig sällhet, intagen af olycksfulla aningar, tro sig vara bedragen uti hvad han ansett

heligast, hatande hvad han förr älskat, fridlös uti sitt hjerta, öfvergifva maka, hem och fädernesland. Bengt såg äfven den öfvergifna Wendilgards tysta smärta; såg henne beröfvad make och son utan ett afskedsord, utan ett enda spår af ledning hvar hon skulle återfinna dem. Han hade sett allt detta, och likväl hade hemligheten om barnets börd varit förseglad inom hans bröst.

Men kände sig väl nu Benedictus tillfredsställd vid tanken, att hans fiende Magnus icke mera bebodde denna sin stolta fäderneborg, att han icke mera solade sig i lyckan vid den ljufva Wendilgards sida? Var han tillfredsställd vid tanken, att Magnus åter var borta i fjerran land och att Wendilgard icke mera var den borgens prydnad?

För hans inre framstod nu fru Helgas gestalt, så hög i sin renhet, så skön i sin försakelse, att hans eget hjerta, hans själ, hans tankar läto honom se sig sjelf uti sanningens klara spegel. Hvar var nu hans höga sjelfkänsla, den kraft hvarmed han trott sig besegra hvarje frestelse, den ofta uppstådda tanken, att ständigt handla värdigt sitt stånd och sina pligter, aldrig låta sig hänföras af menniskohjertats djupaste lidelser: kärlek, svartsjuka och hämnd? Denna sjelfrättfärdighet, denna kraft, var nu liksom bortblåst af en sommarvind, hvilken genom sin egen klarhet låtit honom skåda djupet af hans eget hjerta.

Så gestaltade sig för Benedictus dessa minnen, de forna och de nya, liksom nattliga bilder öfverraskade af morgonens belysning.

Men frater Benedictus öfvervann likväl snart sin tankfulla och upprörda sinnesstämning. Han tilltalade klosterjungfrun med sin behagliga stämma:

"Denna syn var ny för eder, mitt goda barn," sade han; "ni har ifrån edert fromma hem aldrig skådat någon riddareborg."

"Ack," svarade Hildigund och hennes ögon strålade. "Jag har sett den borgen förr; jag känner sannerligen igen den!"

Frater Benedictus betraktade henne med forskande ögonkast.

"Men denna borg kan icke synas till klostret."

"Kanske då i mina drömmar," svarade hon och nedsänkte sorgset sitt hufvud.

"Har du gjort dig någon föreställning om verlden, unga Hildigund?" frågade han vidare.

"Ja!" svarade hon lifligt. "Det kom för någon tid sedan några unga vänner till klostret. Den vördiga modren tillät mig att få tala med dem och de sade mig underbara saker. De talade om en annan verld, en friare himmel än inom klostret, och de skänkte mig en krans af vackra blommor från denna verld. Jag har förvarat dem noga — men de hafva likväl vissnat!"

Hon framtog undan vecken af sin klosterklädning en krans af förtorkade violblommor. Tvänne klara tårar nedföllo på dem, liksom för att uppfriska dem; men dessa påminte i detsamma klosterjungfrun om det hem och dess alla vänner, som hon hade lemnat och hvarifrån hon alltmera aflägsnade sig. Hon vände sig tillbaka för att ännu en gång få se klostermurarne, men träden i skogen bortskymde dem.

En fogel kom nu sväfvande öfver Hildigunds hufvud. Det var en falk. Han kom allt närmare, till dess han på en gång nedsatte sig på gångarens hals och liksom smekande sträckte näbben mot Hildigunds hand. Förskräckt släppte hon sitt fäste, och den skrämda gångaren ilade skygg framåt.

Frater Benedictus var i ögonblicket efter; men det

var försent. Hildigund kastades till marken, och befriad från sin lätta börda ilade gångaren bort med ohejdad fart.

Liflös, såsom det tycktes, låg den veka gestalten, omsluten af sin böljande, snöhvita drägt, på det gröna gräset vid sidan af vägen.

Benedictus upplyfte henne varsamt och bar henne till en i närheten forssande å, der han omsorgsfullt nedlade henne på en grön tufva. Han lät upphemta vatten och beströk dermed hennes ansigte, som småningom återfick sina lifsrosor.

Hildigund smålog åter och såg sig omkring, försäkrande sin vänlige ledsagare, att hon icke skadat sig vid fallet från hästen. Derefter vände hon sig med förundran till det forssande vattnet.

Den lätta strömmens brus tycktes välgörande inverka på klosterjungfruns sinne.

Hastiga slag af hästhofvar hördes på något afstånd, och snart syntes vid krökningen af vägen några ryttare komma emot dem.

Den ena af de ankommande bar riddardrägt och hans silfvergrå springare, på en gång vild och lydig, ilade framåt, med lika snabba som granna språng.

Riddaren åtföljdes af sin väpnare, hvilken, likaledes till häst, förde en ledig men sadlad gångare med sig.

Klosterjungfrun nedfällde slöjan öfver sitt hufvud. Munken betraktade noga de ankommande.

Den silfvergrå springaren spetsade sina öron frustande, men då hans herre lade handen på hans hufvud, stannade han. Riddaren frågade munkens följeslagare, om någon af dem hade förlorat den häst, som de nyss hade mött med fria tyglar, och som väpnaren hade tagit tillfånga. Nu först varseblef han munken och igenkände drottningens biktfader.

Frater Benedictus, som likaledes igenkände riddar Folke,

trädde nu närmare, samt tackade honom för den återfunna gångaren.

Riddaren tycktes derefter med synbar öfverraskning varseblifva den hvita jungfrun, som ännu hvilade på gräsmattan.

Hildigund vågade icke ens under slöjan uppslå sin blick emot fremlingen. Det var likväl något, som underbart drog hennes uppmärksamhet till honom. Barnets känsla segrade snart öfver jungfruns bäfvan, och hon höjde slutligen sina ögon för att betrakta den himmelsblå fjäderbusken, som prydde hans hjelm.

Riddaren aflyfte hjelmen för att svalka sin panna och hans hela hufvud syntes härvid i all sin ädla och höga skönhet.

Men Hildigund bäfvade. Hon nedslog åter sina ögon, drog slöjan tätare omkring sitt hufvud; men besynnerligt — lika klart såg hon fremlingen ännu!

Riddar Folkes blickar sväfvade åter till den klosterklädda jungfrun. Emellan slöjans veck framskymtade likväl några långa gullgula lockar, hvilkas åsyn i riddarens minne väckte en underbar hågkomst. Men slöjans flor omgaf klosterjungfrun såsom ett hemlighetsfullt moln.

I detsamma syntes falken åter. Han sväfvade långsamt genom luften, dröjde ett ögonblick öfver Hildigunds hufvud och nedsänkte sig derefter på riddarens arm.

III.

Ensam i det tysta gemaket satt den gamla enkedrottning Helvig, försänkt i en stilla slummer, då en hoftärna inträdde. Sakta närmade sig tärnan. Drottningen höjde

sitt hufvud ifrån karmstolens stöd, och såg med en viss väntan, frågande på henne, då hon anmälte:

"Den unga drottningens biktfader, jemte en främmande jungfru, väntar i försalen."

Drottning Helvigs ljusa blick bebådade genast tankarnes klarhet; hon nickade småleende och lät de väntande inträda.

Sedan munken bugat sig på det sätt hans stånd fordrade och uttalat sin fridshelsning, tog han klosterjungfruns hand och förde henne närmare.

Drottningen nickade vänligt och betydelsefullt åt honom, hvarvid han vördnadsfullt drog sig tillbaka; derefter öfverfor hennes öga långsamt och forskande den hvita gestalten, som, blyg och bäfvande, hade förgätit att borttaga slöjan ifrån sitt ansigte. Hon vinkade henne att komma närmare och Hildigund lydde. Då utsträckte drottningen sin hand, fattade i det lätta floret och drog det sakta bort ifrån klosterjungfruns hufvud.

Den unga nunnans förvirring skimrade öfver hennes ansigte i varma rosor, som de gullgula lockarna i barnslig yra tycktes vilja dölja.

Enkedrottningen betraktade henne länge oafbrutet. Tår efter tår rullade långsamt öfver hennes kinder, under det allt redigare bilder ifrån en försvunnen tid framträdde för den gamlas öga. Hon utsträckte mot klosterjungfrun sina armar och slöt henne till sitt hjerta.

IV.

Festerna vid hofvet fortsattes ännu, ehuru dagar och veckor förrunnit, sedan det unga konungaparets kröning. Vid tornerspel och kämpalekar utvecklades en prakt, jemförlig med den, som varit rådande under Magnus Ladulås ridderliga tid. Gamla krönikor förtälja om huru der var mycken prakt och stråt att skåda. Konung och drottning suto under en gyllene thronhimmel, för att åskåda striden. Den nittonårige konungen syntes såsom en ung Titus förelysa alla med sin älskvärdhet och sitt milda sinnelag, medan hans sjuttonåriga drottning framstod vid hans sida, såsom en Hesperiens prinsessa, glänsande likt en stjerna. Tappra och höfviska riddare tumlade sina stridshästar, täflande i tapperhet och de skönas ynnest. Fruar och tärnor, de fagra och de väna, följde med klappande hjertan de ridderliga idrotterna.

Men vida afskiljd ifrån allt detta hvimmel, satt den gamla konungsliga modren i sin tysta kammare inom konungaborgen. Ju mera glädjen och yran tilltog omkring henne, syntes den gamla småningom bereda sig till den sista hvilan. Hela stunder satt hon slumrande, men derefter fingo hennes själskrafter ny spänstighet, och den gamla drottningens, af en himmelsk frid alltmera ljusnande anlete, spridde omkring henne i dessa stunder ett återsken, liksom när den sjunkande dagen, före sitt slut, lyser med milda ljusstrimmor, qvarlemnande förhoppningen om en kommande morgon.

I sådana stunder satt ofta den unga drottningen lyssnande till den gamlas vishet. Och drottning Helvig smålog äfven hon åt denna tjusande "fleur Blanche", som

smög sig ifrån nöjenas hvimmel, för att gömd för beundrande blickar, sätta sig i stillhet vid den gamlas fötter.

Men liksom den åttioåriga småningom slumrade oftare och längre, och de klara stunderna blefvo färre, så vidgades den sjuttonårigas sinne alltmera för nöjet, för smickret, för festligheternas yra.

Enkedrottningen såg denna förändring hos sin sonsons gemål, liksom hon kände sina egna krafter förminskas, men hon fälde en ny kula på sitt radband och smålog lika vänligt då den unga drottningen kom åter, om hon också strax derefter lemnade henne för att söka nöjenas lif.

Hildigund, det fremmande klosterbarnet, började småningom känna sig hemmastadd uti den gamla drottningens tysta gemak. Det stilla och afskilda lif som herrskade der, passade väl för hennes forna vanor, och lät henne endast såsom i en dröm erfara hvad som tilldrog sig derutanföre, der det bullersamma hvimlet skulle hafva förvirrat hennes sinne, om hon hade skådat det på närmare håll. Saknaden efter de så hastigt lemnade vännerna i klostret, mildrades genom den goda, gamlas omhuldande ömhet. Hela timmar fick Hildigund sitta hos henne, då det roade den gamla att höra hennes enkla berättelser om sitt klosterlif, om alla de vänliga systrarna och den fromma fru Helga. Deremot förtäljde drottningen henne många af sina egna ungdomsminnen, om den forna fru Wendilgard, om hennes vistande vid hofvet och sedan på folkungaborgen Sjöö hos sin stränga herre riddar Magnus, och om hennes son, den unga Folke. Hildigund kände sig lycklig då hon lyssnade härtill, och tyckte sig se vackra bilder, som hon väl kände igen ifrån sitt första barndomshem. Med stor liflighet öfvergick ibland den gamla drottningen till den glada tid då hennes gemål, den ridderlige Magnus Ladulås, förde spiran vid sitt praktfulla hof och omgafs af de förhoppningsfulla barnen. Och

då drottning Helvig så en dag talade om denna tid, sade hon:

"Hildigund, derinne uti mitt bönrum finner du på altaret, vid foten af den heliga jungfruns bild, ett gyllene skrin; bär det hit till mig!"

Hildigund gick in uti bönkammaren och fann på altaret ett dyrbart skrin, beklädt med purpurkläde och med konstfulla inläggningar af guld och ädelstenar.

Då hon lemnade det till drottningen, tog den gamla skrinet i sin hand och betraktade det med djup rörelse.

"Se, mitt barn," sade hon, "dessa sirater utvisa Sveriges och Danmarks förenade vapen. En stor tanke låg härunder, då min gemål ville sammanbinda länkar af vänsäll frid emellan dessa båda land, och Märtha, dottren af Danmark, uppfostrades vid svenska hofvet, för att förenas med dess blifvande konung. En tid af fridsäll lycka var ock till en början följden af denna förening; men lyckan visade sig i en alltför skimrande glans, för att dessa unga sinnen med ödmjukhet skulle kunna bära den. De onda tiderna kommo med afund, hat och split, söndrade syskonbanden och förde med sig hämndens olycksfulla följder. Det unga konungaparet störtades ifrån thronen och måste fly till ett annat land. Se, mitt barn, detta skrin som varit Birgers brudgåfva till Märtha, var alltför väl kändt af alla, att det icke skulle hafva förrådt dem under deras flykt, och de sände det derföre till mig, till ett afsked och ett minne. Ja," fortfor drottningen och öppnade skrinet, "de dyrbara ädelstenarna äro borta, de kunde vara dem till nytta, och här ligger en amulet i stället för dem ... jag förstod meningen härmed — den innebär en helsning, en bön ifrån de älskade olyckliga. Mina tårar och mina böner följde dem! Många år hafva flyktat sedan dess ... min arme son behöfver icke mera söka ett hemland i denna verlden; men

hans maka lefver och är ännu landsflyktig. Hon var mig dock så kär, den olyckliga Märtha, som jag en gång vårdade jemte mina egna barn, och mina gamla ögon hade ännu en gång velat se henne! Men den mäktige herr Matts Kettilmundsson," tillade enkedrottningen lifligt, hvarvid hennes ansigte antog ett uttryck af höghet och hon gjorde ett försök att resa sig ur stolen, "har icke velat tillåta mig detta; men du, Hildigund, skall komma till henne, du skall se och lära älska henne! Tag denna amulet, förvara den väl till dess du kan återlemna den till henne, och bringa henne min helsning!"

Hildigund gömde väl dessa ord i sitt minne, likasom hon förvarade amuleten vid sitt bröst. Många tankar sväfvade för hennes sinne, men hon vågade icke framställa några frågor, utan väntade med stor längtan den stund, då hon skulle få höra något vidare om den landsflyktiga drottningen, och undrade hvar och huru hon en gång skulle finna henne.

Klosterjungfruns tankar fördes äfven härifrån till andra föremål. Det var genom den unga drottningens besök i denna annars så tysta boning. Huru såg icke det enkla klosterbarnet med förvåning denna strålande "fleur Blanche", som Cecilia hade omtalat, och fann henne ännu tusende gånger skönare, då hon, såsom en lekande elfva, smög sina armar om den majestätiska farmodrens hals, kysste hennes panna och händer, och derefter satte sig ned på en dyna invid karmstolen och berättade något, som lockade ett leende ur den gamlas vänliga ögon. Dessa stunder voro de gladaste Hildigund hade upplefvat, men med en viss oro såg hon alltid efter om drottningen bar sin underbara armring, och kände sig helt trygg, då hon såg den omsluta hennes arm. En gång hände sig att armringen fastnade uti det silfverstickade tyget af drott-

ning Helvigs klädning, och den skrattande unga furstinnan syntes med otålighet vilja rycka den lös, hvarvid låset sprang upp och ringen föll ned på mattan. Hildigund glömde sin vördnad för de höga personerna; med ett utrop af förskräckelse sprang hon fram och upptog armringen. Drottning Blanka betraktade med öfverraskning den bäfvande tärnan, som rodnande och förlägen höjde sina ögon bedjande upp till henne, då hon återlemnade ringen.

"Akta dig, unga flicka!" sade hon med en blandning af allvar och skämt. "Vet du icke att trollska makter hafva sin boning i denna ring? men är du icke rädd, så fäst den omkring min arm; jag tycker om att du gör det!"

Med en hemlig bäfvan hopknäppte Hildigund ringen; men då hon såg den åter på sin plats, erfor hon en känsla af glädje, som troget återspeglade sig på hennes ansigte.

Drottningen betraktade henne med välbehag; men fru de Longueville framträdde hastigt, lade sin hand på Hildigunds arm, såsom ville hon aflägsna henne, hvarefter hon tycktes vilja förvissa sig om att ringen var väl hopfästad.

"Var lugn, min Valerie!" sade den unga drottningen vänligt; "denna hvita flicka synes snarare framstå såsom en skyddsengel, än att hon skulle kunna bringa mig ofärd." Och dervid tog drottningen ifrån sitt bröst ett korallsmycke, som hon fäste öfver Hildigunds lockar. "Om du en gång behöfver mitt bistånd, vackra barn," tillade hon, "så vänd dig till mig ... Blanche glömmer icke sina vänner."

"O, min höga drottning!" sade Hildigund med sådan hänförelse att drottning Blanka smålog och räckte henne sin hand, den Hildigund knäböjande förde till sina läppar.

Enkedrottningen hade med synbar belåtenhet följt denna tilldragelse, och var just i begrepp att säga något härvid,

då ljudet af hvirflande trummor hördes ifrån slottsgården. Den unga drottningen vände sig hastigt om.

"Det är sant, Valerie," sade hon, "vi måste skynda att kläda oss för tornerspelet. Farväl, älskade moder! I morgon kommer jag och förtäljer dig hvilka af våra svenska riddersmän utmärkt sig såsom segrare."

Hon kysste lätt enkedrottningens hand, nickade vänligt åt Hildigund och skyndade ut, åtföljd af fru de Longueville och sina uppvaktande tärnor.

Då drottning Helvig åter blifvit ensam, tycktes hon försjunka i tankar eller hvila, och Hildigund drog sig tillbaka, för att icke störa henne. Åter hördes trummorna hvirfla och Hildigund smög sakta öfver den mjuka mattan fram till fönstret, der hon med en viss nyfikenhet vek undan draperiet af den tunga atlasgardinen, för att något kunna skåda ner på borggården. En skara af svenska och utländska herrar i riddaredrägter inväntade der de kungliga personerna. Skygg drog hon sig tillbaka, men huru hastig hennes blick på den hvimlande skaran än varit, hade en smärt riddaregestalt på en silfvergrå gångare likväl fäst hennes uppmärksamhet. Hon vågade ännu en blick genom fönstret, hon såg åter på den ystra springaren, men hans herre hade nedfällt visiret på sin hjelm; dock tycktes henne färgen på hans fältbindel välbekant och ifrån det på hans sköld målade vapnet, blickade emot henne det bistra lejon, som hon sett en gång förr, men långt derifrån. Hildigund kände sig så glad att hon, helt och hållet förgätande att hon sjelf kunde blifva sedd, förde gardinen mera åt sidan, för att bättre kunna skåda utåt. I detsamma hördes en hvirflande musik af gigor och trumpeter, då den unga drottningen med sitt följe kom utför slottstrappan. Flera hofherrar sprungo af sina hästar, för att skynda henne till möte. Främst bland dem var den blå-

klädde; men ehuru han nu slog visiret tillbaka, kunde hon icke se hans ansigte, emedan han vände det emot drottningen, som räckte honom handen för att stiga upp på sin gångare. Drottning Blanka tycktes ingalunda vara besvärad af sin långa drägt, så lätt svingade hon sig upp i sadeln, och Hildigund såg, att icke ens den farliga armringen rubbades vid hennes hastiga rörelse. Riddaren vände sig nu om och Hildigund kunde klart se hans ansigte, men det var icke de drag hon väntat att få skåda, icke de ögon som så klara och likväl så milda påminde henne om fru Helga. Detta var ett ansigte, hvarifrån ett par mörka ögon, väl glänsande, men derjemte med något nästan förtärande uti sin eld, blickade omkring sig och nu stannade med öfverraskning på den blyga jungfruns hvita gestalt, som emellan purpurdraperiet syntes i fönstret.

Men drottningen skrattade nu helt ystert, då konung Magnus, åtföljd af några drabanter, kom utför slottstrappan, och stannade förvånad, då han såg henne redan till häst. Efter konungen kom herr Matts Kettilmundsson; också han stannade. Konung Magni blickar sökte endast den sköna Blanka, der hon i sin himmelsblå drägt omfladdrades af de svarta lockarne, hvilka endast lätt sammanhöllos af den lätta baretten, som var smyckad af orientaliska perlor. Men riksdrotsets blickar halkade förbi denna behagliga syn, och sedan han öfverskådat hela den brokiga skaran, som uppfyllde slottsplanen, såg han händelsevis upp till enkedrottningens fönster. Nu förändrades likväl denna lugna blick; det var som sjelfva hans herrskaregestalt ryggade tillbaka af öfverraskning vid åsynen af klosterjungfrun. Drottningens korallsmycke, som thronade öfver hennes panna, gaf henne ett konungsligt utseende, hvarjemte lockarnas rena guldfärg framställde för hans minne sällsamma hågkomster. Förunderligast träffades han likväl af de mörka ögonhårens

sällsamma skuggning öfver dessa ljusblå ögon, hvilka plötsligt framställde för honom åsynen af en nittonårig yngling, som just med dessa milda ögon blickat på honom innan han knäföll på sidenmattan vid Helgeandsholmen, der snart derefter hans furstliga hufvud, träffadt af bödelsvärdet, rullade ned. Men den gamle Matts Kettilmundsson vände icke strax bort sitt stolta hufvud, utan betraktade med stadig blick den unga jungfrun; dock var hans ansigte blekare än vanligt, då han steg upp på sin svarta gångare och närmade sig konungaparet.

V.

Den låga kammare, som var riksföreståndarens boning inom kungaborgen, inneslöt i denna stund tvänne män af betydenhet.

Matts Kettilmundsson satt vid sitt arbetsbord. Tankarne tyngde hans hufvud, men den ihärdige mannen gaf aldrig vika för trötthet. Med kraftig hand skötte han ännu regeringsärendena med samma nit och omsorg, som under konungens minderårighet eller tillfälliga frånvaro. Den unge konung Magnus var ännu så fördjupad i gästabudens hvimmel, så sysselsatt med torneringar och kämpalekar, att den gamle riksföreståndaren tycktes med afsigt vilja invänta den tid, då Magnus skulle blifva mera sinnad att sjelf utöfva en konungs lika ansvarsfulla, som tunga och bekymmersamma pligter.

Framför honom på bordet låg medellagen i manuscript.* Så ännu till sista tiden af sin lefnad ville Matts Kettil-

* En så kallad meddellag utgafs först efter Matts Kettilmunds-

mundsson verka för sitt land och grundlägga dess välstånd, för att efterlemna bättre skördar åt sin unga konung.

Han var likväl icke nu sysselsatt vid arbetsbordet. Pergamentet var skjutet åt sidan och han hade vändt sig emot den nyss anlända munken, hvilken med armarne korslagda öfver bröstet, nedböjde sitt hufvud till en stum helsning och tycktes vänta att riksföreståndaren skulle tilltala honom.

Matts Kettilmundsson betraktade honom länge med skarpa och forskande blickar; slutligen sade han:

"Ni är drottningens biktfader, vördige fader; var välkommen!"

Munken slog nu upp sina ögon, hvilka lika forskande som den gamles, mötte hans.

"Ni har låtit kalla mig, herr riksföreståndare," yttrade han. "Jag förbidar hvad ni har att säga mig."

"Ja, jag har kallat eder, frater Benedictus! Jag behöfver åtskilliga upplysningar af er. *Jag* står närmast konungen, *ni* innehar den vigtigaste befattningen hos hans unga gemål. Våra intressen böra vara gemensamma!"

Ett besynnerligt uttryck flög härvid öfver munkens ansigte; det var nästan skymten af ett löje, som vidrörde de stränga anletsdragen. Men han bugade sig åter utan att yttra ett ord. Matts Kettilmundsson betraktade honom länge och betänksamt; derefter sade han:

"Ni skulle förefalla mig högst besynnerlig, om jag icke kände er Bengt Birgersson Brahe!"

sons död, år 1347, men blef aldrig antagen, emedan de andliga satte sig deremot, föregifvande att den stred emot den kanoniska lagen och dess rättigheter.

Munken upplyfte hastigt sitt hufvud och hans kraftfulla gestalt blef liksom högre.

"Ifrån den första stund jag såg er vid den unga drottningens ankomst, har jag igenkänt eder, Bengt Birgersson."

"Detta namn bär jag icke mera, min frände!" svarade Benedictus med en viss stolthet. "Jag har aflagt det, då jag lemnade mitt fädernesland, för att söka ett nytt sådant, och nu tillhör jag en helig orden."

"Ja, ni har ombytt ännu mera än namn och fädernesland, Benedictus! Då vi sist sammanträffade var ni den olycklige konung Birgers anhängare; nu har ni aflagt svärd och sköld och är biktfader hos gemålen till den konung, som innehar Birgers thron."

"Var det för att säga mig detta, som ni låtit kalla mig hit, herr riksföreståndare?" frågade Benedictus.

"Det var för att säga eder," svarade han, "att likasom vi en tid stodo emot hvarandra såsom fiender, likaså måste vi nu vara bundsförvandter."

Benedictus bugade sig åter.

"Välan då, frater Benedictus, låtom oss förglömma hvad som emellan oss fordom har förefallit. Jag vill nu tala till drottningens biktfader, och ni måste svara mig rätt och uppriktigt, så som eder egen inre öfvertygelse tillåter det. Den unge konungen, min herre, har en gång varit min fosterson; för honom har jag lefvat och verkat. Så måste också ni vara ett stöd, en lärare, en far för edert höga biktebarn. Tror ni, att den unga drottningen skall uppfylla de förhoppningar man fäst vid henne?"

"Tillåt mig, herr riksföreståndare att besvara denna fråga med en annan. Tror ni att den unge konungen skall kunna uppfylla de frikostiga löften, hvarmed han tillvunnit sig folkets kärlek?"

Matts Kettilmundssons väldiga ögonbryn skuggade blicken.

"Jag vet väl," sade han, "att man snart skall betvifla konungens fortfarande vishet, liksom man en gång skall öppet klandra drottningens lättsinne. Hon har redan vunnit ett stort välde öfver konungen; hon skall snart helt och hållet beherrska honom. Det är just derföre jag har kallat eder, frater Benedictus!"

"Om den unge konungen känner sig så lycklig vid sin gemåls sida, att han äfven vill se alla sina undersåter tillfredsställda och förnöjda, bör icke klandras, om han också icke kan gå i land med ett så stort företag. Med slösande hand har konungen utdelat riddarslag, samt jemte de betydliga kronogods han förlänat, äfven gifvit stora skänker ur egen handkassa, och sålunda betryggat det adeliga frälsets öfvervälde."

Matts Kettilmundsson böjde bifallande på hufvudet.

"Lika så," fortfor Benedictus, "har konungen lofvat lindring i de tryckande privilegier, som årligen hade ökat folkets bördor, och drottningens frikostighet är icke mindre; den flödar icke allenast öfver hennes omgifning, utan sträcker sig ända ned till de lägre klasserna. Härigenom bör hon tillvinna sig folkets kärlek, på samma gång hon förbländar med den kostsamma hoflefnaden."

"Men hvar finnes väl ett samhälle," yttrade riksföreståndaren, "som i längden låter blända sig af en frukt, som icke äger någon kärna? Det är den kärnan som skall grundlägga konungaparets framtid, som jag söker. Men finnes den till? Har den unga drottningens snille något annat mål än att blända, behaga och herrska? Sysselsätta sig hennes tankar med något bättre, än dessa kärnlösa grannlåter?"

"Hvilka skulle väl klaga?" svarade Benedictus undvi-

kande; "har icke den kungliga frikostigheten sträckt sig äfven till kyrkan? Vi andliga måste förhålla oss tysta och tåligt fördraga den verldsliga yppigheten. De högre stånden visa högsta belåtenhet och folkmassan jublar."

Matts Kettilmundsson lutade begrundande sitt hufvud mot handen; men liksom ville han slita sig lös ifrån inre tunga tankar, såg han åter upp och utbrast:

"Mitt blod rinner ännu friskt i mina ådror; jag skall ännu länge lefva och verka för fäderneslandet!"

"Och för konungen," tillade Benedictus med dyster högtidlighet, "och för att bevara hans thron!"

Matts Kettilmundsson reste sig upp.

"Hvad menar ni, Bengt Birgersson?" frågade han.

"En hög vedergällningsrätt hvilar öfver denna konungaslägt. Konungakronan röfvades ifrån en frände, för att pryda konung Magni hufvud; den kronan kan icke medföra välsignelse och varaktighet!"

Matts Kettilmundssons stolta panna mulnade. Benedictus varseblef detta med en hemlig tillfredsställelse.

"Så länge en folkunge bär konungakronan, skall der alltid finnas någon af samma slägt, som eftersträfvar den."

"Icke nu mera!" afbröt riksföreståndaren och satte sig åter. "De få återstående folkungarne äro alltför aflägsna ifrån thronen, för att kunna göra anspråk på den. Min dotterson, Folke Magnusson, vore visserligen den närmast befryndade med konungahuset; men han har ett allt för rättrådigt sinne, för att vilja eftersträfva något, som honom icke med rätta tillhörer."

"Om ett folk är missnöjdt med sin herre och konung, skall det alltid finna ett hufvud, som kan passa för konungakronan."

"Men ingen skall med lagliga rättigheter kunna uppträda! Af Birgers ätt återstå inga arfvingar."

"*Inga manliga arfvingar*," sade Benedictus långsamt.

Riksföreståndaren fäste på munken sin skarpa blick.

"Jag vet väl," yttrade han långsamt, "jag vet att konung Birger hade flera barn; men det är mig obekant om dessa lefva ännu och hvar de finnas."

Benedictus svarade intet. Riksföreståndaren betraktade honom med uppmärksamhet. En ny tanke tycktes fatta honom.

"Kanske," sade han och reste sig, "kanske finnes någon af dessa ättlingar närmare än vi tro!"

Ett halft löje sväfvade åter öfver munkens ansigte.

"Det är icke troligt," svarade han; "om så hade varit, skulle Sverige visserligen hafva ytterligare en blodskuld uti historiens annaler."

Matts Kettilmundsson rynkade pannan.

"Jag vet," sade han, "att drottning Märtha vistas i Danmark på Spikeborgs slott, som hennes broder konung Kristofer förlänat henne; men om hon dit medförde något barn är mig icke bekant."

"Då drottningen gick i landsflykt, voro hennes steg alltför strängt bevakade, för att hon skulle kunna medföra någon, hvars lif hon ville bevara ifrån samma öde, som träffade hennes son."

"Det är sant; ni bör veta det bättre än jag, Bengt Birgersson, ni som ledsagade drottning Märtha öfver svenska gränsen, då hon flydde ifrån Sverige."

"Den olyckliga drottning Märtha var icke barnlös, ehuru hennes oskyldige son måste med sitt hufvud plikta för hvad hans fader ansågs hafva förbrutit."

"För sin faders förräderi och brott," rättade Matts Kettilmundsson.

"Hon var icke barnlös," återupprepade Benedictus, "då

hon lemnade Sverige, som förskjutit henne, som mördat hennes nittonårige son och som tvang henne att slita ännu ett sista band och i ensamhet och fattigdom söka skydd i sitt forna fädernesland, för att hela sitt öfriga lif begråta sin och de sinas olyckor."

Riksföreståndaren hade försjunkit i djupa tankar. Det tycktes, som de skarpa ord Benedictus med afsigt låtit gå öfver sina läppar, halkat förbi hans öra.

"Bengt!" sade han slutligen och trädde närmare intill munken. "Det var en tid, då du som gosse lekte i mitt hus och jag kallade dig son; men gossen växte upp och våra vägar, liksom våra grundsatser, blefvo skilda. Du tyckes helt och hållet hafva glömt bort denna tid; men jag, fast jag är gammal, har likväl icke förgätit den."

"Min frände," svarade Benedictus, men drog sig derunder tillbaka; "icke heller jag har glömt den; men emellan denna tid och det närvarande ligger mycket, som torde vara bäst att anse såsom förflutet, om icke glömdt, och säkrast att icke upprifva minnet deraf."

"Må vara! Men jag har lefvat längre än du, Bengt, jag har sett närmare anförvandter än vi äro, skiljas genom partistriderna, och jag har sett dem åter räcka hvarandra handen till försoning."

"Det var icke en sådan strid som skiljde oss, herr riksföreståndare!" sade Benedictus. "Ni vet alltför väl *hvem* som stängde dörren till edert hus för Bengt Birgersson Brahe."

"Min port har aldrig varit stängd för någon, som der velat gästa, vare sig vän eller fiende!"

"Men då jag icke mera kunde emottagas med samma välvilja som fordom, hvarföre skulle jag då komma? Skulle jag komma för att se huru min ungdoms skönaste för-

hoppning omintetgjordes? Skulle jag komma för att se huru man röfvat ifrån mig Wendilgards hjerta och hand, för att inför mina ögon gifva dessa skatter åt en annan!"

"Wendilgards hand var aldrig *din!*" utbrast den gamle med en viss häftighet, "om också hennes hjerta någon tid lyssnade till din kärlek. Magnus hade mitt löfte och jag måste hålla det. Min dotter innehar likväl nu den plats, som bäst anstår henne. Hon skulle, om hon så ville det, såsom abbedissa i Sko kloster hafva lika mycken makt, som hon har anseende i landet; men hennes hjerta är så fromt, att hon verkar endast i stillhet inom klostret."

"*Hon* har också vunnit försakelsernas martyrkrona!" sade Benedictus och hans blick mötte dervid riksföreståndarens, för att spana om den härdade mannen äfven här var osårbar, om ärelystnaden förmått att förjaga känslan i den gamles fadershjerta.

Matts Kettilmundsson tog ett steg tillbaka. Tyst och tankfull nedsatte han sig åter på stolen. Det tycktes som hade nu Benedictus träffat en ömtålig sträng i hans inre, hvilket han likväl ville fördölja.

Han såg åter upp, vände sitt herrskareöga mot munken och sade:

"Lemna mig nu; jag skall framdeles låta kalla eder, frater Benedictus!"

Munken bugade sig och lemnade riksföreståndarens rum.

VI.

Inom konungaborgen hade den unga drottningen låtit inreda en förtjusande boning. Det var blott ett enda

rum, men det var likväl rymligt nog, för att utgöra en tillflyktsort för den fransyska furstinnan, der hon kunde drömma om ett sydligare hem, under den nordiska vinter som tillstundade.

Fönstren, hvilka hade utsigt öfver Mälaren, hade erhållit målade glas, som kastade en mild purpurfärg, så väl öfver iskristallen derute, som alla de sällsynta skatterna derinom. Säfmattorna, som ännu betäckte golfven i de nordliga konungarnas boningar, hade här måst lemna plats för en orientalisk matta, hvilken bättre öfverensstämde med väggarnes draperier af flandriskt sidentyg. En med silfverbroderi utsirad skärm undangömde eldstaden uti spiseln, hvarifrån en behaglig värme spred sig, utan att man rätt visste hvarifrån. Alabastervaser fyllda med blommor öfversvämmade rummet med friska vällukter, och silfverkandelabrar med parfymerade vaxljus inväntade aftonens skymning.

I detta förtrollande gemak strålade den fransyska Blanche skönare än någonsin. Lik Egyptens Cleopatra, Frankrikes Constancia,* ville hon förvåna verlden och vid sitt hof skapa nya förströelser och nya seder.

Den unga drottningen tycktes här finna sitt nöje uti att bortlägga allt som kunde påminna om hennes nya fädernesland. Endast få personer erhöllo tillträde till denna förtroliga krets, endast de som kunde göra anspråk på att ega kunskaper eller snille, skönhet, ungdom och behag. I medelpunkten af det svenska hofvet hade hon sålunda velat samla dessa verldens skatter.

Bildning och kunskaper stodo visserligen i fjortonde seklet på en af vår tid icke högt uppskattad ståndpunkt; men de betydelsefulla korstågen, hvaruti mången svensk riddersman deltagit, inverkade djupt på tiden, och nordens

* Robert den heliges andra gemål.

krigare, som varit korsfarare, hemförde jemte många öfverdådiga och från den äkta ridderligheten afvikande egenskaper, likväl icke blott utvidgad språkkunskap och lättare manér än de nordiska sederna eljest ingåfvo, utan många högre begrepp, mången ädlare tanke och känsla.

Då drottningen gaf större fester, skedde det i de yttre, de svenska salarna.

Ett af tidens konstverk, ett stort ur med silfverornamenter, hördes knäppa sin jemna takt, då skymningens timma inföll. Drottningen hvilade på en bänk, betäckt med dyrbara kuddar, motsvarande hvad vi skulle kalla soffa. På en silkesdyna vid hennes fötter satt en ung tärna med en luta, väntande att få låta strängarnes toner ljuda för den unga herrskarinnan. På något afstånd satt drottningens lektris, Bertrade, som nyss hade slutat läsningen af en fransysk riddarevisa, hvilken skildrade ett par mycket omtyckta hjeltars underfulla öden. Men drottningen var nu fördjupad i samtal med sin väninna, fru de Longueville.

Längst bort i rummet satt hofmästarinnan, fru Birgitta Brahe. Flitigt sömmade hon på sitt arbete,* men hennes allvarliga sinne tycktes upptaget af långt vigtigare värf, än den enkla sömnaden eller omgifningens betydelselösa om än behagliga intressen. Föresväfvade väl hennes själ synen af det blifvande klostret i Wadstena och S:t Salvators (Frälsarens) orden, som sedermera efter henne benämndes Birgittiner, den mäktigaste af hennes skapelser, eller skådade kanske i denna stund hennes öga fram i tiden mot de dunkla öden, som furstinnan i detta tjusande eden ilade till möte?

Birgitta hade med uppmärksamhet följt den unga drott-

* Redan vid denna tid, då fru Birgitta vistades vid hofvet, förfärdigade hon kläder åt sjuklingar och fattiga.

ningens handlingar, och hon kände väl hvarje skiftning i hennes af naturen varma men lättsinniga hjerta. Hon hade sett det lifliga intrycket vid åsynen af den åttioåriga drottningen, men hon hade också sett detta intresse småningom förlora sitt behag. Birgitta hade väl sett henne ännu ofta skynda, för att helsas af den gamlas vänliga välkomstleende; men hon hade äfven sett henne derefter, med ett uttryck af återfunnen frihet, återkomma till sin egen glada omgifning. Hvilken motsats var också allvaret, stillheten och friden i det tysta gemaket hos den gamla, emot de omvexlande nöjenas lif i Blanches yppiga boning! Huru berusande doftade ej här söderlandets rosor, huru klingande ljödo ej trubadursångerna ifrån hennes älskade hemland!

Med hemlig smärta såg Birgitta, huru denna unga furstinna, som man anförtrott åt hennes ledning och vård, hastade med ungdomlig oförsigtighet in på en farlig bana. Hennes öga skådade klart genom det glittrande hvimlet, hon såg lättsinnet genom den fängslande ytan, hon kände giftet under smickrets rosendoft, hon anade förförelsens faror under de klingande kärlekssångerna.

Birgitta lyssnade till klockans afmätta slag. En hel timme hade förflutit sedan den bestämda tiden, då drottning Blanka lofvat att möta sin gemål hos enkedrottningen. Birgitta visste väl, att en påminnelse härom skulle ådraga henne misshag; men som hon väl kände den gamlas aftynande tillstånd, var hon ock öfvertygad, att den unga drottningen en gång, då det måhända var för sent, lifligt skulle förebrå sig att hafva försummat den vördnadsvärda gamla.

Birgitta uppreste sig stilla och närmade sig till soffan, der drottningen hvilade i aftonbelysningen.

Men innan fru Birgitta ännu yttrat ett ord, uppreste sig drottningen till hälften och såg på henne med en min af förvåning.

"Goda Birgitta," sade hon likväl saktmodigt, "har jag stört dina allvarliga betraktelser? Vi skola då tala saktare, min Valerie."

Och hon lutade åter behagfullt sitt hufvud mot purpurdynan.

Men Birgitta sade:

"Min drottning, värdigas betänka att hennes höga nåde enkedrottningen längtar att hugnas af eder åsyn!"

Drottning Blanka upplyfte åter sitt hufvud. Det var liksom en i sitt ursprung halfqväfd flamma lyste under ögonhårens silkesfransar. Hon tycktes vilja bekämpa utbrottet af sin egen otålighet.

"Ni misstar er, min fränka, om ni tror oss hafva förglömt vår älskade farmoder," sade hon hastigt med en skämtsam ton. "Ett uppskjutet nöje får ofta ett större behag!"

"Så skulle det vara, eders nåde," svarade Birgitta och hennes milda allvarliga ögon mötte drottningens, "om, liksom ni sjelf herrskar öfver edra önskningar, ni ock kunde råda öfver den flyende minuten och öfver hvad den nästa kanhända skall bringa eder, min drottning!"

Det låg ett så högt allvar i Birgittas ord och hela hållning, att en underbar känsla genombäfvade den unga furstinnan. Hon kände sig nu mera än någonsin på ett besynnerligt sätt beherrskad af hofmästarinnans blotta närvaro, hvarföre hon erfor samma känsla som ett motsträfvigt barn, hvilket vill slita sig ifrån allt som förhindrar dess frihet, men på samma gång känner en viss fruktan att förtörna med sitt sjelfsvåld.

"Jag ber dig, min bästa Birgitta," sade hon med sin mest behagliga stämma, "låt mig ännu vara i fred en half timme ... jag är trött ... jag är i behof af hvila!"

Birgitta svarade nu intet; men det var något i hennes blick, som kom den unga drottningen att bortvända sina

ögon och luta sitt hufvud emot soffdynan, såsom varseblef hon icke huru hofmästarinnan återvände till sin aflägsna plats i andra sidan af rummet. Men att fru Birgitta var borta, det kände hon visserligen, ty hon andades friare. Med en viss oro räckte hon likväl sin hand mot den glada Valerie och frågade:

"Icke sannt, min vän, du tror ju icke att den gamla drottningens tillstånd är farligt?"

Fru de Longueville förde den höga väninnans hand till sina läppar.

"Derom vet jag ingenting, men . . . jag vet något annat . . . om jag vågade . . ." sade hon tvekande.

"Hvad, min Valerie?"

"Men, jag blir kanhända för långtrådig . . ."

"Tala! du vet att jag hör dig gerna."

"Äfven om det rör eder sjelf, madame . . ."

"Jag afskyr alla omvägar," afbröt hon.

"Nå väl! min dyra drottning mins måhända en tilldragelse ifrån den sista torneringen — den djerfve riddaren, som vågade att med värjspetsen upphemta och behålla den bandros, som fallit af drottningens mantilla och som af vinden fördes in på torneringsbanan."

"Jag påminner mig en riddare, med himmelsblå fältbindel och nedfäldt visir, och huru han fäste bandrosen omsorgsfullt vid sitt harnesk."

"De svenska herrarna," inföll fru de Longueville med ett lätt smålöje, "sågo genast deruti en anledning, att drottningens heder var i fara och visade särdeles missnöje öfver, att en okänd vågade tillegna sig icke allenast drottningens färger, utan till och med hennes egen tillhörighet. Isynnerhet gaf oviljan sig luft, då den okände vågade uppfordra Sveriges riddersmän, eho de vara månde, som kunde bestrida honom denna klenod."

"Fortfar!" sade drottningen lifligt.

"De ärevördiga svenskarne, som uti den elegant ciselerade rustningen förmodade en fransman, ansågo detta beteende såsom en afsigtlig skymf. Påminner ni eder, madame, huru banan inom kort hvimlade af beväpnade män, ehuru riddarlagarne förbjödo dem att alla på en gång öfvermanna den djerfve? Jag vet icke om min drottning såg hvem stridshandsken tillhörde, som den okände upptog?"

"Var det icke en af de tappra folkungarne, som kastade första stridshandsken?"

"Folkungarne," upprepade fru de Longueville med en lätt axelryckning. "Ni menar då riddar Folke; men han har ju för någon tid sedan nedlagt alla vapen vid sin björnborg. De vilda högdjuren fly hellre till sina urskogar, än de låta tämja sig i mildare luftstreck."

"Du är sträng, ja orättvis Valerie! Riddar Folke synes mig ega mer än vanliga kunskaper."

"Förlåt, min ädla drottning," bad Valerie, "förlåt om jag valde en liknelse ur vårt nya fäderneslands naturalhistoria. Jag inser att liknelsen var något tung för edra öron, madame; men hade jag till exempel tänkt mig en af vårt hemlands stolta örnar ... örnen höjer sig likväl mot skyn, om än solen skulle förbränna hans vingar. Den svenska björnen åter är mindre ridderlig; han söker hellre sitt ide, der han sjelf är herrskare."

Drottningen blef tankfull.

"Du kan hafva rätt," sade hon, "den ädle folkungen vore mera värdig att vara herrskare, än en monarks tjenare. Men vi komma ifrån ämnet."

Fru de Longueville bortflägtade med solfjädern den hastiga färgen ifrån sitt vackra ansigte och återtog:

"Inom skranket på tornerbanan framtågade med ens en ståtlig riddare, som ingen hade varseblifvit vid de förra

torneringarna, men för hvilken alla ovilkorligt lemnade plats. Han hade kolsvart rustning och nedfäldt hjelmgaller. Riddaren af bandrosen höll ett ögonblick inne sin häst, liksom hade han blifvit öfverraskad vid åsynen af den svarta rustningen. Men derefter upptog han den handske, som den svarta riddaren kastat, och förklarade, att han önskade en strid på lif och död, men utbad sig att först få bryta några lansar med de öfriga riddersmännen. Den hemlighetsfulle svarte böjde högtidligt sitt hufvud och drog sig tillbaka vid sidan af skranket. Konungen sjelf gaf nu tecken, och flera ädlingar stormade emot främlingen, som likväl med sin lans kastade den ena efter den andra af dem ur sadeln. Nu först började den betydelsefulla striden emellan bandrosriddaren och svarta rustningen. Men åt denna strid, som sjelfva konungen tycktes följa med stort intresse, behagade ju äfven drottning Blanche skänka sin uppmärksamhet; jag bör således icke trötta eder, madame, med beskrifning derom."

"Såg du, Valerie," inföll den unga drottningen, "då ändtligen efter en ganska hård kamp fransmannen öfvermannades under svenskarnes bifallsrop, huru den sårade hjelten likväl använde sina sista krafter, för att sönderrifva bandrosen, hellre än att låta den blifva segervinnarens byte?"

"Ack, madame, denna oförsigtighet hade kunnat blifva honom dyr, och han hade endast segrarens ridderlighet att tacka för att hans hemlighet vördades. Om den högtidlige svarta riddaren hade uppenbarat främlingens namn, hade den olycklige varit förlorad."

"Men har du ännu icke efterforskat hans namn, Valerie? jag vill veta det!"

"Jag känner begges namn, madame."

Den unga drottningen nickade med belåtenhet.

"Segervinnaren," återtog fru de Longueville och sänkte härvid rösten, så att dess ljud endast kunde nå herrskarin-

nans öra, "segervinnaren var den man, som noga bevakar drottningens steg, ja till och med hennes tankar, madame!"

Drottningens panna rynkades af ett lätt missnöje och hon höjde med en otålig rörelse sin hand. Fru de Longueville återtog:

"Så vet min drottning! Det var den gamle riksföreståndaren sjelf, herr Matts Kettilmundsson!"

"Matts Kettilmundsson!" upprepade drottning Blanka förvånad, och lutade sitt hufvud begrundande mot handen.

"Men fremlingen, madame, var verkligen ingen fransman."

"En svensk!" utropade drottningen öfverraskad.

"Och derföre, madame, vågade han icke öppna hjelmgallret; han fruktade de svenska herrarnes förföljelse."

"Hvilken feghet att hysa fruktan för dem!" sade drottningen föraktligt.

"O, madame, fördöm honom icke! Den olycklige är hänförd af en vansinnig kärlek. På samma gång han vill svinga sig upp till sitt hjertas höga föremål, ryggar han tillbaka för allt, som kan hindra honom från det öfversvinneliga målet."

"Hvarefter sträfvar då den djerfve?"

"O, skall jag våga uttala det, madame! Ni skulle vredgas..."

"Jag förstår dig icke, min Valerie," afbröt hon; "dina ord äro så dunkla."

"Min älskade drottning," återtog fru de Longueville vördnadsfullt, "hvar helst ni kastar en enda af edra strålande blickar, möter eder så mycken kärlek, så mycken vördnad och beundran, att många offer derför undgå eder uppmärksamhet. Hela hofvet hviskade om en sådan anledning, då riddar Folke drog bort härifrån. Och, madame,

hvem har väl kunnat undgå att se detsamma hos den fagre, unge riddaren, som återfann drottningens armring?"

En fin rodnad skiftade öfver den unga furstinnans sköna ansigte.

Fru de Longueville låtsade icke se det, utan fortsatte:

"Striden med den okände var så betydelsefull, just derföre att man fruktade, madame ... man vågade frukta, att den öfvermodige främlingen, som bar drottning Blanche's färger kunde vara gynnad af..."

Drottningen reste sig häftigt upp.

"Hvem var han då, Valerie?"

"Den unge riddaren Bengt Algotsson!"

"Återigen *han!*" utbrast drottningen.

"Konungen!" anmälte i detsamma den fransyska tärnan.

Konung Magnus inträdde orolig och brådskande.

"Min gemål!" sade han, "intet ögonblick är att förlora, om ni ännu en gång vill se vår älskade farmoder!"

"Jag visste icke..." utropade hon bestört; "hvarföre har man icke i tid underrättat mig?"

Konungen såg på henne med en mörk och förebrående blick.

"Min drottning," sade han likväl med mildhet, "min drottning hade lofvat att för två timmar sedan möta mig hos enkedrottningen. Jag förlitade mig på detta löfte, till dess det nästan var för sent."

"För sent!" upprepade hon darrande.

Hennes öga flög ovilkorligt till fru Birgitta, som utan tecken till öfverraskning stilla och allvarligt nalkades.

Den unga drottningen omfattade konungens arm, och under tystnad skyndade det konungsliga paret till enkedrottningens gemak.

VII.

Drottning Helvig satt ännu qvar på sin vanliga plats, hvilande uti den höga karmstolens sköte och i aftonskymningens belysning, föreföll det som hon endast hade slumrat in för en kort stund. Hennes hufvud stöddes af klosterjungfrun, som i månljuset liknade en ljusets ande, hvilken sväfvat ned för att lindra den sista kampens smärta.

Den häftigt upprörda drottning Blanka skyndade fram, men stannade bleknande och greps af denna mäktiga känsla, som genomtränger själen vid åsynen af en emellan lif och död kämpande ande.

De omgifvande damerna, som med stilla tårar bevittnade den älskade drottningens sista stunder, drogo sig vördnadsfullt tillbaka för de höga unga makarne, hvilka knäböjde.

Den unga drottningens hjerta bestormades af vexlande känslor. Nu återvaknade hela värman för den gamla, hvars öfverlägsenhet gjort ett så djupt intryck på henne. Huru mycket godt och lärorikt hade hon icke bortkastat, derigenom att hon så ofta försummat att lyssna till den vishet och erfarenhet, hvars källa nu förrunnit i den döendes hjerta! Det föreföll nu denna mellan godt och ondt vacklande furstinna, som om en god engel med den gamlas själ skulle vika bort ifrån henne.

Med ångrens tårar och kyssar sökte hon nu att åter värma de kallnade händerna, att åter väcka den hänsofna.

Varmare böner hade icke uppstigit ur den unga drottningens hjerta, än de hon nu uppsände till kärlekens och förlåtelsens hem. Hon bad att ännu en gång få höra ett afskeds-, ett välsignelsens ord från dessa slutna läppar,

att ännu en gång få möta en blick ur dessa fromma ögon, som lärt henne känna förhoppningen om ett högre lif.

Och dödens engel drog sig för ett ögonblick tillbaka.

Drottning Helvig höjde sitt silfverhvita hufvud och reste sig sakta, såsom hade hon med ens förgätit de tjugu åren, som fängslat henne vid karmstolen. Hon såg sig omkring med klara ögon, liksom sökte hon någon, för hvars skull hon ännu i den sista stunden ville verka. Slutligen qvardröjde hennes blick på Hildigund, som nästan omedvetet tycktes förstå hennes vink och knäböjde vid de kungliga makarnes sida. Då smålog den gamla, strök med handen smekande öfver de trenne förenade hufvuden, som hvilade vid hennes sköte och sade, med en stämma af underbar klarhet:

"Heliga guds moder! du vet det! De äro alla mina barn. Brödahatets förbannelse är upplöst... jag tackar dig!"

Den gamla drottningen nedsjönk åter. De för ett ögonblick så underbart lifvade krafterna tycktes med ens försvinna; glansen dog bort ur hennes ögon, men hon såg ännu på de knäböjande, som med tysta tårar följde hvarje förändring hos den döende.

Konung Magnus kastade en blick af öfverraskning på den bredvid honom knäböjande klosterjungfrun. Derefter betraktade han med uppmärksamhet den gamla, för att om möjligt utforska den hemlighet, som hon tycktes vilja lösa.

Åter började hon att tala, men med en röst så svag, att den knappast kunde förnimmas.

"Mina barn! älsken hvarandra... låten aldrig afunden, hatet... vår slägts förbannelse... brinna i edra hjertan. Förlåten... älsken dem som göra eder oförrätt... Magnus... Blanka... förskjut icke henne... som min välsignelse förenat med eder!"

Drottning Helvig tystnade; hon tycktes vilja säga mera, men endast med ytterlig ansträngning sade hon:

"Hildigund ... förskjut henne icke ... Hildigund är ..."

Men här nekade läpparne sin tjenst.

En ljusning spred sig öfver rummet, då tvänne chorgossar inkommo med de invigda vaxljusen, efterföljda af en munk, bärande den heliga smörjelsen.

Den döende drottningens ögon höjde sig ännu en gång. En sista, en talande blick träffade dem alla hvar och en särskildt, och den gamlas själ lemnade sin jordiska boning.

Minnet af denna, den konungsliga modrens sista blick glömdes aldrig af dem, som emottogo den. För konung Magnus var den af hög och djup betydelse; den väckte hans tankar till de ansvarsfulla värf han gick till möte. För drottning Blanka framstod den ofta varnande under hennes glänsande och olycksfulla bana. För klosterjungfrun var den såsom en ledstjerna på hennes kommande ödens stig.

FJERDE BOKEN.

RIDDAREN.

Kärlek, kärlek, sjung du fritt och svärma,
Ingen konst kan dina toner härma! —
Tegnér.

I.

Öfver den hårdt tillfrusna Mälaren färdades i medlet af Januari en prunkande skara, som, hvar den framtågade, väckte stor uppmärksamhet.

Det var drottning Blanka, som begifvit sig på väg för att göra ett besök hos sin gemål i Upsala, der konung Magnus vistades en tid för rikets angelägenheter. Hon hade valt sjövägen, för att njuta behaget af en färd öfver isen, och på det resan genom sin längd ej skulle blifva tröttande, hade hon antagit inbjudning af sin gemåls frände, riddar Folke, att på förbiresan gästa hans borg Sjöö.

Likt ett ilbud omkring nejden flög underrättelsen om den unga drottningens ankomst, och hopar af folk strömmade till från alla vägar, för att beskåda den kungliga karavanen.

Tåget anfördes af tvänne drabanter till häst, efterföljda af åtta riddersmän, likaledes till häst och i fullständig rustning, mera liknande en krigarskara, än en drottnings hedersvakt i fredstider. Småsvenner i pelsfodrade jackor redo hästarne, som drogo drottningens släda, hvaruti hon sjelf åkte med sin hofmästarinna, samt en af de fransyska hofdamerna och en svensk hoftärna. Flera slädar följde, med hofdamer samt åtskilliga af landets förnämligare fruar och herrar, hvilka blifvit inbjudna att ledsaga drottningen till Upsala.

Vinterdagen började småningom öfvergå till skymning. Åsynen af solens guld öfver skogstopparna, den spegelblanka isen och den friska nordanvinden, hade till en nä-

stan barnslig glädtighet upplifvat den unga drottningen; icke ens den allvarliga fru Birgittas närvaro kunde lägga band på hennes liflighet. Skrattande såg hon sig omkring, än på de friska rosor, som vinden uppjagat på hofdamernas kinder, än på den förgylda skogen och än på den glatta ban, hvari hästarnas jernskodda fötter ristade sina inskrifter. Den söderländska furstinnans bröst liksom vidgades af förr ej anade känslor; det vaknade i hennes sinne en föreställning om att hon kanske en gång skulle lära att älska detta land, med dess klara sol och friska vindar, utan att sakna glöd hos den förra, och utan att frysa vid de senare. Men skulle hon väl någonsin lära sig att förstå det svenska folket, och af dem blifva förstådd!

Knappast hade drottningen några ögonblick öfverlemnat sig åt denna glädtighet, då en allvarsammare känsla undanträngde den förra, vid åsynen af Sko klosters vördnadsbjudande murar.

"Hildigund," sade hon till tärnan, som satt midtemot henne i slädan, "detta kloster har ju varit ditt barndomshem? Det är, i sanning, en vacker nordisk natur omkring Lögarestranden; de rimfrusna träden omgifva ringmuren, såsom en krans af hvita koraller."

"Och derinom," svarade Hildigund gladt, "är en vacker trädgård, der de små foglarna hafva sitt hem i kastanieträdets krona."

"När jag har besökt min gemål i Upsala, skola vi på återvägen helsa på din fromma abbedissa i Sko, min goda Hildigund! Det skall blifva mig ett nöje att få se ett af edra kloster i Sverige, likasom," tillade hon vändande sig till hofmästarinnan, "det skall blifva mig kärt, att på samma gång få se edra döttrar, fru Birgitta, som väl ännu äro qvar i Sko."

Hildigund strålade af glädje och hennes tacksamma

blick besvarade drottningens vänliga ord, medan ett stilla småleende utbredde sig öfver fru Birgittas ansigte. Så förstod den unga drottningen att, då hon det ville, behaga sin omgifning.

"Jag tackar eders nåde," svarade fru Birgitta lifligt, "och anhåller derjemte att i morgon, medan eders nåde gästar hos min frände, få tillbringa dagen hos mina barn."

"Gerna, min goda Birgitta!" ropade drottningen hastigt och en suck såsom af lättnad flög ofrivilligt öfver hennes läppar, då fru de Longuevilles ögon i detsamma mötte hennes.

Men kanske kände drottningen en viss fruktan för det hemlighetsfulla uttryck, som spelade i Valeries ögon, ty hon vände sig till hofmästarinnan och sade med mildt allvar:

"Det går ju ganska lätt för sig, då klostret ligger i närheten af riddar Folkes borg. Jag påminner mig," tillade hon, "att min gemåls moder, hertiginnan Ingeborg, med mycken förkärlek talat om edra döttrar, min fränka, särdeles den unga Cecilia, som lärer lofva att blifva en skönhet."

"Min drottning!" svarade fru Birgitta och hennes milda ögon hvilade på den unga furstinnans uttrycksfulla ansigte. "Den yttre skönheten kan väl vara behaglig att skåda, men om den icke innebär hvad den synes lofva, måste den en gång, såsom det onyttiga snäckskalet, gagnlöst förkastas, då den äkta perlan icke finnes derinom."

"Jag hoppas, fru Birgitta, att edra döttrar likna sin moder," inföll fru de Longueville med mycken fransysk artighet, under det att på hennes läppar spelade ett löje, som nästan oroade drottningen, hvarföre hon hastigt ombytte samtalsämne.

Fru Birgitta syntes emellertid icke fästa någon uppmärksamhet vid Valeries ord, eller ens hennes person-

lighet; hon betraktade med välvilja klosterjungfrun, som hade böjt sig utom slädan, för att bättre kunna se den alltmera försvinnande klostermuren.

"Min Valerie," sade drottningen, hvars skiftande tankar ständigt vexlade föremål. "Jag är helt intresserad att få se en svensk riddareborg; der måste finnas några särdeles fängslande behag då vår ridderliga frände, herr Folke, synes föredraga den framför konungens gård, der likväl de öfriga riddersmännen trifvas rätt väl."

"Jag fruktar endast," svarade hofdamen skrattande, "att bjellrornas klang ifrån vår kungliga karavan skrämmer bort björnarna ifrån hans borg, derborta i urskogen. Det skulle annars vara rätt roligt att få se några af dessa svenska stordjur, som han annars kunde ha att bjuda oss till sällskap här i vildmarken."

"Du är alltid sträng emot den stackars riddaren, Valerie," sade drottningen, och instämde uti sin väninnas löje; "jag hoppas han har bättre sällskap att bjuda oss, än så!"

"Han får väl bjuda på hvad huset förmår," skrattade Valerie; "herr Folke har ju sett edert förtjusande Namur, madame, men som han icke kan framtrolla söderns skatter ur nordens berg, så får han väl söka upp de storheter, som åtminstone kunna förvåna drottning Blanche."

"Det är likväl skada," svarade hon, "att herr Folke icke tillhör mitt sköna hemland; han är ändå mera älskvärd och ridderlig, än mången annan."

Och hon böjde sitt hufvud med en suck af vemod.

"Men en nordens son är han dock," fortfor den leende Valerie med en sidoblick på fru Birgitta, "och väl tror jag, att han icke vanslägtats ifrån sina förfäder, de tappra folkungarna. Han lärer mera älska jagten emot skogens vilda djur, än de mindre farliga nöjen, som tornerspelen kunna bjuda honom, den stolte björnriddaren!"

Hildigund hörde med förvåning detta tal. Väl förstod hon icke rätt hvad den skämtande hofdamen menade härmed; men det smärtade henne ändå, ty hon kände att det var hån emot den ädle Folke, som Cecilia så mycket hade lofordat och som sjelfva enkedrottning Helvig sagt vara en god och ridderlig herre. Innan hon sjelf rätt visste deraf, upprepade hon Cecilias ord:

"Riddar Folke är så väl den fattiges som den rikes värn, emedan han skyddar hela trakten emot farliga djur!"

"Nej, hör," ropade fru de Longueville, "hör den lilla klosterdufvan, huru väl hon känner de ridderliga herrarnes bedrifter!"

Drottningen smålog åt den förvirrade Hildigund, men sade allvarligt:

"Det tillhör ju den svenska tärnan att försvara sina landsmän, och hvad herr Folke beträffar, synes han mig vara den värdigaste bland dem alla!" Och hon nickade vänligt åt den blyga Hildigund.

Fru Birgitta, som tyst åhört samtalet, höjde nu sin blick till drottningen med ett uttryck af belåtenhet. Fru de Longueville vände sig hastigt mot andra sidan och lät vinden fritt spela mot sitt ansigte.

Det hade emellertid börjat skymma; men på en gång upplystes hela rymden af skenet från facklor och bloss. Dessa flammor kommo allt närmare, till dess de på en gång sänkte sig, liksom för att sålunda helsa majestätet, och då de derefter höjdes, gnistrade ett guldregn i luften, hvarefter det försvann uti iskristallen. Det var borgherrn ifrån Sjöö, som redan långt ute på sjön kom sin kungliga gäst till möte.

Öfver hela sjön hvimlade nu skridskoåkare med sina bloss, likt flygande stjernor, som tycktes hafva nedfallit ifrån aftonhimmelen.

Under detta skådespel blandade sig med bjellrornas klang folkets glädjerop, liksom röster ur skogarne.

I fonden syntes nu, likt en majestätisk af gnistrande diamanter sammansatt koloss, den rikt upplysta borgen. Vallarna voro beklädda med facklor, och ända till de högsta tornens spetsar var allt upplyst af eldkransar.

Drottningen vände sig med välbehag till riddar Folke.

"Min frände," sade hon, "det skall blifva mig ett nöje att få skåda det inre af eder borg; den synes mig, i sanning, såsom en af sagornas förtrollade lustgårdar!"

"Eders nåde," svarade riddar Folke med en höfvisk bugning. "Om också en af våra sagor kunde förbytas till verklighet, vore dock dess trollpalatser för ringa att kunna tillfredsställa den furstliga smak, som fostrats i Namurs tjusande gemak."

Den unga drottningen vände sig småleende till sin hoftärna och sade:

"Hildigund, min lilla klosterdufva, här skall du få se en ädling, som vore värdig att tillhöra mitt hemlands riddersmän!"

Hildigund blickade upp. Det var en oväntad syn som mötte den unga flickan och hon smålog blygt vid åsynen af den silfvergrå gångaren och den himmelsblå fjäderbusken i riddarens hjelm. Men genom hennes inre flög en underbar känsla af bäfvan, som hon icke kunde i sin oerfarenhet förstå, hvarföre hon endast drog sig tillbaka i dunklet af drottningens släda.

Redan dånade hästarne med sina hofvar mot vindbryggan och stannade strax derefter på borggården.

Några hofherrar skyndade fram, men borgherrn hade förekommit dem. Drottningen räckte honom sin hand, då hon med förvåning såg honom, liksom hastigt intagas af en tvekan, innan han emottog den. Riddar Folke hade

nemligen på en gång sett en syn, lik ett högre väsens uppenbarelse bredvid drottningen: det var den unga klosterjungfrun, hvars gullgula lockar belystes af fackelskenet, och hos honom väckte en sällsam hågkomst. Men denna öfverraskning varade endast ett ögonblick, det nästa mottog han drottningens hand och förde henne med all ridderlighet uppför den med björnhudar beklädda borgtrappan. Riddar Folke kände drottning Blankas hand hvila i sin, och likväl bäfvade icke mera hans hjerta. Men han kastade en hastig sidoblick tillbaka och erfor en besynnerlig känsla, då han såg sin frände och vän, riddar Bengt Algotsson, med dristig arm lyfta den unga hoftärnan ur slädan.

Folke förde sin höga gäst in i borgen, och till de gemak som han hade anordnat för henne och de uppvaktande damerna.

Då Hildigund steg uppföre den höga borgtrappan, betogs hon af sällsamma känslor. Hennes hand omslöts af riddar Bengt, som numera visserligen icke var henne obekant. Det var nemligen densamme, som hon en gång vid första åsynen genom fönstret ifrån enkedrottningens gemak hade förvexlat med Folkes ädla gestalt, men som sedermera i den unga drottningens salar ofta tilltalat henne. Hildigund hade alltid i hans närhet erfarit en obestämd fruktan, men sedan hon nu återsett Folke, sedan hon mött dennes klara, välbekanta ögon, hvilka på ett underbart sätt påminte om fru Helgas, erfor hon en känsla af lugn och sorglöshet. Det var nästan med en barnslig glädje hon ville skynda uppför trappan, för att få komma in i den af flammande ljuslågor upplysta borgen. Men vid sjelfva ingången stannade hon öfverraskad. Der ofvanför syntes folkungavapnet, hvars stolta lejon i den mystiska belysningen tycktes henne böja sitt hufvud till en välkomsthelsning.

Hildigund ville minnas att hon hade sett detta lejon

förr, och att hon som barn blifvit förskräckt och ändå skrattat vid dess bistra åsyn. Hon var nära att ropa högt af glädje, men sansade sig; dock snarare flög, än gick hon framåt, och i stället att låta föra sig af sin ledsagare, drog hon honom med sig, då de skyndade efter drottningen, som af borgens herre fördes genom stora salar, hvars alla bilderprydnader likaledes föreföllo Hildigund såsom välkända barndomsvänner, hvilka helsade henne sitt välkommen.

Riddar Folke hade aflägsnat sig, sysselsatt med sina bestyr såsom värd, och drottningen kände sig glad, att ändtligen befrias ifrån de för hennes lätta gestalt ovana pelsarna. Hon skådade nu omkring sig, på ett angenämt sätt öfverraskad.

Hon hade blifvit förd genom flera stora salar, hvilkas tunga bilderprydnader och de utmed väggarne stående bänkarna, med beklädnad af vilddjurshudar, nästan hade skrämt henne, tills hon nu på en gång befann sig omgifven af sidendraperier, blomstervaser, speglar och sammetsdynor, hvilka inbjödo till den mest behagliga hviloplats. En orientalisk vällukt doftade omkring henne. Den söderländska furstinnan var på det högsta öfverraskad, att här midt ibland barrskogar och frusna sjöar få skåda ett hemvist, som påminde henne om Namurs palats.

På en gång leende, under det att några tårar fuktade hennes ögon, tog den unga drottningen sin barndomsväninnas hand och satte sig nästan lekfullt ned på sammetsdynorna.

"Valerie!" sade hon, "känner du igen dig, min Valerie?"

"O, min höga väninna!" svarade fru de Longueville, "jag vill älska den svenske riddaren af tacksamhet för denna ljufva öfverraskning, han beredt eder! Jag skall minnas den såsom en behaglig dröm."

Drottningens blick mörknade vid dessa ord och hon uppreste sig med en viss häftighet.

"Hvarföre," utbrast hon, "har jag icke en gemål, som så förstår hvad mitt hjerta älskar!"

Hon häpnade sjelf för sitt ofrivilliga yttrande; men fru Birgitta nalkades, lade sin hand sakta på drottningens arm och sade med mildt allvar:

"Min drottning! om konungen så väl som riddar Folke hade besökt edert hemland, skulle också *han* förstå att endast sådana lustgårdar behaga eder. Men konung Magnus lefver ännu i den förhoppning, att hans varma hjerta skulle vara den käraste ersättning för det hem, som Namurs dotter lemnat."

En högröd färg flög öfver drottningens kinder, och hon höjde stolt sitt hufvud med en åtbörd af förnärmad höghet, blandad med en nästan barnslig trotsighet. Hon tycktes nära att utbrista till svar på hofmästarinnans ord; men fru Birgitta fortfor ännu att betrakta henne med sina milda men allvarsamma ögon, utan att låta störa sig af blixten, som träffat henne ifrån den kungliga blicken. Den unga drottningen blef härvid likasom afväpnad, hvarföre hon teg men vände sig bort ifrån hofmästarinnan med en viss otålighet.

Riddar Folke inträdde åter.

"Kom, ädle riddare och frände," sade drottningen. "Vi vilja återvända till eder nordiska borg! Jag skall icke mera blifva rädd för edra svenska vilddjur, eller frysa ibland edra barrskogar; dessa korta ögonblick, jag drömt i mitt barndomshem, hafva uppvärmt mitt hjerta ... jag tackar er derför, min frände!"

Drottningen lade lätt sin hand på riddar Folkes arm och lemnade det tjusande gemaket.

II.

Drottning Blanka med sitt hof skulle hela den följande dagen gästa folkungaborgen, på det att hon efter landets sed måtte hafva tillfälle att blifva uppvaktad af de i trakten boende högättade slägter, hvilka riddar Folke inbjudit till gästabud.

Konung Magnus väntade således icke förr än den följande dagen sin gemål till Upsala.

Ehuru drottningen ganska sent hade begifvit sig till hvila, uppstod hon likväl vid den första morgongryningen, lät i hast kläda sig och fann behag uti att ifrån ett af fönstren i det varma gemaket betrakta stjernorna på vinterhimmelen, hvilka tycktes henne kunna tala till hennes unga, glödande hjerta. Tankfull lutade hon sitt hufvud emot sidendraperiet invid fönsterkarmen, och under det hon så blickade ut i den nordiska naturen, erfor den fransyska Blanche nästan en känsla af hemlandets värma uti sitt nya fädernesland. Helt nära henne stod den unga svenska hoftärnan, i hvars närvaro hon nästan omedvetet kände sig mildare och varmare stämd emot sin öfriga omgifning. Hon räckte ut handen mot Hildigund och tycktes belåten, att just hon befann sig i hennes närhet.

Det hade sedan en tid mer än en gång händt, att drottningen undflydde sin barndomsväninnas sällskap, såsom ville hon slita sig lös ifrån de förtrolighetsband, som fäste henne vid Valerie; men den ombytliga furstinnan kunde derefter, med ännu häftigare ömhet, draga den forna väninnan till sig, hvarföre Valerie ännu oftast befann sig närmast drottningens person. Men denna farliga väninna hade likväl funnit en medtäflarinna uti klosterjungfrun. Den fader- och moderlösa, som enkedrottning Helvig på ett så

hemlighetsfullt sätt hade testamenterat sina barn, hade hos den unga drottningen väckt stort intresse. Den dunkla slöja som dolde hennes börd, hennes skönhet, det skära doft af oskuld och renhet, som omgaf henne och liksom välgörande inverkade på dem som omgåfvo henne; allt förenades att fästa henne vid drottningens hjerta. Blanka hörde med nöje klosterflickans enkla barndomsminnen, och Hildigund lyssnade med förvåning till drottningens skiftesrika tankar. Hon beundrade sin sköna herrskarinnas finhet och smak, och hänfördes af den huldhet, som strålade emot henne. Med hela sitt oskyldiga hjertas tillgifvenhet, hade hon fäst sig vid drottningen och såg upp till henne med en känsla, icke nog barnslig för den som var allt för ung att vara hennes mor och icke nog systerlig för att vara egnad åt en, som till och med hade vidsträcktare erfarenhet än en äldre syster, utan en besynnerlig sammansättning af båda dessa känslor, hvilka också möttes af på en gång moderlig och systerlig välvilja, blandad med furstlig nedlåtenhet.

"Hildigund," sade Blanka till den tysta tärnan, som dragit sig tillbaka för att icke störa sin höga väninna; "kom och se! Den nordiska naturen börjar alltmera att behaga mig; denna enkla tafla i sin morgonbelysning är sannerligen vacker!"

Drottningens gemak voro belägna uti en af borgens öfre våningar, kanske med afsigt för att herrskarinnans öga skulle kunna öfverskåda den omkringliggande trakten. Hon kunde här se öfver vallen, som utanför löpgrafven omgaf sjelfva slottet och skåda hela Sjöö-fjärden, öfver hvars frusna yta bredde sig ett glittrande snötäcke. Den nyfallna snön hade likaledes öfversållat furuskogen, som begränsade nejden och ur hvars famn Sko klosters kyrka höjde sin tornspira, förgyld af den uppgående solen. Ifrån flera smärre boningar utmed skogskanten syntes den vänliga rö-

ken höja hvirflande moln emot morgonhimmelen, och gaf ett varmare utseende åt den friska vintertaflan.

"Ack," sade Hildigund med glädjestrålande ögon, "jag har förr sett detta glimmande snöfält... jag har sett den gröna skogen med sina hvita snöblommor... jag har sett det förgylda korset på klosterkyrkan!"

"Har du förr varit här på Sjöö, Hildigund?" frågade drottningen lifligt. "Det skulle då hafva varit före din klostertid."

"Ja," sade Hildigund tankfull, "det är mycket här som jag tycker mig känna igen; många minnen hafva vaknat sedan jag kom hit."

"Min lilla Hildigund," sade drottningen, och tog hennes händer mellan sina samt blickade forskande i hennes ansigte. "Du förefaller mig såsom en vacker olöst gåta! Jag måste en gång lära känna dig hvarifrån du är, och hvem du är; du tyckes sjelf ej rätt veta det."

"Det vet jag likväl," svarade Hildigund, "att mitt lif började utom klostret; men huru, kan jag ej minnas. Hvad jag ser främst ifrån min barndoms första tider, är min goda fru Helga, men utan dok och ej så blek som nu. Och så minnes jag en riddarborg, med höga torn och stora salar, med många bilderprydnader och vapenrustningar."

"Har aldrig någon talat om din barndomstid, Hildigund?"

"Den goda drottning Helvig lofvade att föra mig till min moder, som vistas i ett annat land, men jag vet icke *hvar*."

"Ja, vår farmoder visste det väl, och det var visserligen hennes afsigt att säga oss det, när döden alltför hastigt och oväntadt beröfvade oss den älskade gamla. Nämnde hon likväl aldrig din moders namn?"

Hildigund skakade på hufvudet.

"Men säg mig likväl allt hvad du vet härom, Hildigund, förtro dig till din drottning; kanske kan jag slutligen genomskåda slöjan, som omger min klosterdufva."

Hildigund förtäljde nu huru enkedrottningen hade talat om den landsflyktiga drottning Märtha, och visade amuleten som varit förvarad uti det dyrbara skrinet. Drottningen hörde henne med förvåning och intresse, anande att det icke varit utan ändamål, som den gamla öfverlemnat till Hildigund detta sällsamma minne.

"Jag måste vända mig till min gemål," utbrast hon; "kanske skall Magnus kunna förklara de tilldragelser, som förorsakat hemligheten som omgifver dig, stackars Hildigund!"

Hon lade armen omkring Hildigunds lif och kysste hennes panna; derefter vände hon sig tillbaka till fönstret och syntes försjunka i tankar.

"Min snälla Hildigund," sade hon likväl efter en stund och vände sig åter till henne, "sjung för mig en af dina melodiska visor."

Hastigt återförd till det närvarande, såg Hildigund upp och kastade en blick genom fönstret; men oaktadt morgonljusningen tilltog, syntes på denna sida ingen af borgens innevånare; allt var tyst och stilla derutanföre. Drottningen förstod henne och smålog.

"Det är tyst rundt omkring oss," sade hon; "sjelfva den breda löpgrafven dernere omger oss liksom en trotsig försvarare mot hvarje anfall utifrån."

Hildigund började sjunga en af landets enkla visor och hennes sång klingade genom det tysta gemaket, med uttrycket af denna friska känsla, blandad med vemod, som utgör grundtonen af våra svenska folkvisor.

Drottningen hade under sången dragit sig djupare inåt fönsterhvalfvet, och tycktes öfverlemna sig åt njutningen att sålunda ostörd få sysselsätta sig med sina egna tankar,

då på en gång färgen vexlade på hennes ansigte, och hon böjde sig djupare inåt fönstret, för att bättre kunna beskåda något föremål, som dernere hade väckt hennes uppmärksamhet.

Det var en manlig gestalt, insvept i en kappa, som likväl förrådde en del af hans ridderliga drägt. Han gick med en viss försigtighet öfver borggården och stannade under fönstret till drottningens gemak. Här blottade han sitt hufvud och gjorde en ridderligt höfvisk bugning för något osynligt föremål. Då belystes hans hufvud af morgonrodnaden, och den stolta pannan med dess mörka lockar förrådde hvem det var, som dristade att stanna här, för att frambära sin hyllning.

"Den oförsigtige riddar Bengt," hviskade drottningen och omhöljde sig med fönsterdraperiet, likväl så att det mera dolde henne för hoftärnan, än för den utanföre spanande riddaren, hvilken tycktes lyssna till tonerna, som hördes från drottningens rum. Hon räckte hastigt ut handen mot Hildigund, som dervid tystnade.

Riddar Bengt höjde åter sitt hufvud och började med låg men klar stämma en sång, hvars sydländska melodi furstinnan igenkände; hon lyssnade med klappande hjerta till de tjusande hemlandstonerna.

Då sångaren hade tystnat, tog hon en törnros ifrån ett blomsterglas i fönstret, lade sin hand intill rutan, liksom för att visa densamma, och fäste derefter rosen vid skärpet af sin morgonklädning. Derefter drog hon sig tillbaka inåt rummet och sade till Hildigund:

"Hörde du sångaren, min lilla tärna? Han sjöng riddar Flores' visa. Du mins väl Blanzeflors sång, som jag lärt dig; sjung den för mig, Hildigund!"

Åter började Hildigund att sjunga; men orden sväfvade nu sakta och blyga öfver hennes läppar, så att knap-

past drottningen hörde dem, hvarföre hon tog Hildigunds hand och förde henne intill fönstret. Der syntes nu Bengt Algotsson, med nedböjdt hufvud vördnadsfullt lyssna till de ljufva toner, hvilka tycktes bringa honom svaret på hans egen sång.

Men med ens upphörde Hildigund att sjunga. Hon hade varseblifvit riddar Bengt, och bäfvande, såsom dufvan vid falkens åsyn, ville hon draga sig tillbaka; men då hennes blick skygg sväfvade bort ifrån honom, såg hon en annan gestalt närma sig stället, der Bengt Algotsson stod.

Den ur molnet frambrytande morgonsolen belyste borgherrns ädla ansigte.

Också nu bäfvade Hildigund, men annorlunda än nyss, och ett småleende dröjde på hennes läppar, då hon drog sig tillbaka.

Vid riddar Folkes åsyn höljde drottningen sin gestalt i fönsterdraperiet.

III.

Riddar Folke hade till firande af sin kungliga frånkas besök, tillställt ett lysande gästabud.

Vindbryggan var nedfälld och inbjöd till ett gästvänligt emottagande. Vallarne voro betäckta med lummiga granar, hvilka gåfvo dem utseende af för tillfället anbringade terrasser. Sjelfva de gamla tornspirorna höjde sina fladdrande fanor, som svällde, icke af stolthet allena, utan äfven af glada minnen, ty minnen från ett furstligt lif hade de, sedan decennier tillbaka under folkungarnes mera lysande dagar, då sjelfva konungarne icke kunde täfla

med all den prakt och rikedom, som prunkade inom denna slägts befästade borgar. Det var således de gamla skatterna, som efter sin långa hvila nu tycktes stråla af nytt lif, ordnade och sirade efter den mera förfinade smak, som den nuvarande egarens vistande i utlandet hade medfört.

I den stora gästabudssalen stodo borden rikt fyllda med lika prunkande, som efter tidens fordringar välsmakande anrättningar. Hela villebrådsstekar på stora silfverfat omvexlade med olika sorters foglar och fiskar, hvilka alla tycktes förtälja, att så väl luften och vattnet som sjelfva marken fått tillsläppa sina alster till det kungliga gästabudet. Stora silfverskålar med hela inkokta frukter gjorde på samma gång tjenst både för ögat och smaken, liksom de väldiga dryckeshornen, med sitt fradgande mjöd, täflade med pokalernas innehåll af söderlandets viner. Vid högsätet stod en bägare, rikt prydd med ädelstenar och konstmässiga sirater, och hvars gyllene rand endast kungliga läppar fått vidröra. I detta högsäte thronade den unga drottningen i hela glansen af sin furstliga höghet. Öfver hennes hufvud sväfvade en thronhimmel, sammansatt af himmelsblått siden och spetsar från hennes eget hemland, Brabant. Gästernas drägter af guldbrokad och sidenatlas täflade i prakt och rikedom, liksom nordens väna jungfrur bildade vackra motsatser till söderns mörklockiga döttrar. Minnessångare spelade sina mandoliner och besjöngo den unga drottningens behag i sånger, som för efterverlden bevarat minnet af hennes så högt beprisade skönhet.

Närmast drottningen, vid hennes venstra sida, satt den unge borgherrn. Men någon mäktig talisman bevarade nu hans hjerta, som vid hofvet varit nära att förblindas af den höga tjuserskans snille och behag. På det mest höfviska sätt, men med lugn värdighet, besvarade han sin höga fränka, då hon tilltalade honom.

Helt nära högsätet hade riddar Bengt lyckats att erhålla sin plats, och vid hans sida satt den unga klosterjungfrun.

På andra sidan om drottningen stod en plats tom. Det var en prydligt utsirad karmstol, ämnad för öfverhofmästarinnan; men hvar och en visste, att drottningen hade entledigat henne för denna dag, på det den fromma frun skulle få göra ett besök i det närgränsande Sko kloster, der hennes döttrar ännu befunno sig under fru Helgas vård.

Uti drottningens blickar röjde sig understundom ett hemlighetsfullt uttryck, nästan liknande det af en åskstråle, lika eldigt och hastigt försvinnande, som träffade och tycktes försjunka i djupet af riddar Bengts mörka ögon.

Ett underbart uttryck, ehuru olika drottningens, strålade ur riddar Folkes ögon, då han, liksom hon, såg åt samma sida. De träffade också sitt föremål, dock icke såsom hennes, brinnande och nästan förtärande, utan de hade samma eld som morgonsolen, då dess strålar smeka den blyga violens blad, ty liksom blommans blad med en underbar bäfvan, likväl förtroendefullt, utveckla sig för solen, så kände Hildigund riddar Folkes blick i sitt hjerta.

Men ännu ett qvinnohjerta klappade helt nära, som likaledes kände den underbara värmen ifrån borgherrns blickar, då de allt oftare och längre qvardröjde bland rosorna på klosterjungfruns kinder. Det var fru de Longueville, som med svartsjuka ögon betraktade denna svenska tärna, som blifvit hennes medtäflarinna icke allenast i hennes unga drottnings ynnest, utan också hos denne riddare, som hon sjelf gifvit sitt glödande hjertas kärlek. Mörka och hotande önskningar brunno derföre i den fransyska hofdamens sinne, under det hon skämtade

med en åldrig herre, som satt vid hennes sida under måltiden.

Men ifrån det rika bordet, det flödande vinet, begåfvo sig gästerna till riddarsalen.

De gamla folkungarnes bilder, som inom stora ramar der haft sin plats omkring väggarna och hvilkas åsyn, i förening med bänkarnas tunga beklädnad, aftonen förut nästan hade skrämt drottningen, hade nu såsom genom ett trolleri försvunnit. Smärta, pyramidlika granar hade liksom i hast vuxit upp för att gömma de gamla herrarnes vålnadslika gestalter, hvilka hade varit föga passande gäster vid det glada gästabudet. Vid slutet af salen syntes ingången till ett förtrollande gemak, belyst af otaliga ljusstrimmor.

Detta rum var helt litet, men derföre icke mindre förtjusande. Här blomstrade många för norden hittills okända växter, och söderns rosor tycktes småle mot sjelfva snön, som fåfängt smugit sin vinterdrägt tätt intill glasrutorna der utanföre.

Der fanns för öfrigt inga prålande prydnader, inga dyrbarheter, inga skatter, annat än rosor; men dessa rosor, som här utvecklade sin fägring i vinternatten, framstodo för hvar och en vid denna tid såsom något ovanligt, såsom ett underverk, och sjelfva drottningen kunde icke undgå att lika mycket öfverraskas som tjusas vid deras åsyn.

"Min frände!" sade hon med sitt hulda småleende; "hvilken förtjusande oas midt ibland dessa barrskogar, dessa tunga och prunkande salar! Om jag från denna dag mera älskar mitt nya fädernesland, är det er jag har att tacka derför, ty ni har visat mig, att också här kunna frambringas skatter, hvilkas åsyn glädja och värma mitt hjerta."

"Min höga drottning!" svarade riddar Folke, "den dag skall också snart komma, då strålen från edert öga icke såsom nu allenast lyckliggör edra undersåter, utan också låter eder sjelf i klarhet se de svenska hjertan, som klappa för Sveriges hulda drottning."

En småsven frambar i detsamma ett silfverfat, hvarpå låg ett gyllene blomsterhorn, infattadt med högröda rubiner. Riddaren tog detta, fyllde det med några utsökta rosor och räckte så, under det han knäböjde, blomsterhornet till drottningen.

Ett sällsamt uttryck skimrade härvid i den sjuttonåriga furstinnans ögon, och hon emottog blommorna under det hennes tankar ännu tycktes sysselsätta sig med riddarens ord. Ett leende fullt af mildhet och majestät sväfvade på hennes läppar. Men det liksom förflög ögonblickligen. Hon skakade tviflande på hufvudet och såg på riddaren, med samma klagande och sorgsna utseende, hvarmed ett barn ser någon af sina skönaste drömmar försvinna.

"Herr riddare!" sade hon, "det var uti mitt barndomshem en lustgård och rosorna der voro *alla* mina vänner. Om jag bröt en af dem, växte der snart en annan ännu fagrare blomma, på det jag icke måtte sakna dem som under barnslig yra förstördes. Men här ... bör jag icke förvara hvar enda ros, som bjudits mig, som vuxit för min skull? ... ty hvem vet huru många de blifva i detta stora, men kalla land!"

Fru de Longueville nalkades hastigt och frågade med oro, hvad som vågat fördystra drottningens sinne.

Det var liksom Valeries ankomst på en gång hade förändrat henne. Det rörande uttrycket förflög från hennes ansigte och hennes tankar tycktes taga en helt annan

riktning. Hon höjde med stolthet sitt hufvud under det ett nästan gäckande smålöje lekte på hennes läppar.

"Ni har emellertid rätt, min frände!" sade hon; "jag känner i det hela ännu lika litet edra svenska hjertan och er nordiska natur, som jag kan läsa runskriften i dessa rubiner, ehuru högröda de gnistra emot mig ifrån detta prydliga blomsterhorn... jag kan icke neka att de kyla min hand, innan jag ännu hunnit beundra dess konstmässiga sammansättning. Man har för mig beskrifvit Sverige, såsom ett land, hvars natur var en afbild af dess innevånares egenskaper och lynne. Jag hade väntat mig att finna skyhöga alper, klädda i en evig snödrägt, mäktiga vattenfall, sublimt rysliga glacierer, med ett ord, något som skulle ingifva mig känslor af fruktan, beundran och i följd deraf kärlek."

Drottningen höll upp liksom öfverraskad af ett drag af höghet, som härvid thronade på riddar Folkes ansigte. Men ehuru folkungarnes blod svälde på hans panna, böjde han sitt hufvud till den mest höfviska bugning under det han sade:

"Eders höga nåde! värdigas ännu hafva tålamod och vid mitt riddersmannaord, eder väntan skall icke blifva bedragen. Vårt torftiga Upland, med sin slättbygd, äger visserligen icke de utmärkande skatter, eders nåde söker så väl hos natur, som folk; men likasom våra skogar skänka oss skydd och våra fält rika skördar, så har också uppländingen, med sitt trofasta sinne, mer än en gång bevarat thronen åt Sveriges konung."

Den unga drottningen rodnade.

"Jag vet det," inföll hon hastigt, "jag vet att det var i denna trakt, vid Upsala, som min gemål af uppländingarna utropades till konung vid fyra års ålder och jag

vet äfven, att de troget bevarat hans krona under de stormiga tider, som då söndrade landet."

"Om jag vidare vågade taga eders nådes uppmärksamhet i anspråk," yttrade riddaren, "skulle jag kunna försäkra eders höga nåde, att i Sverige finnes så väl den naturskönhet eders nåde söker, som män, hvilka utmärkt sig både inom och utom fäderneslandet."

Drottningen nickade sitt bifall och riddaren fortfor:

"I Sveriges nordliga trakter finnas mäktiga fjell af hög och trotsig naturskönhet och väldigt brusande vattenfall. Man har till och med, sedan den gråa hednaåldern, vid dem fäst underbar betydelse, och det är ifrån dessa traditioner vi hafva benämningen på de mäktiga fallen vid Trollhättan. Och ibland våra svenska utmärkta män vill jag endast nämna tvänne, som icke böra vara eders nåde obekanta: den helige Erik, som stridde och dog för sin lära, samt vår junker Karl, som under de tyska svärdsriddarnes fana kämpade för korset emot kristendomens fiender."

Fru de Longuevilles vackra ögon voro med välbehag fästade på riddaren under det han talade, och ett småleende lekte härunder öfver hela hennes ansigte. Hon hade ännu aldrig hört den allvarsamma svenska borgherrn uttrycka sig med en röst af så hänförande värma. Det var en underbar, en upplågande förhoppning inom hela hennes varelse och en lekande anmärkning sväfvade redan på hennes läppar, dessa läppar som väl aldrig förr felat att tjusa, der dess egarinna så hade velat. Men o ve! riddarens blickar mötte icke hennes, de sökte icke ens mera drottningen, utan den tysta klosterjungfrun vid hennes sida.

Äfven Hildigund hade med uppmärksamhet lyssnat till riddarens ord, och ett ljuft småleende sväfvade öfver hennes läppar. Ju längre hon beskådade Folkes ansigte, ju välbekantare föreföllo henne dessa drag, och nu då hans klara

ögon hvilade på henne, smög sig genom hela hennes väsende en känsla af frid och trygghet, och hon blickade sorglöst tillbaka på det brokiga hvimlet omkring henne, såsom kunde hon numera på intet sätt förvirras deraf.

Drottningen hade äfven återtagit sitt hulda småleende.

"Jag vill anhålla hos min gemål," sade hon, "att han låter mig bättre lära känna sina förfäder och deras bedrifter, samt att han vill föra mig till vattenfallen vid Trollhättan, ty dessa minnen ifrån hednatiden behaga mig. Den göthiska fornåldern," tillade hon, "var väl en hård tid, men en tid af kraft och manlighet, af högsinthet och poesi!"

Nu hördes musikanterna börja sitt spel med flera olika instrumenter, och dansen begynte.

Borgherrn förde sin höga gäst med all sirlighet efter musikens toner, och alla de unga njöto på samma gång äran af att få deltaga i samma dans som drottningen.

De äldre herrarne och fruarna, som icke deltogo i dansen, spridde sig uti olika grupper; somliga åskådade dansen, andra togo plats omkring marmorspiseln i nästgränsande rum, hvarifrån en väldig brasa spridde sin värma, på samma gång den i språksamhet vågade täfla med de högförnäma damerna.

Men öfverallt hördes den hvirflande musiken, som lifvade alla sinnen, väckte stundens glädje och tjusning hos de unga, och hos de gamla framförde, liksom i en trollspegel, minnets gestalter från en förgången ungdomstid.

Riddar Folke skyndade att uppfylla sina pligter såsom värd emot de öfriga gästerna, under det drottningen deltog i dansen, samt deremellan samtalade med hvar och en, som fann behag för hennes öga.

Hvar den unga borgherrn nalkades, möttes han af

välvilja ifrån de gamla, och ifrån de ungas krets strålade emot honom än en eldig blick, än ett blygt småleende.

"Ädle riddare!" hördes en lockande stämma ifrån blomstergemaket; "skänk mig för några ögonblick ert bistånd!"

Folke efterkom den inbjudande röstens befallning, då han varseblef fru de Longueville, som räckte mot honom sin lilla, skönt formade hand, öfver hvars liljehvita hud några purpurröda blodperlor framvällde.

"Hvad har ni för rosor i er underbara trädgård, herr riddare?" frågade hon, under det hennes ögon med hela sin sydländska eld träffade honom. "Det finnes hos dem en farlig tjusningskraft; jag ville bryta mig en enda, men se huru grymt jag blef straffad!"

"Kan väl det förundra eder, madame," sade riddaren med ett leende, "att dessa stackars blomsterbarn, med så mycken möda framtrollade här i norden, icke kunna älska en jemförelse med söderns lefvande rosor, och afunden alstrar ju hämnd?"

"Väl händer äfven hos oss," svarade fru de Longueville med en tjusande sänkning i sin röst, "att söderns rosor äga fruktansvärda taggar; men — mitt hemlands riddersmän hafva en sällsam förmåga, att hos oss utplåna hvarje spår af en sådan smärta."

"Låt mig då för några ögonblick få tro, att jag är en af söderlandets riddersmän," sade den unga borgherrn och lät sina läppar vidröra blodperlorna på den fina handen.

"Det är äfven seden i mitt hemland," sade Valerie, "att vi pryda vår utvalde riddersman med samma ros, som sårat oss, och detta innebär en betydelse ..."

Hon fäste blomman på hans bröst, under det hon liksom insvepte honom i nätet af de mest förtrollande blickar.

Då förnam Folke en sakta rörelse uti en rosenbuske

helt nära, och han såg emellan liljorna den blygt rodnande Hildigunds drag.

Instinktmässigt drog sig riddaren tillbaka, tog den doftande rosen ifrån sitt bröst, bugade sig djupt och sade:

"Söderlandets blommor bära oftast ett gift under sin fägring, och vi nordmän bära mera fruktan för detta gift, än för hotande svärdshugg."

"Men om denna ros," hviskade fru de Longueville med en berusande darrning i sin röst, under det hon tryckte blomman till sin barm, liksom för att dermed bekämpa dess hemliga svallning, "om denna ros icke innebär något gift, utan endast denna djupa, underbara betydelse ..."

Ådrorna på riddar Folkes panna svällde och han nästan häpnade för denna tjusande qvinna, som hade smugit sig så nära intill honom, att han kände huru hennes bröst andades, huru hennes hjerta klappade.

Då var det åter som hade en vestanflägt susät genom rosenbusken, der klosterjungfrun stod.

"Madame," sade riddaren med den mest höfviska artighet, ehuru med en viss kyla i sin röst, "spar denna sköna ros för en värdigare; för mig skulle den innebära endast det farliga giftet."

Och han bugade sig djupt och lemnade henne.

Fru de Longuevilles blickar följde honom; men dessa blickar hade undergått en förfärande förändring. Den glöd, som nyss hade strålat ur dem, tycktes hafva förbrunnit och en annan, en hotande eld flammade ur de svarta ögonens djup.

"Ännu en gång försmådd af denne björnriddare!" utbrast hon halfhögt och tryckte handen hårdt emot sitt svallande bröst. "Men liksom jag nu sönderplockar denna af honom försmådda kärleksblomma, likaså skall också min hand en dag krossa hans blyga kärleksros."

Valerie lät blomman nedfalla på golfvet, och hennes lilla, sidenklädda fot tycktes för några ögonblick vilja leka med de skära, ännu doftande bladen, innan de småningom försvunno, förtrampade af sin lika vackra, som obevekliga domarinna.

Hildigund bäfvade, hennes hjerta slog af en sällsam ångest, och likväl förstod hon icke att just hon var den ros, som skulle blifva offret för Valeries hämnd.

Men en kavaljer nalkades, bugande sig för fru de Longueville för att bjuda henne till dansen, och hon räckte honom sin hand. Hennes läppar smålogo åter, och den lätta gestalten försvann ibland gästernas hvimmel.

Hildigund blickade förundrad efter den bortilande hofdamen. Mycket hade uti hofvets salar förefallit henne obegripligt, men det syntes henne derjemte naturligt, att hon i sin oerfarenhet ej skulle kunna rätt fatta hvad som tilldrog sig omkring henne. Hon hade ofta känt sig främmande i denna praktfulla omgifning; icke ens den välvilja som mötte henne ifrån hvarje håll, eller den huldhet som sjelfva konungaparet visat henne, hade kunnat bortjaga denna känsla. Först ifrån den stund hon inträdt inom denna borg, hade främlingskänslan förmildrats, särdeles då hon befann sig uti riddar Folkes närhet. Men under hans samtal med fru de Longueville hade en besynnerlig bäfvan genomilat henne, och då hon såg Valerie trampa blomman under sin fot, betogs hon af en ångest som hon icke kunde förklara. Sjelfva blomstergemaket syntes henne tomt och öde, och de aflägsna ljuden af dansmusiken snarare ökade, än minskade hennes oro. Hon kände sig åter ensam och visste ej hvart hon skulle begifva sig. Då vände hon tillbaka uti den nu folktomma riddarsalen, och då hon tankfull skred genom densamma, kom hon såsom af en händelse att inträda uti ett sidorum, der allt var tyst och stilla.

Detta rum upplystes endast af mattare ljuslågor, hvilka omgåfvo en bild i marmor af den heliga jungfrun, hvilket konstverk Folke hade hemfört ifrån söderlandet. I midten af det hvälfda taket syntes en glaslampa, målad med helgonabilder, och hvarifrån en orientalisk rökelse spridde sina dofter. Men nu mötte Hildigund en syn, hvarvid hon ej kunde tillbakahålla ett utrop af glädje. På väggen midtemot marmorbilden såg hon en tafla, som i friska färger framstälde Wendilgards drag. Det var fru Helgas fromma ögon, men de lyste här af ungdomsglädje; det var hennes fina kinder, men de ägde här ungdomens rosor.

All oro försvann med ens ur Hildigunds sinne; hon var icke mera ensam i det främmande hvimlet, hon möttes af dessa älskade ögon, som talade till henne om frid och kärlek.

Hildigund var på en gång så lycklig och så fördjupad i åskådandet af porträttet, att hon ej hörde steg närma sig ifrån riddarsalen, och hennes ögon skymdes af glädjetårar, så att hon icke såg riddar Folke, som öfverraskad hade stannat ett ögonblick, men likväl snart besinnande sig, framträdde till henne.

"Förlåt, ädla jungfru, att jag vågar störa eder," sade han, "men det var för mig en så stor glädje, att ni igenkände min moders bild."

"Er moder?" sade Hildigund förvånad. "Det är ju den fromma abbedissan, min kära, kära fru Helga!"

"Så kallar man henne nu, den vördade abbedissan," svarade Folke, "men den tid hon ännu lefde med i verlden och var min faders lyckliga maka, bar hon namnet Wendilgard."

"Wendilgard!" upprepade Hildigund eftersinnande. "Jag mins nu; den goda drottningen talade om fru Wendilgard, om hennes stränge herre riddar Magnus, och hennes son herr Folke."

"Och ett barn," inföll Folke, "en liten gullhårig flicka, som lekte i min moders knä, och som hon kallade Hildigund!"

"Ni är då min broder!" utropade Hildigund och uti öfverraskningens glädje fattade hon begge hans händer och såg upp i hans ansigte med strålande ögon. "O, min broder, ni skall älska mig så som jag har älskat eder ... ja, jag vet nu," tillade hon sakta, såsom för sig sjelf, "jag vet nu hvarföre jag så länge har tänkt på eder, hvarföre jag har sett eder i mina drömmar."

Genom den unga riddarens hjerta flög en känsla, blandad af högsta fröjd och smärta. Hildigund hade, under det hon så oförståldt talat om sitt unga hjertas drömmar, kallat honom broder. Betydelsen af denna benämning hade närmat klosterflickan till den återfunna barndomsvännen; för riddaren åter, hade dervid liksom en kall hand lagt sig öfver hans varma förhoppningar. Men han ville böja knä för den höghet af oskuld och renhet, som thronade på hennes panna, som omgaf hennes väsen. Folke ville tilltala henne och kalla henne syster; men detta ord kunde hans läppar icke uttala.

"Se, min broder," sade Hildigund och lade sin hand på hans arm, "se huru vår dyrbara moder betraktar oss med samma milda blickar, som i vår barndoms dagar! Men det är sant, ni har väl på många år icke sett henne, herr Folke ... huru lycklig var icke jag, som fick följa henne till klostret och alla dagar vara hos henne!"

"Också jag har fått återse henne," svarade Folke med rörelse, "och jag igenkände väl dessa hulda drag, ehuru de icke mera ägde denna rosenfärg, som här ifrån taflan påminner om den moders bild, mina barndomsminnen bevarat."

"Ni har varit hos henne!" ropade Hildigund glad; "ack, min broder, det måste hafva varit en stor glädje för henne!"

Riddar Folke hade gerna velat fatta den hand, som klosterjungfrun ännu omedvetet lät ligga qvar på hans arm, men han vågade ej vidröra den; han kände blott fruktan att hon skulle draga den tillbaka.

"Jag äger numera glädjen att ofta få besöka min dyra moder," svarade han, "och var der senast för tvänne dagar sedan. Det var hon sjelf, som underrättade mig om lyckan att här ibland drottningens hoftärnor få återse hennes älskade fosterdotter."

"Fosterdotter!" upprepade Hildigund långsamt och ett drag af stilla vemod sväfvade öfver hennes nyss så strålande ansigte. "Hade hon ingen vidare helsning att sända?" frågade hon oroligt.

"Hon gladde sig åt förhoppningen att snart få återse eder, dyra Hildigund," inföll riddaren hastigt, under väntan att åter få se henne leende blicka upp emot honom.

Och Hildigund såg upp, hennes ansigte log åter, men det var likväl icke samma glada uttryck som nyss.

"Drottningen har lofvat mig," sade hon, "att på återvägen ifrån Upsala få besöka min älskade abbedissa och alla systrarna i Sko."

"Jag vill redan i morgon underrätta min mor att hon verkligen får vänta eder, ädla jungfru!" sade Folke lifligt.

Ehuru mycken värma än låg uti dessa ord, föreföllo de kanske Hildigund mera främmande än hon hade väntat, ty hon såg med ett visst frågande uttryck upp emot honom och drog sig ett par steg tillbaka. I detsamma hördes aflägsna toner af dansmusiken.

"Dansar jungfru Hildigund?" frågade Folke.

"Jag har ej ännu rätt kunnat lära mig den konsten,"

svarade hon småleende, men räckte honom sin hand för att följa honom till danssalen.

I detsamma syntes drottningen, med några uppvaktande damer, komma derifrån. Då hon fick se Hildigund, vinkade hon åt henne att komma närmare, och riddar Folke såg med saknad den unga hoftärnan skynda till sin herrskarinna.

Drottningen hade nu tillfyllest njutit af dansens nöje, hon hade ock talat med de främmande riddarne och deras fruar, och till dem utdelat än ett förbindligt ord, än till och med endast ett småleende, men som likväl tillförsäkrat henne deras tacksamhet och beundran. Till och med en och annan, som räknade en aflägsen frändskap med den gamla folkungaslägten och ännu i tysthet tillhörde den forna konung Birgers parti, kände sig, åtminstone för tillfället, intagen af den unga drottningens älskvärda väsende. Hon hade vidare inandats den friska doften af blommorna, och här var nu intet mera som lockade henne att dröja. Nästan tröttad af de beundrande blickar, som mötte henne öfverallt, ville hon söka svalka för det lifliga blodet, som ännu i förrädiska flammor flög öfver hennes kind, innan det kunde gömma sig invid det unga hjertat, som ännu slog häftigt efter den sista dansen. Drottningen begaf sig derföre, endast åtföljd af sin hoftärna och riddar Bengt, till vapensalen, som ehuru rikt upplyst, likväl var öde och tom. Der hördes endast några spridda toner af musiken, samt det dofva sorlet af gästernas hvimmel.

Ehuru en brasa flammade på spiseln, sade drottningen, att hon tyckte det var kallt.

"Riddar Bengt Algotsson!" sade hon under det en blick full af sydländsk eld träffade honom. "Behagar ni göra mig sällskap, så skola vi taga oss rörelse, medan vi vandra fram och tillbaka i denna ståtliga sal."

Bengt Algotsson bugade sig.

"Som ni befaller, min nådigaste drottning!" sade han med djupaste vördnad, hvarunder han likväl dristade att till drottningen höja sina ögon med en hemlighetsfull eld och hvarefter han i förbigående kastade en forskande och brinnande blick på Hildigund.

Genom den långt utskjutande spiseln på ena väggen och en grupp af rustningar och lansar, som framstodo bredvid spiseln och en annan grupp af hästrustningar midtemot densamma, var den stora salen liksom skiljd i tvänne afdelningar.

Hildigund satte sig vid spiseln, så att hon vände ansigtet ifrån den ena afdelningen af vapensalen och liksom förlorade sig i anblicken af en hästrustning, öfver hvilken en fältbindel hängde, hvars färger hon igenkände.

Drottningen spatserade snedt öfver salen, så att hon alldeles försvann för Hildigunds ögon, då hon bortskymdes af spiseln och vapengruppen bredvid densamma. Bengt Algotsson följde henne och hon återvände med honom ifrån det aflägsna hörnet till det närmare, så att båda endast voro synliga för Hildigund, då de befunno sig i den afdelning af salen, der hon satt och blickade på rustningen. Äfven af deras samtal kunde Hildigund endast höra de ord som föllo, då de voro närmast henne.

"Gif mig er arm, riddar Bengt," sade drottningen. "Det är seden i mitt älskade fosterland, att höfviska riddare följa damerna, för att stödja dem ifall de skulle halka."

"Min nådigaste drottning," svarade Bengt Algotsson, "eders nåde har en så lätt gång, att ingen halka kan komma att bringa eder ur denna behagfulla jemnvigt. Men det är en dyrbar huldhet som visas mig, då jag får den nåden att leda edra steg."

Drottningen smålog i det hon tog hans arm och sade:

"Ni har icke varit i Namur, ädle riddare; men jag kan försäkra er att man der sätter mera värde på damerna och att hvarje riddare förstår hvad det vill säga ..."

Fortsättningen af drottningens tal försvann undan Hildigunds öron, liksom båda gestalterna undan hennes blickar.

För Hildigund föreföllo de ridderliga talesätten, som tillhörde tidens sed, i allmänhet rätt roliga, ehuru förut obekanta. Den ödmjuka klosterjungfrun hade snart lärt de uttryck, som hon behöfde vid sin befattning såsom hoftärna; men hela det lif och det språk, till hvilka hon blifvit flyttad från klostret, voro ännu i sjelfva verket främmande för henne.

"Våra bästa sångare," hördes drottningens röst i detsamma, "äro trubadurerna från södra Frankrike. Det är mig kärt, att min svägerska Euphemia älskar dessa sköna sånger. Ni känner ju någon af dem, herr Bengt?"

"Jag har läst riddar Gawion," svarade han, i det hans blick kastade en varm stråle förbi drottningens ansigte bort till den tysta Hildigund.

"Än den andra sången," återtog drottningen, "sången om Flores och Blanzeflor? Ni har ju läst om den olyckliga Blanzeflor, som befann sig i en främmande furstes våld, medan hennes hjerta klappade för den, som hennes egen själ utvalt? Mins ni den ädle riddar Flores, huru han vågade sitt lif ..."

Hildigund satt och tänkte på sina barndomsminnen, på den hulda abbedissan och hennes moderskärlek. Hon kunde icke undgå att jemföra det fridfulla, men enformiga klosterlifvet med de brokiga och skiftande uppträdena i hofvets kretsar. Också på hennes sinne hade riddarevisorna, som

utgjorde hofvets tidsfördrif, gjort intryck, ehuru ännu outredda för henne sjelf.

De båda vandrandes steg hade blifvit långsammare i den af Hildigund osedda afdelningen af salen. Men de kommo småningom åter närmare. Då drottningen kom midtframför Hildigund, sade hon:

"Visserligen, herr Bengt; men det fordras stor omtanka och försigtighet."

"Den är icke värd sin lycka," sade Bengt Algotsson, i det han ånyo vände sin blick åt sidan, och i det vackra mellanrummet mellan drottningens välbildade haka och med fina spetsar betäckta bröst, såg profilen af Hildigunds hulda framåtlutade ansigte, "den är icke värd sin lycka, som missbrukar eller försummar det sköna och glada, som tillfället kan erbjuda."

"Jag ville verkligen säga er, riddar Bengt," inföll drottningen, "att jag tror er kunna vara värdig, att till och med upptagas i mitt hemlands finaste riddarordnar, der damerna kunna påräkna lika mycken grannlagenhet, som tystlåtenhet, beträffande de förtroenden, som de, af naturen obetänksamma, tyvärr ofrivilligt låta undfalla sig."

I det drottningen åter gick förbi Hildigund, kastade hon i förbigående en pröfvande, nästan misstänksam blick på henne; men den rena, oskuldsfulla uppsynen lugnade henne.

Sakta öppnades en dörr i den afdelning af salen der Hildigund satt, och en hög gestalt med ett blottadt, gråhårigt hufvud inträdde.

Den främmande riddaren stannade några ögonblick bestört, nästan förstenad, då hans skarpa ögon riktades längst bort till salens mest aflägsna sida, der drottningen och Bengt Algotsson befunno sig.

Vid hans åsyn uppreste sig Hildigund.

Riddaren for hastigt med handen öfver sina ögon, såsom hade han behöft besinna sig efter den syn som mött honom, derefter kastade han på den unga hoftärnan en genomborrande blick, som under de sammandragna ögonbrynen liknade en ljungande blixt. Derefter blickade han ånyo längst bort i salen.

Men Hildigund, från sitt unga hjertas enskilda drömmar, väckt till hastig besinning af sin pligt, gick emot honom.

Då sade riddaren allvarsamt, med hög stämma:

"Unga tärna! anmäl för drottningen att riksdrotset Matts Kettilmundsson är här."

Hildigund vände sig om.

Drottningen hade släppt Bengt Algotssons arm och på hennes ansigte målade sig uttrycket af en häftig förskräckelse.

Bengt Algotsson stod såsom förstenad.

Men drottningen hemtade sig hastigt från sin öfverraskning. Hon närmade sig den gamle riddaren. För hvarje steg som hon tog, tycktes behaget och den furstliga högheten tilltaga i hennes tjusande gestalt. Då hon genomvandrat vapensalen och stod framför riksdrotset, låg i hela hennes skick en sådan värdighet, att han ovilkorligen förstummades vid anblicken häraf. Han, den gamle, erfarne, mångbeprövade och fruktansvärde, kände sig liksom af en underbar trollmakt tvungen att böja sig inför denna unga qvinna, då ett leende, besynnerligt men demoniskt tjusande, sväfvade öfver hennes läppar och hon korslade de skönt formade armarna under en barm, hvars hemliga svallning hon mästerligt förmådde att beherrska.

"Välkommen, herr riksdrots," sade hon; "hvad för er hit så oväntadt?"

Rösten, med hvilken dessa ord uttalades, var fullkomligt

lugn och den behagliga stämman var hvarken mera höjd eller djupare sänkt, än som passade för en vanlig audiens.

"Min drottning," yttrade den gamle riksföreståndaren i det han drog djupt efter andan och liksom besinnade sig, "jag kommer från Bohus, der jag samtalat med danska fullmäktige."

Drottningen nickade vänligt.

"Alltid är ni verksam för rikets bästa, min gemåls ädle fosterfader," sade hon. "Nå, hvad höres från danska hofvet?"

Matts Kettilmundsson for med handen långsamt öfver sitt majestätiska skägg och svarade:

"Från Danmark höres rätt sällsamma saker. Jag reser just till konungen i Upsala; men emedan jag icke befinner mig rätt väl, har jag nödgats hos min dotterson, riddar Folke, begära några stunders herberge. Jag hoppas att jag i morgon skall vara återställd."

"Jag beklagar," inföll drottningen lifligt, "att er helsa icke skall vara rätt god. Ni anstränger er för mycket, ehuru edra år skulle fordra hvila. Kommer ni ensam, herr riksföreståndare?"

Den gamle riddaren hade nu återvunnit hela sin besinning. Han kastade en genomträngande blick på drottningen.

"I detta ögonblick kom jag ensam," svarade han, "jag kom ensam!"

Drottningen nickade, i det hon mötte hans ögonkast och smålog.

"Det är mig kärt att ni kom ensam, herr riksföreståndare!" sade hon betydelsefullt.

"Ensam," upprepade den gamle och ett fint leende bortträngde för ett ögonblick det stränga allvaret ur hans uppsyn.

Genom den unga drottningen ilade en känsla af glädje

i aningen om en vunnen seger, just i den högsta farans ögonblick.

"Behagar ni stiga fram, herr riksdrots," sade hon, "och taga plats här i vapensalen, som för ögonblicket är vår mottagningssal."

"Jag tackar eder, min drottning," sade riddaren, "men jag känner mig illamående så att jag behöfver hvila."

"Ni spisar vid vårt bord i afton," sade drottningen med en förnäm rörelse på hufvudet; "jag vill hoppas att er helsa tillåter det."

Riddaren bugade sig.

"Jag tackar så mycket mera för denna ära, som jag i morgon bittida, innan min nådiga drottning uppstigit, ämnar fortsätta resan och i förbigående besöka Sko kloster."

Drottningen nickade vänligt.

Bengt Algotsson hade under tiden hunnit återvinna sansningen. Han nalkades med stolt panna, ehuru glödande kinder. Då han framträdde inför riksföreståndaren gjorde han en vördnadsfull bugning, men på hans tätt slutna läppar hvilade ett uttryck af beslutsamhet och djerfhet.

Matts Kettilmundsson betraktade honom med en lång, mörk blick och sade:

"Riddar Bengt Algotsson, behagar ni göra er besvär och följa mig till riddar Folke? Jag hoppas vår nådiga drottning tillåter det."

Drottningen tycktes besinna sig några ögonblick. Hennes ögon hvilade med ett sällsamt uttryck på den gamle. Hon nästan tvekade; men snart hade hon återtagit sitt glada behag, i det hon yttrade:

"Följ den vördade riksföreståndaren, riddar Bengt, om han skulle behaga stödja sig vid er arm. Vi återse hvarandra vid måltiden."

I det hon drog sig tillbaka efter en artig helsning,

kastade hon på Bengt Algotsson en eldig, genomträngande blick.

Matts Kettilmundsson väntade tilldess drottningen med sin hoftärna hade lemnat rummet; då vände han sig emot riddaren.

"Riddar Bengt Algotsson!" sade han med dof röst, "jag såg det! Jag såg en svensk riddares djerfva läppar nalkas hans drottnings. Riddare, känner ni hvilken förbrytelse ni begått?"

Ett trotsigt leende sväfvade på Bengt Algotssons läppar; men han teg.

Matts Kettilmundsson kastade på honom ännu en blick, då hastigt tvänne män inträdde i vapensalen.

Det var riddar Folke jemte en högväxt, allvarsam främmande riddare.

"Det är mig kärt, min frände!" sade Folke, "att få emottaga eder i mitt hus, der jag förut har glädjen att herbergera eder fromma ädla fru."

Den ädle lagmannen Ulf Gudmarsson besvarade Folkes helsning, med uttryck af vänskap och välvilja.

Matts Kettilmundsson trädde i detsamma emot dem, åtföljd af Bengt Algotsson.

"Vår ädle värd," började Ulf Gudmarsson vänd till riksföreståndaren, "har vänligt erbjudit oss herberge öfver natten och upplåtit ett rum för eder, herr Matts Kettilmundsson."

Matts Kettilmundsson stannade midt på golfvet och såg sig omkring i salen, der ingen utom de fyra riddarne var tillstädes.

"Min dotterson!" sade han högtidligt, "och lagman Ulf Gudmarson, min vän! Jag befaller eder i konungens namn att draga edra svärd, liksom jag drager mitt."

Äfven Bengt Algotsson lade öfverraskad handen på sitt svärdfäste.

Men Matts Kettilmundsson fortfor:

"I min herres och konungs namn befaller jag eder, Bengt Algotsson, att öfverlemna edert svärd åt riddar Folke! Jag häktar er för majestätsförbrytelse, och ni, min dotterson, skall med lif, ära och gods ansvara för honom, intilldess konungen sjelf fällt sin dom."

Folke och Ulf sågo bestörta på den förtörnade riksföreståndaren, på den anklagade och på hvarandra.

Genom Bengt Algotsson flög hastigt en ond tanke. Han kastade en hotfull blick på riksföreståndaren och redan var hans svärd till hälften draget, då Ulf Gudmarssons kraftiga hand fattade hans arm och höll den tillbaka. Bengt Algotsson släppte svärdet, som genast halkade tillbaka i sin slida, hvarefter Ulf Gudmarsson utan vidare omsvep eller motstånd hakade det från hans bälte, och öfverlemnade det åt Folke.

Matts Kettilmundsson sade till Folke:

"Nu min dotterson ansvarar du för den fångne riddarens bevakning. Om du icke har tillräckligt tjenare sjelf till vakt, så tag ett par af mina ryttare till hjelp. Ni följer mig i morgon till Upsala, Bengt Algotsson!"

Bengt Algotsson bet tänderna tillsammans, men teg.

Riksföreståndaren fortfor:

"Frände Ulf Gudmarsson, vill ni följa mig till det rum, som min dotterson utsett till mitt herberge?"

Dervid stack han sitt svärd åter i slidan, vände sig till Ulf Gudmarsson och stödjande sig på hans arm, lemnade han jemte lagmannen vapensalen, der de båda unga riddarne blefvo ensamma.

Folke betraktade länge Bengt Algotsson med förvånade blickar, hvarefter han sade:

"Ämnar du göra något motstånd, Bengt, då jag fullgör min morfars befallning?"

"Nej!" svarade Bengt Algotsson med en föraktlig ton.

"Vill du då följa mig till det rum, der du skall inneslutas?"

"Ja!" svarade Bengt.

"På ditt riddersmannaord?" återtog Folke.

"Ja!" upprepade Bengt Algotsson.

"Så följ mig!"

Då de begge unga riddarne lemnade vapensalen, syntes ett fruntimmershufvud skymta fram bortom en vapenrustning och fru de Longuevilles vackra ögon sågo efter dem med en utmanande blick.

IV.

Drottningen hade lemnat det hvimlande gästabudet och begifvit sig till sina rum. Hon hade afskedat sin uppvaktande omgifning, förutom Hildigund.

Uti samma fönster, hvarifrån hon på morgonen samma dag betraktat soluppgången, stod nu drottningen och pressade sitt brinnande hufvud emot fönsterkarmen. Det sista ljudet af bjellrorna från de bortresta gästernas slädor hade försvunnit. Hon hade med otålighet afbidat denna stund och hennes ögon flögo spanande öfver stället, der den djerfve sångaren på morgonen hade hemburit henne sin hyllning, utan fruktan för hvad olycka han derigenom kunde ådraga sig. Det var såsom hade hon väntat, att hennes mäktiga vilja skulle åter kunna framtrolla den försvunna

riddaren för hennes åsyn; men ingen syntes komma. Allt var öde och stilla derute.

Huru mycket hade icke undergått förändring på dessa få timmar! Den unga furstinnan hade känt den underbara berusning, då ett sjuttonårigt hjerta för första gången klappar emot det, som väckt dess första och varmaste ungdomskänsla. Hon hade för några ögonblick bortskakat de gyllene bojor, som fängslade hennes fria ande, hon hade kunnat glömma att hon var drottning och maka, för att några ögonblick känna sig lycklig såsom en älskande qvinna. Ja, hon hade ett ögonblick känt sig lycklig, och likväl — hvarföre bäfvade hon härvid? hvarföre flög vid minnet häraf denna mörka rodnad öfver hennes panna, med en känsla såsom skulle hon ej mera såsom förr kunna höja den med oskuldens rena majestät, högt öfver det förföriska hvimlet! Nu, då intet menniskoöga, endast himladrottningens ifrån det blåa stjernehvalfvet derute, med sin kalla men milda glans tycktes betrakta henne, nu darrade hon liksom barnet, då det vet sig hafva tagit det första steget på en lockande men farlig stig, som småningom slingrar sig allt längre bort i skogen, från den rätta vägen. Och likasom barnet häpnar, men likväl fängslas af de många underbara bilder, som möta på den farliga stigen, så öfverlemnade hon sig nu åt de stormande tankarnes synbilder. Alla sväfvade de likväl omkring ett enda föremål, som hade antagit den fagra unga riddarens skepnad. Men hennes hjerta brann ock derjemte af en sällsam ångest att förlora den älskade just i samma ögonblick hon funnit honom, och derjemte genomflög henne fruktan, att hon just genom sin kärlek bringat honom i olycka.

I skötet af all den prakt, som omgaf henne, midt under dessa berusande drömmar, kände sig den unga drottningen mycket olycklig.

Med allt mera stigande oro och i behof af en vän, som kunde dela hennes smärta, hade hon väntat sin barndomsväninna Valerie, och hon ville meddela henne sina mörka aningars oro; men fru de Longueville hade ännu icke kommit. Det var likväl med en viss tillfredsställelse hon såg klosterjungfrun ensam vara derinne.

"Min vän," sade hon derföre till den tysta, men vaksamma tärnan, "Hildigund, din drottning behöfver i denna stund en verklig vän, en vän som kan dela hennes fröjder, hennes smärta, som kan lugna hennes upprörda sinne — du vill ju vara mig en sådan vän?"

"Min älskade drottning," svarade Hildigund och kysste den hand som räcktes henne, "o, att jag kunde bevara eder lycka, eder glädje och frid!"

"Frid!" upprepade drottningen. "Ja, kunde någon återbringa friden till den stackars Blanche, skulle det vara du, fridens vänliga dufva!"

Betagen af en hastig oro, kastade Hildigund en blick på drottningens arm, men då hon såg den hemlighetsfulla ringen der på sin vanliga plats, ehuru alla andra dyrbarheter voro bortlagda, såg hon frågande upp emot henne.

"Jag har sett eder mycket glad i dag, men icke lugn som vanligt, min dyra drottning — har någon vågat oroa eder?"

Färgen skiftade på drottningens kinder.

"Ja, i sanning," utbrast hon, "man har vågat oroa mig!"

"Ack, min dyra drottning," sade Hildigund, "hvarföre så låta oroa eder? hvad ondt skulle väl ni kunna frukta? Alla älska eder ju så mycket."

"Älska!" upprepade hon tankfullt; "ja, väl är jag älskad, men jag har likväl fiender, jag känner det! Men du kan icke förstå detta, Hildigund; du vet icke hvad det vill säga

att lyssna till en stämma, hvars toner återljuda genom vårt hjerta."

Ett lätt skimmer flög öfver klosterjungfruns kinder och nästan omedvetet lade hon handen på sitt eget hjerta, hvarvid ett leende sväfvade öfver hennes ansigte.

"Sådana toner," hviskade hon, "skänka oss lycka, lugn och frid."

Drottningen betraktade henne med förvåning.

"Skulle du veta hvad kärlek är, Hildigund, du min hvita dufva, som är så ren som den nyfallna snön i trädens kronor här utanföre — då måste det också vara den rena, den rätta kärleken, den som endast gifver oss lycka!"

"Den kärleken har också ni känt, min höga drottning," sade Hildigund med tillförsigt, "jag är viss derpå."

"Ja," svarade hon vemodigt, "jag borde hafva erfarit den!... Dina ord, Hildigund, väcka alltid hos mig goda tankar, kunde jag blott bibehålla dem! Ja," tillade hon sakta, liksom för sig sjelf, "kunde mitt hjerta återvända till Magnus... hans kärlek saknar väl glödens berusande eld; men den värmer likväl och lugnar mitt stormande hjerta."

Den unga drottningen drog Hildigund intill sig, lutade sitt heta hufvud emot hennes axel, och började känna en stilla frid omsväfva sitt upprörda väsen, då fru de Longueville i detsamma inträdde. Hon skyndade fram; men stannade och såg sig oroligt omkring. Drottningen uppreste sig hastigt.

"Är du ändtligen här, Valerie?" utropade hon. "Hvad har du funnit? Tala, ty jag brinner af en namnlös oro."

"Ack, madame!" sade endast fru de Longueville och såg med otålighet på klosterjungfrun.

"Tala!" upprepade drottningen. "Hildigund är ett barn och likväl min vän; hon känner på en gång intet, men

vet ändå allt. Jag har icke många vänner här, min Valerie, kanske endast dig; men jag behöfver också henne!"

Fru de Longueville kastade en hatfull blick på den tysta Hildigund och såg sig omkring i rummet, liksom hon hade fruktat att sjelfva väggarne kunde höra henne.

"Madame, ni har väntat mig länge; men hvarje stund har varit mig dyrbar, ty den har bringat mig underrättelser af vigt."

Drottningen skakade med otålighet sitt hufvud.

"Berätta, Valerie," afbröt hon; "skall man våga anklaga honom och mig ... drottningen!"

"O, madame, hvad våga icke dessa mäktiga herrar! Man har vågat anklaga honom för majestätsförbrytelse; man har vågat innesluta honom i ett fängelsetorn och likväl är ni, hans välgörarinna, *drottningen*, här ... man har vågat att göra det i eder närvaro, dock utan eder vetskap."

Drottningens ögon sköto mörka blixtar. Klosterjungfrun hade, betagen af häpnad, dragit sig tillbaka.

"Han måste befrias," utropade drottningen. "Vid alla helgon! han skall få se, den mäktige herr Matts, om han vågar trotsa mig ... Äger då drottningen i Sverige icke någon makt? ... Äger Blanche icke mera någon vän?"

Fru de Longueville kysste hennes händer.

"Min älskade furstinna, ni äger i mig åtminstone en vän, som vill hjelpa er, vill handla för er, om det också kostade mitt lif! Riddar Bengt skall befrias ännu i denna natt."

"Säg om dessa ord, Valerie, att jag må kunna tro dig. Men huru skall detta kunna ske utan uppseende, utan skandal?"

"Allt är förberedt, madame. Eder kloke och trogne tjenare Francis väntar här utanföre. Han har tagit reda på vägen till tornkammaren der riddaren förvaras; han hittar i nattens mörker och skall med all säkerhet ledsaga

eder. Anföraren för vakten känner förhållandet och öppnar fängelset för eder."

"Men," utbrast drottningen förskräckt, "hvad menar du?"

"Om riddarens frihet är eder dyrbar, måste ni sjelf gå till hans fängelse, madame, emedan jag hört honom svärja vid sitt ridderliga ord att icke fly — ni vet huru djerf och dristig han är. Endast åsynen af drottning Blanche, kan förmå honom att bryta sitt löfte."

"Omöjligt, Valerie. *Jag* besöka hans fängelse! Omöjligt!"

"Förlåt, min höga väninna," bad Valerie, "men det är just för att rädda *drottningen*, som jag ber eder att rädda *honom*. Betänk hvad morgondagen skall bringa oss! Riksföreståndaren skall föra honom till Upsala, till eder gemål. Ingen af de svenska herrarne lärer fälla förbön för den, som sjelfva herr Matts Kettilmundsson anklagat för majestätsförbrytelse."

Den unga drottningen var mycket blek. Hon gick häftigt fram och tillbaka, bestormad af stridiga känslor. Ångern öfver hennes egen oförsigtighet blandade sig med hatet mot dem, som vågade träda i hennes väg för att uppenbara och till det värsta uttyda hennes handlingar. Fruktan och oro, misstänksamhet och smärta, blandade sig med känslan af hennes förnärmade höghet. Det brann inom hennes bröst, i alla hennes pulsar.

"Hvad vill man mig då för ondt i detta land, der ingen vill förstå mig!" utropade hon. "Hvarföre har man bundit mitt öde vid en make, som jag ej kan älska? hvarför har man tvingat mig till en thron, för att behandla mig endast såsom en grann leksak, som hvar och en eger rätt att beundra eller klandra, efter behag? Blott för att jag funnit nöje uti denne riddares samtal, vill man göra det till en förbrytelse!" Hon stannade hastigt framför fru de

Longueville. "Jag ser det nu," tillade hon sorgset, "Blanche har ingen vän mera än dig, Valerie, du får icke gå ifrån mig, du skall vara hos mig!"

Fru de Longueville tryckte hennes händer mot sina gråtande ögon.

"O, min älskade höga väninna! aldrig vill jag lemna er dyrbara person. Låt mig städse få vara hos eder, min enda lycka, min glädje, min drottning!"

"Mitt hjertas barndomsvän," sade drottningen och tryckte hennes hufvud emot sitt bröst. "Hvad dessa ord klinga ljuft för mig, ty jag bör tro att de innebära sanning. Utom dig hade mitt hjerta dock varit ensamt — och ensamt skall det väl åter blifva."

"Men vi glömma, madame, att hvarje ögonblick är dyrbart, om någon räddning skall vara möjlig."

Drottningen sjönk ned mot sammetsdynorna och öfvertänkte några ögonblick, hvad hon skulle göra.

Då närmade sig klosterjungfrun; hon knäföll och tog smekande hennes händer mellan sina.

"Misströsta icke, dyraste drottning," bad hon; "vänd er till eder gemål. Konungen är så god, han älskar eder så mycket, han vill säkerligen vara ett värn emot allt, som kan bringa eder smärta och olycka."

Drottning Blanka uppreste sig hastigt.

"Hildigund har rätt," ropade hon, "jag reser genast till Upsala, jag vill förekomma riksföreståndaren. Jag skall kasta mig till min gemåls fötter och utverka nåd för den olycklige, innan ännu hans dom fallit. Konung Magnus skall icke vägra mig detta."

"Men, betänk likväl, madame, hela landet skall få veta hvad drottning Blanche har företagit sig, ty såsom en löpeld skall ryktet härom sprida sig. Om också konungen

skulle bevekas af edra böner, skall icke herr Matts Kettilmundsson göra det... icke folket."

"Kanske har du rätt," sade drottningen villrådig, "men till hvem skall jag då vända mig?"

Klosterjungfrun låg ännu på knä, hon höll ännu drottningens händer emellan sina. Nu flög ett leende, såsom en lycklig tanke, öfver hennes ansigte, och hon sade blygt:

"Eders nåde, riddar Folke skall bistå eder."

Drottningen nickade vänligt:

"Du är icke rådlös du, min lilla tärna," sade hon. "Jag vill verkligen låta kalla riddar Folke; han skall icke kunna motstå sin frändes bön, sin drottnings befallning... han skall åt mig utlemna sin fånge."

"Omöjligt," sade Valerie otåligt. "Riddar Folke måste svara för honom med sin egen ära. Riksdrotset har strängeligen anförtrott den fångne i hans vård."

"Nå väl," sade drottningen eftersinnande, "då vet jag ej någon annan som kan hjelpa mig än du, Hildigund. Du, min tysta klosterdufva, som min oförgätliga farmoder testamenterade mig såsom en god engel, du skall rädda din drottnings ära! Det blir du som följer min trogne tjenare, Francis; du skall gå till riddar Bengts fängelse och du skall förmå honom att genast fly derifrån."

Hildigund bleknade; men hon tvekade likväl icke, ehuru svårt detta uppdrag än syntes henne.

"Men *huru* skall jag kunna förmå riddaren att bryta sitt löfte?" frågade hon.

"Se, Hildigund, tag här min armring ... hvar och en skall då veta hvem som har sändt dig. Vid dess åsyn skall man för dig öppna fängelsets portar, och då riddar Bengt ser denna klenod i din hand, skall han förstå att du medför hans drottnings bön och befallning. Säg honom, att han måste genast lemna borgen och hålla

sig i säkerhet till dess jag träffat konungen i Upsala; sedan kan han trygg visa sig der jag är."

Hildigund blickade med stilla allvar upp emot drottningen, och utsträckte handen för att emottaga ringen, då hon sjelf löste den ifrån sin arm; men fru de Longueville trädde åter emellan.

"Låt henne gå, min goda Valerie," sade drottningen med fasthet; "jag är viss om att hon skall uträtta mitt uppdrag. Gå, min Hildigund, jag vet att du vill göra allt för mitt väl. Du, Valerie, måste vara hos mig och styrka mig, ty mitt hjerta lider mycket."

Den unga drottningen lutade sitt hufvud mot väninnans sköte och såg med aningsfull oro Hildigund aflägsna sig med armringen.

V.

Nattens tystnad hade utbredt sig öfver borgen. Sjelfva skiltvakten, som för den gamla ordningens skull postade på vallen, lutade sig mot sitt väldiga svärd och tycktes finna nattens inbjudande hvila alltför förförisk.

Stjernorna brunno på natthimmelen och snön gnistrade i månljuset liksom för att belysa vägen för borgens herre då han, efter att hafva ledsagat de qvarblifna gästerna till deras sofrum, gick att besöka sin vän, riddar Bengt i det fängelse, hvaruti han nödgats innesluta honom.

Intagen af oroliga aningar, men ur stånd att finna orsaken till det hemlighetsfulla sätt, hvarmed riksföreståndaren beröfvat Bengt Algotsson friheten, ville nu Folke söka att af honom sjelf erfara hvad som händt och er-

bjuda vännen sin hjelp, så snart han sjelf blef löst ifrån sitt ansvarsfulla uppdrag att bevaka honom.

Fördjupad i dessa tankar steg riddar Folke långsamt utför trappan, då han i detsamma varseblef skuggorna af tvänne nattliga vandrare, hvilka tysta smögo öfver borggården.

Den ena var en man, hvilken riddaren tyckte sig igenkänna såsom en af drottningens tjenare. Med skyndsamhet styrde denne sin väg mot hvalfgången som ledde till den motsatta sidan af slottet. Han var åtföljd af en qvinna, hvars hela varelse omfaddrades af en hvit slöja, som fullkomligt dolde henne; men de lätta ehuru skygga stegen förrådde hennes ungdom och fruktan att vid denna tid befinna sig ute i vinternatten, öfverlemnad åt endast en tjenares beskydd.

Hennes ledsagare stannade vid ingången till hvalfvet och syntes med mycken vördnad tilltala henne.

Jungfrun såg sig om i detsamma och stannade äfven. Det syntes ovisst om åsynen af den mörka gången förskräckt henne, eller om hon varseblifvit riddaren.

Folke, som fruktade att ännu mera skrämma henne om han skyndade fram, drog sig tillbaka bortom en pelare, likväl så att han sjelf kunde se hvad som tilldrog sig framför honom.

Jungfrun syntes nu hafva erhållit nytt mod; hon svepte slöjan ännu tätare omkring sitt hufvud och följde sin ledsagare.

Riddar Folke erfor en besynnerlig känsla, då han såg hennes hvita gestalt, lik en hemlighetsfull sky, försvinna i det hvalf, som ledde till Bengt Algotssons fängelse.

Folke skyndade efter. Med tysta steg smög han upp för trappan, som ledde till tornkammaren. Han befann sig uti ett nästan fullkomligt mörker, emedan de små och

djupa fönstren insläppte föga sken af månljuset. En dunkel ljusstrimma uppöfver honom upplyste ändtligen slutet af trappan och han hörde i detsamma en dörr upplåtas samt såg en skymt af den hvita slöjan, innan den åter försvann inom denna dörr.

På det högsta förvånad häröfver, stannade han en stund och trodde ett ögonblick att han varit utsatt för någon synvilla. Men derefter skyndade han till slutet af trappan, då ett skäggigt karlhufvud mötte honom i dörren till vaktrummet och en vresig röst bad honom draga så långt vägen räckte.

Men ljuset belyste i detsamma riddarens ansigte och förrådde hvem han var.

Flera beväpnade tjenare, som utgjorde fångens bevakning, reste sig härvid upp ifrån den lugna hvilans behag, hvaråt de öfverlemnat sig, och anföraren för vakten försäkrade med största ifver, att allt stod väl till derinne hos fången och att han befann sig i säkerhet.

Riddaren afbröt honom med befallning att uppläsa dörren till tornkammaren, då tjenaren Francis, som dolt sig ibland de beväpnade, störtade fram och knäföll i det han sade:

"Nåd! ädle riddare, i drottningens namn!"

"Huru djerfves du åberopa drottningens beskydd, då du utan min vetskap befinner dig här?" frågade riddaren vred.

"Jag är drottningens tjenare," svarade han. "Det är hennes nåde, som har sändt mig med budskap till den fångne riddaren. Mera är mig icke tillåtet att för någon uppenbara."

"Hvem har du då ledsagat hit, för att framföra detta budskap?"

"Det var en af drottningens hoftärnor, och mig anförtroddes att ledsaga henne och att ansvara att intet ondt skulle henne tillfogas."

Intagen af mörka aningar vinkade Folke åter att fångvaktaren skulle öppna dörren, då Francis trädde emellan, och bad med mycken vördnad:

"Stör henne icke, ädle riddare. Den unga damen måste hafva heliga rättigheter att vara här, då hennes höga nåde anbefallt mig att ingen eho det vara månde, skulle få störa henne under samtalet med den fångne riddaren."

Mörka flammor lågade på riddar Folkes panna. Med väldig arm fattade han uti tjenaren Francis och kastade honom åt sidan, ty derinne hörde han ljudet af riddar Bengts stämma tala uti häftiga ordalag. Folke tycktes icke höra Francis' ångestfulla böner, utan syntes i hast vilja upprycka dörren, då han på en gång afhölls derifrån, liksom tvingad af en osynlig makt.

Der innanföre hördes nu en annan röst, hvars jungfruliga renhet med ens afväpnade riddarens vrede.

"Skall jag då säga drottningen," sade rösten, "att ni icke vill hörsamma hennes vilja; att ni förnekat det budskap hon fäst vid sin armring; att hennes befallning, icke ens hennes bön förmådde er att lemna detta fängelse, hvars dörr skulle öppnas för er, liksom den öppnades för mig, då jag uppvisade denna armring, såsom ett bevis på drottningens mäktiga vilja?"

"Säg henne," svarade riddar Bengt, "att jag svurit vid mitt riddersmannaord, att icke såsom en feg och fruktande brottsling fly ur mitt fängelse."

"Herr riddare," sade jungfrun, "min drottning lider! Om ni hade sett hennes tårar, om ni kände hennes smärta! Hon är så ädel och så god, att hennes hjerta lider vid föreställningen om att man orättvist håller er i fängelse,

att man kanske till och med skall beröfva eder lifvet. Derföre ville hon rädda eder."

"Så säg då din drottning, att detta fängelse icke mera är mig förhatligt utan fastmera att det synes mig såsom den skönaste boning, sedan den engel hon sändt mig förljufvat det med sin närvaro. För dig, o Hildigund, kunde jag försaka all den storhet och glans, som en drottnings välvilja skulle skänka mig; för dig kunde jag försaka den skönaste och ädlaste drottnings kärlek . . . för dig, ljufva Hildigund, kunde jag utan klagan lida fängelse och död!"

"Herr riddare," afbröt klosterjungfruns bäfvande stämma, "är då detta det enda svar jag skall bringa min drottning?"

"Drottning!" upprepade riddar Bengt, "min drottning, min herrskarinna, det är du Hildigund! Hvad bryr jag mig om storhet, om ära och glans, emot ditt hjertas kärlek! Vill du följa mig och älska mig, då skall jag fly . . . mitt ridderliga ord kan jag bryta endast för din kärleks skull, o, ljufva Hildigund!"

"Låt mig gå!" bad Hildigund ångestfullt.

Nu flög dörren upp och framför den öfverraskade Bengt stod Folke.

Deras blickar möttes liksom förr i ett vigtigt ögonblick, nu liksom då uppenbarande för hvarandra hemligheten af de känslors djup, som åter förenade dem i samma låga, för att på samma gång uppresa en nu kanske oöfverstiglig skiljemur emellan de begge vännernas hjertan.

Men ingendera af dem yttrade ett ord.

Folke såg sig omkring i rummet, der den klara fullmånan lyste in genom fönstret och visade honom den rodnande Hildigund, som stod vid hans sida, liksom vore hon viss om att i Folke hafva funnit sin beskyddare.

Tyst bugade sig Folke för den bäfvande klosterjungfrun och tog hennes hand för att föra henne ur fängelserummet. Men innan dörren tillslöts efter dem hade Bengt besinnat sig och tycktes vilja följa dem.

De beväpnade tjenarne störtade fram emot riddar Bengt, men Folke trädde emellan, anbefallte dem att visa den fångne riddaren all vördnad, hvarefter han fäste på den forne vännen en djupt forskande blick.

"Jag är din fånge, Folke!" sade Bengt dystert, med en föraktlig blick på sina väktare och vände stolt tillbaka i tornkammaren.

Riddar Folke förde den darrande Hildigund utför torntrappan. Tjenaren Francis följde dem.

VI.

Riddar Folke hade under tystnad ledsagat klosterjungfrun öfver borggården. Han var alltför upprörd, att med klarhet kunna skåda in uti de hemlighetsfulla förhållanden, som nyss tilldragit sig. De besinningslösa ord, hvarmed riddar Bengt uti tornkammaren tilltalat Hildigund, hade på en gång förvirrat och smärtat Folke; han ville icke ens framställa någon fråga, som kunde påminna derom. Hildigund var likväl för honom under nattens mörker och stillhet, såsom ett heligt väsende, hvilket blifvit honom anförtrodt att vårda. Ehuru han härjemte kände sig obeskrifligt lycklig, skulle han icke vågat vidröra hennes hand, om icke just denna lilla kalla, men mjuka hand hade fasthållit hans, med samma förtroende som barnet känner, då det vet sig vara uti en trogen ledsagares vård.

Under tystnad hade de således uppnått den långa korridoren, som ledde till drottningens rum. Folkes tystnad föreföll Hildigund besynnerlig, och en dunkel föreställning om att han var missnöjd föresväfvade henne, men öfvervägdes dock af tanken på den smärta, hennes misslyckade budskap skulle förorsaka drottningen.

"Folke," sade hon hastigt och stannade, "o, min broder, ni kunde äga makt att lindra all denna smärta."

"Hvad menar ni, dyra Hildigund?" frågade han förvånad. "Hvarmed kan jag bistå eder?"

"Ni är en man och förmår mera än jag," svarade hon. "Jag vet att den fångne riddaren sätter högt värde på eder ... ni skall förmå honom att lemna sitt fängelse!"

Folke studsade.

"Riddar Bengt är anförtrodd i min vård," sade han; "jag måste ansvara för hans säkerhet."

"Just derföre äger ni makt att befria honom," sade Hildigund med mycken ifver. "Allt beror på hans frihet."

"Jag äger icke makt att befria honom," sade riddaren med en viss sträfhet. "Bengt Algotsson är visserligen anförtrodd i min vård, men han är likväl icke *min* fånge."

Hildigund såg frågande upp, men nedslog derefter sorgset sina ögon och sade sakta:

"Ni vill icke rädda honom ... jag var så viss att ni ville göra det!"

Hon släppte härvid Folkes hand, men dröjde liksom obeslutsam om hon skulle säga något mera.

"Jungfru Hildigund tager liflig del i riddar Bengts öde," sade Folke och öfver hans panna flammade folkungarnes stolta blod.

Hildigund blickade åter med förvåning upp mot ho-

nom. Månljuset belyste hennes bleka drag, och dess sorgsna uttryck, så olika det lyckliga leende som eljest bestrålade dem, smärtade djupt den unge riddaren, som härvid kände att han mot sin vilja hade sårat henne.

"Min stackars drottning," hviskade Hildigund sakta, liksom för sig sjelf. "Jag har nu ingen tröst att bringa henne!"

Dessa ord gåfvo en hastig belysning öfver de dystra tankar, som hade genomkorsat Folkes upprörda sinne. Han fattade hennes hand och slöt den mellan sina båda.

"O, Hildigund," sade han, "kan ni förlåta mig, som ett enda ögonblick kunde misskänna er?... Jag förstår nu det budskap ni ville bringa den fångne... Var viss om att jag vill bistå eder, ja, uti allt, som icke strider emot min ridderliga ära, ty... utom den vore jag ovärdig eder, dyraste Hildigund!"

Den kalla vinternatten kylde icke mera Hildigunds späda lemmar; den flydda rosenfärgen sväfvade åter öfver hennes ansigte och hon smålog som förr.

"Jag visste det ju," sade hon, "att ni skulle vilja bistå den goda drottning Blanka... jag skall bedja henne att kalla eder till råds."

Det förtroende, som Hildigunds ord förrådde, uppfylde Folke med en sällsam glädje och undanträngde sjelfva tanken på de farliga förhållanden, hvilka han kanske skulle tvingas att deltaga uti.

Klosterjungfrun drog nu sin hand tillbaka, nickade gladt åt Folke och klappade sakta på dörren till drottningens rum. Ett silfverklingande tack flög öfver hennes läppar, och hon var försvunnen.

Liksom drömmande qvardröjde den unge riddaren ännu en stund, hvarefter han, bestormad af många vexlande känslor, begaf sig till sitt sofrum.

Men knappast hade Hildigund inträdt inom dörren och afkastat sin slöja, förrän hon saknade drottningens armring.

Uti sin förskräckelse kunde hon alls icke påminna sig hvar och när hon förlorat den.

Hon ilade ut tillbaka i korridoren, hon blickade ut i den månljusa natten, hon visste icke hvad hon skulle företaga sig.

Hildigunds tankar sväfvade till riddar Folke, på hvars bistånd hon hoppades; men han hade redan försvunnit. Endast den trogne tjenaren Francis dröjde ännu för att afbida vidare befallningar.

Huru skulle uti nattens mörker, ringen kunna återfinnas, och huru skulle hon våga att visa sig inför drottningen utan denna dyrbarhet, hvarpå hon visste att Blanka satte så högt värde!

Icke vågade hon att återvända till det fruktansvärda ställe, der hon nyss under så mycken ångest befunnit sig, och icke hade hon mod att träda inför drottningen.

Då föll henne en ny och för ögonblicket lugnande tanke in. Hon hade sett ljus uti hofmästarinnans rum; hon ville fly till henne och begära hennes bistånd, under det hon sände Francis att noga efterse den förlorade ringen, med tillsägelse att, om han funne densamma, söka Hildigund hos fru Birgitta.

Sakta klappade hon på hofmästarinnans dörr, hvilken var helt nära drottningens. En tärna öppnade dörren och tycktes med förvåning igenkänna den unga hofjungfrun. Fru Birgitta hade begifvit sig till drottningen, men tärnan väntade henne i hvarje ögonblick och bad Hildigund stiga in.

Hon inträdde uti Birgittas sofrum, men som der var tomt gick hon genom en öppen dörr, hvilken ledde till ett

inre rum, der fru Birgittas bönpall stod framför ett krucifix, som var fäst på den hvita väggen.

Här ville Hildigund afbida Birgittas återkomst och hos den ädla och fromma frun hemta råd och bistånd. Hon lemnade dörren öppen. De underdara stormarne i hennes inre behöfde lugnas, och den fromma klosterjungfrun knäföll på bönpallen och lutade sin panna emot krucifixets fot.

I djupet af sitt innersta bäfvande af sällsamma känslor, sökte Hildigund fåfängt att öfverlemna sig åt bönen. Det var för många stridiga känslor, som på en gång hopade sig i hennes inre. Hjertat klappade våldsamt, hufvudet brände, och likväl skakades hennes lemmar af en frossa. Hon kände mäktigt behofvet af stöd och hjelp, och då hon såg sig omkring i rummet, flögo hennes tankar till abbedissan Helga. Och ju mera hon betraktade det lilla rummet, desto klarare framstod den hulda modren för hennes öga. Det föreföll henne nästan, som hade hon förr sett det stora silfverkrucifixet på väggen. Sjelfva bönpallen, med sina vördnadsvärda helgonbilder och alla de brokiga figurerna på väggarna, hvilka framställde taflor ur den heliga skrift, — allt detta hade hon ju som barn beundrat, under det hennes moder, men likväl icke den marmorbleka abbedissan, utan en yngre och blomstrande qvinna, men ändå med fru Helgas hulda anlete, hade knäböjt på samma plats der Hildigund nu knäföll och der hon såsom litet barn hade lärt sig att bedja.

Men såsom en dröm försvann åter denna syn och detta minne. Hon tänkte åter med ångest på sin väntande drottning, denna hittills mot henne så hulda drottning! Huru skulle det väl nu blifva, då hon framträdde inför henne utan hennes armring och utan något hugnande budskap ifrån den fångne riddaren?

Och jemte den bedröfvade och vredgade drottningens

bild, framstodo derjemte nu äfven andra för hennes bäfvande minne.

Klosterbarnets lif hade hittills, liksom den i skogen undangömda källan, återspeglat endast himmelens stjernor och solens ljus. Lika så frisk och ren hade källan hittills framqvällt emellan de farliga rosor, som doftade omkring henne i hofvets gård. Men en djerf hand hade nu vågat grumla den klara vattenspegeln, och Hildigund bäfvade härvid, såsom violen för middagssolens brand, såsom fågeln för suset af jägarens pil, såsom barnet för åskans hotande dån.

Nu öppnades den yttre dörren. En manlig röst hördes tala i fru Birgittas rum.

"Nå, min goda Birgitta, nu får jag då ändtligen träffa dig ensam. Jag har nog länge saknat dig i flera månader."

"Jag kan likväl icke här säga dig välkommen hem, min herre och man," hördes fru Birgittas röst svara, men med en ton af ödmjukhet, som för Hildigunds öra klingade så olik hennes vanliga fromma, men lugna och bestämda ton. "Vi äro båda gäster hos vår frände."

"Riksföreståndaren mår illa," sade den manliga rösten, "och jag har nödgats dröja hos honom, tills han först för några ögonblick sedan föll i sömn. Jag har befallt ett par af småsvennerna att vaka i hans rum. För min del vill jag blifva hos dig, min Birgitta, ty i morgon skola vi återskiljas åt, om också för en kort tid, medan du följer drottningen till Upsala."

"Drottningen är vid ett besynnerligt lynne," sade fru Birgitta, "alltsedan Bengt Algotsson blef fängslad. Jag förstår endast icke hvad han förbrutit."

"Icke jag heller; men riksföreståndaren handlade i konungens namn, såsom han sjelf sade."

"Besynnerligt! Men om jag skall vara uppriktig, har

jag icke utan misstroende kunnat se den djerfve fremlingen så nära drottningen. Emellertid bör jag kunna vara lugn för henne, ty jag har tyckt mig märka att han fattat kärlek för en ung hoftärna, en klosterjungfru af okänd börd, men som blifvit upppfostrad af vår fränka i Sko."

Öfver den stackars flickan, som befann sig osedd af dem båda och hörde hvarje ord af samtalet, flög en ängslig rysning. Hon hade visst aldrig anat, att riddar Bengt Algotsson fäst någon uppmärksamhet vid hennes person, förr än han nyss sjelf sagt henne det, och nu skulle hon höra det af sjelfva den ädla fru Birgittas mun.

En rodnad, som ingen lefvande på jorden såg, men som hon sjelf kände såsom en ilande glöd öfver hela sin varelse, gjöt sig öfver henne. Att någon skulle vända sin kärlek till henne föreföll henne oväntadt, men en underbar aning, att en kärlek kunde gifvas och besvaras, vaknade hos henne; dock ryste hon tillbaka vid tanken på Bengt Algotsson. Det var en helt annan gestalt, en ädlare, en skönare, som hennes inbillningskraft framtrollade för hennes inre. Hennes föreställningar klarnade, men hon tryckte sin heta panna emot krucifixet.

Lagman Ulfs röst hördes ånyo i det yttre rummet, men med en klang, i hvilken låg en underbar ljufhet.

"Min egen Birgitta!"

"Min gode Ulf!" svarade Birgittas röst med en egen klarrning.

Derefter hördes ett besynnerligt ljud, som den oerfarna klosterflickans öron icke kunde rätt fatta. Det var de båda makarnas kyss i återseendets stund.

Öfver Hildigund smög sig en besynnerlig häpnad. Hennes hjerta klappade så häftigt, att hon tydligen sjelf kunde höra dess slag.

"Nå, hvar äro våra flickor?" återtog lagman Ulfs röst.

"De äro ännu hos abbedissan på Sko", svarade Birgitta. "Jag hoppas att du är belåten, då de befinna sig i så godt förvar. Jag har i dag varit der och sett om dem, ehuru på ett kort besök, emedan min befattning hos drottningen ålägger mig att vara hos henne."

"Vår lilla Cecilia," återtog lagman Ulf, "skall det isynnerhet blifva mig kärt att återse. Vi taga just vägen till Sko. Den gamle riksföreståndaren ämnar besöka sin dotter der. Han säger att han har något vigtigt att tala med henne om. Det är möjligtvis någon af oss okänd hemlighet, ty ett danskt sändebud talade med honom kort före vår afresa från Bohus, och dervid nämndes Sko; mer vet jag icke."

"Jag tror att Cecilia är ditt älsklingsbarn, Ulf?"

"Kan väl vara," svarade han; "hon är en varmhjertad flicka."

I Hildigunds minne uppsprang minnet af det lilla uppträdet i klosterträdgården, då den första kyssen, en ung väninnas kyss, vidrört hennes läppar.

Nu hördes bullret af vapen, som uppställdes i ett hörn af rummet. Det var Ulf Gudmarsson, som afklädde sig sin rustning.

Nu föll öfver Hildigund en känsla af onämnbar ångest. Hon hade velat gifva sitt lif för att obemärkt kunna komma härifrån, vara hos sin drottning, vara på den plats der hon borde vara.

"Låtom oss gå till hvila, min goda Birgitta," sade han.

"Jag vill först böja mina knän," sade den fromma frun, "och tacka vår himmelska välgörarinna, Guds heliga moder, som återfört min make frisk och oskadd till mig efter en så lång skilsmessa."

Då inträdde hastigt Birgitta i bönrummet, der den darrande klosterjungfrun befann sig.

Hon stannade bestört i första ögonblicket.

Men Hildigund vände sig om och höjde sina sammanknäppta händer emot henne med en så bedjande, så rörande åtbörd, att den grep Birgittas hjerta.

Emellertid var åsynen af ett vittne, som möjligtvis kunnat höra huru helgonet och makan förliktes inom fru Birgitta, icke den fromma frun särdeles välkommet.

"Huru har du kommit hit, Hildigund?" frågade hon.

"Jag blef af drottningen skickad med ett bud till riddar Bengt Algotssons fängelse, och på återvägen ville jag söka eder, fru Birgitta. Jag trodde att jag skulle finna er här i bönkammaren."

"Ja, du har nu träffat mig här i bönkammaren," sade Birgitta med en kanhända allvarsammare röst än vanligt, ty Hildigund kände sig förstummas. "Hvad är din önskan, Hildigund?"

"Att få återkomma till drottningen."

"Dröj här litet," sade Birgitta i det hon återvände till det andra rummet och stängde dörren efter sig.

Hildigund hade blifvit lugnare sedan fru Birgitta visste hvar hon var.

Medvetandet af att hon befann sig under fru Birgittas moderliga beskydd ingaf Hildigund en viss trygghet, och hon kände, att de oroliga rörelserna inom hennes eget hjerta så småningom lugnades. Hon nedföll åter på bönpallen, och nu först erhöllo hennes tankar mera reda och kunde gestalta sig till en bön.

Efter en stund öppnade fru Birgitta dörren och sade helt enkelt:

"Kom nu, Hildigund, så skall jag föra dig härifrån."

Hon fattade derefter vänligt Hildigunds hand.

Den bäfvande klosterjungfrun blef icke varse någon främmande i fru Birgittas rum och kände sig deraf särde-

les uppmuntrad. Men efter hvad som förefallit, vågade hon likväl icke vidare störa henne, hvarföre hon endast tackade henne, sade god natt och begaf sig till drottningens rum.

VII.

Med högt klappande hjerta inträdde Hildigund i drottningens gemak. Det rika ljusskenet förbländade till en början hennes ögon, men visade henne snart den höga herrskarinnan, som med armarne i kors öfver bröstet gick fram och tillbaka på golfvet. Vid Hildigunds inträde upplyfte hon hastigt sitt hufvud och den höga färgen på hennes kinder bådade intet godt, för den som hade orsak att frukta hennes vrede.

Hildigund sjönk på knä vid hennes fötter och ville föra hennes hand till sina läppar, då drottningen med häftighet frågade henne:

"Är han borta härifrån? Är han i säkerhet?"

"Eders nåde," svarade Hildigund, "riddaren har aflagt ett löfte; han kan icke fly ur sitt fängelse, emedan hans ridderliga ord binder honom."

Ett häftigt utrop flög öfver drottningens läppar; det var en blandning af vrede, fruktan och smärta.

"Skulle han vilja trotsa mig?" utropade hon, "skulle han våga att bedraga mig? Skulle Valerie hafva rätt, att de begge bedraga mig?"

Och hon vände sig åter till Hildigund och sade med allt mera stegrad häftighet:

"Gå ifrån mig du, som jag älskat, du, som hvilat vid

mitt bröst och med falskhet bedårat mig, för att vinna mitt förtroende. Hildigund," tillade hon och stora tårar runno utföre hennes kinder, då hon liksom häpnade vid åsynen af klosterbarnets blick, som med sitt rena och väl-taliga uttryck mötte hennes. "Oskuld och renhet finnas då icke till i verlden, då sådana ögon som dina kunna vara falska!"

"Eders nåde," sade Hildigund med mycken ödmjukhet, "väl har jag felat, men aldrig bedragit eder. Värdigas höra mig och jag skall förklara, hvad som är mig möjligt."

"Jag vet allt hvad du kan hafva att förtälja," afbröt drottningen och betraktade henne med skarpa ögonkast. "Jag vet att riddar Bengt älskar dig ... jag vet att du känner hans kärlek!"

Hildigund sänkte sin rodnande panna mot golfvet.

Fru de Longueville nalkades nu; hon betraktade den ännu knäböjande klosterjungfrun med ett smålöje och sade:

"O, madame, haf miskund med den blyga tärnan, hvars hemlighet vi vågat vidröra. Ert kungliga hjerta skall ju icke vredgas på den lilla klosterflickan, som vågar älska en så fager riddare, som herr Bengt Algotsson."

Hildigund uppreste sig och mötte åter drottningens forskande ögon.

"Aldrig," sade hon med stilla allvar, "aldrig har jag älskat riddar Bengt Algotsson."

De enkla orden inneburo så mycken renhet och sanning, att drottningen hastigt vände sig till sin väninna.

"O, Valerie, icke kan du bedraga mig, och likväl ... hvad skall jag tro? Men du kan ju misstaga dig ... mitt hjerta säger mig, att *hon* talar sanning! Ack, Hildigund, du som drottningen har kallat sin vän, säg mig om riddar Bengt älskar dig, om han har sagt att han älskar dig?"

Hon slöt Hildigund i sin famn, under det hon sade dessa ord, och hennes glödande blickar tycktes vilja genomtränga den bäfvande jungfrun, för att läsa i hennes innersta. Hildigund drog sig sakta ur drottningens armar.

"O, min dyra drottning," sade hon med djupaste smärta, "tillgif att mina läppar icke kunna bringa till eder riddarens ord."

Drottningens ögon sköto mörka blixtar.

"Skulle han kunna bedraga mig?" upprepade hon för sig sjelf. Och hon gick åter häftigt fram och tillbaka, under det hon i sin upprörda sinnesstämning högt uttalade de tankar, som flögo genom hennes inre.

"Skall då en qvinna på thronen vara förnekad att älska?... Skall för henne ingenting finnas som är sant, uppriktigt och trofast, intet, till hvilket hon kan förlita sitt hjerta!... Men *hans* blickar hafva likväl brunnit, de hafva insvept mig i sin hemlighetsfulla makt... det måste vara sanning; han måste älska, eller, vid alla helgon, drottningen skall veta att hämnas qvinnans gäckade kärlek!"

Nu hördes fru de Longueville säga till Hildigund:

"Hvar är drottningens armring, unga tärna? hvar har du förvarat denna dyrbara klenod?"

Dessa ord väckte drottning Blanka åter till besinning.

"Gif hit den, Hildigund," sade hon; "hvarföre har du icke redan lemnat mig armringen?"

Drottningens mörka blickar förkrossade Hildigund. Hon förmådde icke svara; endast hennes bedjande ögon sökte spana en enda skymt af den välvilja och huldhet, som förr alltid tilldelats henne; men förgäfves. Blodet, som brunnit på drottningens kinder, tycktes med ens hafva frusit bort derifrån.

"Har du förlorat min armring... ve dig, olyckliga Hildigund!"

Dessa ord betogo Hildigund allt hopp om tillgift, på samma gång de förde tanken på de hemlighetsfulla spådomar, som åtföljde armringen, och derjemte insåg hon, att det nu skulle vara fåfängt att våga framställa en fråga om att tillkalla Folkes råd, ehuru han lofvat att bistå drottningen.

Då knäföll Hildigund åter, tryckte ångestfullt händerna emot sitt bröst och vidrörde det korallsmycke, som drottningen en gång gifvit henne, och som hon sedan dess alltid burit. Hon tog nu smycket ifrån sitt bröst, kysste det och räckte det med en bedjande åtbörd mot drottningen, som dervid tog ett steg tillbaka. Aldrig hade Hildigund förefallit henne skönare än i denna stund af rörande smärta; men denna skönhet, som varit henne ett nöje att betrakta, åstadkom nu för första gången i hennes lif en känsla af afund, och hon var nära att skjuta Hildigunds hand tillbaka, då åsynen af korallsmycket framställde för hennes minne den stund hon gifvit den dyrbara gåfvan, och tanken på den hädangångna drottning Helvigs fridfulla bild sväfvade försonande öfver de mörka tankar, som rufvade i hennes inre. Med återtagen värdighet svarade hon:

"Jag har icke glömt mitt löfte... jag skall aldrig glömma min älskade farmoders testamente... jag förlåter dig, Hildigund!"

"O, min högt älskade drottning!" sade hon och kysste hennes hand.

Då inföll fru de Longueville hastigt:

"Men, armringen måste likväl återfinnas... den kan ju icke vara förlorad!"

"För andra gången förlorad!" sade drottningen, återfallande i dystra tankar. "Han sade det ju, den vise man-

nen, att detta skulle båda mig en kort och olycksfull bana. Hade jag städse burit denna ring, skulle den hafva bringat mig ära, glans och sällhet. Du vet icke, Hildigund, hvad du härmed beröfvat mig," fortfor hon och strök med den kalla handen öfver sin heta panna. "Jag skall i detta land erhålla många fiender, icke allenast *nu*, utan sedan mitt lif har slutat med en hastig och onaturlig död, skall efterverlden anklaga mig för afskyvärda brott, hvilka först efter århundraden skola borttagas ifrån minnet af den olyckliga Blanka af Namur."

Den unga drottningen betäckte sitt ansigte och gret bittra tårar.

Om Hildigund på bekostnad af sitt eget lifs lycka hade kunnat borttaga denna smärta ifrån henne, hade hon gjort det; nu kunde hon endast gråta och blanda sina tårar med den älskade herrskarinnans.

Men fru de Longuevilles stämma afbröt tystnaden.

"Spar dessa tårar, min höga furstinna," sade hon. "Ni har glömt slutet af astrologens förutsägelser."

Drottningen hade erfarit en underbar lindring i sin vilda smärta, under det Hildigund hade lutat sitt hufvud emot hennes sköte. Nu kände hon sig nästan störd af Valeries ord, men såg likväl upp emot henne, sköt Hildigund ifrån sig och frågade:

"Huru var det, Valerie? Jag har visst glömt alla dessa underbara spådomar."

"Men jag skall aldrig glömma dem, min älskade höga väninna; så länge jag äger lyckan att vara vid er sida, skall mitt mål vara att påminna er derom, och trösta er i farans stund."

"Upprepa då för mig dessa tröstande ord, att jag måtte minnas dem."

"La fleur Blanche äger ett medel till räddning ifrån

denna hemska spådom, hvars minne har upprört eder, madame. Om, uti det land, hvars krona pryder er hjessa, ni kan vinna *folkets kärlek* för ert hjerta, skall denna kärlek blifva en talisman, som öfvervinner den förlorade trollringens makt. Allt det onda, som skulle kunna hota drottning Blanka, har då förlorat sin makt, och träffar då endast den, som vågat träda i eder väg."

Drottningen lyssnade tankfull med samma känsla, som en sjöfarande hör på sirenens toner. Då böjde sig Valerie ännu närmare intill henne.

"Min furstinna," hviskade hon, "o Blanche, dyra, höga väninna! Betrakta då denna sköna bild, som spegelglaset framför oss visar eder... Kan väl ert nordiska folk undgå att tjusas af denna söderns purpurblomma? Skulle väl strålarna af dessa ögons ljus fåfängt förbrinna? Nej, de måste blifva segerflammor, som skola belysa eder bana och lära Sveriges folk att tillbedja sin herrskarinna!"

Den unga drottningens blickar hvilade på spegelglaset som återgaf hennes egen bild, och hon såg sitt eget stolta hufvud stödjas af den fransyska hofdamen, som hade lagt sin arm om hennes hals, och liksom insvepte henne i glansen af sina egna demoniskt tjusande blickar. Men vid sin andra sida såg hon den knäböjande klosterjungfrun, med sammanknäppta händer försänkt i bön. Ovilkorligen drog hon sig ur Valeries armar och lutade sitt brinnande hufvud emot Hildigund, som dervid höjde mot henne sina ögon och sade med sakta, men klar stämma:

"Guds heliga moder skall bevara eder själs skönhet, edert hjertas godhet, och då skall ni, ädla drottning, förelysande alla uti dygder och visdom, förvärfva eder *folkets kärlek!*"

"Hildigund," sade drottningen mildt, "du har väl beröfvat mig min bästa dyrbarhet; men du har visat mig

den väg, jag bör vandra, för att vinna en bättre, en mera oförgänglig skatt än den jag förlorat . . .”

Hildigund hade omslingrat henne med sina armar och lade smekande sitt hufvud mot hennes bröst. Då böjde drottningen sig ned, kysste hennes strålande ansigte och sade med värma:

”Du hvita dufva, du fridens budskap, bed för din drottning!”

Natten var redan förliden och fru de Longueville, som med hotfulla blickar betraktat klosterjungfrun, ämnade just draga sig tillbaka då dörren till gemaket öppnades och tvänne småsvenner infördes af sjelfva hofmästarinnan.

Drottningen uppreste sig med förvåning. Den ena af småsvennerne trädde närmare, knäföll och framförde budskap ifrån riksföreståndaren, som så hastigt insjuknat, att han sjelf trodde sin dödsstund varda kommen.

Den döende Matts Kettilmundsson bad att ännu en gång få skåda sin konungs höga gemål.

Drottning Blanka vinkade med handen och häftigt upprörd i sitt innersta, begaf hon sig, åtföljd af fru Birgitta och några hofdamer, till riksföreståndarens dödsläger.

VIII.

Den gamle riksföreståndarens rum var rikt upplyst, och likväl, då man underrättade honom om drottningens ankomst, befallde han ännu mera ljus.

Den unga drottningen framträdde till hans säng, intagen af en högtidlig känsla vid åsynen af Matts Kettil-

mundssons vördnadsbjudande hufvud, som vid hennes inträde reste sig, ännu i sista stunden bibehållande sitt herrskareuttryck. Men de genomträngande ögonen tycktes hafva mist sin glans och sin klarhet. Han betraktade drottningen noga, och utsträckte sin hand för att vidröra hennes gestalt, liksom fruktade han att det var en luftbild, som sväfvade för hans syn.

Då tycktes en del af hans kraft försvinna och hans hufvud sjönk tillbaka mot kuddarne.

"Har man icke mera ljus?" sade han; "mina ögon ville ännu en gång skåda min konungs gemål."

Drottningen nedböjde sig öfver honom och tilltalade den gamle med ömhet och tacksamhet.

"Min blick måste hafva blifvit skum," sade han, "då jag icke mera kan skåda edert hulda anlete, min drottning ... min sista stund måste då vara nära."

"Icke så, min gemåls ädle fosterfader!" sade drottning Blanka med hänförande vänlighet. "Ni måste ännu länge dröja hos oss, för att värna och skydda riket åt konungen, för att med honom dela den glans och den ära, hvarföre han har eder att tacka."

Ett leende af tillfredsställelse utbredde sig öfver Matts Kettilmundssons ansigte; men det förflög snart och hans väldiga ögonbryn sammandrogo sig, om det var af kroppslig smärta eller af själslidande, kunde icke skönjas; men efter en stunds djup tystnad sade han:

"Väl återstår ännu mycket, som jag velat uträtta, för att lugn skiljas hädan; men min stund är kommen och jag måste vara redo."

Hans ögon sågo med en lång blick på alla som stodo vid hans läger. Der voro många, som af riksföreståndaren benämnts vänner och fränder; men hans ögon sväfvade förbi dem. Endast vid riddar Folke dröjde han en stund och det

syntes tydligt att han ibland omgifningen hade igenkänt sin dotterson.

Men han utsträckte sin hand mot drottningen, som tog den emellan sina begge händer.

"Helsa min konung," sade han; "jag tycker mig se honom..." tillade han och stirrade framför sig med en hemsk blick; "han har aflagt sin krona och bredvid honom står en blodig skepnad utan hufvud. Jag känner igen denna stympade gestalt, det är den olycklige konungasonen, hvars hufvud måste falla för att bevara kronan åt... min skyddsling. Darra icke, unga drottning, utan lägg noga mina ord på ert sinne. Bed er gemål att akta sin krona och vårda sitt rike! Säg honom, att den tid han egnat åt lustspel och nöjen, måste nu vara till ända, på det att han må lefva för sitt land och sitt folk. Och du, unga drottning, betänk noga ditt ansvarsfulla kall vid hans sida! Betänk att din plats på thronen är icke allenast att lysa såsom en stjernbild, utan att du derjemte är en ledstjerna för dina undersåter; ett föredöme icke allenast uti skönhet och behag, utan också uti dygder och vishet. Tag mitt farväl och min välsignelse och bringa dem till min högt älskade, min unga konung!"

Riksföreståndaren tystnade och drog djupt efter andan, liksom ville han återhemta en del af den kraft, som gått förlorad under hans tal.

Efter en lång tystnad började han åter tala; men hans stämma hade undergått en märkbar förändring, hvilket gjorde ett djupt intryck på alla som voro närvarande.

"Min dotterson, Folke Magnusson, träd närmare!" sade han. "Var fortfarande en värdig son till din ädla moder. Var trofast mot din konung och när det fordras, spar icke ditt lif, om fäderneslandet behöfver det. Följ din gamle morfaders exempel och samla dig höga och oförgängliga

skatter af deras tacksamhet, för hvilka du kunnat verka; men," tillade han dystert, "akta dig, att såsom jag derjemte samla skuggor på ditt samvete. Du skall erfara det en dag, min son, att den ära jag vunnit, de välgerningar jag möjligen har utöfvat, likväl icke kunna borttaga några mörka fläckar, som jag ser på min vapensköld, som jag känner i mitt samvete!"

Matts Kettilmundsson tystnade åter och tillslöt sina ögon. Alla som stodo vid hans läger iakttogo samma tystnad, fruktande att med den minsta rörelse störa honom. Det syntes ovisst om han hade slumrat in, eller om hans tankar ännu voro i verksamhet.

Slutligen började han åter tala, ehuru med tillslutna ögon. Han sade till Folke:

"Helsa din moder, den fromma Helga! Hon är mitt älskade, enda barn! Huru hade jag icke önskat att hon fått tillsluta mina ögon! Men jag känner, att det icke är mig förunnadt, att här i verlden få återse henne! Säg då du henne ett vigtigt budskap. Himmelen har förunnat henne att försona mycket af det, som hennes fader förbrutit. Hon har med sin moderliga omsorg vårdat det arma barnet, som mina handlingar ryckte ifrån dess föräldrar! Den öfvergifna har sålunda blifvit förnekad den rätt henne borde tillkomma. Ett danskt sändebud har just nyligen upplyst mig härom och fordrat rättvisa för henne."

Matts Kettilmundsson gjorde härvid en rörelse för att torka sin fuktiga panna; men han förmådde det icke.

Då vinkade drottningen en af sina hoftärnor och Hildigund framträdde.

Då hon nedböjde sig öfver den sjuka, för att med vatten afkyla hans heta tinningar, uppslog riksföreståndaren åter sina ögon.

"Hvem är du," sade han med bruten röst, "hvem är

du som bringar mig denna balsam? Kommer du ifrån henne, den olyckliga ... konungsliga modren ... för att anklaga mig ... för hennes sons oskyldiga död? ... Eller kommer du ... med försoning? ..."

Orden tycktes bortdö på hans läppar och han rörde dem ännu, ehuru intet ljud hördes.

Derefter höjde han sin hand liksom hade det starka skenet plågat honom, och vid en vink af riddar Folke blefvo med ens alla ljusen släckta, endast det gryende morgonljuset upplyste rummet.

Då inströmmade på en gång ett gyllene sken, som färgade alla föremål såsom med guld.

Det var morgonsolen, som mötte den gamle riksföreståndarens ögon innan de slöto sig till den sista hvilan.

IX.

Matts Kettilmundssons hastiga sjukdom och död hade djupt gripit hans dotterson, riddar Folke, hvars första tanke härvid med aningsfull oro flög till det närbelägna klostret, der hans moder i sin tysta fristad ännu icke kände denna dödspost, som snart skulle såsom ett sorgens budskap ila öfver hela landet. Den unga borgherrn måste likväl för ögonblicket lägga band på sina enskilda känslor och sysselsätta sig med sina pligter såsom värd för den kungliga gästen och hennes talrika sällskap.

Drottningen, som med sin närmaste omgifning, inneslutit sig på sina rum, hade redan låtit tillsäga om afresa; men innan dess hade hon kallat riddar Folke till ett enskildt samtal. Folke skyndade att hörsamma denna kallelse, men

gick att i förbigående öfverskåda matsalen, der gästerna före afresan skulle intaga sin måltid. Riddarsalen hade i hast blifvit beröfvad de festliga anordningarne sedan gårdagens gästabud, och de gamla herrarne af folkungaslägten syntes åter hafva uppställt sig i sirlig rad, för att helsa sin unga ättekonungs gemål. Borden i matsalen voro åter rikt fylda med prunkande och smakfulla anrättningar, och pokalerna väntade endast på gästernas ankomst, för att bjuda dem afskedsdrycken i nordiskt mjöd, eller i saften af söderns drufvor. Sedan han således utdelat åtskilliga befallningar, begaf sig riddaren uppför trappan till drottningens gemak. Han hade icke ännu anlagt sorgdrägt, emedan han, den höga gästen till ära, så länge hon vistades i hans hus, bar sin festliga riddaredrägt. Det var derföre med öfverraskning han vid inträdet i hennes rum fann drottningen i svart atlasklädning, utan alla andra färger eller dyrbarheter, långsamt träda honom ett par steg till möte, och helsa honom med högtidligt allvar.

Sedan drottningen uti hjertliga ordalag uttalat sitt deltagande för riddarens enskilda sorg, samt den förlust som träffat hennes gemål och hans undersåter, hvilka alla betraktat den bortgångne såsom en landets fader, vidrörde hon lätt sin tacksamhet för allt det nöje riddaren hade beredt henne och hennes resande sällskap under deras korta, men minnesrika gästande på Sjöö.

"Ja, min ädle värd och frände," tillade hon och hennes behagfulla leende öfvergick till ett betydelsefullt allvar, "denna tid af lustspel och nöjen måste hafva ett slut. Eder fest var för oss kanske den sista för långa tider; konungen behöfver ett stöd, som i någon mon kan ersätta hvad han i dag förlorat; vi skola åtminstone försöka att lätta den tunga börda, som regeringsbekymren komma att för-

orsaka honom. Jag vet att ni, min frände, å eder sida, vill göra allt derför."

Riddar Folke bugade sig djupt.

"Eders nåde," sade han, "min verksamhet har hittills varit alltför mycket sluten inom det enskilta lifvet, att jag skulle kunna vara af nytta invid thronen; men skulle en gång, det helgonen förbjude! de oroliga tiderna återkomma, och min konungs thron hotas af någon fara, vill jag med lif och blod försvara den."

Drottningen böjde bifallande sitt hufvud.

"Väl har jag hört," sade hon, "att det lärer finnas partistrider inom landet, ehuru de kanske varit nedtystade under den festliga yra, hvarmed icke allenast vår närmare omgifning, utan hela landets befolkning velat fira sin konungs kröning. Dessa partier skola kanske nu blifva synbara, då vi icke mera äga att trygga oss vid den kraftfulla hand, som hittills hållit alla sinnen uti band. Konungen skall emellertid omgifva sig med vänner, som äro oss tillgifna."

Den sjuttonåriga drottningen syntes Folke under dessa timmar hafva undergått en märkbar förändring. Det var icke mera den glada och lekande Blanka af Namur; det var den stolta herrskarinnan, som med en mera befallande än bedjande åtbörd inbjöd honom att taga plats på stolen nära invid, der hon sjelf satt sig ned.

"I sådana stunder som denna," började hon åter, "blir det oss dyrbart att omgifva oss med personer, som i glädjens dagar varit oss nära. Jag har denna morgon saknat en af våra ridderliga ledsagare, herr Bengt Algotsson."

Drottningen tystnade och betraktade Folke med en så stadig, forskande blick, att den nästan förvirrade honom. Men beherrskande sina inre känslor vid de hågkomster, som vaknade härvid, svarade han:

"Riddar Bengt är för närvarande hindrad ifrån lyckan att få ledsaga eders nåde."

"Jag vet det," inföll drottningen utan att en enda osäker ton darrade i hennes stämma, och med blicken ännu fästad på Folke. "Han är utan min vetskap beröfvad friheten, ehuru jag räknat honom ibland mina hofmän, och det icke ens är mig bekant hvad han förbrutit."

"Jag känner det ännu mindre," svarade Folke något hastigt, hvarvid en fin rodnad flög öfver drottningens panna. "Mig blef endast ålagdt, att med min egen ära svara för hans inställelse inför konungen."

"Då skall ni blifva befriad derifrån, herr riddare," inföll drottningen lifligt. "Jag vill lösa eder ifrån ert löfte, och tager den fångne med mig till konungen i Upsala."

"En fånge ibland eder lysande svit, min drottning!" utropade Folke.

"Icke såsom fånge; såsom en fri man skall han åtfölja mig och sjelf förklara sin förbrytelse inför konungen, som troligen blir honom en mild domare. Förmodligen är alltsammans föranledt af ett missförstånd," tillade drottningen med lätt ton och nickade vänligt, såsom hade hon nu intet vidare att tillägga.

Riddar Folke svarade intet härpå, endast hans tysta bugning var hans svar, då han reste sig upp. Först nu varseblef han fru de Longueville, som vid toilettbordet tycktes vara sysselsatt att sammanlägga några dyrbarheter; det undgick icke hans uppmärksamhet, att ett spefullt leende sväfvade på hennes läppar, dock fäste han sig icke vidare dervid. Då Folke derefter frågade drottningen huru snart han finge infinna sig för att ledsaga henne till måltiden, svarade hon med ett leende och en lätt betoning i rösten:

"Så snart ni fullgjort edra egna värf, vänta vi eder,

herr riddare. Det skall blifva mig ett nöje att se mina vänner samlade vid måltiden, för att få tacka eder för ett så gästvänligt herberge, min frände!"

Då riddar Folke lemnade drottningen och trädde ut i det yttre rummet, fann han klosterjungfrun och den fransyska hoftärnan Bertrade sysselsatta med anordningar för afresan. En vemodig känsla genomflög Folke, vid föreställningen om huru snart den nu af gäster hvimlande borgen skulle synas honom öde och tom; men det stod ock på en gång klart för honom, att det icke var de många gästerna, utan Hildigund, som jemte dem skulle försvinna, hvilken skulle taga med sig den glädje och trefnad, som förr utgjort hans sällskap i det tysta hemmet. Men Hildigunds ögon mötte nu hans, och han såg nu äfven dem uttrycka en viss oro och sorgsenhet, dock blandade med en nästan barnslig tillitsfullhet, då hennes blick dröjande hvilade på honom. Folke hade velat tilltala henne; men, på ett sällsamt sätt upprörd i sitt innersta, skyndade han derifrån, för att uträtta det uppdrag drottningen gifvit honom.

X.

Redan hade den unga borgherrn af drottningen och hennes talrika sällskap, emottagit afskedsskålen, och de tömda pokalerna utvisade, att ehuru allvarlig stämningen, i anledning af sorgen, än varit under hela måltiden, denna skål, efter gammal nordisk sed, delats af alla gästerna, då bjellrornas klang ifrån borggården kallade till uppbrott. Drottningen yttrade vid afskedet några förbindliga ord till värden, att vid sin återkomst till residensstaden få se ho-

nom ibland konungens närmare vänner, och hon begaf sig derefter, åtföljd af hofdamerna, till sina rum för att ikläda sig reskläderna. Den eldiga Blanka såg sig med saknad omkring i detta förtjusande gemak, som var inredt efter hennes hemlands seder och smak, och van att meddela hvarje varmare känsla till sin barndomsväninna, sökte hon Valerie, som likväl mot vanligheten icke syntes i hennes närhet. Hon vände sig frågande till en af tärnorna, men i detsamma inträdde hastigt fru de Longueville. Den höga färgen på Valeries kinder vittnade om ett nästan feberaktigt tillstånd, oaktadt hennes lätta drägt och den starka vinterkyla, som herrskade uti trappuppgången, hvarifrån hon kom. Drottningen såg på henne något förundrad, men hann icke framställa någon fråga, innan Valerie sjelf förklarade:

"Madame, jag har ledsagat den lilla Hildigund, som var öfverlycklig af ers nådes tillåtelse att få resa till sina fromma vänner i Sko."

Drottningen nickade vänligt och yttrade:

"Vid återresan ifrån Upsala skall jag sjelf besöka de fromma systrarna och hemta tillbaka vår lilla klosterjungfru."

Då spelade ett gäckande löje på Valeries läppar, som likväl undgick allas uppmärksamhet utom Bertrades, emedan hon med förvåning hörde talas om Hildigunds oförmodade resa till Sko.

"Har Hildigund rest till klostret?" utropade hon hastigt.

Valerie var sysselsatt att svepa en silkesmössa omkring sitt hufvud, under det hon svarade med lätt ton:

"Kanske syster etikett funnit det mera passande, att den lilla klosterdufvan afbidat våra ridderliga falkars afresa, innan hon begifvit sig på flygten till sitt klosterbo."

Bertrades fina öra hade under sin systers skämt spårat ett visst besväradt uttryck i hennes röst, och under det de öfriga damerna skyndade att omgifva drottningen, som

sjelf redan i ordning, såg sig otåligt omkring, tog Bertrade Valeries hand, och då hon kände en lätt darrning genomila densamma, såg hon forskande i hennes ansigte och sade sakta:

"Hildigund nämnde intet för mig om sin resa till Sko; hon talade endast om att du, min syster, lofvat att följa henne till tornkammaren, för att söka efter armringen . . ."

Åter flög en sprittning genom Valeries hand.

"Nå," sade hon skrattande, "den lilla klosterflickans hjerna kunde väl icke rymma så många tankar på en gång, som att underrätta dig om flera så vigtiga tilldragelser."

Bertrade betogs af en sällsam oro, men redan såg hon drottningen följa riddar Folke ur rummet och Valerie ville skynda efter dem, men ännu fasthöll Bertrade hennes hand.

"Vid alla Helgon! Valerie; något har förefallit . . . Hildigund är icke der hon borde vara . . ."

Valerie ryckte häftigt sin hand tillbaka och en mörk rodnad flög öfver hennes panna, då hon vände sig bort; men hon sade likväl skämtande:

"Jag känner icke hvilken passande tillflyktsort min noggranna syster skulle anse passande åt henne."

Och Valerie ilade utför trapporna, men Bertrade följde henne. Drottningen hade intagit sin plats uti slädan och hofmästarinnan bredvid henne, då riddar Folke räckte handen åt den redan väntande Valerie, som, då hon satte sin fot på steget, lätt halkade och skulle hafva fallit, om icke riddarens arm omfattat hennes. Hon höjde en hastig, men derföre icke mindre eldig blick upp emot honom, men då hans lugna, allvarliga ögon mötte hennes, tycktes den kalla nordanvinden i hast jaga hennes sydländska blod uppåt kinden, och hon böjde sig, liksom i behof af stöd ett ögonblick intill honom och sade med ett sällsamt löje:

"Glöm icke att akta edra vackra rosor för vinterky-

lan, herr riddare!" Och hon svingade sig lätt upp i slädan och drog den varma pelsen tätt omkring sig.

Bertrade, som stått nära, så nära att hon hört de ord som Valerie sagt till Folke, skulle nu intaga den sista lediga platsen i drottningens släde. Men också hon böjde sig intill riddaren och hviskade hastigt:

"Res genast till Sko, Hildigund..." Mera hörde icke Folke; men dessa ord jemte åsynen af Bertrades bleka ansigte, väckte hos honom den lifligaste oro. Sedan han besvarat drottningens sista afskedshelsning, flög han ifrån släda till släda, för att ibland de många damerna upptäcka Hildigund; men förgäfves. Han såg tillbaka mot borgtrappan, men der syntes endast hans egna tjenare, och då hans blickar åter flögo bland de hvimlande gästerna, förkunnade hästarnas bjellror att den kungliga karavanen lemnade hans borg.

Betagen af den häftigaste oro och ändå nästan såsom förstenad, qvarstod riddaren på samma plats, till dess han ute på sjön såg den sista skymten af gästernas slädar. Allt föreföll honom såsom en dröm. Valeries ord sväfvade väl förbi hans tankar, men Bertrades afbrutna hviskning uppväckte honom till lif och verksamhet. Han gaf befallning om sin slädtrafvare, och derefter mera flög än gick han omkring borgens alla rum, hvarifrån nu endast hans eget folk, med dess välkända ansigten, mötte honom, förundrade öfver den noggrannhet hvarmed deras herre tycktes genomsöka alla platser, alltifrån vapensalen till det lilla kapellet, såsom de kallade rummet med den heliga jungfruns bild. Här stannade likväl Folke, intagen af lyckliga minnen från den stund, då Hildigund här igenkänt fru Wendilgards porträtt och för första gången tilltalat honom. Men dessa minnen förde ock tankarna på hans moder och de nyss timade tilldragelserna. Han skyndade att utbyta sin

ridderliga drägt emot en svart högtidsklädnad, men vågade icke anlägga fullständig sorg, för att icke vid första åsynen uppröra abbedissan, och begaf sig på väg till Sko kloster. Väl ilade den snabba trafvaren fort öfver isen, men ändå flögo tankarna fortare. Folke fäste sig vid föreställningen om att Hildigund i klostret var honom närmare, än om hon hade följt med till Upsala; ja, han skulle kanske redan snart få återse henne, och likväl kunde han icke bekämpa den hemliga ångest som brann inom honom, hvarföre han utan betänkande så häftigt ringde på klosterklockan, att dess skarpa ljud först återkallade honom till besinning. Han hade kanske icke annars varseblifvit det bedröfvade utseendet hos den tjenande brodren, som vaktade yttersta porten, och då han vid inre gården mötte portvakterskan, förvånades han att se tårar uti hennes annars så lugna ögon.

"Helgonen bevare oss! Ni vill söka den vördiga modren Helga?" sade nunnan, korsande sig. "Ja, nog vill hon väl se sin kära son, så vidt hon förmår det."

"Men hvad har då händt? Är min moder sjuk?"

"Hon är bättre nu, unga riddare; men i morgonväkten, då hon var med i messan... Ack, ack, jag har sett länge, jag, att hennes fromma själ snart skall fara hädan ..." Djupa snyftningar afbröto nunnans tal.

"Men hvad hände då denna morgon?" frågade Folke i den högsta oro.

"Ack, det var så, att den vördige fadren Haqvinus talade före messan några ord till oss, som han i sin höga ålders vishet brukar göra, för att styrka oss i vår svaghet, och denna morgon förelade han oss att bedja om helgonens förböner för de själar, som fara hädan ifrån denna syndfulla verld. Modren Helga sjöng i sina böner så högt, att vi alla hörde hennes klara stämma, och hennes ansigte

sken såsom af en helgonglans, då hon slutligen signade ned och slöt sina ögon. Men efter messans slut hörde vi alla, att flera kulor fälldes och det var ifrån det radband, som hölls af modren Helgas fromma händer; hon bad således ännu varma böner, då ljusen i kapellet bleknade för morgonsolen, som i sin klarhet lyste öfver henne och öfver oss alla."

"Och min moder?" frågade Folke, djupt gripen vid berättelsen om huru fru Helgas böner omgifvit fadren i hans dödsstund.

"Den vördiga modren vaknade åter och hugnade oss alla med en blick ur sina fromma ögon, innan systrarna buro henne ur kapellet. Sedan dess har hon velat vara ensam i sin cell; men då syster Magdalena för en timme sedan var hos henne, låg hon på knä i bönstolen och var så mild och glad i sitt sinne. Jag skall nu säga till att ni är här, ädle riddare; edert besök skall visst hugna henne."

Den gamla nunnan skyndade så fort hon kunde att i förbiväg öppna dörren till mottagningssalen, der Folke steg in och väntade, under det hon tillsade en annan nunna att framföra budskapet till abbedissan.

Lång tid hade icke förflutit, ehuru det föreföll riddaren så, under det han väntande gick fram och tillbaka i den tysta salen, förrän dörren åter öppnades och abbedissan, stödd af tvänne nunnor, inträdde med vacklande steg. Hon stannade framför Folke och lade sin hand välsignande på den knäböjande ynglingens hufvud. En af nunnorna hade framsatt en stol, men fru Helga satte sig icke ned, hon endast stödde sin arm emot densamma. Ehuru hennes ansigte var beslöjadt, kände Folke att hon betraktade honom, under det han med ömhet förde hennes hand till sina läppar.

"Min son," sade hon stilla, "frukta icke att oroa mig

...jag ser att du för sorgens budskap till mig; men hvarje dag och hvarje sorg i denna verlden för oss närmare det lif, som väntar oss derofvan."

"Min dyra moder!" sade Folke med så lugn och stilla röst som han kunde antaga, "en nära anförvandt har i dag, under samma stund som min älskade moder bad för de hädanfarandes själar, lemnat sitt jordiska lif."

"Var det Magnus, min fordna make?... jag hade bidat honom länge!"

Folke häpnade då fru Helga talade om hans fader och trodde det vara hans död, sonen kom att förkunna henne. Han sökte förgäfves att genom slöjans flor kunna skåda något af hennes ansigte, och hela hans ömma oro sammanfattades derföre uti den blick, hvarmed han beskådade hennes hand, som så liljehvit, så genomskinlig, men ändå med en ljuf värma hvilade i hans. Dock hade denna fru Helgas fråga för sonen röjt, att i den fromma nunnans hjerta, oaktadt alla pröfningar, tanken på hennes forna make var henne närmast, framför alla andra band, som ännu återstodo henne i lifvet. Det var derföre med en känsla, blandad af glädje och vemod, han svarade henne:

"Nej, älskade moder, ännu irrar min fader omkring i verlden, för att finna och kunna gifva oss en fridfullare förklaring på den gåta, som en gång skilde honom ifrån eder, ifrån hem och fädernesland. Men det skall blifva honom en stor tröst, om han får erfara att edra tankar i förböner följa honom hvart helst han går."

Fru Helga hade fattat sitt radband och Folke förstod att hon var försänkt i bön. Först efter en stund sade hon:

"Jag är nu åter redo att höra dig, min Folke, och är beredd att höra namnet på den käre, som gått hädan. Fle-

ra jordiska band förena mig ännu med den yttre verlden ... kärleken för dig, min son, och för min fader."

"Min vördade morfader, den ädle herr Matts Kettilmundsson," sade Folke högtidligt, "anlände i går till min gård; han var redan då angripen af sjukdom, men hade i dag ämnat sig till Sko, för att, såsom han sade, få meddela er vigtiga underrättelser, som han erhållit vid Bohus af danska fullmäktige. Det var honom likväl icke förunnadt den glädjen, att ännu en gång få återse sin så högt älskade dotter. Ehuru han i sin sista stund var henne så nära, skulle hans ögon icke få tillslutas af denna dyra hand."

"Det var då min faders ande som gick hädan," sade abbedissan långsamt och sänkte sitt hufvud emot silfverkrucifixet. Efter en stund höjde hon åter hufvudet och räckte sin hand åt Folke. "Min son," sade hon allvarligt, "din morfader var en af denna verldens store män, som hade tagit tunga värf på sina skuldror; mycket deraf har han väl uträttat, men stort blir ansvaret för hvad han uraktlåtit ... vakta dig, min son, för denna verldens vanskliga ära ..."

Fru Helga tycktes vilja säga mera; men på en gång sveko henne krafterna; kanske hade underrättelsen om fadrens hastiga död gripit henne djupare än hon sjelf anat. Hon vacklade åt sidan och hennes hufvud sjönk ned emot sonens axel. Förskräckta skyndade nunnorna till för att understödja henne; men Folke mottog henne i sina armar och förde henne till karmstolen. Han vinkade åt nunnorna att vara lugna och draga sig tillbaka.

Efter en stund började abbedissan åter tala:

"Min son," sade hon, "det är ännu en varelse i denna verlden, hvarvid jag är fästad med varmare ömhet, än som

kanske borde tillkomma mig ... Du känner Hildigund, min Folke, hon har helsat mig ifrån dig."

"Hildigund!" utropade Folke och det tycktes honom, som sjelfva ljudet af hennes namn, då fru Helga så kärleksfullt uttalat detsamma, göt en underbar frid i hans inre. "Hildigund har då talat om mig?"

Fru Helga nickade.

"Du är då mycket glad att hafva återsett din barndomssyster?" frågade hon mildt.

"O, nämn henne icke såsom min syster," bad den unge riddaren med utbrott af de så länge gömda, stormande känslorna. "Hildigund var min barndoms leende engel... nu är hon min ungdoms skönaste förhoppning."

"Du älskar icke Hildigund med en broders kärlek?" frågade fru Helga långsamt, hvarvid en sakta suck kom det lätta floret af hennes slöja att darra.

"Skulle väl denna kärlek smärta eder, min dyra moder?" frågade Folke bestört.

Fru Helga syntes försjunka i inre tankar; hon hörde icke Folkes ord och sade sakta för sig sjelf:

"Heliga Guds moder! beskydda min son, beskydda också detta kära barn!"

Folke bleknade vid dessa ord och betraktade med brinnande blickar den beslöjade abbedissan; han syntes likväl vilja qväfva de känslor, som stormade inom honom.

"Om det så smärtar dig, vördade moder," sade han långsamt och med stadig röst, "så vill jag bekämpa denna känsla. Men vet, att det var dig sjelf, min moder, som jag älskade i denna ljufva varelse, som du har fostrat och gifvit så många egenskaper ur din egen själ. Glömma Hildigund kan jag derföre aldrig; men om det så verkligen är din vilja, kan jag försaka denna mitt lifs enda lycka."

Fru Helga räckte ut handen och lade den på hans arm.

"Icke så, min son," sade hon sorgset, "jag fordrar icke att du skall försaka, det som du tror utgör ditt lifs lycka — ack, må den Helga jungfrun förlåta mina varma böner om din lycka i denna verlden! — Men se, min son, en hand, som är mäktigare än mina önskningar, har kanske rest en skiljemur emellan eder, mitt hjertas kära barn. Öfver Hildigunds börd hvilar ännu ett sällsamt mörker; hvarifrån är hon? Hvem förmår lösa denna gåta?"

"Ack, moder," sade Folke hastigt, "var det ingen annan orsak, som uppreste sig emellan mig och Hildigund! Hvem skulle väl ens våga tänka, att fru Wendilgards fosterdotter icke vore värdig att blifva hennes sons maka?"

"Men om fru Wendilgards fosterdotter," upprepade abbedissan, "om Hildigund tillhör en slägt, som till börden står högt öfver dig, min son! Då man lemnade detta barn i min vård, bar hon på sitt bröst en dyrbar kedja med ett sällsamt smycke, ett reliqvarium, som innehöll hemligheten af hennes börd. Denna dyrbarhet har förkommit och jag kan endast förmoda att hennes trogna sköterska, fruktande att hemligheten kunde i de dåvarande stormiga tiderna uppenbaras, gömde reliqvariet, men kunskapen derom tog den gamla qvinnan med sig i grafven. Skulle likväl hennes hemlighetsfulla anförvandter en gång komma med rättmätiga anspråk och återfordra Hildigund, då, min son, äger jag ingen rätt att bestämma öfver hennes öde."

Den unga riddaren var mycket blek och drog djupt efter andan, men lugn och tyst stod han inför abbedissan till dess hon slutat att tala. Då rusade blodet till hans panna och han svarade hastigare än han sjelf velat, om han hunnit besinna sig:

"Huru hög den slägt än må vara, som kunde äga dessa

anspråk, så räknar min fader frändskap med den! Och Hildigund sjelf, vore hon äfven en konungadotter, kan icke stå högre öfver mina djerfva drömmar, än hon gör det nu, högboren som hon redan är genom fägring, behag och dygder — skatter som hon ärft af eder, min moder, och hvilka gifvit eder de rättigheter, som hennes naturliga anförvandter måste försaka, då de i så många år kunnat öfvergifva henne."

Fru Helga reste sig långsamt ifrån karmstolen och slog slöjan tillbaka ifrån sitt ansigte; hennes späda gestalt stod i ädel höghet framför riddaren och hennes milda ögon blickade sorgset på honom.

"Min son," sade hon med klar stämma, ehuru hennes läppar darrade af rörelse, "det stolta och trotsiga blodet, folkungaslägtens förbannelse, brusar då också inom ditt bröst. Tag dig tillvara, Folke; sträck icke handen efter hvad som ej med rätta kan tillkomma dig. Lär dig att försaka i tid, innan pröfningen blir dig för tung att bära! Vet att icke allenast börden, utan tunga, ja blodiga skuggor stå kanhända emellan Hildigunds och dina anförvandter och skilja eder åt."

Åsynen af fru Helgas anlete, med dess hulda, nästan andelika skönhet, jemte dess varma, kärleksfulla blickar, som förmildrade den djupa, annars kanske förkrossande betydelsen af hennes ord, hade djupt gripit Folke, och hämmat hans uppbrusande känslor, hvarföre han svarade henne med ett saktmod och en ödmjukhet, som röjde huru djupt han ångrade att med sina ord hafva upprört henne:

"Må så vara, att min store morfader, föranledd af vigtiga statsskäl uppreste en skiljemur emellan denna slägt och vår; men jag förstår nu också de ord, som den hädangångne yttrade i sin dödsstund: hans dotter har försonat hvad han förbrutit emot det försvunna konungabarnet."

"Min fader kände då detta förhållande," sade abbedissan; "heliga jungfru, jag tackar dig för denna glädje!"

"Men säg mig nu, Folke," återtog hon efter en stund, "har du talat med Hildigund om dina förhoppningar? Är det så, att hon ännu icke förstår dem, så, jag ber dig, tala icke vid henne derom, förr än du är viss om att intet hinder kan uppstå, som skulle krossa eder lycka. Stör icke hennes frid, min son!"

"Jag lofvar det," svarade Folke med ett så dystert och högtidligt allvar, att en tår skimrade i fru Helgas ögon. "Men jag får väl dock se henne; jag är viss om att ni icke vill förneka mig denna glädje."

"Gerna, min son, lika gerna som jag vill vara viss om att du har kraft, att inför henne beherrska dina känslor. Du ämnar då återvända till hofvet?"

"Mitt gamla Sjöö är mig nu kärare än någonsin; jag är ju der nära intill detta kloster, som innesluter allt hvad dyrbarast är för mitt hjerta, dig sjelf, min moder, och Hildigund."

"Hildigund?" upprepade abbedissan förvånad; "hon kommer ju icke hit förrän med drottningen, när de lemna Upsala."

"Är icke Hildigund här?" ropade Folke bestört, "hon hade ju talat om mig?"

"Ja, uti brefvet, som jag erhöll från henne denna morgon, frambar hon mig din kära helsning."

"Har icke Hildigund sjelf kommit hit till klostret denna morgon? Hon måste hafva gjort det; hvar skulle hon eljest vara?"

"Hvad vill detta säga, Folke? Hildigund är ju hos sin drottning, uti hennes beskydd."

Folke betogs ånyo af den största ångest vid tanken på hvar klosterjungfrun kunde befinna sig. Åter sväfvade

för honom Valeries och Bertrades hemlighetsfulla ord, och sjelfva Hildigunds ansigte framstod för hans minne, såsom han sista gången hade sett det uti drottningens gemak, då hennes annars så glada och strålande blick förefallit honom sorgsen och orolig. Allt detta beskref han nu för abbedissan, jemte alla tilldragelser som hade timat på Sjöö, aftonen förut och samma morgon.

"Du måste likväl hafva misstagit dig, Folke," sade fru Helga. "Hildigund måste hafva varit med ibland drottningens svit, ehuru du i din upprörda inbillning icke såg henne. Helgonens beskydd hvilar öfver detta kära barn, och snart skall hon komma hit, jag känner det så visst, att denna glada stund måtte vara nära!"

Abbedissans fromma förtröstan meddelade sig på ett underbart sätt till Folke; det var som om den underfulla ångesten i hans själ söfvits till ro.

"Men nu måste jag lemna dig, min Folke," tillade fru Helga med en hastigt frambrytande sorgsenhet, under det dock ett ljuft leende sväfvade på hennes läppar. Hon lade sina händer på den knäböjande sonens hufvud och betraktade honom med obeskriflig kärlek; derefter böjde hon sig ned och kysste hans panna.

"Guds bästa frid vare med dig, min älskade son!" sade hon med svag men underbart klar stämma, och kysste honom ännu en gång.

Derefter föll slöjan ner; hon drog sakta sina händer tillbaka ur Folkes och strök dem ännu en gång smekande och välsignande öfver hans hufvud. Folke sträckte ut sina armar, liksom för att qvarhålla henne, men fru Helga vinkade sitt farväl, och stödd af nunnorna gick hon stilla ur rummet, lemnande Folke, som ånyo intagen af oroliga aningar, med sorgsna blickar följde hennes försvinnande gestalt.

FEMTE BOKEN.

KONUNGADOTTREN.

Tyst lik ljuset du gick, och värmde lik himmelens stråle,
Trängde som kärlekens eld ned i den dödliges själ.
Malmström.

»Så skyndom oss då
Att färdig vi få
vår krans, innan blomdoft och drömmar förgå!»
Thomas Moore.

I.

Den gamle pilgrimen vandrade med trötta steg framåt vägen genom skogen. De slitna sandalerna vittnade om att han vandrat ganska långa vägar, men lifvad af sin fasta vilja att icke uppehålla sig på vägen, hade han utan att hvila gått förbi den ena byn efter den andra, och ehuru mången vänlig boning frestade honom med sitt varma och inbjudande utseende, lät den gamle icke fördröja sin vandring. Det var icke första gången han gick denna väg, tvärtom kände han väl hvarenda krökning af densamma; men den hade likväl aldrig förefallit honom så lång som nu.

Pilgrimen var icke ensam. En stor lurfhårig hund sprang framför honom på vägen, och såg sig allt som oftast tillbaka och stod emellanåt några ögonblick stilla för att invänta sin husbonde.

"Stackars Muffolo!" tilltalade honom den gamle; "du blir orolig, tror jag. Du som jemte mig har uthärdat sandöknarnas heta himmel, du förvånas att här under nordens friska vinter försmäkta af värme och trötthet."

Och den lurfhårige Muffolo smekte sin herres händer, sålunda uttryckande sin belåtenhet, då ändtligen busbonden stannade några ögonblick för att andas ut och för att torka sin fuktiga panna, hvarefter han med raskare steg fortsatte sin vandring.

Men hunden, som åter sprungit framåt en stund, stannade och syntes lyssna till någon ankommande person.

En munter sång klingade genom skogen och en gosse kom efter dem, mera springande än gående.

Snart hade likväl den raske gossen och hunden blifvit vänner, och den förre aftog ödmjukt sin mössa vid pilgrimens åsyn.

"Jag är riddar Folkes vallherde och heter Asmund," sade gossen, som tyckte sig läsa en fråga i pilgrimens uppsyn. "Om somrarna vaktar jag kreaturen på Sjöö. Vår riddare, han är en god herre, han."

Pilgrimen svarade intet, men Asmund stärkte den nya vänskapen med Muffolo medelst några brödbitar, som han hade i fickan.

"Jag försäkrar eder, fader pilgrim," sade Asmund, allt under det han utan vidare inbjudning följde vandrarne, "att det är en ganska lång väg ännu till klostret i Sko. Vill ni inte hellre gästa öfver natten på borgen? Det är alls icke långt dit."

Pilgrimen teg ännu; men det tycktes ingalunda afskräcka Asmund.

"Mången vallareman hvilar öfver der, och alla välfägnas de af vår husbonde; han är en rar och ädel herre, han," försäkrade Asmund vidare.

"Är han hemma?" frågade nu ändtligen pilgrimen.

"Ja, visst är han hemma, ja, stackars herre," svarade Asmund och suckade djupt.

Pilgrimen såg med någon förvåning på honom.

"Ack, vördige fader, berätta ni honom om några tappra bedrifter ifrån det heliga landet; han behöfver det, han. Kanske det kan friska upp hans sinne igen."

Pilgrimen började att mera uppmärksamt betrakta vallgossen, men den frimodige Asmund blef på intet sätt häraf förlägen. Han tyckte sig hafva mycken erfarenhet att tala med främlingar och till och med höga herrar, ty

under det han om somrarne vaktade sina hjordar, hände allt som oftast att vallfärdande och andra resande stannade för att lyssna till vallherdens muntra sång och för att fråga honom om vägen, hvarföre Asmund var helt van att tillhandagå med hvarjehanda upplysningar. Hvem kände väl också borgen och alla dess legender bättre än Asmund! Äfven hade han inhemtat många underfulla berättelser ifrån det heliga landet, som några långväga vandrare förtäljt honom, och vid qvällsbrasan var det alltid omkring Asmund man samlades, för att höra honom berätta.

"Är riddaren sjuk?" frågade pilgrimen.

"Ja, så må det väl vara, ja," svarade gossen. "Ingen känner igen honom sedan drottningen med hela sitt granna följe reste härifrån i går morgons. Icke lär han äta, och ej heller vill han ut på falkjagt, som förr var hans bästa nöje."

"Har konung Magnus gästat på Sjöö?" utbrast den gamle.

"Icke konungen, men drottningen och en hel hop förnäma herrar och damer. Ja, riddaren gjorde ett gästabud, så att något sådant har icke varit i vår tid. Allt var lust och glädje, men se olyckan ville också vara gäst med. Drottningen förlorade sin trollring, och deraf tror man att allt ondt har kommit."

Asmund såg hemlighetsfullt på pilgrimen; denne nickade åt honom att fortfara.

"Det första som hände var att sjelfva gästabudsdagen, eller om natten, dog den gamle herr Matts. Det må tro gick vår husbonde djupt till sinnes — en så stor och vis man, som han varit på sin tid. Han skall icke heller begrafvas här, utan föras till Stockholm, för att kungen skall sjelf vara med vid begrafningen."

"Men riddar Folke," sade pilgrimen, "hvad var det vidare med honom?"

"Man tror," svarade Asmund med en hemlighetsfull åtbörd, "att drottningen har förhexat honom i vrede öfver att han icke kunde återskaffa hennes förlorade armring. Också är icke mera allting annat så som det borde vara."

Asmund teg och tycktes vänta en ny uppmaning ifrån den gamle, men då en sådan uteblef, fortsatte han ändå, under det han klappade sin nya lurfhårige vän, hvilken hoppade omkring honom, ganska belåten med den välfägnad som vankades.

"Se nu, fromme fader, nu kan ni se den stora borgen. Ni ser två höga torn; det ena, som är närmast hitåt, är bygdt af en trollqvinna. Hon byggde derpå endast i tre dagar, men der är så vackra salar, och allt är så väl ordnadt, fastän det skedde på så kort tid. Men det andra tornet, det som ser så mörkt ut, det byggdes af en jätteqvinna. Och hon murade och hamrade natt och dag, men fick ändå inga vackra salar derinne. När allt likväl var färdigt, tog trollqvinnan en runesten och kastade den på jätteqvinnans torn, hvarföre det ännu i dag ser sorgligt och mörkt ut, och ifrån den stunden har aldrig lycka eller glädje bott under dess tak. Fordomdags har många olyckliga fångar suckat der, inneslutna i tornkammaren, och mången har hört och kan ännu i dag höra huru det vid midnattstid suckar och sjunger så sorgliga visor. I går afton, det var ändå endast skymning, så hörde jag den vackraste sång ifrån tornkammaren. Först stod jag länge, så länge och hörde på; jag trodde att det kom ifrån sjön, ty det fins mycket underligt der som inte vi förstå, och det lät som om en elfva hade sjungit så klara och vackra toner, men så sorgliga att jag inte hade

hjerta att höra på dem till slut. Men så var det igen som jag hörde dem ifrån luften, ifrån tornkammaren!"

Asmund tystnade och borttorkade en tår; men derefter utbrast han hastigt:

"Se der, se, vördige fader vallareman, ser ni den stora slädan med två hästar, som kommer ifrån borgen? Riddaren kommer icke som förr, ridande på sin glada silfvergrå gångare, och ändå är det han, herr Folke sjelf!"

II.

Det var verkligen riddar Folke som kom, åkande i en praktfull släde, dragen af tvänne eldiga trafvare. Dessa ilade snabbt framåt, då på en gång Folke varseblef pilgrimen, som hade stigit åt sidan i den djupa snön, och stod der väntande. Den gamle rätade med en viss stolthet sin af trötthet böjda gestalt; men ett blidare uttryck jemnade vecken på hans panna, då Folke stannade hästarnas ystra språng, och hoppade ur slädan. Den lurfhårige Muffolo skyndade att med lifliga vänskapsbetygelser visa sin glädje att återse honom.

Asmund, som nu tyckte att hans plats såsom ledsagare blifvit upptagen, helsade med mycken ödmjukhet på riddaren och pilgrimen, klappade sin nya vän, med tanke på snart återseende, och sprang, trallande på en munter visa, sin väg.

"Välkommen åter, vördade fader!" sade Folke och bugade sig djupt för den gamle. Hans blick dröjde vid pilgrimen med en viss oro, liksom ogillade han det sätt hvarpå hans fader ännu vid denna årstid färdades till fots;

men han vågade likväl icke yttra ett ord härom. Pilgrimen tycktes dock förstå hans mening; han sammandrog sina ögonbryn med ett uttryck af missnöje, men han yttrade icke något härom. Riddaren gaf befallning om att sländan skulle återföras till borgen, och han sjelf återvände gående jemte sin fader.

"Men hur är det med dig, Folke?" sade pilgrimen. Den pratsamma vallgossen har nyss berättat mig åtskilligt, om att du blifvit mycket förändrad i dessa dagar, och ditt utseende tyckes mig sannerligen icke motsäga hans ord."

En hastig rodnad flög öfver riddarens ansigte, men försvann åter hastigt, så att han blef ännu blekare än förut. Den gamle, som hade fortsatt sin väg, stannade åter och betraktade honom noga.

"Hvad är det, min son?" sade han dröjande och hans öga irrade öfver Folkes svarta drägt. "Hur är det, har du nyligen varit i Sko hos *henne?*... Du bär djup sorgdrägt..."

Pilgrimens stämma darrade, hans andedrägt hämmades.

Riddar Folke förstod honom.

"Jag bär sorgkläder efter min morfader riksföreståndaren," sade han hastigt, "men jag har också varit i Sko, der min ädla moder befinner sig något bättre nu, ehuru förlusten af hennes fader, som just afled här i hennes närhet, utan att få säga henne sitt afsked, djupt gripit henne."

"Jag har kommit," sade den gamle långsamt, "för att besöka *henne*... jag vill hoppas att hon ännu en gång vill taga emot mig, särdeles som jag denna gång kommer för att bringa henne goda, ehuru sällsamma underrättelser. Du kan följa mig dit, ty jag måste dit ännu i denna dag, Folke."

Riddaren bugade sig under tystnad. Den gamle återtog, som det tycktes, med en viss ansträngning att synas lugn:

"Det var ett barn, en ung flicka, som man kallat Hildigund ... känner du om hon ännu är qvar i klostret?"

Folke bleknade ännu mera än förra gången.

"Du känner henne kanske icke, och är hon qvar i klostret har du icke ens kunnat se henne."

"Jag känner henne och jag har sett henne!" svarade Folke hastigt.

"Hon har således icke blifvit nunna? Har hon också lemnat klostret?"

"Hon har icke blifvit nunna, och hon befinner sig icke i klostret."

"Hvar är hon då?"

Folke spratt till, liksom väcktes han ur en dröm.

"Hon var vid hofvet ... hon var höftärna hos den unga drottningen ..."

"Hon *var*?" upprepade pilgrimen och betraktade med förvåning den unge riddaren, som tycktes endast af vördnad för sin fader förmås att lemna dessa korta upplysningar.

Men lika mycket som dessa frågor hittills hade plågat honom, var det nu liksom en lindring i hans oroliga hjerta, att få meddela sig, att få tala om sin fruktan och smärta. Han berättade för sin fader om drottningens besök på Sjöö, om riksföreståndarens uppträdande der, om Bengt Algotssons fängslande, om det budskap som drottningen sändt för att befria honom; sedermera om tilldragelserna vid Matts Kettilmundssons dödsläger, och det deltagande drottningen dervid hade visat, om hennes derefter till lif vaknande verksamhet; huru hon hade löst Folke ifrån det ansvar riksföreståndaren ålagt honom angående

fången, hvilket drottningen på sitt konungsliga ord sjelf åtagit sig, hvarföre riddar Bengt återfick sin plats ibland drottningens följe, för att likväl inställa sig inför konungen i Upsala. Vidare förtäljde han om den förlorade armringen, som fåfängt hade efterspanats i hela borgen, och slutligen om drottningens afresa. Men härvid svällde ådrorna på riddarens panna, då han talade om huru han saknat den unga hoftärnan, som vid ankomsten till Sjöö haft sin plats i drottningens släda, och hvarföre han nu ämnat resa till Upsala, för att förvissa sig om att hon verkligen var der.

Pilgrimen hade med mycken uppmärksamhet lyssnat till dessa berättelser, men gick likväl tyst och begrundande; först då Folke förtäljde om sitt besök i Sko, upplyfte han hufvudet och fäste på sonen sina blickar. Folke kände dessa forskande och brinnande ögon hvila på sig, men han låtsade icke varseblifva det, utan talade om sin moder, hon som städse, såsom ett kärlekens och fridens budskap, vandrat sin stilla, ljusa bana. Den gamle mannens ögon glänste härvid, och han vågade knappast draga andan, för att icke förlora ett enda ord som rörde henne, hvilken nu åter framstod i samma rena glans som i forna lyckliga dagar. Men på samma gång vaknade ock derjemte den gamle riddarens stolthet, en stolthet som inga pröfningar, vakor, fastor eller lidanden ännu kunnat besegra. Folkungarnes oroliga blod jagade i stora flammor öfver hans kala panna.

"Den fromma abbedissan," sade han med en viss sträfhet i rösten, "kan väl aldrig, förmodar jag, inrymma så mycket verldsligt i sina tankar, som att efterfråga den man, som likväl var hennes herre och make?"

Sonens ögon, lugna och allvarliga, mötte nu hans och han kände dervid en viss ånger öfver de i hast uttalade orden; men då han förnam att fru Helga, i den stund hon

anade en anförvandts bortgång, med sin första tanke nämnt hans namn, ilade en darrning genom hela hans väsende. Han vände sitt hufvud åt sidan och stora tårar runno utför hans fårade kinder.

Begge gingo nu tysta öfver vindbryggan. Muffolo sprang före dem, lätt och glad, som om han redan hade förgätit den långa väg han med husbonden tillryggalagt, då han plötsligt stannade, spetsade sina öron och började att tjuta. Derefter sprang han framåt det högra tornet, hvilket, något mörkare än det andra, reste sin höga grånstensmur öfver löpgrafven. Ehuru vid denna sida af byggnaden allt syntes dödt och öde, i motsats till den andra, der lif och rörelse röjde sig öfver allt, stannade Muffolo här, sträckte sitt hufvud uppåt tornet och tjöt på det mest sorgliga sätt.

Då pilgrimen och riddaren likväl voro i begrepp att gå förbi, sprang hunden fram till dem, hoppade upp, än emot sin husbonde och än emot riddaren, slickade deras händer och började åter att klaga.

Ändtligen då pilgrimen, återväckt till det närvarande, klappade sin hund på det gamla välkända viset, hvaraf Muffolo visste att han blifvit förstådd, sprang han glad tillbaka till det mörka tornet.

Pilgrimen och riddaren följde honom med en viss förundran.

Nu hördes sakta, underbara toner; man visste ej hvarifrån de kommo.

Det var såsom vindarnes sällsamma spel, såsom eolsharpans susning, klagande, sönderslitande, liksom ett brustet hjertas sista toner.

Begge stannade nu, andlösa.

"Min son!" utbrast den gamle, "det är likväl rösten af

en menniskostämma. Dessa ljud komma deruppifrån, ifrån tornkammaren!"

IV.

Ett utrop flög öfver riddar Folkes läppar. Färgen hade återvändt till hans ansigte; hans själ hade återfått sin spänstighet, hans tankar sin klarhet.

I ett nu var han inne i det mörka hvalfvet, uppför torntrappan, allt åtföljd af Muffolo, som stannade jemte honom utanföre dörren till tornkammaren.

Men denna dörr var stängd.

Folke lyssnade noga; allt var tyst derinnanföre. Men Muffolo som äfven lyssnat, skrapade mot dörren med sina tassar och började åter att tjuta, ifrigt och klagande.

En förfärlig aning genombäfvade Folke; han erfor samma känsla som stod han vid Hildigunds tillslutna graf.

Pilgrimen hade emellertid tillkallat flera tjenare; men Folke rusade förbi dem alla, såsom lif och död berodde af hvarje ögonblick. Fåfängt sökte han i vapensalen ibland de tunga nycklarna till borgens alla kamrar och källare: nyckeln till tornkammaren kunde icke igenfinnas. Den tillkallade slottsfogden lemnade det besked, att riksföreståndarens eget folk hade haft uppsigten öfver riddar Bengts fängelse, och efter dennes frigifvande hade uppgifvit, att nycklarna blifvit lemnade till riddar Folke sjelf.

Utan att vidare höra på alla vidlyftiga förklaringar härom, gaf Folke befallning att anskaffa verktyg för att uppbryta dörren till tornkammaren.

Först af alla var Folke åter uppföre trappan, der Muf-

folo, som fåfängt skrapat på jerndörren, företagit sig att börja med sjelfva muren der nedanföre. Redan hade han hunnit få en grop i densamma, då han såg riddaren med tjenarnes tillhjelp börja uppbryta sjelfva dörren.

Muffolo hviftade på svansen och gaf emellanåt till ett litet gläfs, liksom för att påskynda arbetet, om detta varit möjligt.

Stora svettdroppar rullade utför riddarens panna; man skulle trott att hans bröst var af jern, likasom dörren han ville uppbryta.

Den menskliga kraften segrade ändtligen; dörren sprang upp ur sitt lås.

Folke ilade in. Han stod framför en hvit gestalt, hvilken satt, liksom förstenad, lutad på en bänk.

Riddaren betraktade henne med mållös bestörtning.

Denna liflösa varelse, med slutna ögon och snöbleka kinder, kunde väl detta vara Hildigund, den blygt rodnande rosen med sitt ljufva leende? Men de gullgula lockarna, som ringlade sig öfver hennes skuldra och bröst, liksom för att bibehålla lifsvärmen derinom, de voro likväl Hildigunds.

Då susade i riddarens öra såsom en hviskning, Valeries gäckande ord: "akta edra rosor för vinterkylan!" och en rysning genomilade honom, nästan stannande slagen af hans stormande hjerta.

Muffolo lade sig framför den stelnade flickans fötter och slickade hennes stela, kalla hand.

Då böjde sig riddaren ned öfver den marmorlika gestalten, svepte sin pelskappa omkring henne och tillsade att genast en eld skulle tändas i spiseln.

Man kunde på de halfförtärda, svartnade bränderna märka att den olyckliga innevånarinnan, öfverlemnad åt

hungern och kylan, försökt men saknat förmåga att påtända den slocknade brasan. Ännu lågo i hörnet af kammaren några vedträd och gamla spånor, hvilka en tjenare skyndsamt sammankrafsade och antände i spiseln.

Der riddaren höll Hildigund i sina armar framför elden, stodo omkring honom den gamle pilgrimen och tjenarne bestörta och fulla af väntan, ty Folke lutade sitt hufvud intill den, såsom det tycktes, liflösa flickans bröst. Han lyssnade så noga om hennes hjerta skulle röra sig, som om hans eget hjertas rörelse berott af hennes. Och, kanhända mera förnimbara för aningen än verkligheten, föreföllo honom några matta slag derinne.

Då flög en sällsam känsla igenom den unga ädlingen. Han hade med en varmt framandad kyss velat återkalla lifsandarna i denna sköna bild, men det låg ett så underbart rent och himmelskt uttryck i de fromma dragen, kring hvilka de gullgula lockarne bildade en skyddande slöja, att han icke vågade mera än att i stum hänförelse betrakta dem.

Men snart började liksom en hemlighetsfull darrning sväfva öfver hennes ögonlock. Det flög en ljusning, liksom aningen om ett svagt rosenskimmer, öfver de snöbleka kinderna. En fin ryckning i läpparna bildade ett leende och sakta öppnade de slutna ögonen sina mörka fransar. En blick framlyste. Det var en blick af återvändande lif och medvetande, men den var allt för snart ånyo sluten.

Emellertid insågo alla, att det icke var en död, som här blifvit funnen, ehuru öfvergifven och glömd på detta hemska ställe.

Den trogne hunden hade derunder närmat sig hörnet, der veden och de gamla spånorna legat, kanske långt innan tornkammaren ännu blifvit gjord till ett fängelse. Hastigt började han krafsa, kanske medan hans vidare un-

dersökningar röjde, att det låg något glänsande, som lyste mellan de tjocka ekplankorna, hvilka under tidernas lopp skilt sig ifrån hvarandra och bildat några breda springor.

Under det Muffolo krafsade i en af dessa, fick han bort en del jord ur springan och hvar och en kunde nu se en del af en gyllene ring, som hade rullat dit och halkat ned mellan plankorna.

Pilgrimen, som först varseblef detta, gaf befallning om att uppbryta en planka, hvilken befallning genast verkställdes och snart sågs ringen i sin helhet.

"Drottningens armring!" utropade flera af tjenarne nästan med förskräckelse, och ehuru de alla aftonen då den förlorades, med utomordentlig ifver efterspanat densamma, häpnade de nu och vågade ej vidröra den.

Den gamle pilgrimen böjde sig ned och upptog ringen, då i detsamma en liten ask, som låg ned i jorden, väckte hans uppmärksamhet. Han upptog asken och ämnade undersöka dess innehåll; men det hårdt tillskrufvade locket tycktes i det längsta vilja bevara dess hemlighet. Snart hade det likväl gifvit vika och pilgrimen upptog ett litet paket af gulnad linneduk, väl omviradt med en silkessnodd, hvars konstiga knutar han icke gjorde sig besvär att upplösa, utan med en knif skar han upp hela omslaget. Då syntes en fin gyllene kedja, med ett vidhängande reliqvarium, ett ihåligt, såsom ett kors bildadt smycke. Men reliqvariet och kedjan voro ganska mörka, och tycktes vittna om att hafva legat på detta besynnerliga förvaringsställe en längre tid.

Den gamle betogs af en darrning, och ju längre han betraktade det sällsamma smycket, uppstego inom honom sällsamma hågkomster.

Riddar Folke hade icke gifvit akt på det som föreföll utomkring honom och den sköna varelsen, som han höll i sina armar; men slutligen vaknade hans besinning.

Han uppreste sig med sin dyrbara börda och bar Hildigund, ännu sanslös, med mycken försigtighet ur tornkammaren och utför den branta torntrappan. Han begaf sig till de rum fru Birgitta hade bebott, emedan dessa i hast syntes riddaren vara bäst passande för den liflösa, men dock så kära gäst han nu ditförde.

Här nedlade han klosterjungfrun på en bädd och lät äfven här elda på spiseln, hvarifrån snart en vänlig värma spred sig.

Sedan han tillkallat några af borgens qvinliga betjening, åt hvilka han anförtrodde den dyrbara varelsen och gaf nödiga befallningar, aflägsnade han sig med de öfriga, men han dröjde helt nära intill dessa rum, för att afbida hvad han kunde ytterligare få höra derifrån.

Hildigund öppnade snart, under de omgifvandes vård, sina ögon. Småningom återkommo lifsandarna och en dryck, som en tärna räckte henne, upplifvade hennes krafter och hon förtärde äfven någon föda.

Hon låg likväl helt stilla, såsom ett tåligt barn, och lät de välvilliga vårdarinnorna behandla henne såsom deras herre föreskrifvit.

Endast hennes ögon blickade omkring med uttryck af en allt mera stegrad uppmärksamhet.

Hon betraktade bilderna i taket. Slutligen fäste sig hennes blickar på en väggmålning, tvänne bilder i kroppsstorlek.

Den ena bilden var en man omkring femtio års ålder, med stränga men ädla anletsdrag; den andra framställde en skön qvinna i ungdomens första blomstringstid. Det var Magnus Bengtsson Minniskiöld och hans unga maka Wendilgard den sköna.

Då Hildigund igenkände Wendilgards bild, flög ett uttryck af tillfredsställelse öfver hennes drag, hvarefter hon slöt sina ögon och föll uti en lätt slummer.

Plötsligt for hon upp liksom ur en orolig dröm, och såg sig omkring med stirrande, forskande blickar.

"Min mor!" utbrast hon, "hvar är min dyra moder? Jag ville så gerna få se henne." Hon sjönk åter ned och började att bittert gråta. "Ack, det är för sent," sade hon djupt bedröfvad, "den älskade hulda abbedissan . . . jag skall icke mera få se henne!"

Hildigund bortsköt den välgörande dryck, som en tärna i detsamma räckte henne; hon såg icke ens den hand som bjöd henne den, ty stora tårar skymde hennes ögon.

Enligt den befallning, som Folke gifvit, underrättade honom en tärna om Hildigunds tillstånd.

Han beslöt att se henne och den gamle följde honom.

Han och pilgrimen inträdde i rummet. Den gamle stannade på tröskeln, rådvill om han skulle vända om, medan Folke närmade sig den gråtande flickan och stod försänkt i hennes anblick, utan att yttra ett ord. Men stum blickade den gamle omkring sig i detta rum, der hvarje sak, alltifrån det bilderprydda taket, de målade bilderna på väggen, och sjelfva sängen med sina tunga draperier af guldbrokad, återkallade hos honom sällsamma minnen. Allt hvad han såg påminde den gamle riddaren, att han stod i sin forna sängkammare — samma kammare, der Wendilgard hade hvilat vid hans sida. Der var karmstolen, i hvilken hon så ofta sutit; der var den öppna dörren till bönkammaren; der sjelfva bönpallen, der hon för honom bedt så många böner och för hans skull gjutit så många tårar. Och slutligen, der var hennes egen hulda bild, som tycktes lika vänligt möta hans blickar nu, som för de sex och tjugu år tillbaka, hvilka förflutit sedan han till denna borg förde sin unga maka. I detta rum hade riddar Magnus också för sista gången sett sin Wendilgard, och han mindes alltför väl huru hon då, före dessa olycksfulla aderton år, hade sutit

just der i karmstolen, med det hemlighetsfulla barnet i sitt knä, då han, henne ovetande, sagt henne sitt tysta afsked i sitt hjerta, innan han lemnade borgen, i tanke att aldrig mera återse henne, icke ens sitt fädernesland. Här hade den öfvergifna Wendilgard, det visste han nu, i trenne år bidat sin make, och icke sin make allenast, utan äfven den försvunna sonen. Ack! hade han icke, intagen af svartsjukans mörka tankar, då han hemkom ifrån hofvet och såg detta främmande barn, hvars namn ingen kunde säga honom, hvila uti hans enda sons modersfamn, beröfvat henne just denna son! Kanske kände han först nu allt hvad Wendilgard måste hafva lidit under dessa många år; kanske insåg han först nu, då hans hjerta liksom uppvärmdes vid alla dessa synliga minnen ifrån ett lyckligt fordom, huru orätt han handlat, då han, endast missledd af en villfarelse, så hade hämnats på sin oskyldiga maka.

Det var derföre med en underbar bäfvan den gamle riddaren betraktade alla dessa minnen. Han hade velat vända om, men en mäktig känsla fängslade honom qvar der han stod, och ju längre han betraktade hvarje föremål, ju kärare blefvo de honom.

Hildigund hade emellertid mött de inträdande med förvånade blickar. Det var känslan af återvunnet lif, som talade ur dessa blyga ögon, då de vändes mot Folke. Men en stilla sorgsenhet låg likväl utbredd öfver hennes ansigte. Hastigt varseblef hon i detsamma pilgrimen, som höll drottningens armring i sin hand.

Hildigund gaf till ett utrop vid åsynen häraf, och då man lemnade henne ringen, tog hon den med mycken ifver, men bleknade i detsamma och sade:

"Drottningen ... jag mins nu allt!"

Då hennes blick härefter ånyo träffade riddar Folke,

rodnade hennes bleka kind och hon smålog under det hon hastigt nedslog sina ögon.

Men pilgrimen trädde i detsamma närmare. Han betraktade klosterjungfrun med uppmärksamhet, nästan med öfverraskning, och räckte henne äfven det funna reliqvariet.

"Unga flicka," sade han med ett visst uttryck af vördnad, "känner ni äfven denna dyrbarhet?"

Hildigund utsträckte hastigt sin hand och emottog det sällsamma smycket. Hennes ögon strålade under det hon betraktade det och hon kysste det flera gånger.

"O, jag har sett det förr," sade hon, "jag mins att jag har sett det, ehuru jag då var ett litet barn. Och man lät mig ibland få se en vacker bild, med gula lockar och en krona på den vackra bildens hufvud... den skall finnas inuti korset."

Hon tryckte på en fjäder i låset, som gick upp och en fin miniatyrmålning, som föreställde en skön qvinnobild med konungslig krona på sitt hufvud, tycktes småle emot klosterjungfrun.

"O, det är hon! Den dyra modren Helga lärde mig att så älska denna bild, och jag har aldrig, aldrig glömt den!"

Pilgrimen böjde sig ned och äfven han betraktade bilden, som Hildigund höll i sin hand.

"Den olyckliga drottningens bild!" sade han såsom för sig sjelf. "Det var då *hon* som var barnets moder... förlåt mig, o Wendilgard!"

Den gamle vände sig hastigt bort, liksom fruktade han att någon skulle varseblifva den underliga dimma som skymde hans ögon. Och han försjönk åter i betraktelser, i minnen.

Under det Hildigund ännu var sysselsatt att beskåda reliqvariet, hade riddar Folke tagit armringen, för att lägga

den åsido, liksom fruktade han att dess åsyn skulle påminna henne om drottningen, och hvad som hade händt.

Men Hildigund varseblef hans rörelse och tycktes förstå honom.

"Jag ber er, min broder," sade hon sakta, "att icke tro att det var drottningen... nej, det var sannerligen icke hon, som förorsakade att jag blef innesluten i den hemska tornkammaren."

En hastig aning genomflög Folke.

"Det var någon annan, dyra Hildigund," sade han, "någon som sade sig vara Hildigunds vän och som förde er dit?"

Hildigund svarade sakta:

"Ack ja, det var så, att drottningen blef förtörnad öfver min vårdslöshet, då jag förlorade hennes armring."

"Och då var det någon, som gaf Hildigund det rådet att söka den förlorade ringen i tornkammaren?" frågade Folke.

"Ja," svarade hon och darrade synbart.

"Och *hon* följde Hildigund till tornkammaren?"

"Ack ja, hon var så vänlig, så god emot mig alltid..."

"Och så stängde hon dörren till om Hildigund..."

"Hu, jag blef så rädd... jag trodde att hon endast skämtade och bad henne så mycket att läsa upp dörren för mig... men jag hörde henne skratta och hon sade: "Bed riddar Folke, att han aktar sina rosor för frosten." Och sedan hörde jag ingenting mera."

Folke sammanknöt hårdt sina händer, men sökte att bekämpa utbrottet af sin vrede.

"Och sedan kom ingen vidare in i tornkammren?"

"Ingen!"

"O, jag dåre!" utbröt Folke, "som icke förstod den röst, som talade i mitt inre. Ehuru jag fåfängt sökte eder,

dyraste Hildigund, var det såsom en instinktlik känsla qvarhållit mig här, såsom hade Hildigunds röst öfverallt ropat mig och likväl... var jag nära att i fåvitsko fara härifrån, för att söka er annorstädes. Ja, hade icke min fader i denna lyckliga stund kommit, vore jag nu långt härifrån, och ni, o Hildigund..."

Folkes röst darrade. Han knäföll och slöt med häftighet hennes händer i sina, såsom fruktade han att åter förlora henne.

Hildigunds blickar, som hvilat på den unge riddaren, sänkte sig åter, och rosorna på hennes kinder tycktes småle under sin egen blyga rodnad.

Pilgrimen hade tyst betraktat de stumma och likväl så talande minnena ifrån en för honom lyckligare tid, och vände nu sin blick till sonen och sade:

"Jag måste nu fortsätta min vandring, Folke. Jag måste hinna till Sko innan ännu solen sjunkit, ty ännu i dag måste jag tala vid din fromma och ädla moder."

"Folkes moder! Fru Wendilgard!" utropade Hildigund hastigt. "Ack, för mig till henne!"

"Jag går förut, min son! Farväl, vi träffas åter här, då mitt värf är fullbordadt."

Och den gamle pilgrimen lemnade rummet, åtföljd endast af sin trogne Muffolo.

Hildigund, som tycktes hafva återvunnit besinning och krafter, uppreste sig.

"Ack skynda!" hviskade hon, "kanhända är det icke ännu för sent."

Ehuru det föreföll riddaren besynnerligt att se samma oro hos Hildigund som hos pilgrimen, att skyndsamt få tala med hans moder, ville han likväl icke framställa en fråga härom, utan lät genast tillsäga att häst och släde skulle redas, att föra hans dyrbara gäst till klostret.

Redan stod den frustande trafvaren vid borgtrappan och Folke erbjöd klosterjungfrun att ledsaga henne. Då han slöt hennes hand i sin, kände han att denna lilla hand väl var varm, men darrade så häftigt, att han ej kunde tillbakahålla sitt hjertas oroliga frågor. Men Hildigund svarade endast:

"Ack, haf tålamod, det skulle så mycket smärta mig att icke mera få återse den ädla och ömma modren Helga!"

Folke ordnade allt på bästa sätt omkring Hildigund, för att skydda henne för vinterkylan. Derefter satte han sig vid hennes sida och gaf den otålige trafvaren fria tyglar.

Det bar af med fart öfver den blanka isen och snart syntes klostermuren, belyst af den nedgående aftonsolen.

"I går ankom ett bref till Sko," sade riddaren "och detta bref skänkte min moder så mycken glädje, ty det var från Hildigund."

"Jag mins," svarade hon, "att jag första aftonen på Sjöö skref ett bref till modren Helga, med underrättelse om att jag erhållit drottningens tillstånd att på återresan ifrån Upsala få besöka henne. Men detta bref kom jag aldrig att få afsända... jag vet icke ens hvar det nu finnes."

"Kanske," sade Folke och öfver hans ansigte skymtade ett tillbakahållet utbrott af vrede, "kanske att *hon*, som kallade sig Hildigunds vän, med klok beräkning afsände detta bref till klostret, för att afleda alla misstankar."

"Ack, den goda modren har ändå läst detta bref och det skänkte henne glädje!" sade Hildigund. "Jag har varit och jag är ännu så orolig öfver henne... jag har haft så underfulla drömmar."

"Och hvad har då Hildigund drömt?"

"Jag har ofta sett henne så nära mig, men då jag i min glädje velat kasta mig i hennes famn, har hon med

ens försvunnit för min syn. Men det är ju endast drömmar... jag skall nu icke mera skiljas ifrån henne."

Dessa ord väckte en sällsam känsla inom riddarens bröst. Borde han icke glädjas att Hildigund alltid skulle komma att vara i hans närhet, — men skulle hon icke ändå, gömd af klostermuren, blifva alltför långt skild ifrån honom?

Folke hade velat säga ännu mycket, men han afbröts af Hildigunds hastiga utrop:

"Kapellet är upplyst vid denna timme på dagen," sade hon bäfvande. "Det är icke aftonsolens sken som glimmar mot fönstren; det måste vara ljus derinne... någon af de fromma systrarne kanske..."

"Ännu i går stod allt väl till i klostret," försäkrade henne Folke, ehuru han sjelf intogs af oroliga aningar.

"Men den dyra modren sjelf... hon syntes mig så blek i drömmen, så lik ett andeväsende."

"Jag fruktar verkligen ibland," sade Folke sorgsen, "då jag ser hennes allt mera förklarade anlete, att hon allt för snart är mogen för en annan, en bättre verld. Och det händer understundom att hon, sedan jag skilts ifrån henne, kallar mig tillbaka för att ännu en gång säga mig sitt afsked och sin välsignelse."

"Om det skulle vara hon!" sade Hildigund och fäste sina ögon på Folke, liksom hoppades hon att han ännu en gång skulle kunna besegra hennes oroliga aningar.

Men Folke betogs af en så djup smärta, att hans läppar blefvo såsom förseglade. Han påskyndade ännu mera den snabba trafvaren, som tycktes flyga framåt vägen.

De stannade nu vid klosterporten; men före dem stod den flämtande pilgrimen der.

Han hade redan ringt på klosterklockan. Muffolo låg

stilla vid husbondens fötter och betraktade honom med kloka, sorgsna ögon.

V.

Klockorna ifrån klostrets kapell ringde och deras sorgliga toner förkunnade att det var själaringning för någon af klostrets innevånare, som afkastat sitt jordiska omhölje, för att i förklarad skönhet framträda inför Guds helgon. Hela kapellet var upplyst med helgade vaxljus och nunnorna hade under tårar burit den älskade döda till kapellet, för att bedja för hennes själ.

Det var klostrets abbedissa, fru Helga, som hvilade på båren.

Likt en stjernbild på aftonhimmelen, hvilken under nattens mörker ler i milda strålar och småningom aftynar vid det gryende morgonljuset, men likväl icke dör för evigt, utan endast försvinner för en helt kort tid, för att åter stråla i en ny förklarad skönhet — så hade Wendilgards lif varit, så hade hon slutat sin jordiska bana.

Vid bårens ena sida stod den gamle pilgrimen, Wendilgards make. Han har nu hunnit gränsen för det mål hvarföre han vandrat så många och så långa vägar. Han hade sökt den hemlighetsfulla modren till det barn som, ehuru oskyldigt, hade brutit lyckans rosor ifrån hans lefnadsbana. Han visste nu hvem som var Hildigunds moder och han kunde nu återkomma för att säga abbedissan denna okända moders namn. Men Wendilgard, som i stilla förbidan hade väntat att få höra detta bevis på sin oskuld uppenbaras, hon kunde nu icke höra det;

hennes läppar kunde icke mera upprepa sin milda förlåtelse, hennes ögon kunde icke sända honom en enda af dessa hulda blickar ifrån fordom. Detta hopp hade likväl uppehållit den gamle mannen under hans vandring, det hade gifvit hans kropp sin styrka, hans själ lifskraft. Men nu var denna kraft tillintetgjord. Stora tårar rullade utför hans kinder, och han, den härdade, bepröfvade mannen, snyftade såsom ett barn.

Och likväl kände han sig lycklig att få betrakta dessa stilla, liflösa, men så älskade drag, som numera icke höljdes af den betydelsefulla slöjan, hvilken hade förefallit honom såsom en hemsk svepduk omkring den lefvande varelse, som måste vara död för verlden, för sin make. Det var derföre nästan med glädje han kände sin själskraft förlamas, sin kropp sammansjunka. Det föreföll honom, som hade hans ännu så högt älskade Wendilgard kommit honom närmare än förut, som hade han af kyrkan och klostret återfått sin maka.

Vid den dödas andra sida lågo Folke och Hildigund på knä. Begge begräto de samma moder, begge hade de lika högt älskat den hädangångna, för dem begge skulle hennes minne alltid stå i samma förklarade glans. Men deras smärta var stum, den var för djup för att kunna meddela sig; endast deras blickar sade hvarandra den klagan som talade i deras inre.

Då inträdde i kapellet tvänne munkar, för hvilka de bedjande nunnorna lemnade plats.

Den ene var klostrets åldrige prior, som med sorgen utbredd öfver sitt af trägen fasta och vakor härjade anlete, gick med långsamma steg framåt choret.

Den andre var drottningens biktfader, hvilken nyss hade anländt till klostret, der han ämnat taga herberge

öfver natten, för att derefter begifva sig till Upsala, föga anande den sorgefest han här skulle bevittna.

Benedictus stannade vid sin ungdoms älskade, sin förlorade bruds likbår. I djupet af hans blick skönjdes ett uttryck af sällsam värma; hvad likväl föröfrigt kändes inom detta slutna, af djupa strider beprövade bröst, såg intet menskligt öga. Han bad en bön för den hädangångnas själ.

Klockringningen slutade. Priorn och nunnorna lemnade kapellet, förutom tvänne af de senare, hvilka knäböjande skulle vaka och bedja hela natten hos den döda.

Folke hade i nunnornas vård öfverlemnat den sörjande Hildigund och hans blick vände sig frågande till pilgrimen. Men han förstod att hans far icke ville blifva störd, hvarföre han lemnade honom vid den älskade modrens likbår.

Då ljudet af de bortgåendes steg icke mera hördes, blef allt tyst i det lilla upplysta kapellet. Förutom de begge bedjande nunnorna voro der inga lefvande mera än pilgrimen och Benedictus.

Dessa begge män, som under en lång följd af år hade undvikit att mötas, stodo nu inför hvarandra, vid den döda Wendilgards sida. Deras blickar sökte nu hvarandra.

I pilgrimens blick röjde sig ett uttryck af missnöje, såsom hade han blifvit störd; men munkens lugna ögon liksom fasthöllo hans blickar vid sig.

Deras läppar förblefvo likväl stumma, och slutligen sänkte begge sina blickar till det fridfulla anletet af henne, för hvars skull deras banor varit skilda, och invid hvars stoft de hade sammanträffat.

Munken vände derefter bort sitt ansigte. Med långsamma steg lemnade han kapellet.

Men pilgrimen nedföll på sina knän och lutade sitt trötta hufvud emot Wendilgards sista hvilobädd.

VI.

Konung Magnus ville uti Upsala med mycken ståt emottaga sin drottning. Hela staden var rikt upplyst och ett festligt gille anordnadt uti sjelfva kungsgården. Det gamla kungasätet i Öster Aros, hvilket konung Erik den helige valt till sin boning och sedermera flera af hans efterkommande, var beläget på östra sidan om ån, vid Fyrisängen och Islandet, och vid dess fot rullade det gamla Fyris i lugn sina böljor.

Men alla stormande nöjen måste i hast inställas, då riksföreståndarens dödsbud nådde konungens öron. Denna underrättelse träffade Magnus, just då han med sitt lika lysande som muntra följe hade begifvit sig utom staden för att möta drottningen. Det var derföre med sorgset hjerta och nedtryckt sinne Magnus jemte sin gemål åter intågade i Upsala stad; han knappast hörde de lifliga glädjerop som bringades honom.

Matts Kettilmundsson, hans andre fader, hans stöd och ende tillförlitlige rådgifvare, var död. Det föreföll den unge konungen såsom om en pelare hade ramlat undan hans thron, denna thron som hittills hade bjudit honom endast glans och nöjen, men som nu tycktes honom svigta under regeringsbekymmerna, denna för honom främmande börda, hvilken hittills det gamla riksdrotset burit på sina skuldror. Magnus skulle hädanefter icke allenast vara den strålande konungen, med sina lysande fester förnöjande folket, han skulle hädanefter blifva en fader, en herrskare öfver detta folk, och mot detsamma uppfylla sina ansvarsfulla skyldigheter.

Det var derföre med förstämdt sinne konungen införde sin gemål uti Upsala kungsgård, hvilken hvimlade af folk, med lika granna drägter som glada ansigten. Fåfängt sökte

drottningen att inleda ett samtal, konungens svar voro endast fåordiga och dystra.

Men frampå aftonen, då de kungliga makarne stodo i ett af kungshusets fönster för att öfverskåda staden, hvars alla fönster glittrade af brinnande stjernor och kransar, hvilka återspeglade sig i Fyrisåns bölja, då var det icke mera den dystre konungen med den höga gemålen vid sin sida, det var åter den öfverlycklige Magnus, som förglömde allt för den älskade makan, för sin Blanzeflor, såsom han i sådana stunder kallade henne.

Redan hade drottningen skildrat för sin gemål riksföreståndarens sista stunder, men äfven derjemte mildrat det gripande intryck konungen erfarit. Derefter hade hon liksom i förbigående omnämnt riddar Bengts fängslande, föranledt af ett misstag, och med en hänförande ödmjukhet i blick och ton framställt sin inblandning uti en handling, som visserligen bort tillkomma konungen sjelf, nemligen riddar Bengts frigifvande. Men denna utöfning af rättvisa, af konungslig nåd, hade varit så ljuf för hennes hjerta, och hennes ögon sökte dervid konungens, bedjande, liksom i behof af hans bifall.

Magnus smålog och slöt sin gemål till sitt hjerta med de orden:

"Min drottning! var alltid så min goda engel, var min rådgifverska, min deltagarinna i de konungsliga värf, hvilka möta mig på denna thron, som för mig icke skulle äga något behag, om icke min Blanzeflor delade den med mig!"

Ehuru hon kände sig lugnad i afseende på den fara, som hade hotat Bengt Algotssons frihet, hade likväl konungens ord gjort ett besynnerligt intryck på den unga drottningen. Hon kände inom sig en dunkel förebråelse och tyckte sig icke vara värdig det förtroende och den tillit Magnus fäste vid hennes handlingar, hennes hjerta.

Konungen hade emellertid vinkat åt riddar Bengt att komma närmare. Bengt Algotsson nalkades; hans snabba öga flög först till drottningen och sedan till konungen.

Drottning Blanka hade undvikit hans blick; men konung Magni vänliga ansigte lugnade honom och återgaf honom sin förra tillförsigt.

"Riddar Bengt Algotsson," sade konungen, "för att visa huru jag till alla delar gillar den rättvisa min gemål låtit dig vederfaras, vill också jag gifva dig upprättelse."

Bengt bugade sig djupt och derefter flög åter hans blick till drottningen; men hennes ögon voro med liflig väntan fästade på konungen.

Magnus fortfor med ett nästan högtidligt allvar:

"Jag vill anförtro dig ett vigtigt uppdrag, Bengt Algotsson! Riksdrotset, min ädle, alltför tidigt bortgångne vän, hade för någon tid sedan vid Bohus sammanträffat med danska fullmäktige. Hemligheten af denna beskickning har med honom sjunkit ned i grafven. Du skall derföre, Bengt, redan i morgon begifva dig på resan till Danmark, för att inför vår frände, konung Waldemar, förklara, att det budskap han genom den saligen hädangångne ville sända oss, ännu är för oss obekant."

Bengt var för öfverraskad att kunna yttra ett enda ord; han endast bugade sig djupt, djupare än förra gången, sålunda uttryckande sin tacksamhet öfver den kungliga nåd som tilldelades honom. Detta uppdrag skulle med ens höja honom såsom med ett jättesteg öfver den för hans ärelystnad ganska ringa plats såsom hofman, hvilken han hittills innehaft. Men denna resa föreföll honom likväl såsom ett förvisande för en längre tid ifrån drottningens närhet och så genomflög honom derjemte en hemlig oro, att så hastigt lemna hofvet, lemna Sverige innan han hunnit afbida Hildigunds återkomst från klostret, der han med en

viss fruktan tänkte sig möjligheten att hon kanske för alltid kunde komma att qvarstanna.

Alla dessa tankar genomkorsade Bengt under det han drog sig tillbaka och derunder ännu en gång sökte forska i drottningens ansigte, som ömsom rodnade och bleknade härvid. Hennes första föreställning var misstanken att konungen hade genomskådat hela förhållandet och på detta sätt ville under sken af nåd aflägsna Bengt Algotsson ifrån hofvet. Men konungens ansigte var så lugnt, ehuru ett visst allvar låg deröfver, och han nickade så vänligt och gladt åt sin drottning, sedan han afskedat riddaren, att all denna fruktan måste försvinna. Hennes nästa tanke var en känsla af vrede, att man utan hennes vilja aflägsnade någon, hvars sällskap skänkte henne nöje.

Men konung Magnus såg på henne med innerlig ömhet och frågade oroligt:

"Har konungen gjort något, som misshagat min Blanzeflor?"

Det föregick en underbar strid i den unga drottningens sinne. I samma mån Bengt Algotsson så mycket försvunnit ur hennes åsyn, att hon icke kunde beherrskas af hans blick, var också hans hemlighetsfulla välde öfver henne mindre farligt. Ifrån det ögonblick hon icke mera behöfde frukta för hans öde, framstod han i en långt mindre tjusande dager. Hon till och med påminde sig hans trotsighet emot hennes vilja, som likväl kanske skulle hafva behagat henne, såvida hon icke hade behöft frukta att hans ihärdighet att qvarblifva i fängelset mindre härledde sig ifrån fastheten af hans ridderliga ord, än svagheten af hans verkliga tillgifvenhet för drottningen. Och vid föreställningen om hans falska, åtminstone vacklande hjerta, kände hon såsom ville den magiska förtrollning, hvilken hittills hade dragit hennes hjerta till den fagre riddaren,

nu lemna henne. Hon hade äfven efter återseendet af sin gemål uti konungens röst och hela hans väsende förnummit en så kärleksfull ömhet, att en helt ny känsla härvid genomströmmade hennes hjerta. Det var icke denna glödande hänförelse, denna berusning, hvarmed riddar Bengt hade tjusat och beherrskat henne, men det var en känsla af obeskriflig sällhet. Det var som om milda vårliga vindar, med sin friskhet, sitt förhoppningsfulla lif, hade susat omkring henne. I riddarens närhet hade den unga furstinnan känt förintelsen af forntid och framtid; hon hade andats, lefvat endast för stundens berusning; men vid sin gemåls sida, vid hans konungsliga hjerta erfor hon den gryende förhoppningen om en framtid af stilla sällhet.

VII.

Trenne dagar hade förflutit, hvarunder visserligen inga stormande fester anställdes, men som den unga konungen icke desto mindre helt och hållet egnade åt sin gemål. Han hade afslutat de angelägenheter, som påkallat hans närvaro i erkebiskopsstaden, och likväl fördröjde han sin afresa, ehuru vigtiga göromål väntade honom i hufvudstaden, i anledning af riksföreståndarens död. Det var som ville konung Magnus ostörd och i det längsta ännu få njuta af sin frihet.

"Detta gamla Fyris behagar mig," sade drottningen, "man andas friare här än i eder residensstad, min gemål! Sjelfva ättehögarne på Fyrisvall tilldraga sig min uppmärksamhet . . . jag börjar älska edra gamla fornnordiska minnen."

"Vi skola se dem på närmare håll, om det behagar min drottning."

Och det bar af på klingande före öfver gamla Upsala slätter. Konungen körde sjelf den snabba slädtrafvaren och drottningen vid hans sida var vid ett så gladt och lekande lynne, att Magnus förglömde huru den ena dagen förgick och en annan började, för att se honom sitta vid den tjusande makans fötter, för att berätta för henne någon vacker legend eller med lutan i sin hand sjunga och spela bort tiden, — och detta under det hans folk väntade, under det landets vigtigaste angelägenheter fingo hvila.

Det var under dessa kärlekens och lyckans korta dagar, det farliga välde började, detta inflytande hvilket drottning Blanka sedermera utöfvade öfver sin gemål, som ännu efter seklers förlopp skulle framstå uti historiens blad, för att fästa så mörka fläckar vid denna olyckliga drottnings minne.

Hade hon likväl af sin sydländska liflighet, sin kraftiga vilja, sitt lekande snille och sin brinnande ärelystnad kunnat gifva blott en del åt sin svaga gemål, skulle icke historien hafva framställt Magnus II med det vekliga binamnet *Smek*, hvilket först emot slutet af hans bana och efter mångfaldiga pröfningar skulle förändras till *Magnus den gode*. För henne åter, som qvinna och som drottning i ett nordiskt konungarike, voro dessa henne så rikt förunnade skatter för många och för stora, inom den ringa verkningskrets som rätteligen tillkom henne, för att de icke slutligen skulle svalla öfver brädden af sin källa och fördränka de rosor, som för qvinnan endast blomstra på fromhetens och de stilla dygdernas stig.

Så suto de kungliga makarna i förtrolig förening en afton i Upsala kungsgård, då man anmälte:

"Hennes höga nådes biktfader, pater Benedictus."

"Han kommer således ifrån Stockholm," utbrast konun-

gen och reste sig med en viss otålighet; men drottningen qvarhöll honom.

"Blif stilla, min gemål," sade hon, "låtom oss gemensamt emottaga den vördige patern och höra hvad han kan hafva att förmäla."

Konungen vinkade och frater Benedictus inträdde.

Efter öflig fridshelsning för de begge kungliga personerna, vände sig munken till drottningen, liksom gällde hans oförmodade besök allenast henne.

Men konungen tilltalade honom:

"Hvilka nyheter medför ni från Stockholm, vördige fader?"

"Min konungslige herre, jag har visserligen flera vigtiga angelägenheter att framställa för eders nåde; men jag bör först frambära edra undersåters lifliga förväntan, att snart få återse sin älskade konung."

"Vill man föreskrifva oss lagar?" utbröt konung Magnus med häftighet; "vill man efterskicka oss! Vi veta väl att i sinom tid resa dit, der vår närvaro påkallas."

"Konungens närvaro," svarade munken, "är i denna stund lika nödvändig för edert folk, som herdens för de förvillade fåren, som solen för att gifva dagen sitt ljus! Jag medför vigtiga budskap från utlandet, när eders nåde värdigas vilja emottaga dem."

"Meddela oss dem, herr pater," sade konungen; "min gemål skall ju tillåta det?"

Drottningen nickade vänligt och afbidade med intresse hvad hennes biktfader hade att förtälja.

"Ett sändebud ifrån Danmark ankom i går," sade han, "för att af eders nåde emottaga svar på de fordringar, som blifvit framställda för någon tid sedan vid Bohus af de danska fullmäktige, hvilka der sammanträffade med den saligen aflidne herr Matts Kettilmundsson."

"Och hvars innehåll ännu icke har kommit till min kunskap," afbröt konungen otåligt. "Men jag vill dock förklara för eder, vördige fader, att denna angelägenhet, af hvad vigt den nu må vara, icke blifvit öfverlemnad åt glömskan. Ett budskap härom har jag redan afskickat till Danmark."

"Det tyckes angå någon familjeangelägenhet," återtog Benedictus, "emedan det danska sändebudet har sig uppdraget att till eder, herre konung, framföra muntliga och ömma helsningar ifrån eder fränka, drottning Märtha."

"Drottning Märtha," inföll nu drottningen, "hvar befinner sig nu vår olyckliga fränka?"

"Hon vistas ännu på Spikebergs slott i Danmark," svarade Magnus.

"Drottning Märtha!" upprepade hon eftersinnande; "detta danska budskap tyckes således röra henne; sjelfva riksföreståndaren talade om henne på sin dödssäng. Min gemål, härunder döljer sig någon hemlighet."

"Vidare," återtog Benedictus, "har ankommit ett påfligt sändebud ifrån den heliga staden Rom."

"Ifrån den heliga fadren!" utropade drottningen. "Min gemål, vi måste återvända till eder hufvudstad, edra angelägenheter!"

Konungen gick några steg öfver golfvet, derefter stannade han framför munken.

"Är det något vidare af vigt, ni har att förtälja oss?" frågade han. "Vi uppskjuta annars alltsammans till dess vi återkomma i vår residensstad."

Frater Benedictus bugade sig stillatigande för konungen och vände sig derefter till drottningen.

"Eders nåde," sade han, "mig har blifvit anförtrodt att öfverlemna till eder en förlorad dyrbarhet."

"Min armring!" utropade hon med glädje och förvåning.

Fru de Longueville, som hittills hade dragit sig tillbaka till rummets andra sida, närmade sig hastigt. Munkens forskande blick hvilade på henne.

"Min drottning," sade han högtidligt, "jag kommer ifrån en boning der döden gästat, och jag kommer till eder för att öfverlemna denna armring ifrån en ung klosterjungfru, som varit tärna vid edert hof."

"Hildigund," utropade drottningen, som hade förgätit allt missnöje med den förut så älskade hoftärnan. "Det skall glädja mig att återse henne."

Den fransyska hofdamen var helt och hållet sysselsatt med att fästa ringen omkring drottningens arm, allt under det hon kände munkens blick liksom bränna på djupet af hennes innersta.

Drottningen såg upp, väntande att Benedictus skulle tillägga något mera, men han stod stum och med ett så högt allvar i hela sin hållning, att äfven hon kände sig fattad af en hemlig oro.

"Ni har träffat Hildigund, vördige fader?" frågade hon; "jag hoppas att hon befinner sig väl?"

Fru de Longueville riktade äfven en ängsligt frågande blick på munken och en darrning flög genom hennes läppar.

"Hildigund," upprepade konungen, "vår lilla skyddsling, har ni sändt henne tillbaka till klostret, min gemål?"

"Hon önskade att få besöka sin fostermoder, fru Helga," svarade drottningen.

Åter sväfvade ett uttryck af oro öfver hofdamens drag; men hastigt tycktes hon besinna sig. Beslutsamt höjde hon mot munken sin blick, för att på förhand utforska hvad han skulle förtälja, och på samma gång låg i blicken en bön, som besvor honom att förtiga något, som kanske skulle plåga hennes öra.

"Jag har varit i Sko," sade nu Benedictus långsamt, "och jag såg de fromma systrarna försänkta i sorg och klagan öfver sin ädla, hädangångna priorinna."

"Hvad!" utbrast drottningen, "den fromma abbedissan Helga, är hon död?"

"Matts Kettilmundssons ädla dotter," sade konungen, "frid öfver hennes minne!"

"Amen!" sade Benedictus, och något liknande en tår skymde hans öga.

"Och Hildigund," sade drottningen liksom för sig sjelf, "hon har åter förlorat en moderlig vän ... och jag, som lofvade att vara henne en sådan!"

Konungen vinkade ett vänligt farväl åt Benedictus, tog sin drottnings hand och begaf sig till de inre rummen.

På ögonblicket fattade fru de Longueville sitt beslut och ilade efter den bortgående munken, som äfven var hennes biktfader; med häftighet fattade hon i hans kåpa för att qvarhålla honom och hviskade med en röst, som dock saknade all sin melodiska klang:

"Säg mig, i helgonens namn, hur är det ... är Hildigund räddad? Fanns nyckeln till tornrummet i löpgrafven?"

Benedictus svarade intet, han endast gjorde en liksom jakande rörelse på hufvudet.

"Hvem har räddat henne ... har riddar Folke ...?"

Åter rörde han långsamt sitt hufvud, fäste på Valerie ännu en skarp blick och lemnade henne. Han visste att han snart skulle finna henne i biktstolen.

Fru de Longueville lade armarne i kors öfver sin svallande barm och hennes stormande känslor upplöste sig i tårar. Men det var likväl icke ångrens välgörande tå-

rar; ty de kommo ifrån en källa, hvars brinnande ursprung tycktes kunna förtära hvarje annan bättre känsla.

VIII.

Åtskilliga veckor hade gått fram och solen stod hög och strålande på vårhimmeln.

På Stockholms slott i det sidenprydda gemaket satt drottning Blanka med sin väninna. Konungen hade nyss lemnat henne och hon var nu sysselsatt att betrakta några dyrbara prydnader, som lågo framför henne på bordet, och hvilka konung Magnus sjelf hade förärat henne. Med ett nästan barnsligt nöje tillkallade hon sin väninnas hjelp för att fästa ädelstenarna i sina lockar. Valerie biträdde henne med den smak som är fransyskan egen, och den unga drottningen smålog, då spegelglaset återgaf hennes bild.

"Icke sant, min goda Valerie, konungen skall ju finna mig vacker?" frågade hon.

"Med denna blick och detta leende skulle Namur igenkänna er såsom sin älskade "fleur Blanche"," svarade hon.

"Jag var lycklig den tiden, min Valerie," sade drottningen, "och vet du, jag känner nu något, som påminner mig derom. De stunder, som min gemål tillbringar hos mig, skänka mig nöje, och under hans frånvaro tänker jag på något nytt medel att fästa honom vid mig, att glädja honom ... att fängsla honom."

"Med de blommor, hvarmed ni hittills prydt eder, har ni varit er konungs tjusande gemål; men detta strå-

lande diadem på er panna gör eder till en verklig *drottning*."

"Konungen skall visst också finna det så, Valerie. Men hvad är det för buller på borggården? Jag hör frustande hästar ... ämnar konungen rida ut?"

Fru de Longueville skyndade till ett fönster, som hade utsigt åt borggården.

"En trupp ryttare har ankommit, som tyckas vara danska ädlingar."

Drottningen reste sig från spegelbordet.

"Äro de alla danska herrar?" frågade hon hastigt.

"En svensk riddersman med svärd och sköld är truppens anförare. Han lemnar hästens tyglar åt sin väpnare och begifver sig nu in i borgen. De danska herrarne följa honom."

"Hvem är han då?" frågade drottningen med en lätt färgskiftning. "Är det *han* ... konungens sändebud?"

"Min drottning, det var riddar Bengt Algotsson."

Drottningen nedsatte sig med synbar otålighet på sidendynorna. Valerie syntes icke varseblifva hennes sinnesrörelse; hon var sysselsatt att ordna några blommor, som nedfallit ur silfvervasen, allt under det Blanka höll sin blick fästad på dörren till försalen, väntande i hvarje ögonblick att den skulle öppnas.

Men stunderna förgingo, minuter, som föreföllo allt längre, ju flera som efterföljde hvarandra. Drottningen ringde efter en hoftärna; men ingen främmande hade anmält sig derute. Hon tog en bok och försökte läsa; men just denna, som varit hennes älsklingsbok, riddar Flores' ärofulla öden, väckte hennes ovilja. Hon tog lutan för att spela, och den första melodi, som ljöd från strängarne, var samme riddar Flores' svärmande toner. Hon bortlade lutan, men en underbar klang ljöd likväl genom instru-

mentet; det var hennes armring som vidrört strängarna. Allt förenade sig att hos henne framkalla minnesbilder, som en tid hade slumrat i sin dunkla gömma.

Slutligen reste drottningen sig upp med en till vrede gränsande otålighet.

"Konung Magnus vet huru mycket jag deltager i de danska angelägenheterna," sade hon, "och likväl har en hel timma förflutit sedan sändebudets ankomst, utan att man underrättat mig derom."

Men liksom hade dessa ord varit mäktiga nog för att framtrolla en lösning på gåtan, inträdde i detsamma hofmästarinnan.

"Min drottning," sade hon, "riddar Bengt Algotsson!"

Drottningen böjde sakta och bifallande sitt hufvud. Hennes gestalt antog en hållning af höghet, som jemte det rika svallet af hennes svarta lockar, hvilka sammanhöllos af det blixtrande diademet, gaf henne ett uttryck af majestät.

Fru Birgitta stannade på ett kort afstånd ifrån drottningen. I hennes blick röjde sig en viss oro, då hon vände sina ögon emot den inträdande riddaren.

Bengt Algotsson, som inträdt med lätta, hastiga steg öfver den mjuka mattan, stannade liksom öfverraskad vid drottningens åsyn. Det föreföll som hade han ämnat träda närmare; men han stannade nu och knäföll. Då drottningen icke räckte honom sin hand, böjde han sitt hufvud så djupt, att hans läppar vidrörde fållen af hennes klädnad.

"Min höga drottning," sade han, ännu på knä, under det han till henne höjde en blick af brinnande glöd, likväl derjemte af så innerlig vördnad, att en underbar bäfvan genomflög Blanka; "jag kommer för att till eders höga nåde frambringa en helsning af öm tacksamhet ifrån

en konungslig enka och moder, för den kärlek och välvilja eders nåde bevisat hennes barn."

Under det riddaren så talade, hade drottningens ansigte undergått förändring. Det stolta draget hade förmildrats och hon hade nästan förgätit sjelfva orsaken till sin upprörda sinnesstämning, då den underrättelse han framförde fäste hennes uppmärksamhet.

"Hvad är det?" frågade hon, "jag förstår er knappast till hälften, herr riddare?"

"Se, nådigaste drottning," fortfor riddaren och framräckte till henne en kedja med ett vidhängande reliqvarium. "Den af så många sorger och olyckor pröfvade drottning Märtha, som en gång burit samma krona som eders nåde nu bär, sänder detta smycke till eder. Det här gömmer drottning Märthas bröstbild och det har tillhört hennes olycklige son, prins Magnus. Men ett dylikt reliqvarium, med samma bild och lika kedja, bäres af ett ännu lefvande barn, en dotter till drottning Märtha och konung Birger."

"Fortfar," sade drottningen hastigt, då riddaren tystnade.

"Eders nådes konungsliga hjerta skall icke vredgas, då jag vågar vidröra dessa förflutna, men högst sorgfulla förhållanden. Ni skall visserligen, nådigaste drottning, med samma välvilja och mildhet, som eder höga gemål, afhöra mig."

Drottningen satte sig ned och vinkade åt riddar Bengt att stiga upp från sin knäböjande ställning, för att taga plats på en högkarmad stol helt nära henne. Bengt reste sig upp, men qvarstod vördnadsfullt på samma ställe under det han talade:

"Visserligen är för eders höga nåde intet obekant om

de bedröfliga händelser, som tilldrogo sig för omkring aderton år tillbaka på Nyköpings slott..."

"Jag vet," inföll drottningen, "det var på Nyköpings slott min gemåls ädle fader omkom af köld och hunger, föranledt af en grym brodershämd."

"Det var på samma slott," återtog riddaren, "som också vedergällningsrätten utkräfde sitt offer. Konung Birger med sin gemål måste fly derifrån, måste lemna riket."

"Och deras son, thronarfvingen," sade den unga drottningen rysande, "den unge prins Magnus måste med sitt hufvud plikta för sin faders brott."

"Det är då kanhända äfven för eders nåde bekant, att detta olyckliga konungapar äfven hade en dotter?"

Fru Birgitta, som med tyst uppmärksamhet åhört samtalet, hade, äfven hon, glömt sin hemliga fruktan och närmade sig nu, så mycket etiketten tillät.

"Jag tror väl," sade drottningen eftersinnande, "att man har sagt mig det; men hon skulle då hafva varit endast en späd varelse, om hvilken man sedermera ingenting hört. Man har trott henne vara död."

"Prinsessan var också endast några månader gammal, men den kungliga modren fruktade likväl, att samma sorgliga öde, som redan då med fängelse och död hotade prins Magnus, äfven kunde drabba den späda prinsessan, eller åtminstone bidraga att upptäcka drottning Märtha under hennes flykt, hvarför hon anförtrodde sin dotter åt en tillgifven och pålitlig man, vid namn Bengt Birgersson Brahe."

"Min Broder!" sade fru Birgitta med rörelse.

"Men hvart förde han då den unga konungadottren... hvad blef hennes öde?" frågade drottningen med deltagande.

"Han förde henne till en af folkungarnas borgar, Sjöö,

der hon uppfostrades af fru Wendilgard, sedermera abbedissa i Sko kloster."

"Hvad!" utbrast drottningen; "han förde konung Birgers barn till henne, till Matts Kettilmundssons dotter... en dotter af samme man, som tagit konungakronan af hennes far, som lät afdagataga hennes bror och som lät utropa min gemål till konung; det var i sanning förunderligt!"

"Men den ädla Wendilgard blef likväl en moder för den unga konungadottren," inföll Birgitta; "hon uppfostrade henne under namnet Hildigund."

"Ah!" utropade drottningen och reste sig upp. "Hildigund!..."

"Men huru vet ni det, min fränka? huru har man visshet om allt detta, herr riddare? Hvar finnes denne Bengt Brahe, som bör kunna intyga det, ifall han ännu lefver?"

Under detta samtal hade drottningens biktfader inträdt. Han stannade i midten af rummet, gjorde för drottningen en bugning och såg sig omkring på alla de närvarande.

"Eders nåde," sade han, "denne Bengt Birgersson Brahe, som eders nåde efterfrågat, lefver ännu ehuru under namnet Benedictus. Detta hjerta slår ännu varmt vid minnet af vårt fallna konungahus, ehuru det klappar under munkkåpan. Hvad denne riddare har sagt eder om konungadottren är sanning. Hon lefver, hon heter Hildigund och hon skulle på sitt bröst ännu hafva burit sin moders reliqvarium, men ett besynnerligt öde har förnekat henne redan såsom barn att bära denna dyrbarhet. Det är troligt att hennes sköterska i sin blinda ifver fruktade, att drottning Märthas bild möjligen kunde förråda

konungadottren, hvarföre hon på något hemligt ställe gömde smycket."

"Men huru kommer det sig, min biktfader, att drottning Märtha under så många år, som likväl freden hvilat öfver vårt land, icke har efterfrågat sitt barn förr än nu?"

"Drottning Märtha var i okunnighet om hvart jag förde den späda; hon skulle aldrig vågat tro, att ett hem kunde gifvas henne hos fru Wendilgard, ty hon kände icke Matts Kettilmundssons ädla dotter. Det enda jag vågade säga den arma drottningen var att hennes barn fördes till ett kloster, der hon med moderlig ömhet vårdades. Äfven jag öfvergaf vid denna tid fäderneslandet, som jag då trodde för alltid, hvarföre jag saknade hvarje underrättelse om hvad som under dessa år tilldrog sig. Jag förmodar att den landsflyktiga drottning Märtha ansåg sig efter sin gemåls död beröfvad alla som varit kära för hennes hjerta, och huru allt detta blifvit för henne uppenbaradt, känner jag icke."

Benedictus tystnade. Han såg drottningen, som med liflig uppmärksamhet åhört honom, nu vända sig med en frågande åtbörd till Bengt Algotsson.

"Tala, riddare," sade hon, "och säg oss hvad ni vidare känner om dessa förhållanden."

Bengt, som hade dragit sig tillbaka, närmade sig åter. Munkens blick mötte honom härvid med ett högdraget uttryck, som likväl öfvergick till ett varmare intresse redan vid första orden, som riddaren uttalade.

"Det var," började han, "först för en kort tid sedan, som fru Wendilgards make, Magnus Minniskiöld, sammanträffade med drottning Märtha i Danmark. Den gamle riddaren hade varit konung Birgers vän, hade tjenat vid hans hof, och det var derföre en tröst för konung Birgers enka, att anförtro honom sina sorger och sin klagan. Sålunda fick

riddar Magnus erfara hvilket det hemlighetsfulla barn var, som hans frände hade fört till hans hus och som vårdades af hans maka. Drottning Märtha förmådde honom då att återvända till sitt fädernesland, att efterspana om hennes barn ännu lefde, och först då hon erhållit visshet härom, lyckades hon förmå konung Waldemar att afskicka sändebud till eder höga gemål."

"Detta var då den hemlighet Matts Kettilmundsson tog med sig i grafven," sade drottningen tankfullt.

"Det var då," sade Benedictus, "riksföreståndarens hastiga död, som hindrade honom att få återgifva konungadottren det enda som återstod af hennes höga men förnekade rättigheter: en väntande moders famn."

"O min ädla farmoder!" sade den unga drottningen med djup rörelse. "Nu förstår jag också dina ord och deras djupa betydelse, då du öfverlemnade Hildigund i min vård."

Riddar Bengt knäföll åter och sade:

"Tillåt, nådigaste drottning, att jag också från eders nåde får medföra en helsning till prinsessan, eder fränka."

"En helsning ... genom er ..." sade hon med en lätt färgskiftning.

"Det är konungens befallning," svarade Bengt vördnadsfullt, "att jag genast följer de danska ädlingarna till Sko kloster, för att derifrån ledsaga prinsessan till Stockholm."

Drottningen syntes besinna sig ett ögonblick.

"Min vördade biktfader," sade hon och vände sig till hälften ifrån riddaren. "Det var ju till eder min olyckliga fränka drottning Märtha gaf det heliga ansvaret, att sörja för hennes barn; det var till eder som min högt älskade farmoder drottning Helvig lemnade uppdraget, att föra klosterjungfrun till henne, till hofvet. Åt ingen bättre än er, vördige fader, kan jag således anförtro det dyrbara ansvaret,

att till oss återföra vår älskade fränka. Må ni, ädle riddare," tillade hon åter, vändande sig till Bengt Algotsson, "må ni, riddar Bengt, jemte de danska ädlingarne, medfölja såsom prinsessans hedersvakt."

Drottningen helsade lätt med handen och vände sig bort.

Frater Benedictus aflägsnade sig, men riddar Bengt dröjde ett ögonblick, liksom hade han väntat att drottningen ännu en gång skulle vända sitt ansigte emot honom, att han ännu en gång skulle få möta en blick ur hennes ögon.

Men Bengt såg endast den sköna profilen af detta stolta ansigte. Drottningen såg sig icke tillbaka; hon var redan fördjupad i samtal med hofmästarinnan.

IX.

Nunnorna inom S:t Bernhards kloster i Sko sörjde icke sin priorinna såsom en hädangången moder och vän; de firade hennes minne såsom hade hennes ande, ehuru osynlig, ännu skyddande och välsignande omsväfvat dem. Då den bedjande skaran i morgonens timma begaf sig till bön och vårsolens varma strålar lyste in genom kapellets fönster, tyckte de sig uti dem förnimma fru Helgas ande. Och när vid aftonmessan deras gamle prior bad för den hädangångnas själ uti skärseldens kamp, hade de fromma systrarnas böner så småningom öfvergått till lofsånger, såsom hade fru Helgas ande redan vunnit seger och renad och förklarad befunnit sig ibland helgonens skara.

Liksom genom en tyst öfverenskommelse sökte hvar

och en, att med ännu mera noggrannhet än förr fylla sina åligganden, och de fromma systrarnas hus stod ordnadt och siradt, såsom till en ständigt fortfarande högtidsfest.

Men ännu ett värf, och det var derjemte det vigtigaste och dyrbaraste af dem alla, tog nunnornas uppmärksamhet i anspråk — det var vården om den unga klosterjungfrun.

Då Hildigund återkom till klostret och fann sina aningsfulla drömmar om fru Helga besannade, hade likväl icke sorgen betagit henne krafter att tänka och handla. Det var hon som sömmade abbedissans svepeduk och tillredde hennes sista hvilobädd. Och när så allt var ordnadt, satte Hildigund sig derinvid och betraktade med ömma blickar den älskade fostermodrens fridfulla, men ljudlösa sömn, och så satt hon i vaka och bön dagar och nätter, till dess man kom för att bära den döda till det sista hvilorummet i klostrets kyrkogård. Hildigund hörde klockringningen och följde med till grafven. Hon deltog i sorgemessan, men då jordfästningen var slutad, var det ock förbi med den själsspänning, som uppehållit hennes krafter; hon slöt sina ögon och hörde och såg intet vidare.

Och veckor gingo om, men Hildigund hvilade ännu på sjuklägret. Tyst och sorgsen betraktade hon de vänliga nunnorna, såsom hade hon icke förstått den oro, hvarmed de sågo på henne och på hvarandra. Stor var derföre deras glädje, då de ändtligen kunde förmå henne att smaka på det kostbara vin, riddar Folke skickat till klostret för den sjuka, och derefter mottog hon äfven en liten del af den honungskaka syster Ingrid tillredt åt henne. Inga sorgetårar syntes väl mera i hennes ögon, men icke heller återkom något leende på hennes läppar, och då hon lemnade sin cell och inträdde i samlingsrummet, voro hennes kinder ännu så bleka, att de föga vittnade om återvunnen helsa.

Men fru Birgittas döttrar, som ännu voro qvar i klo-

stret, fingo nu omgifva klosterjungfrun. Den förståndiga Märtha tog henne derföre med ens om hand, och då hon under arbetstimmarna såg Hildigund försänkt i sorgsen dvala, satte hon i hennes händer ett spetsarbete, hvars konstfulla virkning fru Birgitta hade lärt uti söderlandets kloster. Den svärmande Katharina riktade hennes tankar på den högre verksamhet fru Helga nu, ibland de utkorade helgonen, kunde utöfva för de troende och fromma. Den glada Cecilia och den lilla smekande Ingeborg togo derefter Hildigund med sig ut i klosterträdgården; de visade henne vårhimmeln och den grönskande marken, och hon måste hjelpa dem att iordningsätta blomsterrabatterna, att de blefvo just så som fru Helga velat hafva dem.

Och Hildigund såg nu att kastanien blommade, att pingstliljorna utvecklat sina blad. Hon såg att svalorna måste för längssedan hafva återkommit ifrån sin vinterresa; de flögo helt hemmastadda, med sitt glada qvitter lockande flera af luftens bevingade innevånare, såsom lärkan, talltrasten och göken, och det föreföll henne såsom trädens löf och källans sorl hviskade ett vänligt välkommen.

Hildigund började åter glädja sig. I solens varma strålar, i luftens milda vindar förnam hon fru Helgas ande, som skyddande omgaf henne. Hon kunde deltaga i de unga vännernas göromål, hon kunde sjunga med i nunnornas lofsånger.

Men fru Birgittas döttrar skulle nu lemna klostret och återvända till sitt föräldrahem, emedan deras moder för en tid blifvit entledigad ifrån sin plats vid hofvet, för att få tillbringa sommarmånaderna jemte sina anhöriga. Med jubel redde sig de unga tärnorna för resan till barndomshemmet; deras glädje fördunklades endast genom tanken på skilsmessan ifrån Hildigund. De hade väl erhållit fru Birgittas tillstånd att bjuda klosterjungfrun med sig hem,

men hon hade, till deras sorg, icke antagit bjudningen. Ehuru hon med liflig saknad såg sina vänner afresa, kunde hon icke förmås att följa dem.

Riddar Folke hade några gånger besökt Sko. Med en viss glädje förnam han att Hildigund icke hade följt med de bortresta vännerna, men han erfor derjemte en hemlig fruktan, att hon alltför mycket skulle fästas vid klosterlifvet.

Då han så en vacker majdag hade begifvit sig till Sko och efter lång väntan erhöll den gamla föreståndersknas tillåtelse att få tala med sin fostersyster, begaf han sig, ledsagad af en nunna, ned i trädgården, der hon befann sig.

Folke hade icke sett Hildigund på någon tid; det var derföre med öfverraskning han såg henne hafva återtagit den hvita novisdrägten, som hon bar första gången han såg henne i klosterkapellet. Intagen af mörka aningar, tänkte han sig möjligheten att Hildigund skulle vilja antaga slöjan, hvars betydelse syntes honom långt mera fruktansvärd att öfvervinna än hvarje annat hinder, som kunde uppresa sig emellan dem.

Han hade velat flyga framåt och med ens krossa ett sådant hinder, men han dröjde likväl, ty det tycktes honom som stod emellan dem den ljusa bilden af hans moder, som varnande påminte honom att vänta.

Hildigund, som sysslade vid en blomsterkulle, hade emellertid hört steg i sanden, hvarföre hon vände sig om och fick se Folke, der han stannat på något afstånd ifrån henne. Hon skyndade emot honom.

"Jag har väntat att ni skulle komma," sade hon glad; "jag har nu rosenrabatterna omkring källan i ordning ... tror ni icke att vår moder skulle vara nöjd med dem?"

Alla mörka aningar flyktade hän, då Hildigund så ta-

lade till Folke, då hon såg på honom med sina strålande ögon. Men liksom dagrar och skuggor vexla med hvarandra, så skiftade hopp och oro i hans sinne, då Hildigund räckte honom sin hand och helt okonstladt sade: "Kom min broder!" och då drog åter ett moln förbi hans framtidsdröm, och Folke glömde med ens allt hvad han velat säga klosterjungfrun. Han utbrast i stället med en viss häftighet:

"O, min dyra Hildigund, kalla mig icke broder!"

Hon såg på honom förvånad.

"Icke?" sade hon misslynt. "Hvem var väl min barndoms broder, om icke du, Folke? Hvem var det som på sina armar bar den lilla främmande flickan till ängarna, för att gifva henne blommor till kransar, och till sjöstranden för att samla åt henne vackra snäckor? Hvem var det som kallade henne sin elfdrottning, sin syster? ... Men allt det der är ju barnsligheter, som ni anser att jag bör hafva glömt ... ni hade kanhända vigtigare saker att tala om, herr Folke."

"Tro icke att jag glömt dessa ljufva minnen, Hildigund!" utbrast Folke. "O, kunde jag glömma dem ... jag skulle icke då med smärta se eder bära denna klosterdrägt!"

"Men denna klädnad har modren Helga sjelf sömmat åt mig; hon tyckte städse om att se mig bära den."

"Hade min moder också tillredt eder en nunnedrägt?" frågade Folke med mulen panna och hans röst hade antagit en sträfhet, som förskräckte Hildigund.

Liksom när ett åskmoln närmar sig och solstrålen darrar på vågen, så bäfvade klosterjungfrun, då hon lyfte sin blick upp på riddaren, der han i dyster höghet stod framför henne, utan att vidare yttra ett enda ord, som kunde mildra intrycket af hans besynnerliga fråga. Hon förstod icke de känslor,

som stridde inom honom, och hvilken möda det kostade honom att dölja dem.

"Jag förstår er icke," sade hon; "ni är icke mera densamma som förr... ni var alltid så vänlig och god emot mig. Ni har icke heller i dag er moders milda ögon. Är ni missnöjd eller bedröfvad, herr Folke?"

Åter var riddaren frestad att för Hildigund öppna hela sitt varma hjerta, med dess önskningar och förhoppningar, och försäkra sig om hennes kärlek, innan andra förhållanden kunde uppkomma för att beröfva honom den. Men sjelfva hennes barnafromma väsende och den tillitsfulla blick hon fäste på honom, gaf honom styrka att hålla sitt löfte, att icke i förtid störa hennes frid. Dock ville han förvissa sig om att undgå det öde, som farligast syntes hota honom.

"Dyraste Hildigund," sade han, "värdigas tillåta mig en fråga: ämnar ni blifva nunna?"

"Jag vet det icke ännu; men jag är lycklig här, så länge man tillåter mig att dröja i klostret."

"Hvem skulle väl hafva rättighet att bestämma öfver Hildigunds öde?"

"Då er fader, den gamle pilgrimen, för någon tid sedan lemnade Sko, ålade han mig att i tålamod bida den tid, då mina hemlighetsfulla anförvandter skulle kalla mig. Han kände dem, och han visste att de en gång skulle komma."

Folke andades lättare; han visste nu hvarföre Hildigund ej velat lemna Sko. Det stod nu klart för honom, att ingen klostered ännu hotade att åtskilja dem. Då Hildigund såg det stränga uttrycket vika bort ifrån hans ansigte, blef hon åter lugnare och sade gladt:

"Kom nu, herr Folke! Vi ha icke här sådana rosor, som finnas i er praktfulla trädgård, och ej heller några sö-

derländska viner att bjuda på, men ni skall helt visst icke försmå vårt klara källvatten; ni skall icke förakta våra blåklockor och konvaljer."

Och hon skyndade till källan, fattade en liten skopa, som var fästad på trädstammen och böjde sig framåt för att hemta vatten.

Väl utsträckte hon handen, men kunde icke förmå sig att röra vattenspegeln, liksom fruktade hon att förstöra de bilder som der mötte henne. Kastaniens krona rörde sig och liksom tillvinkade henne sin helsning — men det hade Hildigund sett förr. Solen kastade sina strålar öfver de hvita blommorna, som härvid glänste såsom gyllene pyramider — också detta hade hon sett förr. Men ibland dessa bilder såg hon ett välbekant ansigte, som i sig förenade dragen af hennes broder, hennes ungdoms vänlige beskyddare, som städse talade med fru Helgas klara ögon. Det var likväl icke nu dessa lugna, milda ögon, som hittills hade mött henne! Det brann uti dem en så sällsam eld, de talade ett så underfullt språk, att hela Hildigunds väsende genombäfvades af en lycksalig känsla och hon smålog härvid så, som morgonen ler i sitt rosenskimmer.

Ingendera af de begge unga märkte emellertid, att den väntande nunnan öppnat trädgårdsporten för klostrets prior, som ledsagade en främmande riddersman. Det var Bengt Algotsson, som vid åsynen af klosterjungfrun vid sidan af riddar Folke stannade bestört, såsom kände han sig hämmad på sina djerfva drömmars bana. Den gamle pater Haqvinius trädde närmare och tog till ordet:

"Min älskade dotter," sade han, "det har behagat vår nådige herre och konung att sända denne unge riddare, för att uppsöka edra i mångårig landsflykt vistande anförvandter, och han kommer nu med budskap ifrån dem."

Riddar Bengt framträdde, kastade i förbigående en

stolt blick på Folke och knäböjde för klosterjungfrun, under det han lemnade henne ett väl förseglad pergament.

Med mycken förvåning emottog Hildigund brefvet, betraktade det noga innan hon bröt vaxet och började läsa dess innehåll.

Folke, som lugnt hade mött Bengt Algotssons utmanande blickar, egnade hela sin uppmärksamhet åt klosterjungfrun under det hon läste. Han såg hennes kinder glöda, hennes läppar småle och han tyckte sig höra huru hennes hjerta slog. Hon tryckte pergamentet till sina läppar och omläste det derefter ännu en gång.

Hildigund vände sig nu mot riddar Bengt, men hon bleknade dervid och med en viss bäfvan frågade hon om han medförde det reliqvarium, som brefvet omnämnde.

Bengt framtog och öfverlemnade henne denna dyrbarhet, då hon med öfverraskning igenkände samma qvinnobild med konungslig krona, som man hade funnit i tornkammaren på Sjöö, och som hon nu bar på sitt bröst.

"O, min moder," hviskade hon med ett uttryck af obeskriflig sällhet; "det är då sanning ... Jag är älskad och får älska dig såsom min moder!"

Hildigund såg nu upp, hela hennes väsende strålade af glädje, och hon blickade omkring sig, liksom sökande någon som kunde förstå henne. Blicken stannade på Folke.

"Se!" sade hon och räckte honom smycket; "o, Folke, detta var då verkligen min moders bild!"

Riddar Bengt uppreste sig ifrån sin knäböjande ställning och tog med en viss otålighet ett steg framåt, liksom ville han förekomma hvarje vidare meddelande mellan Hildigund och Folke. Men den vördnadsvärde Haqvinius, som med varma blickar betraktat klosterjungfruns djupa rörelse, trädde emellan och lade sin hand på Bengt Algotssons arm, liksom för att hålla honom tillbaka.

"Unga dotter!" sade han med en på samma gång aktningsfull och faderlig välvilja; "den heliga jungfrun skall ledsaga dig på den väg, som nu för dig ut i verlden till nya förhållanden. Vi vilja alla bedja helgonen för din välgång!"

"Jag skall då lemna detta kära hem?" frågade Hildigund och glädjetåren stannade i hennes öga såsom en skimrande kristall.

"De budskap som kalla dig härifrån äro heliga," återtog Haqvinius; "det är din höga, men landsflyktiga moder som kallar dig, min dotter! Och åt denna riddare har man anförtrott att föra dig till henne."

Hildigund såg sig långsamt omkring i den lilla trädgården, der nu på en gång så många välkända stämmor slogo sina fria, klara toner, och derefter stannade åter hennes blick på Folke:

"Jag lemnar allt hvad som här varit mig kärt," sade hon, "men dyra minnen skola dock följa mig, liksom fru Helgas ande skall vara mig nära öfverallt... Och nu, herr riddare," tillade hon, vändande sig till Bengt Algotsson, "för mig till min väntande moder!"

På det högsta upprörd fattade Folke begge hennes händer och ville framställa en fråga; men hon drog dem med mildhet tillbaka, nickade vänligt åt honom och lade derefter slöjan omkring sitt hufvud för att dölja sina tårar.

"Bengt!" ropade nu Folke och höll riddaren tillbaka, då han utsträckte armen för att bjuda klosterjungfrun sin hand och ledsaga henne derifrån. "I Guds och alla helgons namn, hvart vill du föra jungfru Hildigund?"

"Konungen, min herre," svarade Bengt stolt, "har anbefallt mig att föra hans ädla fränka till Stockholm."

"Jag följer dig, Bengt," sade Folke med bestämd ton;

"konungen skall icke förneka mig att följa min ädla fostersyster."

"Må så vara," svarade Bengt kallt; "må vi begge utbedja oss af konungen, att, jemte de danska ädlingarne, såsom hedersvakt, få ledsaga konungadottren till Danmark, till hennes höga moder, drottning Märtha."

"Konungadottren!" upprepade Folke och tog ett steg tillbaka, och för hans inre öga syntes den länge väntade skiljemuren vilja uppresa sig emellan honom och klosterjungfrun.

"Farväl, Folke, farväl!" sade Hildigund ännu en gång och följde sakta efter riddar Bengt, då han lemnade klosterträdgården.

X.

Frater Benedictus hade emellertid begifvit sig till klostrets kyrkogård. Ensam vandrade han ibland grafvarna. Han såg sig noga omkring, men behöfde icke söka länge, förrän han ibland de tysta boningarna varseblef stenen, på hvilken stod inristadt abbedissan Helgas namn.

Benedictus läste och omläste åter de enkla orden, hvilka för honom inneburo så djup betydelse, uppväckte så många minnen. Han förde handen under munkkåpan, liksom förvånad att känna huru hans hjerta ännu slog varmt vid minnet af hans drömmars ungdomsbrud, och han smålog sorgligt då han tänkte, att liksom dessa drömmar, tusende gånger drömda, likväl såsom en luftbild försvunnit för hans syn, så var ock sjelfva Wendilgards hulda varelse förmultnad till stoft.

Benedictus hade aldrig känt sig så ensam som i denna

stund. Han hade lefvat, verkat, sträfvat för ett mål, som nu syntes honom hafva försvunnit. Han ansåg sig icke vara ärelysten, och likväl hade han utan rast, utan ro, sökt utmärkelse inom sin orden. Han stod nära den högsta värdighet kyrkan kunde förläna honom, och hade kanske blott behöft utsträcka sin hand för att erhålla biskopsstafven, men hade densamma i denna stund bjudits honom, skulle han icke hafva emottagit den.

Den ungdomskärlek, som fäst Bengt Brahe vid Wendilgard, hade då hans egen morbroder beröfvade honom hans ungdomsbrud, öfvergått till en annan känsla. Han visste att hennes hjerta var så rent, att icke hon hade glömt honom i sin kärlek, men att hon ock lika säkert aldrig skulle svika den make man gifvit henne och som hon svurit en så helig ed att tillhöra och älska. Bengts ärelystnad blef nu att visa sig Wendilgard värdig, att aldrig svika sin ungdomskärlek och den heliga orden han antagit. Och då sedermera abbedissan Helga för sin stilla verksamhet och fromhet ärades i hela landet, kände Benedictus tillfredsställelse då hans eget namn vunnit utmärkelse.

Men nu var hon borta, hon med hvilken han liksom täflat om förädling och upphöjelse. Det var ingen, intet i verlden mera som han älskat, som synts honom värdigt att fästa hans uppmärksamhet, hans intresse.

Och hvar var hon, den ädla hädangångna? Stoftet, det visste han, hvilade under den slutna stenen i sin tysta gömma; men anden, själen, var den icke deruppe i sin herrlighet, så högt öfver jorden, öfver honom, att han icke ens uti aningen kunde förnimma dess tillvaro!

Benedictus erfor en underbar känsla af förödmjukelse; han, som alltid känt sig stå så högt öfver felande medbröder, som aldrig haft någon förvillelse att förebrå sig, han kände sig likväl nu så ringa. Många bilder, likt skuggor ifrån

hans tillryggalagda bana, sväfvade fram omkring honom och hviskade om huru många gånger han dock i sin fåvitskhet hade tagit vilse om vägen.

Den släta stenen med Helgas inristade namn var för Benedictus såsom en spegel, hvilken visade honom hans eget inre. Sällsamma fläckar fördunklade spegelns klara yta. Den kärlek, den tro han predikat, kände han, ägde han den sjelf? Var den icke blott ett irrbloss utan grund och tillvaro, denna heliga lära, som han med öfvertygande värma velat meddela andra? Var det för menskligheten väl och dess upplysning han velat verka, eller var det för att tillfredsställa sin egen ärelystnad?

Men Helga, hon hade älskat och försakat. Icke med ord, utan med handling hade hon varit en förebild för andra. Hon hade, han visste det, byggt sin tro och kärlek på en så fast grund, att ingen pröfning kommit henne att vackla, utan fastmera bibehållit hennes själ likasom hennes kropp ännu i förklarad skönhet, till dess den senare sänktes ned i grafvens gömma och den förra fick svinga upp till trons och kärlekens hem.

Benedictus såg sig omkring, såsom sökte han någon ledande hand, — han, den lärde, som velat vägleda så många till det höga mål, som likväl var dunkelt för hans eget öga!

Men om den krälande insekten kunde tala, skulle han kanske förtälja huru ofta han förtrampas af den vise, som förgäfves forskar efter sanningen, för att kunna fylla sitt värf, då insekten, utan att tröttna på vägen, redan uppfylt sin bestämmelse.

Under det munken sålunda öfverlemnade sig åt betraktelser, smög en lurfhårig hund med lätta steg öfver grafstenen och smekte vänligt, nästan bedjande, omkring honom.

Benedictus varseblef då en gammal pilgrim, som hade inkommit på kyrkogården, och hvars aftynade gestalt vittnade om att alla hans krafter voro uttömda; han stödde sig emot en trädstam och hvilade en stund. Såsom den girige betraktar det skrofliga skrin som innesluter hans dyrbara skatt, så betraktade den gamle Wendilgards grafhäll. Benedictus gick emot honom för att erbjuda honom sin hjelp.

"Min morbroder!" utropade han och stannade öfverraskad.

Den gamle syntes icke mera som fordom uppräta sin gestalt; han utsträckte mot Benedictus sin hand och sade:

"Endast skuggan af Magnus Minniskiöld ser du här, min son. Hjelp mig fram till grafhällen derborta och jag vill tacka dig!"

Det var med en sällsam rörelse Benedictus kände den mot honom förbittrade och misstänksamme fränden vänligt stödja sig emot hans arm. Då pilgrimen nedsatt sig på grafstenen, utbredde sig öfver det åldrade anletet en frid och förnöjelse, hvars oväntade åsyn grep Benedictus i djupet af hans innersta.

"Du ser, min son, att jag är lycklig nu," sade han och smålog; "jag behöfver icke mycket för återstoden af mitt lif, endast något bröd och källans vatten och en blick på Wendilgards grafhäll."

Den trogne hunden hade lagt sig vid pilgrimens fötter, och liksom den lärde på timglaset räknar de flyktande stunderna af ett menniskolif, så tycktes stackars Muffolo ana, att husbonden dag efter dag kom ett fjät närmare sista målet för sin vandring.

Pater Benedictus vände sig bort för att lemna kyrkogården; men det var liksom en mildare fläkt dervid sväfvade öfver hans dystra anlete, såsom en varmare känsla

rörde sig inom hans bröst. Måhända tyckte han att fru Helgas ande sände honom sin fridshelsning ifrån försoningens och kärlekens hem, om hvars tillvaro hon ville försäkra honom.

XI.

"Hildigund, min syster, min lilla klosterdufva!" sade drottning Blanka och slingrade sin arm smekande omkring henne. "Du måste nu pryda dig såsom till en fest. Här ser du friska röda rosor och här hvita orientaliska perlor; hvilka föredrar du, min goda Hildigund?"

"O, min drottning!" svarade Hildigund endast och såg upp med en innerlig, bedjande blick, under det hon med handen bortsköt prydnaderna.

"Hvarföre är du så bedröfvad, Hildigund och hvarföre kallar du mig drottning? Du ville ju blifva min syster, min vän och du lofvade att med uppmärksamhet höra hvad konungen, din frände, anförtrott mig att säga dig, min söta Hildigund."

Drottningen vinkade åt fru de Longueville.

"Kom, Valerie," sade hon; "du har smak och skall hjelpa mig att pryda vår unga prinsessa, såsom det anstår en konungadotter och en hertigs blifvande gemål."

Fru de Longueville såg med förvåning huru Hildigund med ängslan hade fattat drottningens hand, likväl utan att framställa någon fråga.

"Du tror sannerligen att man vill göra dig något ondt, min goda Hildigund," sade drottningen leende, "men jag kan försäkra dig, att konung Magnus vill endast sörja för

ditt väl. Såsom din målsman, bör han förvissa sig om din framtida lycka och derföre, innan du lemnar oss, min syster, utse åt dig en gemål, som anstår din börd och som derjemte ditt hjerta kan älska."

Hildigund bleknade.

"Blanka," sade hon med en innerlig bön i sin blick; "du som kallar mig syster, vill du icke bedja för mig hos konungen?"

"Jag har gjort det, min älskade Hildigund," svarade hon lifligt, "och det är mina böner som förmått Magnus att så snart gifta bort dig, för att skaffa dig en tillförlitlig ledsagare på resan till Danmark. Du skall få se, min syster, att den fagre hertigen skall ingalunda kunna misshaga dig."

Hildigund uppreste sig; hon bortsköt med en sakta men bestämd åtbörd fru de Longuevilles hand, hvilken liksom pröfvande höll ett perlsmycke öfver hennes hjessa.

"O min drottning, min syster! jag ber dig, låt mig få gå till konungen ... jag måste undanbedja mig denna nåd, denna välvilja!"

Men drottningen slöt henne åter i sin famn och drog henne ned på purpursoffan; hon vinkade åt Valerie att aflägsna sig och betraktade derefter Hildigund med en viss oro.

"Hur är det, min lilla Hildigund?" hviskade hon; "ditt hjerta klappar så oroligt. Är det fruktan allena, eller ... är det några minnesbilder ifrån klosterträdgården, som oroa dig? Du har talat om den klara källan, som återspeglat solen, det gröna trädet och de qvittrande foglarne, men ... har du icke sett någon mera bild i källans spegel?"

Hildigund rodnade och hon smålog derunder. Drottningen tryckte henne allt fastare intill sig, nästan med häftighet.

"Var det *han*... säg Hildigund, var det han som kom att föra dig derifrån... han som en gång förr vå gade att tala med dig om kärlek?"

Rodnaden försvann ifrån Hildigunds kind, hennes lemmar darrade; men hon höjde mot drottningen sina klara ögon.

"Riddar Bengt!" hviskade hon; "nej, min dyra drottning, nej! Aldrig såg jag der hans bild..."

"Och likväl djerfdes han att hos konungen anhålla om din hand, Hildigund, dig, konungens syskonbarn!"

Drottningen reste sig upp; hennes kinder hade antagit en högre färg, och hon sade för sig sjelf:

"Det var sannerligen ganska dristigt af honom, att höja sina förhoppningar till en konungadotter... var det ärelystnad eller kärlek?"

Hon tystnade hastigt, vände sig åter till Hildigund och sade med djupt allvar:

"Ditt fäderneslands qvinnor, Hildigund, äga ifrån urminnes tider aldrig rättighet att sjelfva välja sig en make. Deras fader eller målsman utse den, som synes dem passande och tusende hjertan hafva dervid fått förblöda, och ännu tusende skola göra det. Du är en konungadotter, Hildigund, och derföre ännu säkrare hemfallen åt detta öde. Du måste en gång välja emellan den furstliga gemålen eller klostret..."

Hildigund hade med uppmärksamhet afhört drottningen. Hon ville gråta, men tårarna tycktes hämmade i sin källa; hennes hjerta stod stilla.

Då träffade henne, ehuru på afstånd, Valeries glödande blickar. Också hon hade hört drottningens ord, och ett gäckande löje lekte på hennes läppar i aningen om den seger, hvarmed hon skulle se riddar Folke beröfvad sin kärlek och sina förhoppningar.

Men drottningen gick åter fram till Hildigund och kysste hennes panna, smålog emot henne, såsom ville hon förjaga det smärtsamma intryck hennes ord hade väckt.

"Valerie," sade hon, "vi måste skynda. Prinsessan är icke ännu i ordning, att så som sig bör emottaga sin gemål."

Hildigund sade intet, hörde intet. Nattliljan bäfvar för morgonens solstråle, och likväl är det värmen från denna stråle, som utvecklar blommans skönhet. Så kände Hildigund i denna stund Valeries närhet, så darrade hon under det Valeries hand ordnade hennes lockar och prydde henne med de friska rosorna.

Hildigund kände ännu en gång drottningens kyss på sin panna, på sina läppar; hon hörde dörren öppnas och att någon sade med hög och ljudelig stämma:

"Hans nåde, den ädle och välbördige herre, hertigen af Upland!"

Hildigund kände såsom hade hon förlorat förmågan att tala, att handla. Hon ville fly, ville skynda till konungen, och likväl stod hon qvar; det skymde för hennes ögon, då hon på en gång kände sig såsom i en dröm. Hon tyckte att hon var i klosterträdgården, vid källan, hvilken hade återspeglat samma välbekanta bild, som nu stod inför henne.

Hildigund förde handen till sina ögon, liksom för att bevara den underbara villan; men hon såg nu att hon var i drottningens gemak, hon såg en man i lysande drägt böja knä och tala till henne högtidliga ord... och likväl tyckte hon att drömmen varade ännu.

Var det icke Folkes ädla gestalt, som knäböjde inför henne? Var icke den himmelsblå färgen på hans mantel densamma som Folkes välkända fältbindel? var det icke Folkes anletsdrag, hans blick, hans röst?

Drottningen hade dragit sig tillbaka till gemakets andra sida; men hon blickade tillbaka till Hildigund och Folke.

"Valerie," sade hon till sin väninna, "du lyckades förträffligt, min goda Valerie; jag har i sanning aldrig sett Hildigund vackrare än nu!"

Valerie svarade intet, hon endast smålog; men hennes leende hade under dessa korta minuter undergått en förfärande förändring. Hennes hjerta hade, om det i detta ögonblick fått gifva sig luft, velat såsom en brusande flod öfversvämma sina bräddar; men det fick ej så svalkas af hämndens tjusande nektar, det måste i tysthet förbrinna. Valerie måste följa riktningen af drottningens utsträckta hand... hon måste ju se och dervid synas glad.

"Valerie," sade den unga furstinnan och en tår lyste i hennes öga; "i detta ögonblick känner jag att jag är drottning, ty det är drottningen som har skapat dessa menniskors öde!"

XII.

Storklockan i stadens kyrka, som var helgad åt S:t Nicolaus, kallade till konungadottrens förmälningsfest.

Det i göthisk stil byggda templet omgafs af så kallade consorter eller stödjepelare, hvilka hvar och en, försedd med sin tornspets, reste sig omkring sjelfva tornet, hvilket höjde sin vördnadsbjudande spira, mindre för att utgöra en prydnad, än för att lyfta menniskosinnet till det höga, det oändliga. Likaså tycktes de väldiga pelarraderna i kyrkans inre häntyda på samma höga ändamål. S:t Nicolai kyrka, den äldsta i staden förutom klosterkyrkorna, var försedd

med alla de prydnader, chor och altaren, hvilka ansågos nödvändiga för den katholska gudstjensten. Den var också vida större och rymligare än i våra dagar och gjorde mera skäl för benämningen "Storkyrkan," hvilket namn likväl bibehållits, äfven sedan konung Gustaf den förste lät aftaga östra gafveln, för utvidgande af slottsgrafven och vägen till slottet. Ännu finnes bland många minnen ifrån det katholska tidehvarfvet den höga messingsljusstaken, som konung Magnus hade förärat till minne af sin så olyckligt omkomne fader hertig Erik, hvilken blifvit begrafven i kyrkans högchor, ehuru hertigens lik sedermera blifvit fördt till Upsala domkyrka. Bland en senare tids fornminnen framstå märkvärdigast S:t Görans bild till häst i strid med draken. Äfven tillhöra en senare tid de kungliga stolarne vid ömse sidor af storgången med sina konungsliga kronor, såsom en påminnelse om att det verldsliga majestätet här kom, för att jemte sina undersåter och bröder knäböja inför det majestät, som är högst öfver alla, inför hvilket all verldslig makt är såsom ett rö, så bräckligt och förgängligt.

Till den stundande förmälningshögtiden hade kyrkans inre blifvit festligt siradt. Chorgossarna svingade sina rökelsekar och itände de vigda vaxljusen. Sköna sånger, blandade med orgelns toner, ljödo genom det herrliga templet, då bröllopsskaran tågade i högtidlig ceremoni fram till choret. Erkebiskopen trädde inom högaltaret och dervid drogo de främsta sig åt sidorna af choret.

Konung Magnus framträdde och förde till altaret sin frände Folke Magnusson Minniskiöld, som var iklädd den hertigliga manteln och bar på sitt bröst den af Magnus Ladulås instiftade betydelsefulla ordens kedja, utgörande sammanfästade englahufvuden, hvilken endast konungar och hertigar fingo bära. Med ädel hållning uppbar Folke sin nya värdighet.

Drottning Blanka ledde den blyga men strålande Hildigund. Den furstliga krona, som hvilade på hennes hufvud, lät hvar och en förnimma att hon var konungadotter, och myrthen, som slingrade sina blad deromkring, vittnade om att hon också var brud.

Erkebiskopen vinkade med handen och brudparet knäföll vid högaltarets fot. Men konungen och drottningen begåfvo sig till de för tillfället byggda kungliga stolarne.

Då började erkebiskopen den heliga messan.

Den unga drottningens blick sväfvade öfver det församlade folket med ett uttryck af tillfredsställelse, och hon kände dervid inom sig en nyvaknad kraft till verksamhet. Hon ville handla, styra, verka för detta folks väl och det skulle en gång förstå henne, välsigna henne såsom det strålande brudparet, hvars lycka hon skapat.

Då sökte hennes blick den älskade väninnan ifrån hennes barndomshem, Valerie de Longueville, som utöfvade ett så hemlighetsfullt välde öfver henne, att det kunde tyckas såsom en pröfvande Gud hade sändt henne såsom en farlig genius på den unga drottningens bana. Men Valerie var icke i denna stund i hennes närhet; ingen utom hennes eget samvete, icke ens drottningen, visste hvarföre hon uteblifvit vid förmälningsfesten.

Då varseblef drottningen Bengt Algotssons prunkande gestalt, der han, höjd öfver mängden, tycktes hafva med afsigt vändt sitt ansigte ifrån brudparet och till herrskarinnan, till hvilken han vågade höja sin blick med detta underbara uttryck, som så mången gång hade beherrskat henne. Hon nästan darrade härvid och kände den rena glädje, som nyss gjort henne så lycklig, liksom genom en förtrollning vika bort ifrån henne.

Men den heliga messan upphörde och erkebiskopens djupa stämma höjde sig, för att fråga Folke om han med

fri hand och fri vilja ville äkta Hildigund Birgersdotter, den högborna furstinna och konungadotter.

Folke svarade ett ljudeligt och klart: Ja, som hördes komma från djupet af hans innersta.

Erkebiskopen frågade Hildigund om hon till sin herre och man ville taga Folke Magnusson, den högborne riddare och hertig af Upland.

Hildigund höjde mot Folke sin klara och glänsande blick och hennes hjerta, hennes ögon, hennes stämma svarade sitt: Ja. Drottning Blanka hade sett denna Hildigunds blick, hört den tysta men rena klangen af hennes ja, och liksom nattens skuggor fly för morgonens ljus, så kände hon härvid friden återkomma i sitt inre.

Hon såg nu åter upp emot konungen. Med en varm och tillitsfull blick mötte henne Magnus, och konungaparet såg nu, i gemensam välvilja, med glada blickar på de nyvigda furstliga makarna.

I alla boklådor finnas till salu:

Vännen Fritz

af *Erckmann-Chatrian.*

Pris: 1 rdr 50 öre.

"Vi hänföra denna lilla dikt till raden *Atis och Camilla*, *Hermann och Dorothea*, *Julqvällen* och hvad idyllen eljest har huldt och ljuft att bjuda. Här är Stillleben, som icke söfver, utan lugnar, miniature-måleri, lika fulländadt som hos Adalbert Stifter, men utan hans enformiga händelselöshet, sydtysk själfullhet och fransk klarhet. Deröfver detta rosenskimmer, detta echo af ett alphorn i fjerran, detta doft, som blott geniet kan gifva och blott sympathien mottaga! För öfrigt är det en mycket vanlig historia, om man så vill hafva det,

"Om kärleken, den evigt unga sagan".

(P. o. Inr. tidn.)

Högmodets fångar

af *A. L. O. E.*

Öfversättning från engelskan af E. R—y.

Pris: 1 rdr 50 öre.

"Vi ha under de senare åren flera gånger haft anledning hålla hr Flodin räkning för det han till vårt språk låtit öfverflytta en mängd utmärkta arbeten af den engelska författareverksamheten, men vi tro oss utan öfverdrift kunna säga, att det nu utkomna lilla arbete är det yppersta af de af denne förläggare utgifna böcker af detta slag, och vi skynda oss derföre att anbefalla detsamma i allmänhetens synnerliga åtanka vid de förestående bokuppköpen. Sjelfva berättelsen är så originel, så spännande, med en sådan talang framställd och så full af gripande sanning till hela sitt innehåll, att man icke utan det allra djupaste intresse följer densamma ifrån början till slut. Den har en djupt sedlig och religiös tendens, utan att vara behäftad af det sentimentala och gudsnådliga pjunk, som ofta ger en äcklig

bismak åt eljest förträffliga engelska och amerikanska verk. Vi äro öfvertygade om, att ingen som köper denna bok, skall ångra sig, och äfven hvar och en, som läser den, skall kunna hemta en nyttig och helsosam lärdom ur densamma." (Aftonbl.)

Blad och blommor.

Dikter af *Mathilda Langlet.*

Pris: 1 rdr.

Huru man bildar sig ett hem.

Af *J. W. Kirton.* Bearbetning af *Math. Langlet.*

Pris: 1 rdr 50 öre.

"En gyllene länk i den kedja af goda böcker, hvilkas uppgift är att sammanhålla familjen, att sprida solstrålar kring hem och härd, att bilda själen och förädla hjertat samt sålunda göra lifvet till ett sant menskligt lif med sol äfven i mulna stunder, är denna bok en af dem, som icke behöfva någon rekommendation." (D. N.)

"Det är en ganska märkvärdig omständighet denna, att vår litteratur sedan någon tid begynner begåfvas med den ena öfversättningen efter den andra, rörande familjen, de äktenskapliga och husliga förhållandena, qvinnan o. dyl. Det visar nämligen oförtydbart derpå, att dessa frågor begynna på allvar sysselsätta en allt större krets, att man ej längre nöjer sig med en enkel praxis, utan äfven vill veta och lära något härom af böcker. För vår del se vi intet ondt uti detta förhållande, om det ej skall vara att ingen sjelfständig författare ännu uppträdt, som kan behandla de många hithörande frågorna ur fullt svensk och derför fullt praktisk synpunkt. Tills detta sker, må vi nöja oss med öfversättningar, och vi kunna det, när de äro så smakfullt och fint bearbetade som föreliggande arbete. — Öfversättarinnan, redan känd för sin talang, har här ytterligare gifvit prof derpå, särdeles genom de versifierade styckena, som äro lätt och ledigt behandlade. (Sthm. Dagbl.)

Uppsala universitetsbibliotek

16000003074952

CEDERBLAD

HELMFRID
KLOSTER-
JUNGFRUN

Sthlm 1872.

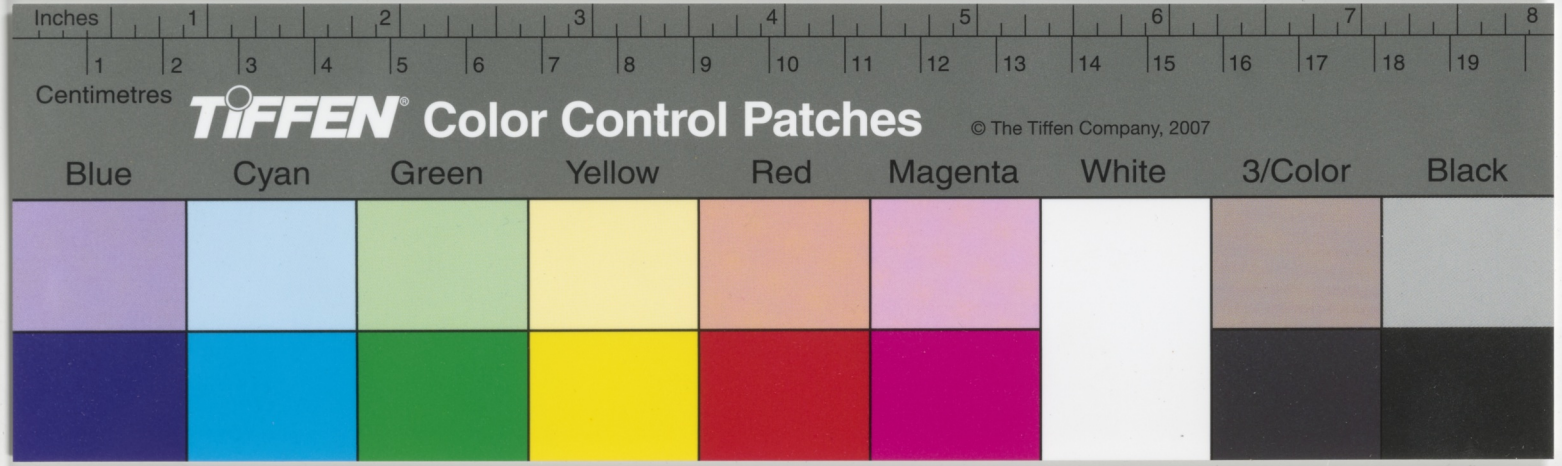
Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black